

ЗДРАВЈЕ

И СРЕЌА

ЗДРАВЈЕ И СРЕЌА

Наслов на оригиналот:
The Ministry of Healing
by Ellen G. White

Превод:
Миле Павловиќ
www.hristijanstvo.com

Лектура:
Драган Лазески

Корица:
Лазар Томовски

Форматирање:
Сузана и Лазар Томовски

Издава:
Реформно движење на АСД

За издавачот:
Часлав Дичевски

Печати:
„Маринг“ - Скопје

Елена Вајт

ЗДРАВЈЕ

И СРЕЌА

ЗАКОНОТ КОЈ УПРАВУВА СО НАШЕТО БИТИЕ

„**П**роучувајте го тој прекрасен орѓанизам, човечкото тело и законите со кои тоа се раководи.“ „Секој закон што управува со човечката машинерија треба да се смета за вистински божествен според потеклото, карактерот и важноста како Божјата Реч. Секое немарно дело, секоја злоупотреба на тој прекрасен механизам, секое непочитување на Неѓовите одредени закони за човечкото постоење е прекршок на Божјиот закон. Тој закон го опфаќа нашиот однос кон човекот воопшто.“ „Боѓ воспоставил закони да раководат со секој дел од нашата жрадба, и тие закони поставени во нашето битие се божествени и за секое прекршување на истите е одредена казна, која порано или подоцна мора да се плати.“ „Исто толку е жрешно да се прекршат овие закони на нашето битие како прекршувањето на една од Десетте Заповеди, зашто кршејќи ги нив, го кршиме Божјиот закон.“ „Божјиот закон е запишан со Неѓовиот прст врз секој наш нерв, секој мускул, секоја способност која му е доверена на човекот.“ „Боѓ во својата мудрост воспоставил природни закони за соодветна контрола на нашеата облека, нашите апетити и страсти и Тој од нас бара послушност на секој од нив.“ „Прекршувањето на физичкиот закон е прекршување на Божјиот закон. Наш Создател е Исус Христос. Тој е автор на нашето битие. Тој е автор на физичките закони исто како што е автор на моралниот закон.“ „Здравјето, силата и среќата зависат од непроменливи закони; но овие закони не можат да бидат почитувани онаму каде што нема желба за нивно запознавање.“ „Боѓ повикува реформатори да застанат во одбрана на законите кои Тој ги воспоставил за да раководат со човековиот орѓанизам, и да задржат висок стандард во обучувањето на умот и неѓата на срцето.“ „Вистинска должност на секоја личност е да биде запознаен со болестите и нивните причинители.“ „Сето наше уживање или страдање може да се должи на послушноста или прекршувањето на природните закони.“

Прв дел

*ВИСТИНСКИОТ
ЗДРАВСТВЕН МИСИОНЕР*

НАШ ПРИМЕР

Нашиот Господ Исус Христос дошол на овој свет како неумо-рен слуга на човечката потреба. За да може да послужи на секоја потреба на човештвото, „Тој ги зеде врз Себе нашата немоќ и ги понесе болестите.“ (Матеј 8:17) Дошол да го отстрани бремето на болестите, јадот, неволјите и гревот. Неговата мисија била да им донесе на луѓето целосно обновување; Тој дошол да им даде здравје, мир и совршенство на карактерот.

Околностите и потребите на оние, кои ја барале Неговата помош, многу се разликувале, но ниту еден, кој дошол кај Него, не заминувал без да му се помогне. Од Него течел поток на исцелувачка сила, која го враќала здравјето не само на телото, туку и на умот и душата на луѓето.

Делото на Спасителот не било ограничено на некое одредено време или место. Неговото сочувство не знаело за граници. Неговото дело на исцелување и поучување било толку големо по својот обем, што во Палестина не постоела толку голема градба, во која би можело да се смести мноштвото што се туркало околу Него. Неговата болница се наоѓала на зелените падини на Галилејските ритчиња, на патиштата, на езерскиот брег, по синагогите и на секое место на кое можеле да ги донесат болните кај Него. Тој ги положувал Своите раце на оние што страдале и ги лекувал во секој град, во секоја населба низ која поминувал. Секаде, каде

што имало срца подготвени да ја прифатат Неговата порака, Тој ги утешувал со уверувањето за љубовта на нивниот Небесен Татко. Во текот на целиот ден, Исус им служел на оние што доаѓале кај Него, а навечер, им обрнувал внимание на оние, кои морале да ги поминуваат деновите во тешка работа, за да заработат мала сума пари за издржување на своето семејство.

Исус носел огромен товар на одговорност за спасение на човештвото. Тој знаел дека, доколку не дојде до одлучна промена во принципите и целите на човечкиот род, сите ќе бидат изгубени. Тоа бил товарот на Неговата душа и никој не можел да ја согледа тежината на бремето што почивало врз Него. Иако чекорел сам, низ детството, младоста и периодот на зрелоста, сепак да се биде во Негово присуство, значело да се почувствува Небото. Секојдневно се соочувал со проби и искушенија; секојдневно доаѓал во допир со злото и бил сведок на неговата сила, врз оние, кои Тој копнеел да ги благослови и спаси. Па сепак, ниту потклекнувал, ниту се обесхрабрил.

Своите желби, Исус во секој поглед строго ѝ ги подредувал на Својата мисија. Тој го прославил Својот живот, со тоа што целосно му го потчинил на волјата на Својот Татко. Кога мајка му, откако во Неговата младост го нашла во рабинското училиште, му рекла: „Синко, зошто ни направи така?“ Тој одговорил – а тој одговор го претставува основниот тон на Неговата животна мисија: „Што сте ме барале? Зар не знаете дека Јас треба да бидам во она што е на Мојот Татко?“ (Лука 2:48, 49).

Неговиот живот, бил живот на постојано самопожртвување. Тој немал дом на овој свет, освен оној, кој пријателите поради својата добрина, ќе му го понуделе Нему, како на патник. Тој за наше добро дошол да го живее животот на најсиромашните и да се движи и работи меѓу бедните и страдалниците. Непризнаен и без никакви почести, се движел меѓу луѓето за кои толку многу сторил.

Секогаш бил трпелив и пријатно расположен; и сите што имале некаква мака, го поздравувале како весник на животот и мирот. Тој ги видел потребите на мажите и жените, на децата и младите и на сите им го упатил повикот: „Дојдете кај Мене.“

Во текот на Својата мисија, Исус посветил повеќе време во исцелување на болните, отколку во проповедање. Неговите чуда сведочат за вистинитоста на Неговите зборови, дека Тој не дошол

да погуби, туку да спаси. Каде и да тргнел, пред Него оделе вестите за Неговата милост. Онаму, каде што поминал, сите што биле предмет на Неговото сочувство, се радувале на здравјето и ги испробувале своите новодобиени сили. Околу нив се собирале толпи, за од нивните усни да ги слушнат делата што Господ ги извршил. Неговиот глас, за многумина бил првиот звук што некогаш го слушнале; Неговото Име, првиот збор што го изговорило; Неговото лице, првото нешто што го виделе во животот. Како тогаш да не го сакаат Исуса и да не ја разгласуваат Неговата слава? Поминувајќи низ градовите и селата, Тој бил како животноворна река, која насекаде шири живот и радост.

*„Земјата Завулонова и земјата Нефталимова,
на пат кон морето, отаде Јордан,
е незнабожечка Галилеја.
Народот што седеше во мрак,
виде голема светлина
и на оние, што седеа во место на смртна сенка,
им изгреа светлина.“
(Матеј 4:15, 16)*

Секое дело на исцелување, Спасителот го ползувал како можност да всади Божји принципи во умот и душата на луѓето. Тоа била целта на Неговото дело. Делел земни благослови, за да ги придобие срцата на луѓето, да го прифатат Евангелието на Неговата благодат и милост.

Христос можел да го заземе највисокото место меѓу учителите на Еврејскиот народ, но Тој повеќе сакал да им го однесе Евангелието на сиромашните. Оддел од место во место, за да можат и оние на главните и на споредните патишта, да го слушнат Словото на вистината. Неговиот глас, кој ги објаснувал Светите Списи, можел да се слушне на езерскиот брег, на горските падини, по градските улици, по синагогите. Честопати, поучувал и во надворешниот трем на храмот, за да можат и незнабошците да го слушнат Неговиот глас.

Христовото објаснување на Светите Списи толку се разликувало од начинот на кој книжниците и фарисеите го правеле тоа, така што тоа го привлечно вниманието на народот. Рабините се задржувале на традициите, на човечките теории и шпекулации. Честопати, она што луѓето го кажувале и напишале за Писмото, било ставано на местото на самото Писмо. Предметот на Христовото учење била Божјата Реч. На оние, кои Му поставувале прашања, Тој јасно им одговарал: „Пишано е, “ „Што вели Писмото?“ „Како читаш?“ Во секоја пригода, кога ќе се појавел интерес, кај пријател или непријател, Тој ја изнесувал Божјата Реч. Јасно и силно ја изнесувал пораката на Евангелието. Неговите зборови фрлале изобилство светлина врз учењата на патријарсите и пророците, а Писмото, на луѓето им изгледало како сосема ново ‘Откровение’. Никогаш порано Неговите слушатели не забележале толку длабоко значење во Божјата Реч.

Никогаш немало таков евангелист, каков што бил Христос. Тој бил Величество од Небото, но се понизил Себеси, земајќи ја нашата природа, за да може да им пријде на луѓето онаму, каде што тие се наоѓале. Христос, Гласникот на Заветот, им ја однел пораката за спасението на сите луѓе, богати и сиромашни, слободни и робови. По цела Палестина се разнесувал гласот за Него, како Голем Лекар. Болните доаѓале во местата низ кои Тој поминувал, за да побараат помош од Него. Меѓу нив доаѓале и многу страдалници, да ги слушнат Неговите зборови и да го почувствуваат допирот на Неговата рака. Така, Тој одел од град во град, од место во место, проповедајќи го Евангелието и исцелувајќи болни – Царот на славата, облечен во скромната облека на човештвото.

Тој присуствувал и на големите годишни народни празници и на народот му зборувал за Небесните работи, на мноштвото обземено со надворешните церемонии, откривајќи му го така на нивниот ум, она што е вечно и непоминливо. На сите им делел скапоцености од богатото сокровиште на мудроста. Им се обраќал со толку едноставни зборови, што сите можеле да Го разберат. Со методи, својствени само за Него, Исус им помагал на сите што биле во жалост или неволја. Со нежна, сочувствителна благодат, Тој им служел на душите заболени од грев, донесувајќи им исцелување и сила.

Кнезот на учителите, им пристапувал на луѓето преку нештата со коишто тие биле најблиски. Ја изнесувал вистината на таков начин, што таа секогаш потоа била испреплетена со најсветите

спомени и чувства на Неговите слушатели. Ги учел на начин, поради кој тие ја чувствувале длабочината на Неговата заинтересираност за нивното добро и среќа. Неговите поуки биле толку недвосмислени, наведените примери толку практични, Неговите зборови толку пријатни и полни со сочувство, што слушателите биле воодушевени. Едноставноста и сериозноста со која им се обраќал на бедните, го посветувале секој збор.

Колку бил исполнет Неговиот живот! Од ден на ден можел да се види како влегува во едноставните престојувалишта на бедата и неволјата, зборувајќи им за надеж на отфрлените и за мир на поробените. Милостив, со нежно срце, полн со сочувство, Исус патувал разведрувајќи ги тажните и утешувајќи ги ужалените. Каде и да поминел, Тој носел благослов.

Додека им служел на сиромашните, Исус настојувал да најде начин да допре и до богатите. Тој сакал да се запознае со богатиот и учен фарисеј, со еврејскиот старешина и со римскиот капетан. Ги прифаќал нивните покани, присуствувал на нивните гозби, се запознавал со нивните интереси и деловни окупации, за да најде пристап и до нивните срца и да им ги открие непоминливите богатства.

Христос дошол на овој свет за да покаже дека откако ќе прими сила од 'Висините', човекот може да води чист, неизвалкан живот. Тој ги пресретнувал потребите на луѓето со неуморно трпение и сочувство, секогаш подготвен да помогне. Ги изгонувал сомнежот и немирот од душата, со нежниот допир на благодатта, претворајќи го непријателството во љубов, а неверувањето во доверба.

Тој можел да му каже на оној што бил според Неговата волја: „Врви по Мене!“, и повиканиот веднаш станувал и тргнувал по Него. Тој ја раскинувал световната маѓепсаност. На звукот на Неговиот глас, духот на алчноста и славољубивоста исчезнувал од срцата на повиканите и тие станувале и тргнувале по Спасителот.

Братска љубов

Христос не признавал никакви разлики во однос на националноста, сталежот или верувањата. Книжевниците и фарисеите сакале да ги ограничат небесните дарови само на едно место и една националност, ускратувајќи им ги на другите членови на Божјото семејство во светот. Но Христос дошол да го урне секој

сид на поделба. Тој дошол да покаже дека дарот на Неговата милост и љубов е неограничен исто како и воздухот, сончевата светлина или дождот што ја освежува земјата.

Христовиот живот воспоставил религија, во која нема општествени сталежи, религија во која Евреите и незнабошците, слободните и робовите се врзани во заедничко братство и сите се еднакви пред Бога. Ниту едно политичко прашање не влијаело врз Неговите постапки. Тој не правел разлика помеѓу соседот и странецот, пријателот и непријателот. Неговото срце го привлекувала секоја душа, жедна за водата на животот.

Исус не го одминал ниту едно човечко суштество како безвредно, туку се трудел да ѝ даде спасоносен лек на секоја душа. Во секое друштво во кое ќе се најдел, Тој изнесувал поука соодветна на времето и околностите. Секое запоставување или навреда од страна на луѓето кон своите ближни, само уште повеќе ја разбудувале Неговата свест, за тоа колку им е потребно Неговото „Божествено-човечко“ сочувство. Тој се стремел да им влее надеж на најгрубите и на оние, кои најмалку ветуваат, уверувајќи ги дека можат да станат беспрекорни и потребни; и да развијат карактер со кој ќе посведочат дека се Божји деца.

Овие луѓе, честопати се наоѓале во друштво со несреќници, кои потпаднале под власта на сатаната и немале сила да се ослободат од неговите окови. На таквите обесхрабрани, болни, искушувани и паднати души, Исус им упатувал зборови на најнежно сочувство, зборови што им биле потребни и кои можеле да ги разберат. Се среќавал и со оние, кои се бореле лице в лице со непријателот на душите. Таквите ги охрабрувал да истраат, уверувајќи ги дека ќе победат; бидејќи Божјите ангели се на нивна страна; и ќе им ја овозможат победата.

Христос седел како почитуван гостин на трпезата на цариниците, покажувајќи со Својата друштвеност и љубезност дека го признава достоинството на човекот, па луѓето копнееле да бидат удостоени со Неговата доверба. Неговите зборови, со благословена животворна сила, паѓале на нивните жедни срца. Во нив се разбудиле нови стремежи и така, на овие души, кои биле отфрлени од општеството, им била укажана можност за нов живот.

Иако бил Евреин, Исус слободно се дружел со Самарјаните, не осврнувајќи се на фарисејските обичаи на Својот народ.

Наспроти нивните предрасуди, Тој го прифаќал гостопримството на овој презрен народ. Спиел под ист покрив со нив, јадел со нив на нивната трпеза – земајќи храна, која била подготвена и поставена со нивните раце – поучувал по нивните улици и кон нив се однесувал со најголема љубезност и добрина. И додека ги придобивал нивните срца преку човечкото сочувство, Неговата Божествена благодат им го донела спасението што Евреите го отфрлиле.

Лична служба

Христос не пропуштил ниту една можност да ја објави пораката за спасението. Слушнете ги Неговите прекрасни зборови до онаа жена во Самарија. Тој седел покрај изворот на Јакова, кога жената дошла да наполни вода. На нејзино изненадување, Тој побарал услуга од неа. „Дај ми да пијам“ – рекол Тој. Исус чувствувал потреба од една освежувачка голтка вода, но исто така сакал да најде можност да ѝ ја понуди „Водата на животот“. „Како ти, бидејќи Јудеец, бараш од мене, жена Самарјанка, да пиеш? – Зашто Јудејците и Самарјаните не се мешаат. Исус ѝ одговори и рече: ‘Кога би го знаела Божјиот дар и Кој е Оној што ти вели: ‘Дај ми да пијам’, ти самата би побарала од Него и Тој би ти дал жива вода... Секој што пие од оваа вода, пак ќе ожедни; а кој пие од водата, што ќе му ја дадам Јас, нема никогаш да ожедни; таа во него ќе стане извор на вода, што ќе тече во вечен живот.“ (Јован 4:7-14)

Колкав интерес покажал Христос за оваа жена! Колку срдечни и елоквентни биле Неговите зборови! „Кога го слушнала жената, ја остави својата стомна и отиде в град и им рече на своите пријатели: ‘Дојдете, видете го човекот, Кој ми кажа сè што сум направила. Да не е Христос?’“ Потоа читаме дека „мнозина Самарјани од тој град поверуваа во Него.“ (Стихови 29, 39) И кој може да го процени влијанието што овие зборови го извршиле за спасение на душите во текот на времето што поминало оттогаш?

Секаде, каде што срцата се отворени да ја прифатат вистината, Христос е подготвен да ги поучи. Тој им го открива Таткото и службата прифатлива за Оној, Кој ги чита срцата. За таквите Тој не користи параболи. Ним, како на жената при изворот, Тој им вели: „Јас сум, Кој зборува со тебе.“

ДЕНОВИ НА СЛУЖБА

Во рибарската куќа во Капернаум, со „силна треска“, лежела мајката на сопругата на Петар и „тие Му јавија за неа.“ Христос ја допрел нејзината рака и „треската веднаш ја остави“ и „таа стана и им служеше“ на Спасителот и на Неговите ученици. (Лука 4: 38; Марко 1: 30; Матеј 8: 15)

Гласот за ова чудо брзо се проширил. Чудото било направено во сабота, а народот, поради страв од рабините, не се осмелувал да доаѓа кај Исцелителот пред заоѓањето на сонцето. Но тогаш, од нивните домови, од работилниците и од плоштадите, од сите страни, жителите на овој град брзале кон скромниот дом, во кој Исус нашол засолниште. Болните биле донесувани на носилки, некои потпирајќи се со стап, или придржувани од своите пријатели, приоѓале кон Спасителот, со слаби и несигурни чекори.

Со часови, луѓето постојано доаѓале и заминувале, бидејќи никој не можел да знае дали Исцелителот утре сè уште ќе биде помеѓу нив. Никогаш порано Капернаум не доживеал ваков ден. Воздухот бил исполнет со извици на воодушевување и ослободување од маките.

Исус не престанал да ја извршува Својата работа, сè додека и последниот страдалник не бил излекуван. Кога мноштвото се разотишло и тишината конечно се спуштила над куќата на Симона, било веќе длабока ноќ. Поминал еден долг, заморен ден и

Исус имал потреба од одмор. Но додека градот бил потонат во сон, Спасителот „во темни зори стана, излезе и отиде на пусто место и таму се молеше.“ (Марко 1: 35)

Тоа утро Петар и неговите другари мошне рано дошле кај Исуса, велејќи дека народот од Капернаум го бара. Но биле изненадени од Неговите зборови: „И на другите градови треба да им соопштам радосна вест за Божјото Царство, бидејќи, затоа сум пратен.“ (Лука 4: 43)

Во возбудата, која тогаш го зафатила Капернаум, постоела опасност да се изгуби од вид целта на Неговата мисија. Исус не се задоволувал да го привлече вниманието врз Себе само како Чудотворец или како Исцелител на телесните болести. Тој сакал луѓето да бидат привлечени кон Него, како кон свој Спасител. Додека луѓето биле наклонети да веруваат дека Тој дошол како цар, да воспостави земно царство, Тој сакал да ги одврати нивните мисли од она што е земно и да ги насочи кон духовното. Само земните успеси би претставувале пречка за Неговото дело.

И самиот восхит на безбожната толпа не бил во согласност со Неговиот Дух. Во Неговиот живот никогаш не се истакнувало сопственото „Јас“. Почестите што светот им ги дава на положбата, богатството или способностите, биле туѓи за Човечкиот Син. Нему не му било потребно ниедно од оние средства со кои луѓето се служат, за да задобијат пријателство или почитување. Со векови пред Неговото раѓање, за Него е проречено: „Нема да викне, ниту да го подигне Својот глас, нема да дозволи да го чујат на улиците; напукнатата трска нема да ја скрши, ниту ќе ја изгасне светилката што тлее; Тој ќе суди според вистината.“ (Исаија 42:2, 3)

Фарисеите настојувале да се истакнат со своето претерано придржување до обредниот церемонијал, разметливоста во богослужението и делата на милосрдие. Тие ја докажувале својата ревност и преданост на верата, со тоа што постојано расправале за неа. Меѓу противничките секти биле водени бучни и долги расправи, и не било ништо необично по улиците да се слушнат лути препирки на учените познавачи на законот.

Исусовиот живот бил во очигледна спротивност со сето тоа. Во тој живот немало ниту една бучна расправа, ниту една разметлива молитва, ниту една постапка направена, со цел да се придобие одобрувањето на светот. Христос бил скриен во Бога, а Бог

се открил во карактерот на Својот Син. Исус сакал да го насочи вниманието на луѓето кон тоа откровение.

Сонцето на правдата не го осветлило светот со полн сјај, за да ги засени сетилата со Својата слава. За Христа е запишано: „Неговата појава е како утринска зора.“ (Осија 6:3) Дневната светлина доаѓа на земјата тивко и постепено, изгонувајќи ги сенките на темнината и будејќи го светот во живот. Така изгреало и Сонцето на правдата „со исцелување во Неговите зраци.“ (Малахија 4:2)

*„Еве го Мојот Слуга, Кој го поддржувам,
Мојот Избраник, љубимецот на Мојата душа.“
(Исаија 42:1)*

*„Зашто ти беше прибежиште на сиромавиот,
прибежиште на немоќниот во тешко време,
заштита од бура, сенка од припек.“
(Исаија 25:4)*

*„Така вели Господ Боџ,
Кој ги создал небесата и нивното пространство,
Кој ја раширил земјата со нејзините производи,
Кој му дава здив на народот што е на неа,
и дух на оние што одат по неа.
Јас, Господ, Те повикав во правда,
цврсто ќе те држам за рака
и ќе Те пазам, ќе Те поставам за завет на народот,
светлина за незнабошците,
за да им ги отвориш очите на слепите,
да ги изведеш врзаните од затвор
и оние што седат во темнина – да ги избавиш од темнината.“*

„Јас ќе ѝ поведам слепите по пат, што тие не ѝ знаат,
и ќе ѝ водам по патеки, кои тие не ѝ познале,
темнината ќе ја направам светлина пред нив,
а кривите патеки – прави;
ете, што ќе направам Јас за нив, и нема да ѝ оставам. „

„Пејте Му на Господа нова песна,
пофална за Неџо од земните краишта,
вие што пловите по море, и сè, што ѝ полни,
островите и оние што живеат на нив.
Нека издиѓне глас пустината и нејзините градови,
населбите каде што живее Кидар;
нека ликуваат оние што живеат во карпи,
нека воскликнуваат од горските врвови.
Нека Му воздадат слава на Господа,
Неџовата пофалба нека ја возвестат на островите.“
(Исаија 42:5-7; 16; 10-12)

„Веселете се, небеса, зашто Господ ѝ направи тоа.
Ликувајте, земни длабочини;
шумете од радост, гори и шуми и сите дрвја во нив;
зашто Господ ѝ откупи Јакова
и се прослави во Израелот.“
(Исаија 44:23)

Од занданата на Ирод, каде што стражарел и чекал во длабоко разочарување и збунетост во врска со Христовата мисија, Јован Крстител испратил кај Христа двајца од своите ученици со пораката:

„Ти ли си Оној што треба да дојде, или друг да чекаме?“
(Матеј 11:3)

Спасителот не одговорил веднаш на прашањето на учениците. Додека тие стоеле чудејќи се на Неговото молчење, кон Него приоѓале страдалници. Гласот на моќниот Исцелител продираше во ушите на глувиот. Еден збор, еден допир на Неговата рака, ги отворал очите на слепите, со цел да ја гледаат светлината на денот, убавината на природата, лицата на пријателите и лицето на Избавителот. Неговиот глас допирал до ушите на оние што биле на умирање и тие станувале во здравје и сила. Парализираните малоумници се покорувале на Неговиот збор, нивното лудило исчезнувало и тие Го славеле. Околу Него се собирале сиромашни селани и работници, од кои рабините се отстранувале, сметајќи ги за нечисти и Тој им зборувал за вечниот живот.

Така поминал тој ден, а учениците на Јован сето тоа го виделе и го слушнале. Конечно, Исус ги повикал кај Себе и им наредил да одат и да му раскажат на Јован сè што виделе и чуле, додавајќи: „Блажен е оној, што не се соблазнува заради Мене.“ (Стих 6) Учениците ја однеле пораката и тоа било доволно.

Тогаш Јован се потсетил на пророштвото во врска со Месијата: „Господ Ме помаза за да им благовестувам на бедните, Ме испрати да лекувам скрушени по срце, да им проповедам на заробените и на затворениците – отворање на темнината, да ја проповедам благопријатната Господова година... да ги утешам сите оние што тагуваат.“ (Исаија 61:1, 2) Исус од Назарет навистина бил Ветениот. Доказот за Неговото Божество, се гледал во Неговата служба за потребите на измаченото човештво. Неговата слава се покажала во тоа што Тој се спуштил до нашата понижност.

Христовите дела не претставувале само сведоштво дека Тој навистина е Месија, туку го покажувале и начинот на кој ќе се воспостави Неговото Царство. На Јован му била откриена истата вистина што ја спознал и Илија во пустината, кога наишол силен „ветар, кој ридови урива и соборува карпи пред Господ; но не е Господ во ветрот; по ветер – земјотрес, но не е Господ во земјотресот; по земјотресот – оган, но не е Господ во огнот.“ (1. Цареви 19:11, 12) А по огнот, Бог му проговорил на пророкот со тивок и пригушен глас. Така и Исус требало да го извршува Своето дело, не уривајќи престоли и царства, ниту со величествен сјај и надворешен раскош, туку им проговорил на срцата на луѓето, преку живот на милост и самопожртвуваност.

Божјото Царство не доаѓа со надворешен сјај. Тоа доаѓа преку нежната инспирација на Неговата Реч, преку внатрешното делување на Неговиот Дух, поврзувањето на душата со Христа, Кој е нејзин живот. Најголемата манифестација на Неговата моќ, се гледа во облагородувањето и воздигнувањето на човечката природа, до совршенството на Христовиот карактер.

Христовите следбеници треба да бидат светлина за светот, но Бог не ги повикува да се напрегаат за да светат. Тој не одобрува никакво самозадоволувачко дело, преземено со цел да се покаже повозвишена добрина. Тој сака нивните души да бидат проткаени со Небесни принципи; тогаш, кога ќе дојдат во допир со светот, тие ќе ја шират светлината, која се наоѓа во нив. Нивната непоколеблива верност, во секоја животна постапка ќе претставува средство за осветлување.

Богатството или високата положба, скапата опрема, архитектурата или мебелот, не се од суштинска важност за напредок на Божјото дело; тоа не се ниту достигнувањата, кои донесуваат аплаузи од луѓето и се слуги на суетата. Светскиот раскош, колку и да восхитува, нема никаква вредност пред Бога. Над видливото и поминливото, Тој го вреднува она што е невидливо и вечно. Ова првото има вредност, само кога претставува израз на второто. Најодбраните дела на уметниците, не поседуваат убавина, која може да се спореди со убавината на карактерот, која претставува плод од делувањето на Светиот Дух во човечката душа.

Кога Бог Го дал Својот Син на нашиот свет, Тој на човечките суштества им дарувал неизмерно богатство - во споредба со кое сите материјални богатства уште од почетокот на светот, не претставуваат ништо. Христос дошол на Земјата и стоел пред човечките синови со љубов, која била зачувана од вечноста; тоа е богатството што ние, преку заедницата со Него, треба да го примиме, да го откриеме и да го предадеме на другите.

Човечките напори во Божјото дело ќе бидат делотворни онолку, колку што е голема посветеноста на работникот – онолку, колку што тој ја открива Христовата сила, која го преобразува животот. Ние мораме да се разликуваме од светот, затоа што Бог го ставил Својот печат врз нас, бидејќи преку нас го покажува Својот карактер на љубовта. Нашиот Откупител нè покрива со Својата праведност.

При изборот на мажи и жени за Својата служба, Бог не прашува дали тие поседуваат светско богатство, ученост или ело-квентност. Тој прашува: „Дали тие одат во таква понизност, што ќе можам да ги научам на Моите патишта? Можам ли да ставам Свои зборови во нивната уста? Дали тие ќе ме претставуваат Мене?“

Бог може да го употреби секој поединец, но само во онаа мерка, во која Светиот Дух може да престојува во храмот на неговата душа. За Него е прифатлива само онаа работа, која ќе го одблеснува Неговиот образ. Неговите следбеници треба, како овластувања пред светот, да ги носат неизбришливите карактеристики на Неговите бесмртни принципи.

„Тој ќе ги собере јагнињата со Своите раце“

Додека Исус служел по градските улици, мајките со своите болни деца на умирање, носејќи ги на раце се пробивале низ толпата, сакајќи да се приближат до Спасителот, за Тој да ги забележи.

Погледнете ги овие мајки. Бледи, изморени, речиси очајни, а сепак одлучни и истрајни. Тие го бараат Спасителот, треперливо носејќи го товарот на своето страдање. А кога разбрануваната толпа ги потиснувала нанзад, Исус се приближувал кон нив, чекор по чекор, сè додека не се нашол во нивна непосредна близина. Во нивните срца се будела надеж. Потекувале солзи радости, кога Тој им обрнувал внимание и ги погледнувал в очи, со поглед на такво сочувство и љубов.

Издвојувајќи една од групата, Спасителот ја побарал нејзината доверба со зборовите: „Што сакаш да сторам за тебе?“ Таа, липајќи ја изговорила својата голема желба: „Учителу, исцели го моето дете.“ Христос го земал детето од нејзините прегратки и болеста исчезнала при Неговиот допир. Го снемало смртното бледило, а низ вените потекла 'реката на животот' и мускулите примиле сила. На мајката ѝ се упатувале зборови на утеха и мир, а тогаш доаѓал на ред друг, со исто толку итен случај. Христос повторно ја покажува Својата животворна моќ и сите Му оддаваат почитување и слава Нему, Кој прави чудесни дела.

Ние многу се задржуваме на величественоста на Христовиот живот. Зборуваме за прекрасните нешта кои ги постигнал, за чудата што ги направил. Но вниманието што Тој им го посветувал на нештата што ги сметаме за мали, претставува уште поголем доказ за Неговата големина.

Помеѓу Евреите било вообичаено децата да се одведат кај некој од рабините за тој да положи раце на нив и да ги благослови. Меѓутоа, учениците сметале дека работата на Спасителот е премногу значајна за да биде попречувана на ваков начин. Кога мајките доаѓале со желба Тој да ги благослови нивните малечки, учениците ги гледале со неодобрување. Тие мислеле дека овие деца се премногу малечки за да имаат некаква полза од средбата со Исуса, па заклучиле дека Нему нема да Му биде угодно нивното присуство. Но Спасителот ја разбирал грижата и товарот на мајките што се стремеле да ги воспитаат своите деца во согласност со Божјата Реч. Тој ги слушнал нивните молитви. Самиот Тој ги привлекол да дојдат кај Него.

Една мајка тргнала од дома со своето дете да го најде Исуса. По пат ѝ раскажала на сосетката за својата намера и сосетката посакала Исус да ги благослови и нејзините деца. Така, кај Христа дошле неколку мајки со своите малечки. Некои од нив веќе ги надминале детските години и станале младинци. Кога мајките, богобојазливо и низ солзи, го изнеле своето барање, Исус благонаклоно ги сослушал. Но чекал да види каков став ќе заземат учениците. Кога видел дека тие ги укоруваат мајките и ги отпуштаат, мислејќи дека со тоа му прават услуга на Учителот, Тој им покажал дека се во заблуда со зборовите: „Оставете ги децата да приоѓаат кај Мене и не пречете им, зашто на таквите е Божјото Царство.“ (Марко 10: 14) Ги земал децата во Своите прегратки, ги положувал Своите раце врз нив и им го доделувал благословот по кој биле дојдени.

Мајките биле утешени. Се враќале дома поткрепени и благословени од Христовите зборови. Биле охрабрени да го носат својот товар со нова ведрина и со надеж да се грижат за своите деца.

Кога би можеле да сирнеме во подоцнежниот живот на оваа мала група, би ги виделе мајките како ги потсетуваат децата на настаните од оној ден и им ги повторуваат нежните зборови на Спасителот. Исто така, би можеле да видиме како во подоцнеж-

ните години, сеќавањето на овие зборови ги одвраќа овие деца од скршнување од патеката одредена за Божјите откупеници.

Христос и денес е оној ист сочувствителен Спасител како и тогаш, кога живеел меѓу луѓето. Вистина е дека Тој и денес е помошник на мајките како тогаш, кога ги земал во Своите преградки малите деца во Јудеја. Нашите љубени деца се откупени со Неговата крв, исто како и децата од тие одамна изминати денови.

Христос знае какво бреме носи срцето на секоја мајка. Тој, чијашто мајка се борела со сиромаштија и скудност, сочувствува со секоја мајка во нејзината мака; Тој, Кој изминал толку далечен пат, само за да го симне тешкиот товар на грижа од срцето на една Ханаанка, ќе го стори истото и за денешните мајки. Тој, Кој го вратил во живот единствениот син на вдовицата од Наин и се сетил на својата мајка во сопствената агонија на крстот, и денес е трогнат од мајчинската грижа и болка. Во секоја жалост и потреба, Тој е тука да утеша и помогне.

Нека дојдат мајките кај Христа со своите грижи и неволји. Тие ќе најдат доволно благодат за да им помогне во воспитувањето на децата. Вратата е отворена за секоја мајка што ќе го положи својот товар крај нозете на Спасителот. Оној, Кој рекол: „Оставете ги децата да приоѓаат кај Мене и не пречете им“ (Марко 10:14), сè уште ги повикува мајките да ги доведат своите малечки, за да бидат благословени од Него.

Во децата што доаѓале во допир со Него, Христос гледал мажи и жени, кои ќе станат наследници на Неговата благодат и поданици на Неговото Царство, од кои некои и ќе пострадаат заради Него. Тој знаел дека овие деца ќе ги послушаат Неговите зборови и ќе го прифатат како свој Откупител многу полесно, отколку возрасните луѓе, од кои многумина биле световно мудри и со закоравени срца. Во поучувањето, Тој се спуштал до нивното ниво. Тој, Величеството на Небото, одговарал на нивните прашања и ги упростувал Своите значајни поуки, за да ги приспособи на нивниот детски разум. Тој го посеал во нивните умови семето на вистината, кое ќе изрти во подоцнежните години и ќе донесе плодови за вечен живот.

Кога Исус им рекол на учениците да не им забрануваат на децата да доаѓаат при Него, Тој им се обраќал на Своите следбеници од сите векови - на службениците во црквата, на проповед-

ниците, помошниците и сите христијани. Исус ги привлекува децата кон Себе, а нам ни налага: „Не бранете им“, како да сака да каже: „Тие би дошле кај Мене, кога вие не би им попречувале.“

Не дозволувајте вашиот нехристијански карактер да го претставува Христа во лажна светлина. Немојте вашето студенило и грубост да ги одвркаа децата од Него. Никогаш не давајте им причина да помислат дека Небото за нив нема да биде пријатно место, доколку и вие бидете таму. Не зборувајте за религијата како за нешто што децата не можат да го разберат, или да се однесувате како од нив да не се очекува да го прифатат Христа уште во детството. Не им создавајте погрешен впечаток дека Христовата религија е мрачна и дека приоѓајќи кај Спасителот, мораат да се откажат од сè што го прави животот радосен.

Кога Светиот Дух ќе ги трогне срцата на децата, соработувајте со Него во Неговата работа. Поучете ги дека Спасителот ги повикува и дека за Него нема поголема радост, отколку нивното предавање во цветот и свежината на нивната младост.

Родителска одговорност

Спасителот се однесува со бесконечна нежност кон душите, кои Тој ги откупил со Својата крв. Тој има право на нив заради Неговата љубов. Тој гледа кон нив со неискажан копнеж. Неговото срце не се стреми само кон највоспитаните и најпривлечните деца, туку и кон оние кои, поради грешното тело, како наследство од нашите прародители, или поради запоставување од страна на нивните земни родители, имаат негативни црти во карактерот. Многу родители не сфаќаат во колкава мерка се одговорни за тие недостатоци во карактерот кај нивните деца. Тие ја немаат нежноста и мудроста што се неопходни во постапувањето со заблудените, кои всушност станале такви заради нив. Но Христос има сожалување кон таквите деца. Тој ги знае и причините и последиците.

Христијанскиот работник може да биде Христово орудие во привлекување на овие заблудени деца, кои грешат кон Спасителот. Тој може да ги приврзе за своето срце со мудрост и тактичност; може да им даде охрабрување и надеж, и преку Христовата благодат, кај нив ќе види таква промена, што за нив со право ќе може да се рече: „На таквите е Божјото Царство.“

Пет мали јачменови лепчиња нахрануваат МНОШТВО

Цел ден луѓето се собирале околу Христа и Неговите ученици, додека Тој поучувал на езерскиот брег. Ги слушале Неговите мили зборови, толку јасни и едноставни, што за нивните души биле како балсамот од Галад. Исцелувањето од Неговата божествена рака, им донело здравје на болните и живот на оние што биле на умирање. Тој ден им изгледал како рај на земјата, така што тие потполно заборавиле колку долго немале јадено ништо.

Сонцето тонело на запад, а луѓето сè уште се задржувале. Конечно, учениците пристапиле кон Христа и Му рекле дека во интерес на толпата, треба да ги распушти луѓето. Многумина од нив биле дојдени од далеку и не јаделе ништо уште од утрото, затоа, можеби ќе можат да најдат храна во околните градови и села. Но, Исус рекол: „Дајте им вие да јадат.“ (Матеј 14:16) Потоа, вртејќи се кон Филип, запрашал: „Од каде да купиме леб, за да јадат овие?“ (Јован 6:5)

Филип погледнал кон тоа море од глави и помислил дека е невозможно да се најде храна за толкаво мноштво. Затоа одговорил дека нема да биде доволно леб за двесте динарии, за секој од нив да добие по малку.

Исус прашал: „Колку храна може да се најде тука меѓу нив?“ „Овде се наоѓа едно момче,“ рекол Андреј, „кое има пет јачменови лебови и две риби; но што е тоа за толку души?“ (Стих 9) Исус побарал да му ги донесат овие лебови и риби. Потоа побарал од учениците да ги седнат луѓето на тревата. Кога тоа било сторено, Тој ја земал храната и „погледна кон небото, ги благослови лебот и рибите и како ги прекрши, ги даде лебовите на учениците, а учениците - на народот. И јадеа сите и се наситија; и кренаа два-наесет кошници полни со остатоци.“ (Матеј 14:19, 20)

Христос го нахранил ова мноштво со чудо на Божјата моќ, а сепак колку едноставен бил тој оброк – само риби и јачменови лебови што претставувале секојдневна храна на галилејските рибари.

Христос можел да му понуди на народот најбогат оброк, но храната приготвена единствено за задоволување на апетитот, не би содржела никаква поука за нивно добро. Христос преку ова

чудо сакал да изнесе поука за едноставност. Кога денешните луѓе би биле едноставни во своите навики и би живееле во согласност со законите на природата, како што Адам и Ева живееле во почетокот, сите потреби на човечкото семејство би биле изобилно задоволени. Но себичноста и попуштањето на апетитот донеле грев и беда, која настанува поради преголемото изобилство на една, а немаштија на друга страна.

Исус не сакал да ги привлече луѓето кон Себе задоволувајќи ја желбата за раскош. За тоа огромно мноштво, изморено и гладно по долгиот возбудлив ден, едноставниот обред, претставувал доказ за Неговата моќ, но и за Неговата нежна грижа за нив во секојдневните животни потреби. Спасителот не им го ветил на Своите следбеници раскошот на овој свет; тие можеби ќе мора да бидат сиромашни, но Неговиот збор претставува залог дека нивните потреби ќе бидат задоволени, а Тој ветил и нешто далеку подобро од земната благосостојба - постојаната утеха на Неговото присуство.

Откако мноштвото било нахрането, останало уште многу храна. Исус им заповедал на Своите ученици: „Соберете ги останатите парчиња, за да не се изгуби ништо.“ (Јован 6:12) Овие зборови имаат далеку поголемо значење од едноставно собирање на остатоците. Поуката била двојна: Ништо не смее да се расфрла. Ни овоземните предимства не треба да се омаловажуваат. Не смееме да запоставуваме ништо што би можело да биде од полза за некое човечко суштество. Треба да се собира сè што би можело да ги ублажи страдањата на гладните од овој свет. Исто толку грижливо, за да ги задоволиме потребите на душата, мораме да го чуваме и ‘Небесниот леб’. Ние треба да живееме од секој Божји Збор. Ништо што Бог изговорил, не треба да биде изгубено. Не смееме да запоставиме ниту еден збор, кој се однесува на нашето вечно спасение. Ниту еден збор не смее неискористен да падне на земја.

Чудото со лебовите нè учи дека сме зависни од Бога. Кога Христос нахранил пет илјади луѓе, храната не Му била при рака. Навидум, Тој не располагал со ништо. Се наоѓал во пустината со пет илјади мажи, покрај жените и децата. Тој не го повикал тоа мноштво дотаму да го следи. Желни да бидат во Негово присуство, тие го следеле без повик и без заповед; но Тој знаел дека сега, откако цел ден ги слушале Неговите поуки, тие биле гладни

и уморни. Биле далеку од своите домови, а веќе се спуштала ноќта. Многумина од нив немале средства со кои би можеле да купат храна. Оној, Кој заради нив постел четириесет дена во пустината, нема да дозволи тие да се вратат гладни во своите домови.

Бојжото провидение го довело Христа во таква положба и Тој зависел од Својот Небесен Татко, за да ги задоволи потребите на присутните. Така и ние, кога ќе бидеме доведени „во тесно“, мораме да зависиме од Бога. Во секоја неволја треба да побараме помош од Оној, Кому на располагање му стојат бескрајни извори.

Во извршувањето на ова чудо, Христос примил од Таткото; Тој им делел на учениците, учениците на луѓето, а луѓето едни на други. Така, сите што ќе се обединат со Христа, ќе го примат од Него 'Лебот на животот' и ќе го предадат на другите. Неговите ученици се средства одредени за комуникација помеѓу Христа и народот.

Кога учениците го слушнале Христовиот налог: „Дајте им вие да јадат“, низ нивниот ум поминале сите можни тешкотии. „Треба ли да одиме во околните села и да купиме храна“ – се прашувале тие. Но што рекол Христос? „Дајте им вие да јадат“. Тие донеле сè што имале, но Тој не ги повикал да јадат. Им заповедал да го служат народот. Храната се умножувала во Неговите раце, а рацете на учениците – подадени кон Христа, никогаш не останале празни. Малата залиха била доволна за сите. Кога мноштвото било нахрането, учениците заедно со Исуса јаделе од драгоцената храна, обезбедена од Небото.

Колку често и ние, кога ги гледаме потребите на сиромашните, неуките и страдалниците, паѓаме во малодушност. Се прашуваме што можеме да сториме со нашите слаби сили и безначајни залихи за да ја задоволиме таа огромна потреба? Зар не треба да чекаме тоа да го стори некој, кој има поголеми способности или можеби некоја организација? Но Христос вели: „Дајте им вие да јадат.“ Употребете ги средствата, времето и способностите што ги имате. Принесете му ги своите јачменови лебови на Исус.

Иако вашите залихи можеби не се доволни да нахранат илјадници, тие можат да ги задоволат потребите на еден од нив. А во Христовата рака ќе можат да нахранат мнозина. И вие, како учениците, дајте го она што го имате. Христос ќе го умножи вашиот дар. Тој ќе ја награди искрената, едноставна доверба во Него.

И она што изгледало многу безначајно, ќе се покаже како богата гозба.

„Кој скржаво сее, скржаво ќе жнее; а кој богато сее, богато и ќе жнее... А Бог може изобилно да ве дарува со секаков дар, секогаш да имате доволно за сè, да бидете од сè срце дарежливи во секое добро дело. Како што е напишано:

Раздаде, им даде на сиромашните;

Неговиата правда останува вечно.

А Оној, Кој му дава на сејачот семе, и леб за храна; Тој ќе го умножи и вашето семе, и ќе ви даде да изобилуваат плодовите на вашата правда, па во сè да се збогатите за секаква дарежливост, која преку нас предизвикува благодарност кон Бога.“
(2. Коринтјаните 9:6-11)

СО ПРИРОДАТА И СО БОГА

Животот на Спасителот на Земјата бил живот на заедница со природата и со Бога. Тој ни ја открил тајната на моќниот живот во оваа заедница.

Исус бил срдечен, постојан работник. На Земјата никогаш не живеел човек, кој бил оптоварен со толкави одговорности. Никогаш, никој друг не го носел толку тешкото бреме на светската тага и гревот. Никогаш, никој не се напрегал со толкава ревност и самопожртвуваност за добродетелта на луѓето. Па сепак, Неговиот живот бил живот исполнет со здравје. Тој бил не само духовно, туку и физички претставен со симболот на жртвеното јагне, „непорочно и без мана.“ (1. Петар 1:19) Како духовно, така и телесно, Тој бил пример за она што, според Божјиот план, требало да биде сето човештво, доколку ги почитувало Неговите закони.

Кога луѓето Го гледале Христа, тие гледале лице, чија Божествена сомилост била измешана со свеста за поседување сила. Се чинело дека е опкружен со атмосфера на духовен живот. Иако се однесувал нежно и ненаметливо, сепак луѓето кај Него забележувале некаква скриена сила што не можела да остане во целосна тајност.

За време на Својата служба, Тој бил постојано следен од лукави и лицемерни луѓе, кои работеле против Неговиот живот. На неговите патеки биле поставени шпиони, кои постојано внимавале на Неговите зборови, со намера да пронајдат нешто за што би можеле да Го обвинат. Најостроумните и најобразованите умови на Нацијата, настојувале да Го поразат. Но никогаш не успеале во тоа. Морале да се повлечат од бојното поле, збунети и засрамени од понизниот Учител од Галилеја. Христовите поуки имале свежина и моќ, каква луѓето претходно не познавале. Дури и Неговите непријатели морале да признаат: „Никогаш човек така не зборувал, како овој Човек.“ (Јован 7:46)

Христовото детство, кое поминало во сиромаштија, не било изопачено од извештачените навики на тоа корумпирано време. Работејќи на столарскиот стол, носејќи го бремето на семејниот живот, учејќи ги лекциите на послушност и работа, Тој Својата рекреација ја наоѓал помеѓу сцените на природата. Од нив Исус собирал знаење, бидејќи копнеел да навлезе во тајните на природата. Ја проучувал Божјата Реч и најсреќни часови за Него биле оние, во кои можел да се оддели од секојдневната работа и да оди во полињата, да размислува во нивните тивки долини, да биде во заедница со Бога на ридовите, или во сенката на шумските дрвја. Честопати, раното утро Го осамнувало на некое осамено место во размислување, истражување на Списите, или во молитва. Тој ја поздравувал утринската светлина со песна. Ги разведрувал работните часови со песни на благодарност, кои им донесувале Небесна радост на изморените и обесхрабрените.

Во текот на Својата служба, Исус во голема мерка живеел на отворено. Неговите патувања, од место до место биле поминати во пешачење, а многу од Неговите поучувања биле одржани под отворено небо. Во обучувањето на Своите ученици, Тој често се повлекувал од градската врева, заминувајќи во тишината на полињата, која е во поголема хармонија со поуките за едноставноста, верата и самооткажувањето на кои сакал да Ги поучи. Токму под закрилата на дрвјата, недалеку од Галилејското Езеро, дванаесеттемина биле повикани во апостолска служба и била одржана проповедта на Гората.

Исус сакал да ги собира луѓето околу Себе под ведро небо, на некое ритче обраснато со трева, или крај езерскиот брег. Тука, опкружен со делата на Сопственото создавање, Тој можел да ги

одврати нивните мисли од вештачкото кон природното. Во растот и развивањето на природата се откриваат принципите на Неговото Царство. Кога луѓето би го кренале погледот кон Божјите Гори, разгледувајќи ги чудесните дела на Неговите раце, тие би можеле да научат драгоцените поуки од Божјата вистина. Во иднина, природата би им ги повторувала поуките на Божјиот Учител. Така, луѓето би можеле да ги воздигнат своите мисли, а нивните срца би нашле мир.

Исус честопати, повремено ги отпуштал учениците, кои учествувале во Неговата служба, за тие да можат да ги посетат своите домови и да се одморат; но нивните напори да го отргнат Него од службата, биле напразни. Тој цел ден му служел на многувото што доаѓало при Него, а во квечерините, или раните утра, се повлекувал во светилиштето на планините, да биде во заедница со Својот Татко.

Постојаната работа и судирите со непријателите и лажните рабински учења, честопати, толку го исцрпувале Христа, што Неговата мајка и браќата, па дури и учениците се плашеле дека животот му е во опасност. Но кога ќе се врател од часовите поминати на молитва со кои го завршувал напорниот ден, на Неговото лице можел да се забележи мир, свежина на животот и сила, која го исполнувала целото Негово битие. Секое утро, по часовите поминати насамо со Бога, Исус тргнувал да им ја однесе на луѓето Небесната светлина.

Веднаш по враќањето од нивното прво мисионско патување, Исус ги повикал учениците да се одделат и да се одморат малку. Учениците се вратиле исполнети со радост, поради нивниот успех како гласници на Евангелието, кога до нив допрела веста за смртта на Јован Крстител од раката на Ирод. Тоа бил тежок удар и разочарување. Исус знаел дека со тоа што дозволил Јован да биде погубен во затворот, ја ставил верата на учениците на тежок испит. Со нежна сомилост Ги гледал нивните со солзи натопени лица. И во Неговите очи и гласот можеле да се забележат солзи, кога рекол: „Дојдете вие на осамено место, и одморете се малку.“ (Марко 6:31)

Во близината на Витсаида, на северниот крај од Галилејското Езеро, постоела една осамена област со свежо пролетно зелено, која ги примила Исуса и Неговите ученици, овозможувајќи им одмор и поткрепа. Оттука, тие тргнале со бротче преку езеро-

то. Тука можеле да се одморат, одвоени од метежот на мноштво-то. Тука учениците можеле да ги слушаат Христовите зборови, непопречени од подбивањата и обвиненијата на фарисеите. Се надевале дека тука ќе уживаат во краток период на заедница и дружење со нивниот Господ.

Исус се задржал насамо со Своите миленици само кратко време, но колку драгоцени биле за нив тие неколку мигови. Тие заедно разговарале за делото на Евангелието и начинот да бидат поефикасни во допирањето до луѓето. Кога Исус им ги отворил сокровиштата на Вистината, тие биле закрепнати со Божјата сила и вдахнати со надеж и храброст.

Но наскоро, мноштвото повторно го барало. Претпоставувајќи дека заминал на вообичаеното место за одмор, луѓето тргнале по Него. Неговата надеж дека ќе успее да се одмори барем еден час, била осуетена. Но во длабочината на Своето чисто, сочувствително срце, Добриот Пастир наоѓал единствено љубов и сомилост кон тие незадоволни и жедни души. Цел ден им служел на нивните потреби, а вечерта ги распуштал да одат во своите домови и да се одморат.

Во животот што бил целосно посветен за доброто на другите, Спасителот сметал дека е неопходно понекогаш да се отргне од постојаната активност и контактот со потребите на човештвото и да побара одмор и непопречена заедница со Својот Татко. Кога ќе се разидело мноштвото, кое постојано Го следело, Исус одел во планините и таму, сам со Бога, ја излевал Својата душа во молитва, за тие страдни, грешни луѓе со големи потреби.

Кога им рекол на Своите ученици дека жетвата е голема, а работниците малку, Исус не барал од нив непрекината работа, туку им наложил: „Молете го Господарот на жетвата да испрати работници на Својата жетва.“ (Матеј 9: 38) И денес, токму како некогаш на учениците, Тој на Своите исцрпени работници им ги упатува овие зборови полни со сочувство: „Дојдете вие настрана... и одморете се некое време.“

На сите, кои се поучуваат од Бога, им е потребен тивок час за заедница со нивните сопствени срца, со природата и со Бога. Во нив треба да се открие живот, кој не е во хармонија со светот, неговите навики или дела; тие треба да имаат лично искуство во познавањето на Божјата волја. Секој од нас, мора лично да го

слушне Божјиот глас како му зборува на срцето. Кога сите други гласови ќе замолкнат, а ние чекаме пред него во тишина, молкот на душата дава поголема јасност на Божјиот Глас. Тој ни заповеда: „Молкнете и разберете дека Јас сум Бог.“ (Псалм 46: 10) Ова е делотворната подготовка за сите служби за Бога. Оној, кој е освежен на ваков начин, ќе биде опкружен со атмосфера на светлина и мир, дури и среде забрзаната толпа и напорите на секојдневието. Тој ќе прими нов дар на телесна и ментална сила. Неговиот живот ќе воздивнува со пријатен мирис и ќе ја открива Божјата моќ, која ќе допре до срцата на луѓето.

ДОПИРОТ НА ВЕРАТА

„Само ако се допрам до Неговата облека, ќе оздравам.“ (Матеј 9:21) Овие зборови ги изговорила една сиромашна жена - жена, која дванаесет години страдала од болест што направила товар од нејзиниот живот. Таа потрошила сè што имала за лекари и лекови, само за да биде прогласена за неизлечива. Но кога слушнала за Големиот Исцелител, нејзините надежи оживеале. Помислила: „Кога само би можела да му се приближам доволно близу, за да зборувам со Него, би била исцелена.“

Христос бил тргнат кон домот на Јаир, Еврејски рабин, кој Го преколнувал да дојде кај него и да му ја излекува ќерката. Молбата од срцето коешто страда; „ќерка ми е на умирање, дојди и положи ги рацете над неа, за да оздрави и да биде жива“ (Марко 5:23), го допрела нежното, сочувствително Христово срце, и Тој веднаш тргнал со него кон неговиот дом.

Но тие напредувале полека, зашто мноштвото го притискало Христа од сите страни. Пробивајќи се низ мноштвото, Спасителот се приближил до местото на кое стоела кутрата жена. Таа многупати се обидувала да Му се приближи, но залудно. А сега ѝ се укажала можност за тоа. Но таа не можела да најде начин да зборува со Него. Таа не сакала да го попречи Неговото бавно движење. Но слушнала дека може да оздрави, само ако се допре до Неговата облека; и, плашејќи се да не ја изгуби нејзината

единствена шанса за исцелување, таа се потиснала напред, велејќи си, „Само ако се допрам до Неговата облека, ќе оздравам.“

Исус ја знаел секоја помисла на нејзиното срце, и се упатил кон неа. Тој ја согледал нејзината голема потреба, и ѝ помогнал да ја искаже својата вера.

Додека Тој поминувал, таа посегнала напред и успеала да се допре до работ на Неговата облека. Во истиот миг знаела дека е исцелена. Во тој еден допир била сконцентрирана верата на нејзиниот живот, и нејзините болки и слабости веднаш исчезнале. Во истиот миг почувствувала возбуда, како електричен удар, кој допрел до секое влакно на нејзиното битие. „Таа почувствува во своето тело дека е излекувана од болеста.“ (Стих 29)

Благодарната жена копнеела да ја изрази својата благодарност на Моќниот Исцелител, Кој со еден допир направил повеќе за неа, отколку лекарите за дванаесет долги години; но не се осмелувала. Со благодарно срце се обидела да се повлече од мноштвото. Одеднаш Исус застанал и гледајќи наоколу запрашал, „Кој се допре до мојата облека?“

Гледајќи во Него со чудење, Петар одговорил: „Учителе, народот Те опколил и те притиска, а прашуваш: Кој се допре до Мене?“ (Лука 8:45)

„Некој се допре до Мене,“ рекол Исус, „зашто почувствував дека излезе сила од Мене.“ (Стих 46) Тој можел да го разликува допирот на верата, од случајните допири на невнимателното мноштво. Некој го допрел со длабока причина и примил одговор.

Исус не го поставил прашањето заради Себе. Тој имал поука за народот, за Своите ученици и за жената. Тој сакал да им вдахне надеж на немоќните. Сакал да покаже дека верата е таа што донесува исцелување. Верата на жената не смеела да помине незабележана. Бог морал да се прослави преку нејзиното благодарно признание. Исус посакувал таа да разбере дека Тој го одобрил нејзиниот чин на вера. Не сакал да ја отпушти само со половина благослов. Таа не требала да остане во незнаење за тоа дека Тој ја знае нејзината мака или за Неговата сочувствителна љубов и за Неговото одобрување на нејзината вера во Неговата Моќ да ги спаси на крајот сите, што доаѓаат кај Него.

Гледајќи кон жената, Исус insistирал да дознае кој Го допрел. Согледувајќи дека е залудно да се прикрива, таа треперејќи ис-

тапила нанавпред и паднала пред Неговите нозе. Со благодарни солзи таа, пред целиот народ, му кажала зошто ја допрела Неговата облека и дека веднаш била излекувана. Таа се плашела дека допирајќи се до Неговата облека ја пречекорила границата на верата; но од Христовите усни не излегол никаков прекор. Тој искажал само одобрување. Неговите зборови дошле од срце, кое љуби и биле полни со сочувство за човечката неволја. „Ќерко, “ рекол Тој љубезно, „твојата вера те спаси; оди си во мир.“ (Стих 48) Колку охрабрувачки биле тие зборови за неа. Нејзината радост повеќе не ја поматувал никаков страв дека Го навредила.

До љубопитното мноштво што се туркало околу Христа не била дадена никаква животодавна сила. Но кутрата жена, која го допрела со вера, примила исцелување. Во духовните работи, случајниот контакт се разликува од допирот на верата. Да се верува во Христа само како во Спасител на светот, никогаш нема да донесе исцелување на душата. Верата која спасува, не значи само согласување со вистинитоста на Евангелието. Вистинска вера е само онаа, која Го прифаќа Христа како свој личен Спасител. Бог го дал Својот Единороден Син, за јас, верувајќи во Него, „да не загинам, туку да имам вечен живот.“ (Јован 3:16) Кога ќе дојдам кај Христа, според Неговата Реч, јас треба да верувам дека ја примам Неговата спасителна благодат. Животот што сега го живеам, треба да го „живеам со верата во Божјит Син, Кој ме возљуби и Себе се предаде за мене.“ (Галатјаните 2:20)

Многу луѓе ја сметаат верата за начин на размислување. Спасоносната вера е спогодба, преку која оние коишто Го примаат Христа, стапуваат во заветна врска со Бога. Живата вера, значи напредок во животната сила и цврста надеж, со која преку Христовата благодат душата станува победоносна сила.

Верата е посилен победник од смртта. Кога болните би можеле да се наведат да ги насочат со вера своите очи кон моќниот Исцелител, би виделе чудесни резултати. Тоа би донело живот, како на телото, така и на душата.

Кога се залагате за оние, кои станале жртви на лошите навики, наместо да им укажувате на очајувањето и пропаста кон која тие забрзано одат, свртете ги нивните погледи кон Христа. Насочувајте ги кон Величествената Слава на Небото. Тоа ќе влијае повеќе за спасување на телото и душата, отколку сиот страв од

гробот, којшто честопати се предочува пред беспомошните и наизглед безнадежните.

„Според Својата милост Тој нè спаси нас“

Слугата на стотникот лежел болен од парализа. Меѓу Римјаните, слугите биле робови, купувани и продавани на пазариштата, и честопати биле третирани грубо и немилосрдно; но овој стотник бил нежно приврзан кон својот слуга и многу посакувал тој да оздрави. Тој верувал дека Исус можел да го исцелува. Тој го немал видено Спасителот, но она што го имал слушнато, му влевало вера. И покрај формализмот на Евреите, овој Римјанин бил убеден дека нивната религија е повозвишена од неговата. Тој веќе ги надминал бариерите на национални предрасуди и омразата што ги разделувала освојувачите од поробениот народ. Веќе покажал почит кон Божјата служба и покажувал љубезност кон Евреите како негови обожаватели. Во Христовото учење, какво што му било пренесено, тој го пронашол она што ги исполнува потребите на душата. Сè што било духовно во него, одговорило на зборовите на Спасителот. Но тој се сметал за недостоен да се приближи до Христа, и ги повикал Еврејските старешини да го замолат за исцелување на неговиот слуга.

Старешините го изнеле случајот пред Христа, нагласувајќи: „Достоен е да му го направиш тоа, зашто го сака нашиот народ и синагогата тој ни ја направи.“ (Лука 7:4, 5)

Но на патот кон домот на стотникот, Исус примил порака од капетанот: „Господи, не труди се, зашто не сум достоин да влезеш под мојот покрив.“ (Стих 6)

Сепак, Спасителот продолжил по Својот пат, па самиот стотник дошол лично за да ја дополни пораката, изговарајќи, „Господи, не сум достоин да влезеш под мојот покрив; но кажи само збор и мојот слуга ќе оздрави; зашто и јас сум човек подвластен, а имам и потчинети војници; па кога ќе му речам на еден од нив: ‘Оди’! и тој оди; на другиот: ‘Дојди’! и тој доаѓа; и на слугата: ‘Направи тоа’ и тој прави.“ (Стих 7); (Матеј 8:8-9)

„Јас ја претставувам моќта на Рим, и моите војници ја признаваат мојата власт како врховна. Така Ти ја претставуваш моќта на

Бесконечниот Бог, и сè што е создадено, ќе го почитува Твојот збор. Ти можеш да ѝ заповедаш на болеста да замине, и таа ќе ти се покори Тебе. Затоа кажи само еден збор, и мојот слуга ќе биде исцелен.“

Христос рекол: „Нека ти биде според твојата вера. И неговиот слуга во истиот час оздраве.“ (Стих 13)

Еврејските старешини го препорачале стотникот кај Христа, поради наклонетоста кон „нашиот народ.“ „Тој е достоин“, рекле тие, бидејќи „ни изгради синагога.“ Но стотникот за себе рекол: „Не сум достоин.“ А сепак не се плашел да побара помош од Христа. Тој не се надевал во сопствената добрина, туку во милоста на Спасителот. Неговиот единствен аргумент, била неговата голема потреба.

Секој човек може да дојде при Христа на истиот начин. „Тој нè спаси, но не врз основа на праведните дела што сме ги направиле ние, туку по Својата милост.“ (Тит 3:5) Дали чувствуваш дека заради тоа што си грешник не можеш да се надеваш на Божјите благослови? Запомни дека Христос дошол на овој свет за да ги спаси грешниците. Ние немаме ништо со што би се препорачале кај Бога; причината поради која ние можеме да бараме сега и во кое било време е нашата целосно беспомошна состојба, поради која Неговата откупителна сила станува неопходност. Отфрлувајќи ја сета надеж во себеси, можеме да погледнеме кон крстот на Голгота и да речеме:

*„Јас немам што да ти дадам;
Едноставно за Твојот крст се држам.“*

„Ако можеш да поверуваш, сè е можно за оној што верува.“ (Марко 9:23) Верата е таа која нè поврзува со Небото и ни дава сила да стапиме во борба со силите на темнината. Во Христа, Бог обезбедил средства за победа над секоја лоша црта од карактерот и спротивставување на секое искушение, колку и да е тоа силно. Но, многумина чувствуваат дека им недостига вера и затоа, остануваат далеку од Христа. Нека тие души, во својата беспомошна недостојност, се надеваат на милоста на нивниот сочувствителен Спасител. Нека не гледаат на себе, туку на Христа. Оној, Кој исцелувал болни и изгонувал демони, додека бил меѓу луѓето, сè

уште е истиот моќен Откупител. А тогаш нека се фатат за Неговото ветување, како за лисја од дрвото на животот: „А кој доаѓа кај Мене, нема да го избркам надвор.“ (Јован 6:37) Кога доаѓате кај Него, верувајте дека Тој ве прифаќа, затоа што Го ветил тоа. Никогаш нема да пропаднете додека го правите тоа – никогаш.

„Но Бог ја покажа Својата љубов кон нас, со тоа што Христос умре за нас, додека уште бевме грешници.“ (Римјаните 5:8)

И „Ако е Бог со нас, кој ќе е против нас? Оној, Кој не Го поштеди ни Својот сопствен Син, туку Го предаде за нас сите, зарем нема да ни подари со Него сè?“ (Римјаните 8: 31-32)

„Зашто сигурно знам дека ни смртта, ни животот, ни ангелите, ни властите, ни сегашноста, ни иднината, ни височината, ни длабочината, ниту, пак, кое било друго создание нема да може да не оддели од Божјата љубов во Христос Исус, нашиот Господ.“ (Стихови 38, 39)

„Ти можеш да ме исчистиш“

Од сите болести познати на Истокот, лепрата била најужасна. Нејзиниот неизлечлив и заразен карактер како и ужасниот ефект врз жртвите, ги исполнувал со страв и најхрабрите. Помеѓу Евреите, таа се сметала како казна за грев и затоа била нарекувана „удар, “ „Божји прст.“ Длабоко вкоренета, неизлечлива и смртоносна, на неа се гледало како на симбол на гревот.

Според церемонијалниот закон, лепрозниот бил прогласуван за нечист. Сè што тој ќе допрел било нечисто. И воздухот бил загаден од неговиот здив. Тој бил исфрлан од живеалиштата на луѓето како да е веќе мртов. Оној, за кого постоело сомневање дека ја има оваа болест, морал да се покаже пред свештениците, кои требале да го испитаат неговиот случај и да донесат одлука. Доколку бил прогласен за лепрозен, бил изолиран од семејството, отсечен од Израелската заедница и осуден да биде во друштво единствено со сличните на него. Дури царевите и владетелите не биле исклучоци. Владетелот што ќе заболел од таа ужасна болест, морал да го одложи скиптарот и да се повлече од општеството.

Лепрозниот морал да го носи проклетството на својата болест далеку од пријателите и роднините. Тој бил принуден да ја обја-

вува сопствената несреќа, да си ги раскинува алиштата и извикувајќи, да ги предупредува сите да бегаат од неговото заразно присуство. Извикот, „Нечист! Нечист!“ којшто толку тажно допирал од тие осамени изгнаници, за другите претставувал знак на страв и ужас.

Во пределот на Христовата служба имало многу такви страдалници; и кога и до нив допрела веста за Неговото дело и меѓу нив се нашол еден, во чие срце почнала да се буди вера. Кога би можел да појде кај Христа, тој би бил излекуван. Но како да го најде Христа? Како би можел тој, така осуден на постојана изолација, да застане пред Исцелителот? И дали Христос ќе го излекува? Нема ли и Тој како фарисеите, па дури и лекарите, да фрли клетва врз него и да го предупреди да бега колку што е можно подалеку од живеалиштата на луѓето?

Тој размислувал за сето она што го слушал за Христа. Ниту еден, кој барал помош од Него, не бил одбиен. Несреќниот човек се одлучил да го најде Спасителот. Иако бил исфрлен од градовите, можеби ќе успее да го пресретне на некои од планинските патишта, или да го пронајде додека поучува некаде надвор од населените места. Тешкотиите биле големи, но тоа била неговата единствена надеж.

Стоејќи оддалеку, лепрозниот наслушал неколку зборови од устата на Спасителот. Го видел како ги положува Своите раце врз болните. Видел како хроми, слепи, фатени и оние на умирање од разни болести оздравуваат, фалејќи го Бога за своето оздравување. Неговата вера се засилила; сè поблиску и поблиску се приближувал до мноштвото што ги слушало Христовите зборови. Забраните што му биле наметнати, безбедноста на луѓето, стравот со кој сите го гледале, сето тоа било заборавено. Тој мислел единствено на блажената надеж за оздравување.

Неговата појава претставувала ужасен и одвратен призор. Заразата веќе имала земено толкав замав и ужасно било да се погледне во телото, коешто живо се распаѓало. Штом го виделе, луѓето почнале да се повлекуваат. Во својот страв се туркале едни со други за да го избегнат контактот со него. Некои се обиделе да го спречат да му се приближи на Христа, но напразно. Тој ниту ги гледал, ниту ги слушал. Воопшто не ги забележувал нивните изрази на негодување. Го гледал само Божјиот Син и го слушал само гласот, кој им дава живот на оние што умираат.

Кога се пробил до Христа, тој се фрлил пред Неговите нозе извикувајќи: „Господи, ако сакаш, можеш да ме исчистиш.“

Исус одговорил: „Сакам, исчисти се“, и ја положи Својата рака на него“. (Матеј 8:2, 3)

На лепрозниот веднаш му се случила огромна промена; негова-та крв станала здрава, нервите чувствителни, мускулите цврсти. Неприродната бела, крастава кожа својствена за лепрозните, потполно исчезнала, а неговото тело станало како тело на мало дете.

Кога свештениците би дознале за исцелувањето на лепрозниот, нивната омраза кон Христа би можела да ги наведе да донесат неправедна пресуда. Исус посакувал да му обезбеди непристрасна одлука. Затоа го обврзал човекот да не кажува никому за начинот на кој е излекуван, туку без одлагање да се покаже во храмот со дар, пред да се рашират какви било гласини во врска со чудото. Пред да прифатат таков дар, свештениците требале да го прегледаат дародавецот и да го потврдат неговото целосно оздравување.

Прегледот бил извршен и истите оние свештеници што го осудиле лепрозниот на изгнанство, сега го посведочиле неговото оздравување. Исцелениот човек бил вратен во својот дом и општеството. Тој ја почувствувал скапоценоста на здравјето. Тој уживал во обновената сила на мажевноста и на своето враќање во семејството. И покрај Христовото предупредување, тој не можел повеќе да го прикрива фактот за своето исцелување, па радосно ја објавувал силата на Оној што му го вратил здравјето.

Кога овој човек дошол кај Христа, бил „сиот лепрозен.“ Смртоносниот отров на лепрата продирал во целото негово тело. Учениците се обиделе да го спречат својот Господар да го допре, зашто оној што ќе допрел лепрозен и самиот станувал нечист. Но Исус, не се осквернил положувајќи рака на лепрозниот. Лепрозниот бил исчистен. Така е и со лепрата на гревот - длабоко вкоренета во срцето, смртоносна, невозможно да биде исчистена со човечка сила. „Целата глава е болна, срцето изнемоштено; Од петицата до главата никаде здраво место, туку повреди, модринки, гнојни рани.“ (Исаија 1: 5, 6) Но Исус доаѓајќи да престојува со луѓето, со ништо не се опоганил. Неговото присуство било исцелувачка сила за грешникот. Секој што ќе падне крај Неговите нозе, изговарајќи со вера, „Господи, ако сакаш, можеш да ме исчистиш,“ ќе го слушне одговорот, „Сакам, исчисти се!“

Во некои случаи на исцелување, Исус не го подарил веднаш бараниот благослов, меѓутоа, во овој случај молбата на болниот била услишена по самото изговарање. Кога се молиме за земни благослови, одговорот на нашата молитва може да задоцни или пак, Бог може да ни даде нешто друго за разлика од она што сме го барале; но тоа никогаш нема да се случи, кога се молиме за простување на гревовите. Негова волја е да нè исчисти од гревот, да нè направи Негови деца, и да нè оспособи да живееме свет живот. Христос „се даде Себеси за нашите гревови, за да нè избави од сегашниот зол свет, по волјата на Бога, Кој е наш Татко.“ (Галатјаните 1:4) „И тоа е слободата, која ја имаме пред Него, дека ако побараме нешто според Неговата волја, Тој нè услишува. А кога знаеме дека ни ги услишува молбите, знаеме дека ќе добиеме, што и да побараме од Него.“ (1. Јован 5:14, 15)

Исус ги гледал ожалостените, обременетите и оние чии надежи биле скршени, кои се обидувале да го замолкнат копнежот на душата со земна радост, и ги повикал да најдат спокој во Него.

„И ќе најдете мир“

Тој нежно им заповедал на измачените луѓе: „Земете го Мојот јарем на себе и поучете се од Мене, бидејќи сум кроток и смирен по срце, и ќе најдете мир за вашите души.“ (Матеј 11:29)

Со овие зборови Исус се обратил до секое човечко суштество. Без оглед на тоа дали се тие свесни или не, сите се изморени и обременети. Сите се преоптоварени со тешки бремиња, кои само Исус може да ги отстрани. Најтешкото бреме што го носиме е бремето на гревот. Кога би биле препуштени да го носиме сами, тоа би нè урнало. Но Безгрешниот го земал нашето место. „Господ ги натовари врз Него гревовите на сите нас.“ (Исаија 53:6)

Тој го понел товарот на нашата вина. Тој ќе го земе товарот од нашите истоштени плеќи. Тој ќе ни даде одмор. Тој ќе го понесе и товарот на нашите грижи и маки. Тој нè повикува да Му ги префрлиме сите наши грижи; зашто Тој, нè носи во Своето срце.

Постариот Брат од нашиот род стои покрај Божјиот престол. Тој гледа кон секоја душа што се врти кон Него, како кон свој Спасител. Тој од искуство ги познава слабостите на нашата човечка природа, нашите потреби, но и каде се крие силата на нашите

искушенија; зашто Тој „во сè беше искушан како и ние, само не вкуси грев.“ (Евреите 4:15) Тој бдее над тебе, растреперено Божјо дете. Дали си во искушение? Тој ќе те ослободи. Дали си слаб? Тој ќе те засили. Дали си во незнаење? Тој ќе те просветли. Дали си ранет? Тој ќе те исцели. Господ „го определува бројот на ѕвездите“, а сепак „ги исцелува оние што се со скрушено срце и ги преврзува нивните рани.“ (Псалм 147:4, 3)

Какви и да се твоите стравови и маки, довери му ги на Господа. Тогаш, твојот дух ќе биде засилен за да можеш да издржиш. Пред тебе ќе се отвори пат, за да излезеш од збунетоста и маката. Колку мислиш дека си послаб и со помалку сила, толку посилен ќе станеш во Неговата сила.

Околностите можат да нè разделат од пријателите; неуморните води на широкото море, можат да се брануваат помеѓу нас и нив. Но никакви околности, никаква далечина, не може да нè раздели од Спасителот. Каде и да се наоѓаме, Тој е секогаш од нашата десна страна за да нè поддржи, поткрепи, охрабри и развесели. Христовата љубов кон откупените е поголема од љубовта на мајката кон нејзиното дете. Ние имаме привилегија да можеме да се одмориме во Неговата љубов, да воскликнеме: „Јас ќе се надевам и потпирам на Него, затоа што Тој го даде Својот живот за мене!“

Човечката љубов може да се смени, но Христовата љубов не знае за промени. Кога ќе повикаме кон Него за помош, Неговата рака е веќе подадена да спаси.

*„Планини ќе се поместат,
и ридови ќе се разлишаат,
но Мојата милост нема да отстапи од тебе,
и заветот на Мојот мир, нема да се разлиша,
вели Господ, Кој те милува.“
(Исаија 54:10)*

ИСЦЕЛУВАЊЕ НА ДУШАТА

Многумина од оние што доаѓале кај Христа за помош, биле самите виновни за својата болест, па сепак, Тој не одбил да ги излекува. А кога во нивните души ќе проникнела сила од Него, тие станувале осведочени за гревот и многу луѓе биле исцелени и од духовните болести, како и од физичките.

Меѓу нив бил и парализираниот од Капернаум. Како лепрозниот и овој човек изгубил секаква надеж дека ќе оздрави. Неговата болест била последица на грешен живот, а страдањата направени погорки заради грижата на совеста. Тој залудно им се обраќал на фарисеите и лекарите барајќи олеснување; тие го прогласиле за неизлечив, го жигосале како грешник и изјавиле дека ќе умре под проклетството на Божјиот гнев.

Парализираниот човек потонал во очајание. А тогаш слушнал за Христовите дела. Други, исто толку грешни и беспомошни како него биле исцелени и тој се охрабрил да верува дека и тој, исто така може да биде исцелен, кога некој би го однел кај Спасителот. Но надежта избледувала, кога ќе се сетел на причината за својата болест. А сепак не можел да ја отфрли можноста за исцелување.

Неговата најголема желба била да се ослободи од бремето на гревот. Тој копнеел да Го види Христа и да прими уверување дека му е простено и дека е помирен со Бога. Тогаш би бил задоволен, без оглед дали ќе живее или ќе умре, според Божјата волја.

Немало веќе време за губење; на неговото тело веќе се покажале знаците на смртта. Најсрдечно ги замолил пријателите да го однесат со постелата кај Христа и тие со задоволство го сториле тоа. Но толпата во и околу куќата во која се наоѓал Исус, била толку голема што болниот и неговите пријатели не можеле да дојдат до Него, па дури ни да Му го слушнат Неговиот глас. Исус поучувал во домот на Петар. Според својот обичај, Неговите ученици седеле во Негова непосредна близина, а „таму седеа фарисеи и законоучители, кои беа дошле од сите села на Галилеја и Јудеја, и од Ерусалим.“ (Лука 5:17) Многумина од нив биле дојдени како шпиони, барајќи нешто за да Го обвинат Христа. Зад нив се туркало разновидно мноштво од ревности, љубопитни и неверни луѓе. Во толпата биле застапени различни националности и сите општествени слоеви „и Господовата сила ги исцелуваше.“ (Стих 17) Духот на Животот лебдел над собирот, но фарисеите и законоучителите не го забележувале Неговото присуство. Тие не чувствуваале никаква потреба и за нив немало исцелување. „Гладните ги исполни со добра, а богатите ги отпушти празни.“ (Лука 1:53)

Носачите на парализираниот упорно се обидуваале да се пробијат низ мноштвото, но залудно. Болниот човек гледал во нив со неискажлива болка. Како да отстапи од надежта, кога долго очекуваната помош била толку блиску? Затоа им предложил на пријателите да го качат на куќата и пробивајќи го покривот, да го спуштат пред Христовите нозе.

Проповедта била прекината. Спасителот го погледнал тажниот израз на неговото лице и ја видел молбата во очите вперени кон Него. Тој добро го познавал копнежот на оваа обременета душа. Токму Христос ја разбудил неговата совест, уште додека тој лежел во својот дом. Милоста на Спасителот го благословила неговото срце, кога тој се покајал за своите гревови и поверувал дека Христовата сила може да го исцели. Исус гледал како првиот зрак на вера прераснува во убедување дека единствено Тој може да му помогне на грешникот и видел, како тоа се зацврстува со секој напор да дојде во Негово присуство. Токму Христос го привлекол страдалникот кон Себе. И сега со зборови што биле како музика за слушателите, Спасителот рекол: „Не плаши се чедо, ти се простуваат твоите гревови.“ (Матеј 9: 2)

Товарот на вината паднал од душата на болниот. Тој повеќе не можел да се сомнева. Христовите зборови ја откриле Неговата моќ да ги чита срцата. Кој може да ја оспори Неговата моќ да простува гревови? Очајот се сменил со надеж, а потиштеноста со радост. Физичката болка на човекот исчезнала, а целото негово битие се преобразило. Не барајќи ништо повеќе, тој лежел во спокојна тишина, премногу среќен да зборува.

Многумина, со најголем интерес и без здив го следеле ова необично дело. Многу од нив, почувствувале дека Христовите зборови се покана за нив. Зарем не биле и нивните души болни од гревот? Зарем и тие не сакаат да се ослободат од тоа мачно бreme?

Но фарисеите, во страв да не го изгубат влијанието, помислиле: „Што хули Овој на Бога? Кој може да простува гревови, освен единиот Бог?“ (Марко 2:7)

Вперувајќи во нив поглед, пред кој тие исплашено се повлекле, Исус рекол: „Зошто мислите лошо во вашите срца? Или, што е полесно? Да кажам: ‘Ти се простуваат твоите гревови!’ Или да кажам: ‘Стани и оди!’? Но да знаете дека Синот Човечки има власт на земјата да простува гревови.“ Тогаш му рече на фатениот: „Стани земи си ја постелата и оди си дома.“ (Матеј 9:4-6)

Тогаш донесениот на носилка, застапа на нозе со еластичност и сила својствени за младоста и веднаш, „штом ја зеде постелата, се појави пред сите - така што сите се восхитуваа и Го славеа Бога, велејќи: ‘Никогаш вакво нешто не сме виделе!’“ (Марко 2:12)

Тоа тело, кое се распаѓало, не можело да го излекува ништо помало од Силата што создава. Оној ист глас, Кој вдахнал живот во човекот, создаден од правот на земјата, вдахнал живот и во овој човек на умирање. И истата онаа сила, која му дала живот на телото, го обновила и неговото срце. Оној што при создавањето „рече - и тие настанаа“, Кој „заповеда - и се создадоа“ (Псалм 33:9), вдахнал живот во оваа душа мртва во престапи и гревови. Исцелувањето на телото било доказ за силата што го обновила срцето. Христос му заповедал на парализираниот да стане и да оди, „за да знаете,“ рекол Тој, „дека Синот Човечки има власт на земјата да простува гревови.“

Парализираниот, во Христа нашол исцелување за душата и телото. Нему му било потребно духовно здравје, за да може да го вреднува здравјето на телото. Пред да може да биде излеку-

вана телесната болест, Христос мора да донесе ослободување на умот и да ја исчисти душата од гревот. Оваа поука не смее да се изгуби од вид. Денес има илјадници, кои страдаат од некоја физичка болест, кои како парализираниот копнеат за пораката: „Ти се простуваат гревовите“. Токму товарот на гревот, со својот немир и незадоволени желби е темел на нивните болести. Тие не можат да најдат олеснување, сè додека не дојдат кај Лекарот на душите. Само мирот што Тој може да го даде, ќе ги обнови силата на умот и здравјето на телото.

Исцелувањето на парализираниот, врз луѓето имало ист ефект како да се отворило небото, откривајќи ја славата на еден подобар свет. Додека исцелениот човек поминувал низ мноштвото, благословувајќи го Бога при секој чекор и носејќи ја постелата како да е пердув, народот се повлекувал правејќи му место. Тие го гледале со стравопочит и тивко си дошепнувале: „Чудни работи видовме денес!“ (Лука 5:26)

Кога парализираниот се вратил кај семејството со леснотија носејќи ја постелата, на која пред кратко време бил полека изнесен, во неговиот дом настанала голема радост. Тие се собрале околу него со солзи радосници, не осмелувајќи се да поверуваат во она што го гледаат. Тој стоел пред нив во сета своја мажевност. Оние безживотни раце, сега брзо се покорувале на неговата волја. Сувата и испукана кожа, сега била свежа и румена. Тој чекорел цврсто и слободно. Од секоја црта на неговото лице се читале радост и надеж, а трагите од гревот и страдањата биле заменети со израз на чистота и спокој. Од тој дом се издигала радосна благодарност и Бог бил прославен преку Својот Син, Кој ја обновил надежта на безнадежниот, и силата на ранетиот. Овој човек и неговото семејство биле подготвени да умрат за Христа. Никаков сомнеж не ја помрачувал нивната вера, никакво неверие не ја валкало нивната преданост кон Оној, Кој донел светлина во нивниот мрачен дом.

*„Блаґословувај Го, душо моја, Господа,
и целата моја внатрешност да ̄о блаґословува
Неговиото Свето Име!*

Блаґословувај Го, душо моја, Господа

и не заборавај ѓи сите Неѓови добрини, на Оној,
Кој ѓи исчистува сите твои безаконија,
Кој ѓи исцелува сите твои болести;
Кој го избавува од пропаст твојот живот...
Како на орел ти ја обновува твојата младост.
Господ им дава милост и правда на сите уѓнетени...
Тој не постапува со нас според нашите безаконија
И не ни плаќа според нашите безаконија...
Како таткото што ѓи милува синовите,
Така и Господ ѓи милува оние, кои се бојат од Неѓо.
Зашто Тој го знае нашиот состав,
Помни дека сме прав.“
(Псалм 103:1-14)

„Сакаш ли да оздравиш?“

„А во Ерусалим, кај Овчата порта, има бања, по еврејски наречена Витезда, со пет тремови. Во нив лежеа мнозина болни, слепи, куци, исушени, кои очекуваа да се раздвижи водата.“ (Јован 5:2-3)

Во одредени периоди водата во бањата се раздвижувала и меѓу народот постоело верување дека тоа е резултат на натприродна сила, и дека секој, кој прв по раздвижувањето на базенот зачекори во водата, ќе биде исцелен од каква и да е болест. Стотици страдалници го посетувале местото, но кога водата ќе се раздвижела, мноштвото било толку големо што луѓето брзајќи кон неа се туркале газејќи мажи, жени и деца, послаби од себе. Многумина не можеле ни да се приближат до базенот. А многу од оние што успеваале да дојдат до него, умирале на неговиот раб. Околу базенот биле направени засолништа за да можат болните да се заштитат од дневната горештина и ноќниот студ. Некои, под тие тремови ги поминувале ноќите, лазејќи ден по ден, кон работ на бањата, во залудна надеж за оздравување.

Исус бил во Ерусалим. Одејќи сам во очигледно размислување и молитва, Тој дошол до бањата. Ги видел несреќните луѓе, кои гледале во она што требало да биде единствена можност за нивно излекување. Тој копнеел да ја покаже Својата исцелителна моќ и да го излекува секој од тие страдалници. Но тој ден било сабота. Многу луѓе оделе кон храмот на богослужение и Исус знаел дека таквиот чин на исцелување толку би ги поттикнал предрасудите на Евреите, што би ја прекинале Неговата мисија.

Но Спасителот забележал еден исклучително тежок случај. Тоа бил еден човек, кој веќе триесет и осум години живеел како беспомошен инвалид. Неговата болест во најголем степен била последица од неговите лоши животни навики и на неа се гледало како на Божја казна. Страдалникот поминал многу години во беда, сам и без пријатели, чувствувајќи дека е отфрлен од Божјата милост. Некои луѓе се сожалеиле над него и го однеле до тремовите, во време, кога се очекувало раздвижување на водата. Но тој немал никој, кој би му помогнал во клучниот момент. Веќе го имал видено раздвижувањето на водата, но никогаш не успеал да ста-са подалеку од работ на бањата. Секогаш во неа влегувале други, посилни од него. Кутриот, беспомошен страдалник не бил во состојба да ја издржи толпата, каде што секој се борел за превласт, за влез во водата. Неговите истрајни обиди и постојаните разочарувања, брзо го одземале и остатокот од неговата сила.

Болниот човек лежел на својата простирка, повремено подигајќи ја главата да погледне кон бањата, кога над него се надвигало едно нежно лице полно со сочувство, а зборовите, „Сакаш ли да бидеш здрав?“, го привлекле неговото внимание. Во неговото срце се родила надеж. Тој почувствувал дека ќе му биде помогнато на некој начин. Но новата храброст брзо спласнала. Се сетил колкупати се обидел да стигне до бањата и дека нема големи изгледи да преживее до следното бранување на водата. Затоа безволно се завртел и рекол, „Господине, немам човек, што ќе ме спушти во бањата, кога ќе се раздвижи водата; додека, пак, јас дојдам, друг слегува пред мене.“

Исус му заповедал, „Стани, земи ја својата постела и оди.“ (Стихови 6-8) Со нова надеж, болниот човек погледнал кон Христа. Изразот на Неговото лице и тонот на Неговиот глас, не можеле да се споредат со ништо. Од самото Христово присуство, како да извираше љубов и сила. Верата на страдалникот се фатила за

Христовиот збор. Тој одлучил да послуша без двоумење; и кога го сторил тоа, целото негово тело се покорило.

Секој негов нерв и мускул бил исполнет со нов живот и неговите умртвени екстремитети, оживеале во здрава активност. Скокајќи на нозе, тој тргнал по својот пат со цврст и лесен чекор, фалејќи го Бога и радувајќи се на повторно добиената сила.

Исус не му дал никакво уверување во Божјата помош на парализираниот човек. Тој можел да рече: „Господи, доколку ме излекуваш, јас ќе го почитувам Твојот Збор.“ Можел да се двоуми или да се сомнева и со тоа да ја изгуби единствената шанса за оздравување. Но не, тој поверувал во Христовите зборови, поверувал дека може да биде излекуван и без одложување се обидел да стане и Бог му дал сила. Тој имал желба да оди, и проодел. Бил обновен, творејќи го Христовиот Збор.

Преку гревот ние сме одвоени од Божјиот живот. Нашите души се парализирани. Ние со наши сили можеме да живееме свет живот, онолку колку што овој немоќен човек можел да оди. Многу луѓе ја согледуваат својата беспомошност; тие копнеат за духовен живот, кој ќе ги доведе во хармонија со Бога и се напрегаат да го достигнат. Но напразно. Затоа, во очај извикуваат: „Колку несреќен човек сум јас! Кој ќе ме избави од ова тело на смртта?“ (Римјаните 7:24) Нека овие снеможени души го вперат погледот нагоре. Спасителот е наведнат над откупените со Неговата крв и со неискажлива нежност и сомилост вели: „Сакаш ли да оздравиш?“ Тој те повикува да станеш во здравје и мир. Не чекај да почувствувааш дека си излекуван. Верувај во зборовите на Спасителот. Одлучи да му служиш и ќе примиш сила делувајќи според Неговата Реч. Колку и да се лоши твоите навики и силни страстите на кои им попушташ толку долго што ти ги оковале душата и телото, Христос може и сака да те ослободи од нив. Тој ќе ѝ даде живот на душата, која е „мртва во престапите.“ (Ефесјаните 2:1) Ќе ги ослободи заробениците оковани во слабост, несреќа и синцири на гревот.

Вкусот на гревот ги затрул изворите на животот. Но Исус вели: „Јас ќе ги земам твоите гревови; ќе ти дадам мир. Јас те купив со Мојата крв. Ти си Мој. Мојата благодат ќе ја зајакне твојата слаба волја; Јас ќе ја отстранам грижата на совеста од тебе.“ Кога ќе те нападнаат искушенија, кога ќе те обземат грижи и тешкотии, кога си малодушен и обесхрабрен, готов да паднеш во очајание, пог-

ледни кон Христа и темнината што те опкружува, ќе биде растерана од светлината што блескоти од Неговото присуство. Кога гревот се бори за превласт во твојата душа и ја обременува твојата совест, гледај кон Спасителот. Неговата благодат ти е доволна, за да го потчиниш гревот. Нека твоето благодарно срце, кое трепери од несигурност се сврти кон Него. Исус чека да те прими во Своето семејство. Неговата сила ќе ја надомести твојата слабост; Тој ќе те води чекор по чекор. Стави ја својата рака на Неговата, и дозволи Му да те води.

Немој никогаш да чувствуваш дека Христос е далеку од тебе, Тој е секогаш близу. Тебе те опкружува Неговото присуство полно со љубов. Барај го, како некој, кој копнее, да го пронајдеш. Тој не посакува само да се допреш до Неговата облека, туку и да чекориш во постојана заедница со Него.

„Оди и не греши повеќе“

Празникот Сеници штотуку завршил. Ерусалимските свештеници и рабини биле поразени во своите заговори против Христа и кога се спушти вечерта, „секој си отиде во својот дом - А Исус отиде на Маслиновата гора.“ (Јован 7:53; 8:1)

Исус се повлекол од градските возбудувања и бркотницата, од нетрпеливото мноштво желно да Го види и слушне и од предавничките и лукави рабини и заминал во тишината на маслиновите дрвја, каде што можел да биде сам со Бога. Но веќе рано наутро се вратил во храмот; и кога луѓето се собрале околу Него, Тој седнал и ги поучувал.

Набргу бил прекинат. Му се приближила една група фарисеи и книжници влечејќи по себе една преплашена жена, која ја обвинувале дека ја прекршила седмата заповед. Туркајќи ја непосредно до Христа, тие со лицемерна почит рекле: „Учителе, оваа жена сега е фатена во прелјуба; а Мојсеј во Законот ни заповеда: Такви со камења да ги убиваме; Ти, пак, што велиш?“ (Стихови 4, 5)

Зад нивната лажна почит се криел заговор за Негова пропаст. Ако Исус ја ослободи оваа жена, ќе биде обвинет дека го презира Мојсевиот закон. Ако пак изјави дека е достоина за смрт, тогаш ќе биде наклеветен кај Римјаните како некој, Кој го презира авторитетот што им припаѓа единствено ним.

Исус гледал во оваа сцена - несреќна жена, која трепери во својот срам, мрачни лица на великодостојниците, лишени од секаква човечка сомилост. Неговиот дух во својата беспрекорна чистота се повлекол од глетката. Не давајќи никаков знак дека Го слушнал нивното прашање, Тој се наведнал кон земјата и почнал да пишува во правот.

Нетрпеливи заради Неговото одложување и очигледната рамнодушност, обвинувачите се приближиле поблиску до Него со цел да Го натераат да обрне внимание на нивната тема. Но, кога нивните очи, следејќи го Исусовиот поглед запреле на плочникот пред Неговите нозе, гласовите им замолкнале. Таму, испишани пред нив, лежеле тајните престапи на нивните сопствени животи.

Не трагајќи го погледот од овие старешини – заговорници, Исус станал и рекол: „Кој од вас е без грев, прв нека фрли камен на неа“ (Стих 7), и повторно се наведнал и продолжил да пишува.

Тој ниту го отфрлил Мојсеевиот закон, ниту го повредил римскиот авторитет. Обвинителите биле поразени. Сега, кога лажната наметка на светоста била оттргната од нив, тие стоеле виновни и осудени, во присуство на бескрајната чистота. Треперејќи од страв дека нивните скриени беззаконија би можеле да бидат откриени пред присутното мноштво, тие со наведнати глави и спуштени погледи, полека си заминувале, оставајќи му ја својата жртва на милостивиот Спасител.

Исус станал, и гледајќи кон жената, рекол: „Каде се оние што те обвинуваа? Никој ли не те осуди? А таа рече: ‘Никој Господи.’ Тогаш Исус ѝ рече: ‘Ни Јас не те осудувам. Оди си и немој повеќе да грешиш’.“ (Јован 8:10, 11)

Жената стоела пред Христа, растреперена од страв. Неговите зборови: „Кој од вас е без грев, прв нека фрли камен на неа,“ нејзе ѝ звучеле како смртна пресуда. Таа не се осмелувала да ги подигне очите кон Христовото лице, туку тивко ја очекувала својата судбина. Потоа вцашено гледала како нејзините обвинители заминуваат вознемирени и без збор. А тогаш до нејзиното уво допреле овие прекрасни зборови на надеж: „Ни Јас не те осудувам. Оди и не греши повеќе.“ Нејзиното срце се растопило и паѓајќи пред Христовите нозе со горчливи солзи, таа липајќи и со благодарна љубов ги исповедала своите грехови.

За неа тоа бил почеток на еден нов живот, живот во чистота и мир, посветен на Бога. Исчистувајќи ја оваа падната душа, Исус направил поголемо чудо, отколку исцелувајќи болни од најстрашни физички болести. Тој излекувал духовна болест, која води во вечна смрт. Оваа жена што се покајала, станала еден од Неговите најпостојани следбеници. Таа ја покажала својата благодарност поради љубовта, која простува, со самопожртвувана љубов и преданост. За оваа грешна жена светот имал само презир и потсмев, но Безгрешниот се смилувал на нејзините слабости и ѝ подал рака на помош. Додека лицемерните фарисеи ја осудувале, Исус ѝ рекол: „Оди и не греши повеќе.“

Исус ги познава околностите на секоја душа. Колку е поголема вината на грешникот, толку е поголема и неговата потреба од Спасителот. Неговото срце исполнето со Божјата љубов и сочувство е најсилно привлечено кон оние, кои се речиси без надеж, фатени во стапицата на непријателот. Тој со Својата сопствена крв го потпишал документот за ослободување на човечкиот род.

Исус не сака оние што се откупени по толку висока цена да станат забава на искушенијата од непријателот. Тој не сака да бидеме победени и изгубени. Оној, Кој ги скротил лавовите во нивната јама и Кој со Своите верни сведоци чекорел среди огнените пламени, и денес е подготвен да работи во наша полза и да го искорени секое зло од нашата природа. Тој денес стои пред олтарот на милоста, изнесувајќи ги пред Бога молитвите на оние, кои ја бараат Неговата помош. Тој не одбива никој што е со скрушен дух и што плаче. Тој изобилно ќе им прости на сите што доаѓаат кај Него да бараат простување и обновување. Исус никому не му кажува сè што би можел да му открие, туку настојува да влее храброст во секоја растреперена душа. Секој што сака, може да се потпре на Божјата сила и да склопи мир со Него, и ќе склопи мир со Него.

Исус ги издигнува над обвинувањата и расправиите на злите јазици, душите што бараат прибежиште кај Него. Овие души не можат да ги обвинат ниту луѓето, ниту злите ангели. Христос нив ги соединува со Својата Божествено-човечка природа. Тие стојат во светлината што излегува од Божјиот престол, покрај големиот Носител на гревот.

Крвта на Исуса Христа чисти „од секаков грев.“ (1. Јован 1:7)

„Кој ќе ги обвини Божјите избраници? Бог е Тој, Кој ги оправдува! Кој е тој што ќе ги суди? Христос Исус, Кој умре, но уште и воскресна, Кој е од десната страна на Бога, и се застапува за нас?“ (Римјаните 8:32-34)

Исус покажал дека има апсолутна контрола над ветровите, брановите и луѓето опседнати со демони. Истиот Оној, Кој ја стивнал бурата и го скротил разбранетото море, внесувал и мир во растроениот и вознемирен дух на совладаните од сатаната.

Исус зборувал за Својата мисија да ги ослободи робовите од гревот во синагогата во Капернаум. Но го прекинал еден ужасен вресок. Од мноштвото излегол човек со нечист дух, извикувајќи: „Што имаш Ти со нас, Исусе од Назарет! Си дошол ли да нè погубиш? Те знам Кој си Ти, Божји Светец!“ (Марко 1:24)

Исус го укорил демонот, наредувајќи му: „Молкни и излези од него! Па откако го совлада насреде, злиот дух излезе од него и ништо лошо не му направи.“ (Лука 4:35)

И кај овој човек, причината за неговата несреќа лежела во неговиот живот. Тој бил заслепен од задоволствата на гревот и сакал целиот свој живот да го претвори во една голема забава. Неумереноста и лекомисленоста ги изопачиле сите благородни карактеристики на неговата природа и сатаната потполно завладеал со него. Каењето дошло премногу доцна. Сега тој со најголемо задоволство би ги жртвувал богатството и уживањето за да ја поврати својата изгубена мажевност, но бил потполно немоќен во канџите на злиот дух.

Кога се нашол во присуството на Спасителот, кај него се разбудил копнеж за ослободување, но демонот се спротивставил на Христовата сила. Така, кога човекот се обидел да се обрати кон Христа за помош, злиот дух ставил свои зборови во неговата уста и во агонијата на стравот, тој викал од сиот глас. Опседнатиот делумно сфатил дека се наоѓа во присуството на Оној, Кој може да го ослободи; но, кога се обидел да се приближи до таа моќна рака, бил задржан од силата на непријателот, кој изговарал свои зборови преку него.

Борбата била страшна меѓу силата на сатаната и неговиот копнеж за ослободување. Се чинело дека измачениот човек ќе мора да го изгуби животот во борбата со непријателот, кој ја упропастил неговата мажевност. Но, Спасителот проговорил со

авторитет и го ослободил заробениот. Сега овој човек што бил опседнат од зол дух, стоел слободен и сталожен пред вчудовидените луѓе.

Тој со радосен глас го фалел Бога заради своето ослободување. Очите што пред малку биле заслепени од огнот на лудило, сега блескале во бистрината на разумот, полнејќи се со благодарни солзи. Луѓето занемеле од восхит и, доаѓајќи при себе, велеле: „Што е ова!? Ново учење со власт; Тој и на нечистите духови им заповеда, и тие Му се покоруваат!“ (Марко 1:27)

И денес постојат многумина кои, како опседнатиот од Капернаум, се наоѓаат под власта на злите духови. Сите луѓе, кои својволно ќе се оддалечат од Божјите заповеди, се ставаат себеси под контрола на сатаната. Многумина попуштаат пред искушенијата на непријателот, мислејќи дека ќе можат да престанат со таквото задоволство, кога ќе посакаат; но стануваат сè повеќе и повеќе вовлечени во него, сè додека не сфатат дека ги контролира волја, која е посилна од нивната. Не можат да побегнат од таа мистериозна сила. Тајниот грев или некоја силна страст можат од него да направат исто толку беспомошен роб, колку што бил опседнатиот од Капернаум.

Сепак, нивната состојба не е безнадежна. Бог не ги контролира нашите умови без наша согласност; но секој човек е слободен да ја избере силата што ќе владее со него. Никој не паднал толку длабоко и никој не е толку лош, за да не може да најде ослободување во Христа. Опседнатиот, наместо молитва, можел да ги изговори само зборовите на сатаната; па сепак, бил слушнат неискажаниот повик на неговата душа. Ниту еден крик на душата, која има потреба, дури и ако не е искажан со зборови, нема да остане неслушнат. Оние што ќе се согласат да стапат во заветен однос со Бога, нема да бидат препуштени ниту на сатанската сила, ниту на слабостите на сопствената природа.

„Може ли да се одземе плен од силен, и можат ли да се одземат заробени од победникот? Да, така вели Господ: 'И заробен од јунак ќе биде одземен, и грабежот од тиранинот ќе биде вратен; зашто Јас се борам со твоите противници и ќе Ги спасам твоите синови.'“ (Исаија 49:24, 25)

„Јас ви давам власт“

Како и дванаесетте апостоли и седумдесетте ученици што Христос подоцна ги испратил, ги примиле истите натприродни дарови како печат на нивната мисија. Кога нивната работа била завршена, тие радосно се вратиле, велејќи: „Господи, во Твое име дури и демоните ни се покоруваат.“ А Исус им рекол: „Го видов сатаната, како падна од небото како молња.“ (Лука 10:17, 18)

Оттогаш, следбениците на Христа треба да го сметаат сатаната за веќе победен непријател. На крстот, Исус требал да извојува победа за нив; Тој сакал тие да ја прифатат таа победа како своја. „Еве“ – рекол Тој, „ви давам власт да газите на змии и скорпии, и власт над секаква непријателска сила; и ништо нема да ви наштети.“ (Стих 19)

Семокната сила на Светиот Дух е одбраната на секоја покајничка душа. Никој, кој во покајание и со вера ја бара Неговата заштита, нема, со Христова помош да подлегне под силата на непријателот. Вистина е дека сатаната е моќно суштество; но благодарение на Бога, ние имаме моќен Спасител, Кој го исфрлил злиот непријател од небото. Сатаната е задоволен, кога ние ја преувеличуваме неговата сила. Зошто да не зборуваме за Христа? Зошто да не ги воздигнуваме Неговата Моќ и Неговата Љубов?

Виножитото на ветувањето, кое го опкружува престолот на височините е вечно сведоштво дека „Бог толку го возљуби светот, што Го даде Својот Единороден Син, та секој што верува во Него, да не загине, туку да има вечен живот.“ (Јован 3:16) Тоа сведочи пред целата вселена дека Бог никогаш нема да ги напушти Своите деца во борбата со злото. Тоа е гаранција на Божјата заштита и сила, сè додека постои и самиот престол.

СПАСЕН ДА СЛУЖИ

Над Галилејското езеро веќе се родило утрото. Исус и Неговите ученици, по бурната ноќ во неговите води, стасале до брегот. Светлината на изгрејсонцето ги допирала површината на водата и земјата, како благословен поздрав на мирот. Но, кога стапнале на плажата, ги пречекала сцена поужасна од разбрануваното езеро. Од некое сокровиште меѓу гробовите, двајца побеснети луѓе се втурнале на нив како да сакаат да ги растргнат на парчиња. На нив виселе остатоци од синцири што тие ги раскинале бегајќи од својата врзаност. Нивните тела биле унакажани и крвави, очите им блескале под долгите и разбушавени коси. Се чинело дека човечкиот лик бил целосно избришан во нив. Тие повеќе личеле на диви сверови, отколку на луѓе.

Учениците и нивните придружници почнале да бегаат во ужас; но кога забележале дека Исус не е со нив, се свртеле да го побараат. А Тој, стоел онаму, каде што го оставиле. Оној, Кој ја стивна бурата, Кој веќе неколку пати се имал соочено со сатаната и секогаш го поразувал, не бегал од овие демони. Кога, чкртајќи со забите и со пена на устата, овие побеснети луѓе се приближиле до Него, Исус ја подигнал раката со која ги стивнувал разбеснетите бранови и луѓето опседнати со демони не биле во состојба да Му се приближат. Тие стоеле пред Него беснеејќи, но сосема беспомошни.

Тој со авторитет им наредил на нечистите духови да излезат од нив. Несреќните луѓе сфатиле дека до нив е Оној, Кој може да ги ослободи од страшните демони. Тие паднале пред нозете на Спасителот да преколнуваат за милост; но кога усните им се отвориле, преку нив проговориле демони, извикувајќи: „Што имаш со нас Ти, Исусе, Сине Божји? Зар си дошол тука да нè мачиш?“ (Матеј 8:29)

Злите духови биле принудени да ги напуштат своите жртви и кај опседнатите настанала чудесна промена. Разумот им се просветлил, а очите им заблескале со интелигенција. Изразот на нивните лица, толку долго демонски изобличен, одеднаш станал мек, крварењето на нивните раце престанало и тие ги подигнале своите гласови во благодарност на Бога.

Во меѓувреме, демоните исфрлени од своите човечки живеалишта, влегле во блиските свињи и ги однеле во уништување. Чуварите на свињите побрзале да ги објават вестите и целото месно население се собрало да го сретне Исуса. Двајцата опседнати со демони, кои биле страв за целата околина, сега пристojно облечени и со здрав разум, седеле крај Христовите нозе, слушајќи ги Неговите зборови и славејќи го името на Оној, Кој ги исцелил. Но, луѓето што ја виделе оваа чудесна сцена не се радувале. За нив загубата на свињите била од поголемо значење, отколку ослободувањето на овие затвореници од ропството на сатаната. Тие во страв се собрале околу Христа, молејќи го да се оддалечи од нив. Тој тоа и го сторил; се качил на бродот и отпловил на спротивниот брег.

Многу поинакви биле чувствата на луѓето ослободени од демоните. Тие копнееле да бидат во друштвото на нивниот Ослободител. Во Негово присуство се чувствувале сигурни од демоните, кои толку им го загорчувале животот и ги упропастиле нивните најубави години. И кога Исус речиси веќе влегувал во бродот, тие стоеле блиску до Него и коленичејќи пред Неговите нозе, молеле да останат со Него, за да можат да ги слушаат Неговите зборови. Но Исус им наложил да одат дома и да раскажат колку големи дела сторил Господ за нив.

Делото што тие требале да го извршат, било да одат во своите незнабожечки домови и да раскажат за благословите што ги примиле од Христа. Ним им било тешко да се разделат од Спасителот. Ги очекувале големи тешкотии при повторното воспоста-

вување контакт со своите незнабожечки соселани. Им се чинело дека поради долгата изолираност од општеството, сега се неспособни за тоа дело, па сепак, кога Исус им ја објаснил нивната должност, биле подготвени да послушаат.

Тие раскажале за Христа не само на своите домашни и соседите, туку оделе преку целиот Декаполис, насекаде објавувајќи ја Неговата моќ да спасува, објаснувајќи го начинот на кој Ги ослободил од силата на демоните.

Иако луѓето од Гегеса не го примиле Христа, Тој не ги препуштил на темнината што самите ја избрале. Кога барале од Него да си замине од нивниот крај, тие ги немале слушнато Неговите зборови и не биле свесни што отфрлаат. Затоа, Исус им испратил светлина преку оние, чие сведоштво тие нема да одбијат да го сослушаат.

Преку уништувањето на свињите, сатаната имал за цел да го одврати народот од Спасителот и да го спречи проповедањето на Евангелието во таа област. Меѓутоа, токму тој настан најмногу ја вознемирил Гегесинската околина и го насочил вниманието на нејзините жители кон Христа. И покрај тоа што Спасителот лично заминал од тој крај, луѓето што ги исцелил, останале како сведоци на Неговата Моќ. Тие, кои биле медиуми на кнезот на темнината, сега станале канали на светлината, весници на Божјиот Син. Кога Исус повторно се вратил во Декаполис, луѓето масовно се собирале околу Него и за три дена, илјадници од целата околина ја слушнале пораката за спасението.

Двајцата ослободени од демони биле првите мисионери што Христос ги испратил да го проповедаат Евангелието во регионот на Декаполис. Тие луѓе многу кратко ги слушале Неговите зборови. До нивните уши никогаш не допрела ниту една проповед од Неговите усни. Тие не биле во состојба да го поучуваат народот како учениците, кои постојано биле со Христа. Но, можеле за силата на Спасителот да го кажат она што го знаеле - што самите го виделе, слушнале и почувствувале. Тоа е она што секој, чие срце е допрено од Христовата благодат, може да го стори. Тоа е сведоштвото што нашиот Бог го бара и светот пропаѓа, бидејќи таквите сведоштва не се упатуваат.

Евангелието треба да биде презентирано не како безживотна теорија, туку како жива сила, која го менува животот Бог има жел-

ба Неговите слуги да посведочат за фактот дека, благодарение на Неговата благодат, луѓето можат да изградат карактер сличен на Христовиот и да се радуваат во уверувањето за Неговата голема љубов. Исус сака ние да сведочиме за фактот дека Тој не може да биде задоволен, сè додека сите, кои би го прифатиле спасението не бидат вратени и повторно воспоставени во нивната света привилегија како Негови синови и ќерки.

Тој со задоволство ги прифаќа дури и оние, кои со своите постапки највеќе го навредувале. Кога ќе се покајат, Тој им дава од Својот Божји Дух и ги испраќа во кампот на неверниците, со цел да ја објавуваат Неговата милост. Душите што биле деградирани во орудие на сатаната, преку Христовата сила, сè уште можат да се преобразат во гласници на правдата и да бидат испратени да проповедаат колку големи дела направил Бог за нив и како им се смилувал.

„Мојата пофалба ќе биде постојано за Тебе“

Кога жената од Капернаум била исцелена преку допирот на верата, Исус посакал таа да го признае примениот благослов. Даровите што ни ги нуди Евангелието, не треба да се заклучуваат или да се чуваат во тајност:

*„Вие сте Мои сведоци, вели Господ,
за тоа дека Јас сум Бо̄.“*

(Исаија 43:12)

Нашето признавање на Неговата верност е средство одредено од небото за откривање на Христа до светот. Ние треба да ја признаваме Неговата благодат откриена на светите луѓе во минатото; но она што ќе има најголем ефект, е сведоштвото за она што ние лично сме го доживеале. Ние сведочиме за Бога, кога во нашиот живот го откриваме делото на Божјата сила. Секој човек има животна искуство, кое битно се разликува од она што другите го имаат доживеано. Бог сака да му упатуваме благодарност,

која ќе носи наш личен печат. Тие драгоцени признанија и благодарноста за Неговата благодат, поддржани од животот со налик на Христовиот, претставуваат неодолива сила во работата за спасение на душите.

Во наша полза е постојано да го освежуваме сеќавањето на секој дар од Бога. На тој начин верата се засилува сè повеќе и повеќе да бара и да прима. И најмалиот благослов примен од Бога, за нас е поголемо охрабрување од сето она што го читаме за верата и искуствата на другите. Душата, која се повикува на Божјата милост е како наводната градина. Нејзиното здравје ќе расцвета насекаде; таа ќе блесне во својата сила од темнината и Господовата слава ќе се покаже над неа.

*„Што ќе му дадам на Боџа
за сите Неџови добрини кон мене?
Ќе ја земам чашата на спасението
и името на Господа ќе џо повикам.
Заветите ќе Му џи упатам на Господ
пред целиот Неџов народ.“
(Псалм 116:12-14)*

*„Ќе му пеам на Господа преку целиот мој живот,
ќе му пеам на мојот Боџ сè додека постојам.
Нека му биде мила мојата беседа!
Ќе се веселам во Господа.“
(Псалм 104:33, 34)*

*„Кој ќе ја искаже силата на Господа?
Кој ќе ја разџласи сета Неџова пофалба?“
(Псалм 106:2)*

*„Славете џо Господа;
Повикувајте џо Неџовото име;*

Раз̄ласувајте ̄и меѓу народите Неѓовите дела;
Славете Го и пејте Му;
Кажувајте ̄и сите Неѓови чудеса.
Фалете се со Неѓовото Свето Име:
Нека се весели срцето на оние,
Кои ̄о бараат Господа.“
(Псалм 105:1-3)

„Зашто Твојата Милост е подобра од животот,
Мојата уста ќе Те фали...
Како со маст и масло се наситува мојата душа;
и со радосен ̄лас ќе те фали мојата уста.
Коѓа ќе се сетам за Тебе во мојата постела,
Во ноќните часови за Тебе размислувам.
Зашто Ти си ми помошник
и под сенката на Твоите крилја ти пеам.“
(Псалм 63:3-7)

„Во Боѓа имам верба, не се плашам;
што може да ми направи човекот?
Ме обврзуваат, Божје, ветувањата што ти ̄и дадов;
благодарни молитви ќе ти упатам,
Зашто Ти ја избави мојата душа од смрт,
А и моите нозе од сопнување,
за да одам пред Боѓа во светлината на живите.“
(Псалм 56:11-13)

„О Ти, Светецу Израелев.
Ќе се радуваат мноѓу моите усни коѓа ќе ти пеам,

*и мојата душа, која Ти си ја избавил.
И мојот јазик секогаш ќе зборува за Твојата праведност.
Ти си моја надеж уште од мојата младост...
Мојата пофалба ќе биде секогаш за Тебе.“
(Псалм 71:22-24, 5, 6)*

*„Ќе сторам да не се заборава Твоето Име...
Затоа народите ќе те фалат Тебе.“
(Псалм 45:17)*

„Бесплатно примивте, бесплатно давајте“

Поканата на Евангелието не треба да биде ограничена и презентирана само на малкумина избрани за кои претпоставуваме дека ќе ни направат чест, доколку го прифатат. Таа порака треба да биде објавена до сите. Кога Господ ги благословува Своите деца, Тој не го прави тоа само за нивна полза, туку и за полза на светот. Тој нè дарува со Своите дарови за ние да ги умножиме, споделувајќи ги со другите.

Штом го нашла Спасителот, Самарјанката што зборувала со него на Јакововиот бунар, веднаш довела и други кај него. Таа се покажала како поделотворен мисионер од Неговите ученици. Учениците во Самарија не виделе ништо што би укажувало дека се работи за поле што ветува. Нивните мисли биле насочени кон Големото дело, кое требало да се изврши во иднина, па не виделе дека токму пред нив се протегаат жолти полиња, кои чекаат на жетварите. Но со посредство на жената што тие ја гледале со презир, целиот град дошол да го слуша Христа. Таа веднаш ја пренела светлината што ја примила до своите сонародници.

Оваа жена ја претставува работата на практичната вера во Христа. Секој вистински ученик е роден во Божјото Царство како мисионер. Штом ќе го најде и запознае Спасителот, тој ќе сака и другите да ги запознае со Него. Тој не може да ја затвори во своето срце вистината, која спасува и посветува. Оној, кој пие од живата вода и самиот станува извор на жива вода. Примателот

станува дарител. Христовата благодат во душата е како жив извор во пустина, кој ги освежува сите околу себе и во оние, кои се подготвени да умрат, го буди копнежот да се напијат од водата на животот. Учествувајќи во тоа, ние примаме поголем благослов, отколку кога работиме само во наша полза. Кога ја шириме радосната порака на спасението и самите сè повеќе се приближуваме до Спасителот.

Господ, за оние што ја прифаќаат Неговата благодат вели:

„Ќе ги благословам нив и сè што е околу Мојот рид, и ќе им праќам навреме дожд, ќе има дождови благословени.“ (Езекиел 34:26)

„А во последниот голем ден од празникот, застапа Исус и извика со висок глас, велејќи: ‘Кој е жеден нека дојде при Мене да пие! Кој верува во Мене, од неговата утроба, како што е речено во Писмото, ќе потечат реки од жива вода.’“ (Јован 7:37, 38)

Оние што примиле, треба да им даваат на другите. Повиците за помош доаѓаат од секаде. Господ ги повикува луѓето да им служат на своите ближни со радосни срца. Бесмртните круни треба да се заслужат, Небесното Царство треба да се придобие; светот што умира во незнаење, треба да биде просветлен.

„Не велите ли вие, дека уште четири месеци, па ќе настане жетва? А Јас, пак, ви кажувам, подигнете ги своите очи и видете ги нивите како побелеле, готови се за жетва. И жетварот веќе добива награда и собира плод за вечен живот.“ (Јован 4:35, 36)

Три години учениците пред своите очи имале прекрасен пример - Христос. Ден по ден тие чекореле заедно, разговарале со Него, слушајќи ги Неговите зборови на утеха, упатени до изморените и обременетите, гледајќи ја манифестацијата на Неговата Сила во лекувањето на болните и немоќните. Кога дошло време да се разделат, Тој ги дарувал со благодат и сила да го понесат Неговото дело во Негово Име. Тие имале задача да ги шират светлината за Неговото Евангелие на љубовта и спасоносната сила на исцелувањето. Спасителот им ветил дека Неговото присуство секогаш ќе биде со нив. Тој, со посредство на Светиот Дух, ќе биде поблизу до нив, отколку, кога чекорел видливо меѓу луѓето.

Делото што учениците го извршиле, треба и ние да го извршуваме. Секој христијанин треба да биде мисионер. Полни со љубов и сомилост треба да им служиме на оние, на кои им е по-

требна помош, несебично и срдечно трудејќи се да ги ублажиме маките и несреќите на измаченото човештво.

Секој човек може да прави нешто. Никој не треба да мисли дека за него нема место на кое би можел да работи за Спасителот. Спасителот се поистоветува со секое дете на човечкиот род. Тој станал член на земното семејство, за ние да можеме да станеме членови на Небесното семејство. Тој е Син Човечки и на тој начин е брат на секој Адамов син и ќерка. Неговите следбеници не треба да се чувствуваат одвоени од светот што пропаѓа околу нив. Тие се дел од големото ткиво на човештвото и небото нив ги смета за браќа, не само на светите, туку и на грешниците.

Милиони и милиони човечки суштества, во болест, незнаење и грев, никогаш немаат дури ни слушнато за Христовата љубов кон нив. Кога ние би биле на нивно место, што би сакале да биде направено за нас? Ние треба да сториме за нив сè што е во наша моќ. Христовото животно правило, според кое, секој од нас ќе опстане или падне на судот е: „Што сакате луѓето да ви прават вам, правете им го тоа вие ним.“ (Матеј 7:12)

Во сето она, во што сме во поповолна положба од другите – без оглед дали тоа е воспитанието и образованието, благородноста на карактерот, христијанските доблести, или духовните искуства – им го должиме на оние што се помалку благословени од нас; и треба да им служиме колку што стои до нас. Ако сме силни, треба да ги поткрепиме рацете на послабите.

Ангелите на славата, кои на небото постојано го гледаат лицето на Небесниот Татко, радосно им служат и на најслабите помеѓу Неговите деца. Тие се секогаш присутни онаму, каде што се најпотребни, со оние, кои водат најтешка борба, борбата со самите себеси и кои се наоѓаат во најбезизлезна положба. Токму слабите и растреперените души, кои имаат многу недостатоци во карактерот, претставуваат предмет на нивната посебна грижа. Она што себичните срца го сметаат за понижувачка служба - да им се служи на оние, кои се бедни и во секој поглед со подреден карактер - токму тоа дело го извршуваат безгрешните битија од Небесните дворови.

За Исус дури ни Небото не било место по кое треба да се копнее, додека ние сме биле изгубени. Тој ги напуштил Небесните дворови и прифатил да живее живот на презир и навреда и да

загине со срамна смрт. Тој, кому му припаѓаат неизмерните богатства на Небесните ризници, станал сиромашен, за да можеме ние да се збогатиме со Неговата сиромаштија; и ние треба да ги следиме Неговите стапки.

Оној што станува Божјо дете, треба да се смета себеси за алка во синцирот што е спуштен за спасување на светот, да биде едно со Христа во Неговиот план на милоста и одејќи напред со Него, да го бара и спасува изгубеното.

Многумина сметаат дека за нив би била голема привилегија да ги посетат местата на Христовиот живот на земјата, да чекорат онаму, каде што Тој поминувал, да го видат езерото покрај кое Тој поучувал со толкаво задоволство и да ги гледаат ритчињата и долините на коишто Неговите очи толку често се одморале. Но, ние не треба да одиме во Назарет, Капернаум, или Витанија, за да чекориме по Христовите стапки. Неговите стапки можат да се најдат покрај болничките кревети, во колибите на сиромашните, во пренатрупаните улички на големите градови и на секое место на кое им е потребна утеха на човечките срца.

Ние треба да ги нахраниме гладните, да ги облечеме голите, да ги утешиме оние што страдаат и се немоќни. Треба да им служиме на очајните, и да влееме надеж во срцата на безнадежните.

Христовата љубов, искажана во една несебична служба, ќе има поголем ефект врз поправањето на злосторникот, отколку мечот или судот. Сепак, и овие мерки се неопходни да влеат страв во престапниците на законот, иако еден љубезен мисионер може да стори многу повеќе од тоа. Често-пати, срцата, кои се стврдуваат пред укорот, ќе се омекнат под влијанието на Христовата љубов.

Мисионерот може не само да ги ублажи телесните болки, туку и да го доведе грешникот до Големиот Лекар, Кој може да ја исчисти душата од лепрата на гревот. Господ сака болните, несреќните и оние опседнати од зли духови да го слушнат Неговиот глас преку Неговите слуги. Тој, преку своите претставници меѓу луѓето, копнее да биде Утешител, каков што светот никогаш не запознал.

Спасителот го дал Својот драгоцен живот со цел да воспостави црква, која ќе биде во состојба да им служи на страдните, тажните и на оние во искушение. Една група верници може да биде сиромашна, необразувана и непозната; но таа, сепак, преку

Христовата Помош, може во домот, општеството, па дури и многу пошироко, да оствари дело, чии резултати ќе бидат далекусежни како вечноста.

До Христовите следбеници, како и до првите ученици, се упатени следниве зборови:

„Ми се даде секоја власт на небото и на земјата...“ „Одете по сиот свет и проповедајте го Евангелието на секое создание.“ (Матеј 28:18; Марко 16:15)

А ветувањето за Неговото присуство: „Јас сум со вас преку сите дни до свршетокот на светот“ (Матеј 28:20), се однесува и на нас исто така.

Денес, по пустинските места не се собира љубопитно мноштво за да го види и слушне Спасителот. Неговиот глас веќе не се слуша по преполните улици, ниту по раскрсниците и патиштата одекнуваат извиците: „Исус од Назарет поминува.“ (Лука 18:37) А сепак, тој збор е вистинит и денес. Иако невидлив, Исус чекори низ нашите улици. Тој влегува во нашите домови со пораките на милоста. Подготвен е да соработува со сите што сакаат да им служат на другите во Негово Име. Тој е тука, меѓу нас, за да исцелува и благословува, само доколку ние имаме желба да го примиме.

„Вака вели Господ, во време на милост те вослишив и во денот на спасението Ти помогнав; и Јас ќе те пазам и ќе те направам завет на народот, за да ја востановиш земјата, и да им ги вратиш на наследниците опустошените наследства; да им кажеш на заговорените, излезете, и на оние што се во темнина, покажете се.“ (Исаија 49:8)

*„Колку се прекрасни врз ѓорите стапалата на оној,
кој носи добри вести, кој навестува мир;
кој благовестува радост и проповеда спасение,
кој му зборува на Сион, Твојот Боџ се зацари!“
(Исаија 52:7)*

*„Веселете се, пејте заедно Ерусалимски урнатини,
зашто Господ ѓо утеша Својот народ...“*

Ја засука Господ Својата Света Мишка
пред очите на сите народи
и сите земни краишта
ќе го видат спасението на нашиот Боџ.“
(Стихови 9, 10)

Втор дел

РАБОТАТА НА ЛЕКАРОТ

СОРАБОТКАТА ПОМЕЃУ БОЖЈОТО И ЧОВЕЧКОТО

Лекарот во службата на исцелување, треба да биде Христов соработник. Спасителот ги лекувал и душата и телото. Евангелието што Тој го проповедал, било порака, која му дава живот на духот и здравје на телото. Ослободувањето од гревот и исцелувањето од болеста биле поврзани во едно. Истата служба му е доверена на лекарот христијанин. Тој треба да се соедини со Христа во олеснувањето на физичките и духовните потреби на своите ближни. За болните, тој треба да биде гласник на милоста, донесувајќи им лек не само за болното тело, туку и за душата болна од грев.

Христос е вистинската глава на лекарската професија. Како главен Лекар, Тој се наоѓа покрај секој богобојазлив практичар, кој работи на олеснување на човечките страдања. И додека ги употребува природните лекови за физичката болест, лекарот треба да ги упати своите пациенти кај Оној, Кој може да ги исцели и душата и телото. Всушност, Христос е Тој, Кој го извршува делото на исцелување, кое лекарите можат само да го потпомогнат. Тие се трудат да ѝ помогнат на природата во процесот на оздравување - Исцелител е единствено Исус. Лекарите се трудат да го спасат животот, а Христос дарува живот.

Изворот на исцелување

Во извршувањето на Своите чуда, Спасителот ја откривал онаа сила, која постојано делува во полза на човекот, притоа одржувајќи му ги и здравјето и животот. Бог работи секој ден, секој час, секој миг, преку силите на природата за да нè одржи во живот, да нè изгради и обнови. Кога е повреден некој дел од телото, процесот на исцелување започнува веднаш; природата почнува да делува за да се поврати нарушеното здравје. Но силата што работи преку природата е Божјата Сила. Секоја животно-творна сила доаѓа само од Него. Кога некој ќе оздрави од која и да е болест, Бог е Тој, Кој го исцелил.

Болеста, страдањата и смртта претставуваат дело на непријателската сила. Уништувачот е сатаната; Бог е Обновителот.

Зборовите изречени на Израелот се вистинити и денес, за оние, кои повторно го добиваат своето телесно или духовно здравје: „Јас сум Господ, твојот Исцелител.“ (Излез 15:26)

Божјата желба за секое човечко суштество е изразена во зборовите: „Возгљубен, се молам да бидеш здрав и во сè да ти биде добро, како што ѝ е добро на твојата душа.“ (3. Јован 2)

Тој е Оној, Кој „ги простува сите твои безаконија, Кој ги исцелува сите твои болести; Кој го избавува твојот живот од распаѓање, Кој те овенчува со милост и со добрини.“ (Псалм 103:3, 4)

Кога Христос ги исцелувал болните, Тој на многу од нив им го нагласувал предупредувањето: „Не греши повеќе, за да не те снајде нешто полошо.“ (Јован 5:14) Со тоа, Тој ги поучувал дека тие ја навлекле болеста со престапувањето на Божјите закони и дека здравјето може да биде сочувано, единствено, преку послушност.

Лекарот треба да ги поучува своите пациенти дека тие треба да соработуваат со Бога во делото за обновување на нивното здравје. Лекарот постојано се соочува со фактот дека болеста е последица на гревот. Тој знае дека природните закони спаѓаат во Божјите прописи, исто како и заповедите од Декалогот и дека единствено со нивното почитување, здравјето може да биде обновено или сочувано. Тој гледа многу страдалници, кои заболеле заради своите штетни навики и кои би можеле да оздрават, кога би имале волја да го сторат она, што можат да го сторат за своето сопствено оздравување. Таквите треба да бидат поучени дека

секоја постапка што ги нарушува и заслабнува физичките, менталните или духовните сили претставува грев и дека здравјето може да се запази само со почитување на законите, кои Бог ги воспоставил за доброто на целото човештво.

Кога лекарот гледа дека пациентот страда од болест предизвикана од неумереност во јадењето и пиењето или некои други лоши навики, а занемарува да му укаже на тоа, тој му нанесува неправда на својот ближен. Пијаниците, умоболните и сите, кои станале жртви на развратноста, сите тие се обраќаат до лекарот, а тој треба јасно и одлучно да изјави дека причината за нивните страдања е гревот. Оние што ги разбираат животните принципи, треба најсрдечно да се залагаат во спречувањето на причините за болеста. Може ли да молчи лекарот, кој постојано ја гледа борбата со болеста и постојано се труди да ги ублажи и отстрани страдањата? Дали е тој благороден и милостив доколку на своите пациенти не им препорачува строга умереност како средство против болеста?

Треба да биде јасно дека патот на покорувањето на Божјите заповеди е патот на животот. Бог ги воспоставил законите на природата, но Неговите заповеди не се пропишани со диктаторско самоволие. Секое „Немој“ - како во физичкиот, така и во моралниот закон, претставува и извесно ветување. Доколку им се покоруваме на тие закони, нашите чекори ќе бидат проследени со благослов. Бог никогаш не нè присилува да твориме правда, туку настојува да нè спаси од злото и да нè води кон она што е добро.

Да обрнеме внимание на законите дадени на Израелскиот народ. Бог им дал јасни и одредени упатства во поглед на нивните животни навики. Тој ги обдарил со знаење за законите поврзани со физичката и духовната благосостојба; им дал и цврсто и сигурно ветување: „Ке ја отстрани од тебе Господ, твојот Бог, секоја болест.“ (Второзаконие 7: 15) „Внесете ги во срцето сите зборови, што ви ги кажав денес.“ „Затоа што тие се живот за оние, што ги наоѓаат, и здравје за целото нивно тело.“ (Второзаконие 32:46; Изреки 4:22)

Бог сака ние да ги достигнеме стандардите на совршенството што ни се овозможени преку Христа. Тој нè повикува да го направиме вистинскиот избор, да се поврземе со Небесните сили и да ги прифатиме принципите, кои ќе го обноват во нас Божјиот лик. Тој ги открил животните принципи во Неговата Пишана Реч и во

големата книга на природата. Наша должност е да се здобиеме со знаење за тие принципи и во послушност да соработуваме со Него во обновувањето на здравјето на телото и душата.

Луѓето треба да научат дека во својата полнота, благословите од послушноста можат да бидат нивни само доколку ја примат Христовата благодат. Неговата благодат е таа што на човекот му дава сила да ги почитува Божјите Закони. Таа му овозможува да ги скрши прангите на лошите навики. Тоа е единствената сила, која може да го изведе човекот на вистинскиот пат и да го одржи на него.

Кога Евангелието ќе се прими во неговата чистота и сила, тоа е лек за секоја болест произлезена од гревот. Сонцето на правдата ќе изгрее „со исцелување во Неговите зраци.“ (Малахија 4: 2) Сè што овој свет може да понуди, не е во состојба да го исцели скршеното срце, да внесе мир во душата, да ги отстрани грижата или болеста. Популарноста, генијалноста, талентот – сето тоа не може да го развесели нажаленото срце или повторно да го подигне упропастениот живот. Единствената надеж на човекот е Божјиот живот во душата.

Христовата љубов, го проткајува целото битие со својата животворна сила и ги обновува здравјето и силата на најважните животни органи - силата на мозокот, срцето и нервите; таа ги поттикнува на работа највозвишените сили на човечкото битие. Ја ослободува душата од вина и тага, од немир и грижа, кои ги уништуваат животните сили. А со неа доаѓаат спокојство и сталоженост; таа во душата буди радост, која не може да ја уништи ништо земно - радост во Светиот Дух, радост, која донесува здравје и живот.

Зборовите на нашиот Спасител: „Дојдете кај Мене... и Јас ќе ви дадам одмор“ (Матеј 11:28), претставуваат Божји рецепт за исцелување од физичките, менталните и духовните заболувања. И покрај тоа што луѓето, заради сопствените грешки, си навлекле страдања, Тој гледа кон нив со сомилост. Тие можат да најдат помош во Него. Тој ќе направи големи дела за оние што имаат доверба во Него.

Иако гревот, низ вековите го зацврснал своето влијание врз човечкиот род, иако сатаната со неистини и итрина ја фрлил црната сенка на сопственото толкување на Божјиот Збор и ги навел луѓето да се сомневаат во Божјата добрина, сепак, Татковата милост и љубов не престанале да се излеваат на земјата во

богати, незапирливи текови. Врз човечките суштества ќе се излезат обилни, исцелувачки и спасоносни сили, единствено, доколку човечките суштества имаат волја да ги отворат прозорците на своите души кон Небото, вреднувајќи ги Божјите дарови.

Лекарот што посакува да биде прифатлив Христов соработник, ќе настојува да стане успешен во секој дел од својата работа. Тој вредно ќе учи, за да биде добро подготвен за одговорностите на својот повик и постојано ќе настојува да се издигне на повисоко ниво, настојувајќи колку што е можно повеќе да ги продлабочи и усоврши своето знаење и својата длабока умешност и остроумност. Секој лекар би требал да сфати дека оној што работи слабо и неефикасно, не само што им нанесува штета на болните, туку исто така им нанесува неправда и на своите колеги лекари. Лекарот што се задоволува со ниски стандарди во умешноста и знаењето, не само што ја понижува лекарската професија, туку и го обесчестува Христа, Големиот Лекар.

Оние, кои ќе откријат дека не се способни за лекарскиот повик, треба да изберат друга професија. Оние пак, кои се способни за неа на болните, но чие образование и медицинска квалификација се ограничени, би направиле подобро, кога би прифатиле посромна улога во здравствената служба, служејќи верно, како болничари. Тие, со трпелива служба, можат постојано да учат покрај умешните лекари и, усовршувајќи се во секоја пригода, со текот на времето, да станат целосно квалификувани за лекарскиот повик. Младите лекари: „како соработници со Него (Лекарот над лекарите)... да не ја примите напразно Божјата благодат... никому никаков повод не давајте, за да не се напаѓа нашата служба (за болните), туку во сè да се покажеме како Божји служители.“ (2. Коринтјаните 6:1-4)

Божјата цел за нас е секогаш да се стремиме кон нешто повозвишено. Вистинскиот мисионерски лекар постојано ќе ги зголемува своите способности со нивна практична примена. Талентираните лекари, кои поседуваат супериорни професионални способности, треба да се охрабруваат да ја прифатат службата во Божјото дело и тоа во места, во кои ќе можат да воспитуваат и подготвуваат и други за здравствено-мисионска работа.

Лекарот треба да ги собира во својата душа зраците светлина што блескаат од Божјата Реч. Тој треба постојано да расте во благодатта. За него верата не треба да биде само уште еден

фактор. Таа треба да претставува фактор на кој ќе му бидат потчинети сите други. Во својата работа лекарот треба да се раководи со возвишени и свети мотиви - мотиви, кои се моќни, затоа што доаѓаат од Оној, Кој го даде Својот живот за да ни ја стави на располагање потребната сила да го совладаме злото.

Доколку лекарот верно и вредно се труди да биде успешен во својата професија, доколку се посвети во Христовата служба и одвојува време за испитување на своето сопствено срце, тогаш тој ќе биде во состојба сè повеќе и повеќе да ги согледува тајните на својот свет повик. Тој може толку да се дисциплинира и образува себеси, што сите, кои ќе се најдат во сферата на неговото влијание, ќе согледаат дека такво образование и мудрост може да даде само Оној, Кој е Едно со Силниот и Премудар Бог.

Никаде не е потребна толку блиска поврзаност со Христа, како во работата на лекарот. Оној што сака правилно да ги извршува лекарските должности, мора секој ден и секој час да живее христијански живот. Животот на пациентот е во рацете на лекарот. Една лекомислена дијагноза, еден погрешен рецепт даден во критична состојба, или пак едно несмасно движење на раката при операција, може да придонесе дури за загуба на животот, а душата да се упати кон вечноста. Колку е свечена таа помисла! Колку е важно лекарот секогаш да биде под контрола на Божјиот Лекар!

Спасителот е подготвен да им помогне на сите што ќе му се обратат за мудрост и чистота на умот. А кому му се попотребни мудроста и бистрината на умот отколку на лекарот, од чија одлука зависи толку многу? Трудејќи се да го продолжи животот, лекарот треба постојано да гледа во Христа со вера, за Тој да го управува секое негово движење. Спасителот ќе му даде тактичност и умешност во постапувањето со тешките случаи.

Прекрасни се можностите што се протегаат пред оние, кои ги негуваат болните. Нека разберат дека во сè она што се прави за оздравување на болните, лекарот им помага да соработуваат со Христа, во борба против болеста. Наведете ги да чувствуваат дека во сè што преземаат во согласност со Божјите закони, можат да очекуваат помош од Божјата Сила.

Болните и страдните ќе имаат повеќе доверба во еден лекар, за кој се осведочени дека има љубов кон Бога и Божји страв. Во тој случај, тие со доверба ќе ги прифаќаат неговите зборови.

Ќе чувствуваат безбедност во присуството и рацете на еден таков лекар.

Познавајќи го Исуса, за еден христијански лекар е вистинска привилегија да го повика Неговото присуство во болничката соба преку молитва. Пред изведување на критична операција, лекарот треба да побара помош од Големиот Лекар. Тој треба да го увери страдалникот дека Бог безбедно ќе го изведе од таа тешка неволја и дека Тој е сигурно прибежиште за оние, кои секогаш и во секоја неволја се надеваат на Него. Лекарот, кој не е во состојба така да постапува, ќе губи случај по случај на оние што на друг начин можеле да бидат спасени. Ако тој може да каже зборови што на болниот ќе му влеат вера во сочувствителниот Спасител, Кој го слуша секој здив на болката и доколку во срдечна молитва може да ги изнесе пред Бога потребите на тие напатени души, во најголем број случаи, кризата ќе биде среќно пребродена.

Само Оној, Кој ги чита срцата, може да знае со какво треперење и страв многу пациенти се одлучуваат на операција и се согласуваат да му се препуштат на хирургот. Тие се свесни за опасноста. Иако имаат доверба во умешноста на лекарот, сепак знаат дека тој не е непогрешлив. Но гледајќи го лекарот како се наведува на молитва, барајќи помош од Бога, и во нив ќе се разбуди доверба. Благодарноста и довербата го отвораат срцето за Божјата исцелувачка сила; енергијата на телото е обновена и животната сила победува.

И за лекарот, свеста дека Христос е присутен тука, претставува извор на сила. Одговорностите и можностите на неговата работа, често го исполнуваат со страв. Трескавичната неизвесност и стравот, можат да ја направат раката неумешна. Но уверувањето дека Божјиот Советник е покрај него за да го води и поддржува, на лекарот му дава спокојство и храброст. Допирот на Христовата сила ѝ дава нова виталност, смиреност, доверба и сила на раката на лекарот.

Кога кризата ќе биде безбедно помината и успехот постигнат, лекарот, нека помине неколку мигови во молитва заедно со пациентот. Нека изрази благодарност за животот што е поштеден. Додека зборовите на благодарност одат од пациентот кон лекарот, сета слава и благодарност нека се упатат кон Бога. Кажете му на болниот дека неговиот живот бил поштеден само затоа што бил ставен под заштита на Небесниот Лекар.

Лекарот што така постапува, го доведува својот пациент кон Оној, од Кого зависи неговиот живот, Оној, Кој може во потполност да ги спаси сите што доаѓаат кај Него.

Во здравствено-мисионската работа треба да се внесува длабок копнеж и интерес за спасение на душите. На лекарот, во иста мерка како и на проповедникот на Евангелието, му е доверена највозвишената задача што кога и да е, му била доверена на човекот. На секој лекар му е доверена грижата за спасување на душите, без оглед дали тој е свесен за тоа или не.

Во својата работа во справувањето со болестите и смртта, лекарите, честопати ја губат од вид свечената реалност на идниот живот. Во своите сесрдни напори да ги отстранат и спречат опасностите што му се закануваат на телото, се случува да забораваат на опасноста за душата. Но може да се случи оној, за кој тие се залагаат, да ја изгуби битката за животот. А последната можност, која можела да му биде дадена е пропуштена. Лекарот ќе мора повторно да се сретне со таа душа на Христовиот суд.

Честопати, ние ги пропуштаме најдрагоцените благослови, занемарувајќи да изговориме збор во вистинско време. Доколку не внимаваме, ќе ги пропуштиме златните можности. Крај креветот на болните не треба да се изговори ниту еден збор за верските догми или судири. Нека страдалникот биде упатен кон Оној, Кој има волја да ги спаси сите, кои со вера доаѓаат кај Него. Сериозно и нежно настојувајте да ѝ се помогне на душата, која лебди измеѓу животот и смртта.

Лекарот што е свесен за фактот дека Христос е негов личен Спасител, бидејќи нашол прибежиште во Него, ќе знае како треба да постапува со растреперената душа, која свесна дека страда заради своја вина и грев, се обраќа кон него за помош. Тој може да одговори на прашањето: „Што треба да направам за да бидам спасен?“ Може да зборува за љубовта на Откупителот. Тој од искуство може да зборува за силата на покајанието и верата. Со едноставни и сериозни зборови може да ја претстави потребата на душата пред Бога во молитва и да го охрабри болниот и самиот да ја побара и прифати милоста од сочувствителниот Спасител. Доколку тој, служи покрај креветот на болниот на таков начин, трудејќи се да изрече зборови, кои ќе донесат утеха и помош, Господ ќе работи со него и преку него. Како што мислите на страдалникот се упатуваат кон Спасителот, неговото срце ќе го исполни мирот во Исуса Христа,

а духовното здравје што ќе го добие, се ползува како рака на помош, подадена од Бога во обновувањето на телесното здравје.

Посетувајќи ги болните, лекарот честопати има можност да им послужи и на пријателите на заболениот. Нивните срца омекнуваат, додека бдеат над постелата на страдалникот, чувствувајќи немоќ да ги ублажат и олеснат неговите маки. Честопати, пред лекарот се изнесува жалоста, која е прикриена од другите. Тогаш нему му се дава можност да ги упати тие страдалници кон Христа, Кој ги повикува изморените и обременетите да дојдат кај Него. Тој често ќе може да се моли за нив и со нив, изнесувајќи ги нивните потреби пред Исцелителот на сите несреќи, пред Олеснителот на секоја тага.

Божји ветувања

На лекарот му се укажуваат драгоцените можности да го насочи вниманието на своите пациенти кон ветувањата од Божјата Реч. Од таа богата ризница тој може да зема и ново и старо, упатувајќи тука и таму, зборови на утеха и поуки на оние што копнеат за нив. Лекарот треба постојано да располага со изобилство свежи мисли. Тој треба внимателно да ја проучува Божјата Реч, за да може да биде близок со нејзините ветувања. Треба да научи да ги повторува Христовите зборови на утеха, кои Исус ги изговарал во текот на Својата земна служба, додека поучувал и ги исцелувал болните. Треба да зборува за Христовите дела на исцелување, за Неговата нежност и љубов. Никогаш не треба да ја занемари можноста да ги насочи мислите на своите пациенти кон Христа, Големиот Лекар.

Истата сила со која располагал Христос, кога видливо чекорел меѓу луѓето и денес се наоѓа во Неговата Реч. Преку Својот збор, Исус ги исцелувал болестите и ги изгонувал демоните; преку Својот збор, Тој го стивнувал морето, воскреснувал мртвите и народот се осведочувал дека Неговиот збор има сила. Тој ги изговарал Божјите зборови, исто како што им ги кажал и на пророците и учителите од Стариот завет. Целата Библија е манифестација на Христа.

Светите списи треба да бидат примени како Божји збор упатен до нас, не само во пишана форма, туку како да ги изговара Тој

Самиот. Кога немоќните доаѓале кај Христа, Тој не мислел само на оние, кои тогаш барале помош, туку и на сите оние што денес доаѓаат кај Него со истите потреби и истата вера. Кога Исус му рекол на парализираниот: „Не плаши се, чедо; ти се простуваат твоите гревови;“ кога ѝ рекол на жената од Капернаум: „Не бој се, ќерко, твојата вера те спаси; оди си со мир“ (Матеј 9: 2; Лука 8: 48), Тој им се обратил и на другите немоќни души обременети со грев, кои би требале да ја побараат Неговата помош.

Така е и со сите останати ветувања на Божјата Реч. Преку нив, Тој ни се обраќа нам лично, зборувајќи ни како да го слушаме Неговиот глас. Преку тие ветувања, Христос ни ги нуди Својата благодат и сила. Тие претставуваат лисја од тоа дрво, кое служи „за исцелување на народите.“ (Откровение 22:2) Прифатени и применети, тие треба да бидат цврстина на карактерот, инспирација и хранливост на животот. Ништо друго нема толку спасоносна исцелителна сила. Ништо друго не може да влее таква храброст и вера, која му дава витална енергија на целото битие.

Нека лекарот, кога ќе му се пружи можност, ги повтори зборовите на Спасителот, до оној што треперејќи од страв стои на работ од гробот, до душата изморена од бремето на страдањето и гревот - затоа што сите зборови од Светото Писмо, се всушност Негови зборови:

„Не плаши се, зашто Јас те откупив, те нареков според твоето име; ти си Мој. Преку води ли ќе минуваш, Јас сум со тебе; преку реки ли - тие нема да те потопат; кога тргнеш преку оѓан, нема да се изгориш, и пламенот нема да те изгори. Зашто Јас сум Господ, твој Боѓ, Светецот Израелев, твојот Спасител... Бидејќи си драгоцен во Моите очи, многу си ценет; Јас те возљубив.“ „А Јас, Јас Сам ѝ бришам твоите престапи заради Самиот Себе, и нема да си спомнам за твоите гревови.“ „Не плаши се, зашто Јас сум со тебе.“ (Исаија 43:1-4, 25, 5)

„Како таткото што ѝ милува своите синови, така и Господ ѝ милува оние, што се бојат од Него. Зашто Тој го знае нашиот состав, помни дека сме земја.“ (Псалм 103: 13, 14)

„Признај ја само својата вина, зашто отстапи ти од Твојот Господ Боѓ“... „Ако ѝ исповедаме своите гревови, Тој е верен

и праведен за да ни ги прости жрезовите и да нè исчисти од секаква неправда.“ (Еремија 3:13; 1. Јован 1:9)

„Јас ги бришам како магла твоите безаконија, и твоите жревови - како облак; сврти се кон Мене, зашто Јас те откупив.“ (Исаија 44:22)

„Тогаши дојдете, па ќе судиме, вели Господ. Вашите жревови да се како бакам - како снеж ќе ги побелам; да бидат црвени и како пурпур - како волна ќе станат бели. Ако сакате да послушате, ќе јадете земни добра.“ (Исаија 1:18, 19)

„Со вечна љубов те засакав и затоа пристапив кон тебе со милост.“ „Го скрив од тебе Своето лице за кратко време, но со вечна милост ќе те помилувам, вели твојот Искупител Господ.“ (Еремија 31: 3; Исаија 54: 8)

„Да не се плаши вашето срце.“ „Мир ви оставам; Својот мир ви го давам; Јас ви давам не како што дава светот. Да не се плаши вашето срце, ниту да се бои.“ (Јован 14:1, 27)

„И човекот ќе биде како заштита од ветер и засолниште за лошо време, како водни извори во степа, како сенка од висока карпа во жедна земја.“ (Исаија 32:2)

„Кога сиромашни и бедни бараат вода, и нема, јазикот им се исушува од жед; Јас Господ, ќе ги чујам, Јас, Бој Израелев, нема да ги оставам.“ (Исаија 41:17)

„Вака вели Господ, Кој те создаде... ќе излеам вода врз она што жедува, и потоци врз исушеното; ќе го излеам Својот Дух врз твоето семе и Својот благослов - врз твоите потомци.“ (Исаија 44:2, 3)

„Погледајте кон Мене, и ќе бидете спасени, сите земни краишта.“ (Исаија 45:22)

„Тој ја зема на Себе нашата немоќ и ги понесе болестите.“ „А Тој беше изнаранет за нашите жревови и мачен заради нашите безаконија; казната за нашиот мир падна врз Нејо, а преку Нејовите рани ние се излекувавме.“ (Матеј 8:17; Исаија 53:5)

ЛЕКАРОТ КАКО ВОСПИТУВАЧ

Вистинскиот лекар е воспитувач. Тој е свесен за своите одговорности не само кон болните што се под негова директна грижа, туку и кон заедницата во која живее. Тој стои како заштитник на физичкото и моралното здравје. Тој настојува не само да ги поучува правилните методи за лекување на болните, туку и да ги поттикне здравите навики на живеење и да шири знаење за вистинските принципи.

Потреба од обучување за здравствените принципи

Едукацијата за принципите на здравјето, никогаш не била толку неопходна како денес. Без оглед на зачудувачкиот напредок во многу насоки поврзани со комфорот и удобноста на животот, здравствените прашања и лекувањето на болестите, опаѓањето на виталноста и физичката издржливост се сè поалармантни. Тоа го привлекува вниманието на сите, на кои благосостојбата и среќата на ближните им лежи на срцето.

Нашата извештачена цивилизација, хранејќи го и поттикнувајќи го злото, ги поткопува начелата на здравјето. Навиките и модата водат војна со природата. Практиките во кои уживаат,

попустливоста што ја негуваат, постојано ги ослабнуваат физичките и менталните сили, наметнувајќи им на луѓето неподносливо бreme. Насекаде владеат неумереност и криминал, болест и сиромаштија.

Има многу такви, кои ги престапуваат законите на здравјето од незнаење и затоа им се потребни инструкции. Но мнозинството, сепак знае што е подобро, но не се владее според здравиот разум. Во нив треба да се втисне важноста на тоа дека она што го знаат, треба да биде нивен водич низ животот. На лекарот му се укажуваат многу можности за теоретски да го пренесе знаењето за здравствените принципи и да го покаже значењето за практикување на истите. Преку правилно поучување, тој може да направи многу повеќе за искоренување на злото, кое причинува неискажлива штета.

Причината во која се крие основата на низа болести, но и уште поголеми зла е слободната употреба на лековите. Кога се болни, многу луѓе не вложуваат ниту малку труд да ја испитаат причината за својата болест; нивна главна грижа е да се ослободат од болката и непријатноста. Тие посегаат по општопознатите лекови, иако знаат толку малку за нивните вистински својства, или пак од лекарот бараат некој лек што би ги уништил ефектите на нивниот нездрав начин на живот. Доколку веднаш не дојде до очекуваното олеснување, тие тогаш прибегнуваат кон друго медицинско средство, па потоа друго и на тој начин злото само се продолжува.

Луѓето треба да бидат поучени дека лековите не ја лекуваат болеста. Вистина е дека тие некогаш овозможуваат моментално олеснување и на пациентот му се чини дека закрепнува од резултатот на нивната употреба; но тоа се случува само затоа што природата има доволно витална сила да го исфрли отровот и да ја поправи состојбата настаната како резултат на болеста. Здравјето е обновено и покрај тоа што таквиот неприроден лек е внесен во организмот; но во повеќето случаи, лековите само ја менуваат формата и локацијата на болеста. Честопати се чини дека отровот е надвлaдеан за некое време, но последиците од употребата на лековите остануваат во организмот и прават голема штета за некој подоцнежен период.

Со употреба на отровни лекови, многумина си навлекуваат страдања за цел живот и многу животи што можеле да бидат спасени со природни начини на лекување, сега се изгубени. От-

ровите содржани во многу таканаречени лекови, создаваат навики и нагони што претставуваат пропаст на душата и телото. Многу од популарните средства на прифатената медицина, па дури и оние пропишани од лекарите, создаваат основа на пијанството и лоша навика на земање опиум или морфиум, што претставува ужасно проклетство за општеството.

Единствена надеж за подобрување на состојбата е луѓето да се поучат на правилни принципи. Лекарите треба да ги поучуваат луѓето дека обновувачката сила не се состои во лековите, туку во природата. Болеста е карактеристичен напор на природата да го ослободи организмот од состојбата, која е резултат од кршењето на здравствените закони. Во случај на заболување, треба да се утврди причината за тоа. Треба да се смени нездравниот начин на живот и да се отфрлат лошите навики. Потоа треба да ѝ се помогне на природата во нејзиниот обид да ги отфрли нечистотиите и да го обнови здравјето на организмот.

Природни лекови

Чистиот воздух, сончевата светлина, умереноста, одморот, движењето, правилната исхрана, употреба на водата и верата во Божјата сила - тоа се вистинските лекови. Секој човек треба да ги знае природните средства за лекување и нивната примена.

Употребата на природните лекови бара многу грижа и труд, што многумина немаат волја да ги прифатат. Природниот процес на исцелување и закрепнување на заболениот е постепен и за оние, кои немаат трпение, може да биде многу бавен. Откажувањето од лошите навики бара жртва. Но на крајот ќе се покаже дека природата, доколку не ја попречуваме, мудро и добро ќе ја заврши својата работа. Таа ги наградува со здравје на телото и умот оние, кои истрајуваат во почитувањето на нејзините закони.

Општо земено, на зачувувањето на здравјето му се посветува премалку внимание. Многу е подобро да се спречи болеста, отколку да се знае како да се лекува, кога таа ќе се појави. Обврска на секоја личност, заради своја и ползата на оние со кои доаѓа во контакт, е да ги запознае животните закони и свесно да им се покорува. Сите треба да се запознаат со најчудесниот од сите организми, човечкото тело. Треба да ги разберат функциите на

различни органи и нивната меѓусебна зависност во здравото функционирање на секој од нив. Треба да го проучуваат влијанието на умот врз телото и на телото врз умот и законите, кои владеат со целиот организам.

Подготовка за животната борба

Никогаш не можеме премногу да го нагласиме и да претераме со фактот дека здравјето не зависи од случајот, туку преставува резултат на почитување одредени закони. Тоа го потврдуваат и натпреварите во атлетика, како и разните игри во кои силата се става на испит. Тие луѓе вршат најпретпазливи подготовки, покорувајќи се на комплетен тренинг и строга дисциплина. Секоја нивна физичка навика е внимателно пропишана. Тие знаат дека небрежноста, неумереноста и негрижата, кои ослабнуваат или онеспособуваат кој било орган или функција на телото, можат да предизвикаат неуспех и пораз.

Колку повеќе е тогаш важна таквата грижа за да се обезбеди успех во животната борба. Тоа не е никаква измислена борба, туку духовна војна од чии резултати зависи нашата вечност. Ние треба да се соочиме со невидливи непријатели. Злите ангели се борат за доминација над секое човечко суштество. А сето она што го поткопува здравјето, не само што ја намалува животната сила, туку има склоност да ги ослабне и менталните и моралните сили. Попустливоста на која било нездрава навика, сè повеќе го онеспособува човекот да прави разлика помеѓу доброто и злото, со што тој потешко му се спротивставува на злото, а опасноста да доживее неуспех и пораз, станува сè поголема.

„Оние што се натпреваруваат на трка, трчаат сите, но само еден добива награда.“ (1. Коринтјаните 9: 24) Во војната, во која ние сме вовлечени, сите можат да победат, но победуваат само оние што ќе се дисциплинираат себеси во почитувањето на исправните принципи. Применувањето на тие принципи во секојдневниот живот, честопати се смета за неважно и обично се мисли дека тоа е прашање кое не заслужува поголемо внимание; но ако го имаме предвид резултатот од она што се ризикува, ништо од она што треба да го правиме не е за занемарување. Секоја постапка има своја тежина на вагата, која одредува побе-

да или неуспех во нашиот живот. Во Светото Писмо ни е даден налог: „Па така трчајте и вие, за да добиете.“ (Стих 24)

Нашите прародители го изгубиле Едем заради една неумерена желба. Умереноста има многу поголемо влијание за нашето враќање во Едем, отколку што луѓето мислат.

Укажувајќи на самооткажувањето на учесниците во древните грчки игри, апостол Павле пишува: „Секој што се бори, од сè се воздржува, оние, за да добијат распадлив венец, а ние нераспадливи. Јас, пак, сè така трчам, но не на несигурно; се борам не како оној што удира по ветар; туку го истоштувам и го поробувам телото, за да не би ненамерно, проповедајќи им на другите и сам станам негоден.“ (Стихови 25-27)

Напредувањето на реформата зависи од јасното сфаќање на основните вистини. Тесно ограничената филозофија и строгата и студена ортодоксност претставуваат опасност од една, а безгрижниот либерализам од друга страна. Темел на секоја трајна реформа е Божјиот закон. Ние треба со јасни и одредени докази да ја истакнеме потребата од покорување на тој закон. Неговите прописи мораат да бидат почитувани пред светот. Тие се вечни и непроменливи како и Самиот Бог.

Една од најжалните последици од првиот пад, била загубата на самоконтролата. Вистински напредок може да имаме единствено, доколку повторно се здобиеме со таа сила.

Единствен посредник преку кој умот и душата се развиваат во изградување на карактерот е телото. Затоа непријателот на душите ги насочува своите искушенија на телото, токму за да ги ослабне и деградира физичките сили. Доколку успее во тоа, целото битие ќе му се покори на злото. Доколку не се под контрола на повисока сила склоностите на нашата телесна природа, сигурно тие ќе придонесат за наша пропаст и смрт.

Телото треба да се потчини. Треба да владееат повисоките сили. Страстите треба да бидат под контрола на волјата, која пак треба да биде потчинета на Божјата контрола. Во нашите животи треба да преовладува царската сила на умот, посветена од Божјата благодат.

Во одаите на совеста треба да се внесат Божјите барања. Во срцата на мажите и жените треба да се разбуди свест дека се должни да владееат со себеси, да бидат чисти и да го избегнуваат

секој порочен апетит и нечиста навика. Треба највпечатливо да им се предочи фактот дека сите нивни сили на умот и телото се Божји дарови и како такви, треба да бидат сочувани во најдобра можна состојба за Неговата служба.

Во старозаветната служба, која била симбол на Евангелието, пред Божјиот олтар не смеела да се донесе жртва со недостаток. Жртвата, која го претставувала Христа, морала да биде беспрекорна. Божјата Реч, на ова укажува како илустрација на тоа што треба да бидат Неговите деца: „жива жртва“, „света и без мана“, „угодна пред Бога.“ (Римјаните 12:1; Ефесјаните 5:27)

Ниту една вистинска реформа не може да се изврши без Божјата сила. Човечката одбрана против природните и наследените склоности, наликува на обидот да се запре поплава со насип од песок. Сè додека Христовиот живот не стане животворна сила во нашите животи, ние нема да бидеме во состојба да опстанеме под искушенијата што однадвор и однатре навалуваат на нас.

Исус дошол на овој свет и живеел според Божјите закони, за човекот да може да се здобие со целосна власт над склоностите од неговата телесна природа, кои ја расипуваат и упропастуваат душата. Лекарот на душата и телото и нам ни овозможува победа над сите телесни желби, кои војуваат со душата. Тој се погрижил за сè што е потребно, за човекот да може да изгради совршен карактер.

Кога некој се предава на Христа, неговиот ум се доведува под контрола на законот; тоа е царски закон што секој заробенник го прогласува за слободен. Човекот се ослободува станувајќи едно со Христа. Потчинувањето на Христовата волја, значи повторно воспоставување на првичното човечко совршенство.

Почитувањето на Бога, значи ослободување од ропството на гревот, ослободување од страстите и лошите навики. Човекот може да стане победник над себеси, ослободен од сопствените навики и страсти и од „управителите на темнината од овој век“ и „поднебесните духови на злобата.“ (Ефесјаните 6:12)

Никаде ваквото поучување не е повеќе потребно и никаде нема да вроди со толку голем плод, како во домот. Родителите се должни да ја положат основата на добрите навики и карактерот на своите деца. Реформаторското движење мора да започне со тоа што ќе им се презентираат принципите на Божјиот закон, како

услов за телесно и морално здравје. Покажете им дека почитувањето кон Божјиот збор е наша единствена сигурност против сите зла што го туркаат светот кон пропаст. Објаснете им на родителите дека пред Бога се одговорни не само за себеси, туку и за своите деца. Тие на своите деца им даваат пример или за послушност, или пак за престапување. Тие со личен пример и поучување ја одлучуваат судбината на оние со кои живеат во домот. Децата ќе бидат она што нивните родители ќе направат од нив.

Доколку родителите би се осврнувале на последиците од своите постапки и кога би сфатиле дека со својот пример и поучувањето ја овековечуваат и зголемуваат или силата на гревот или силата на праведноста, сигурно би постапувале сосема поинаку. Многу луѓе би се одвратиле од своите традиции и навики и би ги прифатиле Божјите начела на животот.

Силата на примерот

Лекарот што им укажува помош на луѓето во нивните домови, бдее над болничката постела, ублажувајќи ги нивните болки, враќајќи ги од работ на гробот, упатувајќи им зборови на надеж на оние што се на умирање, ја задобива нивната доверба и приврзаност како никој друг. Дури и на проповедникот на Евангелието не му се укажани толку големи можности и толку далекусежно влијание.

Примерот на лекарот, како и поуките што тој ги дава, треба да претставуваат позитивна сила на страната на правдата. Делото на реформата има потреба од мажи и жени чиишто животи претставуваат практична илустрација на самоконтрола. Живот во склад со принципите што ги застапуваме, претставува она што на тие принципи им дава тежина и вредност. На светот треба практично да му се покаже што може да направи Божјата благодат, во обновување на изгубената првобитна власт над човечките битија, давајќи им сила на самоконтрола. Не постои ништо од поголема потреба за светот, како што е спознавањето на спасоносната сила на Евангелието, откриена во животот на вистинските христијани.

Лекарот е постојано доведен во контакт со оние на коишто им е потребна сила и охрабрување од вистински пример. Многумина се лишени од моралната сила. Ним им недостига самоконтрола,

така што искушението лесно ги совладува. Лекарот може да им помогне на овие души единствено, доколку преку својот сопствен живот ја открие силата на принципите, кои го прават способен да триумфира над секоја лоша навика и нечиста страст. Во неговиот живот мора да се види делување на Божјата сила. Доколку доживее неуспех во тоа, без оглед колку се убедливи и силни неговите зборови, неговото влијание сепак ќе води кон зло.

Лекување или совет од лекарот бараат многумина, кои се морално пропаднати заради сопствените лоши навика. Тие се слаби и ранети и ја чувствуваат сопствената лудост и неспособност да победат. Таквите никако не треба да останат опкружени со она што постојано би ги потсетувало на причините за нивната болест и неволја. Тие треба да вдишуваат чиста атмосфера, од возвишени и благородни мисли. Колку е ужасна одговорноста, кога оние, кои треба да дадат пример со своето влијание, всушност, потпомагаат во зајакнувањето на силата на искушението.

Лекарот и делото на умереноста

Под лекарски надзор и грижа доаѓаат многу луѓе, кои ги уништиле душата и телото преку употребата на тутунот или опојните пијалоци. Лекарот што е свесен за својата одговорност, на таквите пациенти ќе им укаже на причината за нивното страдање. Но каква тежина можат да имаат неговите зборови доколку тој самиот користи тутун или алкохолни пијалоци? Свесен за својата попустливост, како ќе се осмели да им укаже на непријатната дамка во нивните животи на своите пациенти? Како може да им докаже на младите дека тие работи се штетни, кога и самиот ги употребува?

Како може лекарот да биде пример на чистота и самоконтрола во заедницата, како може да биде ефективен работник во делото на умереноста, кога и самиот им попушта на тие лоши навика? Како може да биде достоин проповедник покрај креветот на болните и на оние, кои се на умирање, кога неговиот здив е непријатен од мирисот на тутун или жесток пијалок?

Како може да се има доверба во таков човек и лекар, кога тој ги уништува своите нерви и го замрачува својот мозок со употре-

ба на наркотични отрови? Колку е за таквиот невозможно брзо да донесува одлуки и да ги исполнува со прецизност!

Доколку тој не се осврнува на законите што управуваат со неговото битие, доколку себичното задоволување го става пред здравјето на умот и телото, зар со тоа не се прогласува самиот себеси за недостоен да му се довери одговорност за човечките животи?

Колку и да е лекарот умешен и верен, тој во своето искуство сепак ќе има многу очигледни разочарувања и неуспеси. Често-пати се случува лекарот да не постигне сè што би сакал. Сепак, дури и ако здравјето се врати во неговите пациенти, тој може да не биде вистински благослов и среќа како за нив, така и за општеството. Многумина, кои ќе оздрават, повторно му се враќаат на неуредниот живот, па затоа и болеста се повторува и тоа уште посилено, во зависност од тоа колку повеќе тие ќе итаат во виорот на страстите и безумието. И тогаш, работата на лекарот за нив ќе изгледа сосема залудна.

Исус го имал истото искуство, но сепак Тој не престанал да се напрега за душите што страдаат. Од десетмината лепрозни што Тој ги исчистил, само еден го вреднувал примениот дар, а тој бил туѓинец и Самарјанец. И заради тој еден, Христос ги излекувал сите десетмина. Ако денешниот лекар не постигне поголем успех од овој, нека се поучи од Големиот Лекар. За Христа стои запишано: „Нема да потклекне, ниту да се обесхрабри.“ „Ќе го види трудот на Својата душа и ќе се насити.“ (Исаија 42:4; 53:11)

Дури само една единствена душа да го прифатела Евангелието на Неговата благодат, Христос, заради спасението на таа единствена душа, сепак би го избрал истиот оној живот на напорна работа и понижување, и истата срамна смрт. Зар немаме причина да се радуваме доколку само една душа биде подигната и облагородена преку нашиот труд, удостоена да сјае во Господовите дворови?

Должностите на лекарот се тешки и напорни. За да можат најуспешно да се исполнуваат, тој мора да има силен состав на организмот и добро здравје. Немоќен или boleжлив човек, нема да може да ја поднесе напорната работа, својствена за лекарскиот повик. Човек што нема доволно самоконтрола, не е способен да лекува разновидни болести.

Лекарот честопати се лишува од сон, не стасува дури ни да јаде, во голем степен е отсечен од социјалните задоволства и верските привилегии; се чини дека неговиот живот лежи во постојана сенка. Постојаното гледање на маките на кутрите смртници што преколнуваат за помош и неговиот постојан контакт со изопаченостите, задаваат длабока болка во неговото срце и речиси потполно ја уништуваат неговата доверба во човештвото.

Во борбата со болестите и смртта, сите сили на човечкото битие се напрегаат до крајност. Тие страшни напрегања го тестираат карактерот до максимум. Тогаш искушението има најголема сила. На лекарот му се потребни самоконтрола, чистота на духот и вера што се држи за небото, повеќе, отколку верата на сите други. Не само заради сопствената, туку и заради ползата на другите, тој не смее да си дозволи да ги презре здравствените закони. Непромисленост во поглед на здравствените закони, тежнеее и кон непромисленост во поглед на моралот.

Единствената сигурност на лекарот е да постапува принципелно под сите околности, да биде засилен и облагороден со цврстината на намерата, која се наоѓа единствено во Бога. Тој треба да ја достигне моралната висина на Божиот карактер. Од ден на ден, од час во час, од миг во миг, тој треба да живее како пред лицето на невидливиот свет. Слично на Мојсеј и тој треба да истрае, „гледајќи го Оној, Кој што е невидлив.“

Праведноста има свој корен во побожноста. За човекот е невозможно постојано да живее чисто и беспрекорно пред своите ближни, доколку неговиот живот не е скриен со Христа во Бога. Колку е поголема неговата активност меѓу луѓето, толку поблиска треба да биде поврзаноста на душата со Небото.

Доколку должностите на еден лекар се поитни и одговорност потешка, толку му е повеќе потребна Божјата сила. Мора да се оддели време од привремените нешта и да се посвети време на размислување за она што е вечно. Лекарот мора да му се спротивставува на сето она што го одделува од Изворот на силата. Тој, над сите луѓе, треба да се смести себеси под Божја заштита, преку молитва и проучување на Библијата. Треба свесно и во секој миг да живее според принципите на вистината, праведноста и милоста, кои ги откриваат Божјите карактеристики всадени во душата.

Божјата Реч ќе остави во него толкаво влијание, колку што тој ја прифаќа и слуша. Таа со својата сила ќе делува на развојот на неговиот карактер и дејствувањето. Ќе ја исчисти секоја негова мисла, ќе ја управува секоја желба. Оние, кои ги полагаат своите надежи во Божјиот збор, ќе се однесуваат како луѓе и ќе бидат силни. Тие ќе се издигнат над сè што е нечисто и ниско, воздигајќи се во атмосфера ослободена од осквернетост.

Кога човекот е во заедница со Бога, тогаш непоколебливоста на цврстата намера, која ги одржала Јосиф и Даниел среде расипаноста на незнабожечките дворови, ќе го сочува и неговиот живот во неизвалкана чистота. Облеката на неговиот карактер ќе биде без дамка. Христовата светлина во неговиот живот нема да потемни. Сјајната утринска Свезда, секогаш ќе блеска над него во својата непоминлива слава.

Еден таков живот ќе претставува елемент на сила во заедницата. Тој ќе биде бариера против злото, заштитник на оние, кои се искушувани и светлина водилка, до оние, кои, меѓу тешкотиите и обесхрабрувањата, го бараат вистинскиот пат.

Трет дел

*ЗДРАВСТВЕНИТЕ
МИСИОНЕРИ
И НИВНАТА РАБОТА*

ПОУЧУВАЊЕ И ИСЦЕЛУВАЊЕ

Кога Исус ги испратил дванаесетмината ученици на нивното прво мисионерско патување, им наложил: „И одете, проповедајте и кажувајте дека се приближи Небесното Царство; болни исцелувајте, мртви воскреснувајте, бесови изгонувајте! Бесплатно добивте, бесплатно давајте.“ (Матеј 10:7, 8)

На седумдесетмината, кои биле подоцна испратени, Тој им рекол: „И во кој град влезете.... лекувајте ги болните што се во него и зборувајте им: ‘Се приближи до вас Божјото Царство.’“ (Лука 10:8, 9) Со нив биле Христовото присуство и силата, „и се вратија пак седумдесетте со радост и велеа: ‘Господи, во Твое име и бесовите ни се покоруваат’.“ (Стих 17)

По Христовото вознесување, било продолжено истото дело и повторно можеле да се видат сцените од Неговата лична служба. „Во Ерусалим доаѓале“ и многумина „од околните градови, донесувајќи болни и измачени од нечисти духови; и сите оздравувале.“ (Дела 5:16)

А учениците „отидоа и проповедаа насекаде; и Господ го поткрепуваше нивното слово.“ „Филип слезе во еден самариски град и таму им блавестуваше за Христа. Народот еднодушно внимаваше на тоа, што зборуваше Филип... зашто излегуваа нечисти духови од оние во кои се наоѓаа, и мнозина фатени и хроми оздравуваа. И голема радост се јави во тој град.“ (Марко 16:20; Дела 8:5-8)

Работата на учениците

Лука, писателот на евангелието што го носи неговото име, бил здравствен мисионер. Тој во Библијата е наречен „возљубениот лекар.“ (Колосјаните 4:14) Апостол Павле слушнал за неговата лекарска умешност и го издвоил како еден од оние, на кои Господ им доверил специјална задача. Тој се погрижил да соработува со него, па извесно време Лука го следел на неговите патувања од место во место. По некое време, Павле го сместил Лука во Филипи, Македонија, каде што тој продолжил да работи како лекар и учител на Евангелието многу години. Во својата работа како лекар, Лука им служел на болните, а потоа се молел Божјата исцелителна сила да се спушти на тие страдалници. На тој начин се отворал патот за пораката на Евангелието. Успехот на Лука како лекар, му отворил многу можности за проповедање на Евангелието меѓу незнабошците. Според Божјиот план и ние денес треба да работиме онака како што работеле првите ученици. Лекувањето на телото е поврзано со налогот за ширење на Евангелието. Почувањето и исцелувањето никогаш не треба да бидат разделени во евангелското дело.

Работата на учениците се состоела во тоа да го шират знаењето за Евангелието. Ним им била доверена задачата да ја разгласат низ целиот свет радосната вест што Христос им ја донел на луѓето. Тие ја извршиле таа задача за луѓето од нивното време. Евангелието било однесено до секој народ под небото, за време на една генерација.

Носењето на пораката од Евангелието до светот е од Бога одредена задача за сите што го носат Неговото Име. Евангелието е единствен лек против гревот и сите земни страдања и неволји. Прва и основна задача на сите што ја запознале спасителната сила на исцелувањето е пренесувањето на веста за Божјата благодат.

Во времето кога Исус ги испратил учениците со пораката за Евангелието, верата во Бога и Неговото слово била речиси исчезната од Земјата. Меѓу Евреите, кои тврделе дека го познаваат Јехова, Божјата Реч била потисната од традициите и човечките шпекулации. Себичните амбиции, љубовта кон упадливото надворешно покажување и алчноста за добивка, во потполност загос-

подариле со мислите на луѓето. Со исчезнувањето на стравопочитта кон Бога, исчезнало и секое сочувство кон луѓето. Себичноста станала водечки принцип, а преку бедата и деградацијата на човечкиот род, сатаната ја остварувал својата волја.

Луѓето биле обземени од орудијата на сатаната. Човечките тела, создадени да послужат како Божји храмови, станале живеалишта на демоните. Нервите, сетилата и органите на луѓето биле придвижувани од натприродните сили на темнината, само за да ги задоволуваат најниските страсти. Луѓето на своите чела носеле демонски печат, а изразот на нивните лица сведочел за многштвото зли духови од кои биле обземени.

Каква е состојбата на светот денес? Зар верата во Библијата и денес не е уништена од високата критика и шпекулациите, како во Христовите денови, кога била потисната од традициите и рабинските измислици? Зар алчноста, честољубивоста и љубовта кон задоволството не се и денес прираснати за срцата на луѓето? Малкумина се оние што се управуваат според христијанските принципи, не само во поширокиот христијански свет, туку и во црквите. Само малкумина ги примениле Христовите поучувања како правила на секојдневното живеење во својата работа, општеството, домаќинството, па дури и во религиозните кругови. Зар не е вистина дека „правдата стои далеку... чесноста не може да влезе... а тој, кој се оддалечува од зло, се изложува на оскрбување?“ (Исаија 59:14-15)

Ние живееме среде вистинска „епидемија на злото“, пред која стојат стаписани сите загрижени богобојазливи луѓе низ целиот свет. Човечкото перо не може да ја опише корупцијата што превладува. Секој ден донесува нови политички судири, поткупувања и измами. Срцата се кинат, слушајќи ги дневните вести, со нивните многубројни записи за разновидно зло и беззаконие, за индиферентност кон човечките страдања, за суровото и нехуманото уништување на човечките животи. Секој ден е сведок за сè поголемо лудило, побројни убиства и самоубиства. Кој може да се сомнева во фактот дека сатанските сили работат меѓу луѓето со сè позасилена активност, со цел да го пореметат и корумпираат разумот и да го осквернат и уништат телото?

И додека светот е преплавен од овие зла, Евангелието толку често се презентира рамнодушно, што остава мошне безначаен впечаток во совеста или животот на луѓето. На сите страни на-

идуваме на човечки битија, чии срца копнеат за нешто што го немаат. Тие копнеат за сила, која ќе им даде победа над гревот, сила, која ќе ги ослободи од ропството на сатаната, сила, која ќе им даде здравје, живот и мир. Многумина, кои некогаш ја запознале силата на Божјиот збор, живееле онаму, каде што Бог не се признава и тие копнеат за Божјото присуство.

Денес, токму како и пред две илјади години, на светот му е потребно Христовото откровение. Неопходна е една голема реформа за обновување на телото, душата и духот, а таа може да се изврши единствено преку Христовата благодат.

Вистински успех може да се постигне само доколку се примени Христовиот метод за допирање до луѓето. Спасителот се дружел со луѓето како Оној, Кој им посакува добро. Тој го покажувал Своето сочувство кон нив, им служел на нивните потреби и ја задобивал нивната доверба. Потоа ги повикувал: „Следете Ме.“

Ние треба да се приближиме до луѓето преку лични залагања. Успехот ќе биде поголем, ако посветиме помалку време за проповедање, а повеќе во лична служба. На сиромашните треба да им се помогне, болните треба да бидат згрижени, тажните и нажалените треба да се утешат, неуките поучат, а неискусните советуваат. Треба да плачеме со оние што плачат и да се радуваме со оние што се радуваат. Таквото делување поткрепено со силата на убедувањето, силата на молитвата и силата на Божјата љубов, не може и нема да остане без плод.

Ние треба секогаш да имаме предвид дека целта на здравствено-мисионската работа е да се насочат мажите и жените болни од грев кон Човекот од Голгота, Кој ги земал на Себе гревовите на светот. Гледајќи во Него, луѓето се менуваат и стануваат слични на Него. Ние треба да ги охрабриме болните и оние што страдаат, да гледаат кон Христа и да живеат. Работниците треба постојано да го упатуваат погледот на болните, обесхрабрани од својата болест, кон Христа, Големиот Лекар. Укажувајте им на Оној, Кој може да ја исцели и физичката и духовната болест. Раскажувајте им за Оној, Кој е трогнат од нивните слабости и нивната немоќ. Охрабрете ги да се стават себеси под заштита на Оној, Кој го даде Својот живот, за да им овозможи ним да добијат вечен живот. Зборувајте им за Неговата љубов и за Неговата спасителна сила.

Тоа е возвишената должност и скапоцената привилегија на здравствениот мисионер, а патот кон тоа го подготвува личната служба. Честопати, Бог ги допира нивните срца преку нашите обиди да им го олеснине физичкото страдање.

Здравствено-мисионската работа претставува пионерска задача на Евангелието. Во службата на словото и во здравствено-мисионската работа, Евангелието треба да се проповеда со жив збор и практична примена.

Речиси во секое општество постојат голем број луѓе, кои не го слушаат проповедањето на Божјиот збор, ниту пак посетуваат некоја верска служба. За да допре до нив пораката на Евангелието, тоа мора да биде однесено во нивните домови. Олеснувањето на нивните телесни болки, честопати е единствен можен начин да им се пристапи. Христијанските болничари што се грижат за болните и ги олеснуваат неволјите на сиромашните, ќе најдат многу можности да се молат со нив, да им читаат од Светото Писмо и да им зборуваат за Спасителот. Тие можат да се молат со, и за беспомошните, кои немаат сила да ги контролираат апетитот и страста што ги деградирале. Можат да донесат зрак светлина во животите на неуспешните и обесхрабрените. Нивната несебична љубов, манифестирана во делата на несебична добрина, ќе придонесе тие страдалници полесно да поверуваат во Христовата љубов.

Многу луѓе немаат вера во Бога и ја изгубиле довербата во луѓето. Сепак, тие ги вреднуваат делата на сочувство и пожртвуваност. Кога ќе видат дека некои без желба за земна пофалба и надомест доаѓаат во нивните домови служејќи им на болните, хранејќи ги гладните, облекувајќи ги голите, утешувајќи ги нажалените и чувствително упатувајќи ги сите кон Христа, за чија љубов тој само сведочи, тоа ќе ги допре нивните срца. Во нив се јавува благодарност што ја потпалува верата. Тие согледуваат дека Бог се грижи за нив и подготвени се да слушаат, кога ќе ја отвориме Неговата Реч.

Без оглед дали во странство или дома, сите мисионери, мажи и жени, ќе имаат многу поголем пристап до луѓето и ќе бидат по-полезни, доколку се во состојба да им служат на болните. На овој начин, жените, кои служат како мисионерки во незнабожечките земји, можат да најдат можности да го однесат Евангелието до тамошните жени, кога секоја друга врата за пристап е затворена.

Сите евангелски работници треба да знаат како да применуваат едноставни третмани, кои толку многу ја ублажуваат болката и ја отстрануваат болеста.

Поучување на здравствени принципи

Евангелските работници треба да знаат да даваат поуки и за принципите за здравиот начин на живеење. Болестите се шират насекаде и повеќето од нив би можеле да бидат спречени, кога би се познавале и почитувале здравствените закони. Луѓето треба да се запознаат со фактот дека здравствените принципи влијаат на нивната благосостојба, како во поглед на овој, така и во поглед на идниот живот. Тие треба да бидат разбудени и предупредени за одговорноста дадена од Бога во поглед на сопственото тело, кое треба да биде живеалиште достоинство за нивниот Создател и над кое, Тој копнее тие да бидат верни управители. Тие треба да бидат импресионирани од вистината изразена во зборовите на Светото Писмо: „Вие сте храм на живиот Бог, како што рекол Бог; ќе се вселам во нив и ќе одам меѓу нив; ќе им бидам Бог, а тие ќе бидат Мој народ.“ (2. Коринтјаните 6:16)

Илјадници имаат потреба и со задоволство би ги прифатиле поуките во поглед на едноставните методи за лекување на болните - методи, кои би ја замениле употребата на опојните дроги. Исто така, многу се потребни поуки во поглед на реформата во исхраната. Погрешните навики во јадењето и употребата на нездрава храна, се во голем степен одговорни за неумереноста, криминалот и бедата, кои се проклетство за светот.

Во поучувањето за здравствените принципи, секогаш треба да се има предвид големата цел на реформата, а таа е - да обезбеди развој на телото, умот и душата до најголем степен. Покажете дека законите на природата, кои воедно се и Божји закони, се дадени за наше добро и дека послушноста кон истите донесува среќа во овој и придонесува во подготовката за идниот живот.

Наведете ги луѓето да ја проучуваат манифестацијата на Божјата љубов и мудрост во делата на природата. Разбудете кај нив интерес за проучување на чудесниот состав на човечкиот организам и законите по кои тој се управува. Оние, кои ќе ги запазат очевидните докази за Божјата љубов, кои разбираат нешто

од мудроста и благословите на Неговите закони и добрите последици од послушноста, ќе ги согледаат своите должности од сосема друг аспект. Наместо да гледаат на покорувањето на здравствените закони како на жртва или самооткажување, тие во нив ќе видат само непроценливи благослови, што тие всушност навистина и претставуваат.

Секој евангелски работник треба да чувствува дека давањето поуки за принципите на здравиот начин на живот е дел од задачата што му е одредена. Оваа работа е многу потребна, а светот претставува отворено поле во тој поглед.

Секаде постои тенденција индивидуалната работа да се пренесе на организација. Човечката мудрост се стреми кон здружување, централизација и за изградба на големи цркви и институции. Многу луѓе им ги препуштаат делата на добродетелта на здруженија и добротворни организации; тие го избегнуваат допирот со светот и нивните срца стануваат сè постудени. Сè повеќе се повлекуваат во себе и стануваат нечувствителни, така што во нивните души изумира љубовта кон Бога и луѓето.

Исус на Своите следбеници им доверува индивидуална работа - работа, која не може да биде завршена преку некој посредник или заменик. Залагањето за болните и сиромашните, објавувањето на Евангелието на изгубените, не треба да биде препуштено на одбори или организирани добротворни служби. Евангелието бара лична одговорност, личен напор и лична жртва.

„Излези по патиштата и оградите и убеди ги да дојдат, “ е Христова заповед, „за да се наполни Мојот дом.“ Тој ги доведува луѓето во допир со оние на кои тие имаат желба да им сторат некое добро. „Отфрлените сиромашни доведи ги во својот дом“, вели Тој, „Ако видиш гол - облечи го.“ „На болни ќе полагаат раце и тие ќе оздравуваат.“ (Лука 14:23; Исаија 58:7; Марко 16:18) Благословите на Евангелието треба да бидат пренесени до луѓето преку директен контакт, со лична служба.

Давајќи му светлина на Својот народ во старите времиња, Бог не работел исклучиво преку една општествена класа луѓе. Даниел бил од Јудејско, царско семе. Исаија исто така бил од царска поза. Давид бил овчар, Амос говедар, Захарија заробеник во Вавилон, Елисеј земјоделец. Господ како Свои претставници подигнувал пророци и кнезови, благородни и непознати и ги поучувал за вистините, кои требале да бидат пренесени на светот.

На секој што станува соучесник во Неговата благодат, Господ му одредува работа за другите. Секој од нас треба лично да останеме во своето дело и на своето место, секогаш подготвен да рече: „Еве ме, прати ме мене.“ (Исаија 6:8) Одговорноста почива врз проповедникот на Словото, мисионерскиот болничар, христијанскиот лекар, индивидуалните христијани, без оглед дали се трговци или земјоделци, професионалци или механичари. До нас стои да им ја откриеме на луѓето добрата вест за нивното спасение. Секој наш потфат треба да биде насочен во таа насока.

Оние што ќе се фатат за работата што им е одредена, ќе бидат не само благослов за другите, туку и самите ќе бидат благословени. Свеста дека својата должност ја извршиле како што треба, ќе има повратно влијание и на нивните души. Малодушните ќе забораваат на својата малодушност, слабите ќе станат силни, неупатените ќе се вразумат и сите ќе најдат надеж и сигурен помошник во Оној, Кој ги повикал.

Христовата црква е организирана да служи; нејзината лозинка е: „Да се служи.“ Нејзините членови се војници, кои мораат да бидат обучени за борба под раководство на Капетанот на нашето спасение. Христијанските проповедници, лекарите и учителите, имаат задача поголема отколку што многумина воопшто сфаќаат. Тие не треба само да им служат на луѓето, туку да ги поучуваат како и тие да им служат на другите. Не е доволно само да дадат инструкции за правилните принципи, туку треба да ги воспитуваат своите слушатели да ги пренесуваат тие принципи и на другите. Доколку не се спроведе во животот и не се пренесе на другите, вистината ги губи својата животворна моќ и исцелувачка сила. Нејзиниот благослов ќе биде задржан единствено, доколку таа биде споделена.

Мораме да ја скршиме монотонијата на нашата служба за Бога. Секој член на црквата треба да биде вклучен во некое поле од службата за Учителот. Некои не можат да сторат толку многу како другите, но секој може да го даде својот максимум, за да се запре напливот на болестите и несреќите што го преплавуваат светот. Многу луѓе би биле подготвени да работат, кога би биле поучени како да започнат. Потребни им се само упатство и охрабрување.

Секоја црква треба да биде воспитно училиште за обука на христијански работници. Нејзините членови треба да бидат поучени како да даваат библски часови, како да раководат со сабот-

ната школа и да ги поучуваат другите како најдобро да им помогнат на сиромашните и да се грижат за болните и како да работат за необратените. Треба да се формираат училишта и курсеви за обучување и пракса во негата на здравјето, во умешноста на готвење и разни други видови христијанско помагање. Но не е доволно само поучување, туку потребна е и практична работа под надзор на искусни инструктори. Учителите треба да предводат со својата работа меѓу луѓето; и тогаш, поучени од нивниот пример, ќе им се придружат и други. Еден пример е многу повреден од многу принципи.

Сите треба да ги развијат своите физички и ментални сили до највисок степен на лична способност, за да можат да работат за Бога, онаму, каде што ќе ги повика Неговото провидение. Истата благодат, која ги одликувала Павле и Аполос со духовни предности и денес ќе им биде доделена на посветените христијански мисионери. Бог копнее по тоа Неговите деца да имаат толкаво познавање и разум, Неговата слава да му биде откриена на светот со таква јаснотија и сила, што нема да може погрешно да се разбере.

Образованите работници посветени на Бога, можат да послужат на многу разновидни начини и да вршат многу поопсежно дело од оние што не се образувани. Дисциплината што тие ја поседуваат е она што нив ги става во поповолна положба. Но и оние што немаат големи таленти, ниту пак некое поголемо образование, можат успешно и добро да им послужат на другите. Бог ќе ги употреби луѓето, кои сакаат да бидат употребени. Тоа не мора да бидат само најбрилијантните и најталентираните, оние чија работа вродила со најголем и најтраен успех. Потребни се мажи и жени што ја слушнале пораката од Небото. Најефективни работници се оние, кои одговараат на поканата: „Земете го Мојот јарем на себе и поучете се од Мене.“ (Матеј 11:29)

Потребни се мисионери, кои со сето срце ќе го прифатат тој повик. Оној, чие срце е допрено од Бога е исполнет со голем копнеж да ги бара и спасува оние што никогаш не дознале за Неговата љубов. Нивната бедна состојба ги исполнува со чувство на лична болка. Тој, мисионерот, испратен од Бога и вдахнат со Неговиот Дух, ја зема својата душа во сопствени раце и оди напред, вршејќи дело, во кое ангелите можат да соработуваат.

Доколку оние на кои Бог им доверил големи духовни таленти, ги употребат тие дарови на себичен начин, по некое време, кога ќе дојдат на проверка, ќе бидат препуштени на себе да го следат својот сопствен пат. Бог ќе ги употреби оние луѓе, кои не изгледаат толку многу талентирани и кои немаат многу самодоверба. Тој слабите ќе ги направи силни, бидејќи тие се надеваат во Него, верувајќи дека Тој ќе го стори она, што самите не се во состојба да го направат. Бог ќе ја прифати службата што доаѓа од цело срце и Тој ќе ги надомести нивните недостатоци.

Честопати, Бог, за Свои соработници, избирал луѓе, кои немале можност да се здобијат со поголемо училишно образование. Тие луѓе настојувале најгрижливо да ги употребат своите способности и Бог ја наградил нивната верност во Неговото дело, нивната трудољубивост и жедта за знаење. Тој ги видел нивните солзи и ги услишил нивните молитви. Како што Неговите благовести допреле до затворениците на Вавилонскиот двор, така и денес знаењето и мудроста допираат до Неговите работници.

Луѓето што немале можност да се здобијат со образование и што во општеството заземаат незначајна положба, честопати, преку Христовата благодат постигнувале прекрасен успех во придобивањето души за Него. Тајната на нивниот успех се состои во нивната доверба во Бога. Тие секојдневно учеле од Оној, Кој е прекрасен во совет и моќен во сила.

Таквите работници треба да бидат охрабрани. Бог ги доведува во врска со оние што имаат поистакнати способности и можат да ги исполнат недостатоците на другите. Нивната способност веднаш да воочат што треба да биде сторено, нивната подготвеност да им помогнат на оние, кои имаат потреба од тоа, нивните љубезни зборови и дела ги отвораат вратите на полезноста, кои на друг начин би останале затворени. Тие доаѓаат во непосреден допир со луѓе што се наоѓаат во различни неволји и тешкотии и убедливото влијание на нивните зборови, има сила да доведе кај Бога многу растреперени души. Нивната работа го покажува она што илјадници други би можеле да го сторат, само доколку би сакале.

Поширок делокруг

Ништо нема толку да предизвика самопожртвувана ревност и да ја зајакне силата на карактерот, како вклученоста во работата за останатите. Многу таканаречени христијани, во желба да станат членови на црквата, мислат единствено на себе. Тие сакаат само да уживаат во благословите на членството и пасторската грижа. Стануваат членови на големи и напредни цркви и задоволни се со тоа што прават малку за другите. На овој начин, тие си ги ускратуваат најскапоцените благослови. Многумина би биле далеку покорисни, кога би биле подготвени да ги жртвуваат своите угодни и пријатни друштва. Тие треба да одат онаму, каде што ќе бидат повикани во христијанско залагање за другите и ќе научат да носат одговорности.

Густо насадените млади овошни дрвца не растат здраво и силно. Затоа, градинарот ги пресадува, за да имаат простор за развивање. Слично нешто би требало да се стори и со многумина од членовите на големите цркви. Тие треба да бидат поставени онаму, каде што нивните енергии би се активирале за христијански напори. Во спротивно, тие го губат својот духовен живот и, поради недостиг на пожртвувана работа за другите, остануваат неразвиени и бесплодни. Преселени во некое мисионско поле, тие би зајакнале и би станале поревни.

Меѓутоа, не треба да чекаме да бидеме повикани во некое далечно поле за да им помагаме на другите. Насекаде има отворени врати за да послужиме некому и на сите страни има такви на кои им е потребна нашата помош. Вдовици, сираци, болни и оние што умираат, со скршени срца, разочарани, неуки и отфрлени, ќе најдеме на секое место.

За посебна должност треба да го сметаме и чувствуваме токму залагањето за оние што живеат во нашето соседство. Размислувај за тоа како може најдобро да им помогнете на оние, кои не се заинтересирани за верски работи. Кога ги посетуваш пријателите и соседите, покажи интерес за нивното духовно добро, како и за нивната сегашна земна благосостојба. Зборувај им за Христа како за Спасител, Кој ги простува гревовите. Повикај ги соседите во својот дом и читај заедно со нив од драгоцената Библија и од другите книги, кои ги објаснуваат нејзините вистини. Повикај

ги да се соединат со тебе во песна и молитва. Самиот Христос, како што ветил, ќе биде присутен на тие мали собири и Неговата благодат ќе ги допре срцата.

Членовите на црквата треба да бидат поучени да го извршуваат ова дело. Тоа е исто толку неопходно, како и спасувањето на непросветлените души во странските земји. Додека некои чувствуваат товар за душите во далечина, оние што се дома, треба да чувствуваат товар за скапоцените души што се околу нив и со иста ревност да работат за нивното спасение.

Многу луѓе се жалат дека живеат тежок живот. Меѓутоа, тие можат да си обезбедат опсежен делокруг и да внесат нова светлина во животот, само ако го сакаат тоа. Пред оние, кои го сакаат Христа со сето срце, ум, душа и своите ближни како самите себеси, се протега широко поле на кое можат да ги употребат своите способности и влијание.

Мали можности

Никој не треба да ги пропушта малите можности, стремејќи се да изврши некое поголемо дело. Вие можеби би можеле да извршувате успешно некои мали должности и задачи, додека обидот да извршите некое големо дело, би можел да се покаже сосема безуспешен, па поради тоа да западнете во малодушност. Ако го прифатите со цело срце она, за што ќе сфатите дека треба да го сторите, тогаш ќе ги развиете своите способности и за пошироко делување. Многумина стануваат неплодни и слаби, заради омаловажувањето на секојдневните можности и занемарувањето на малите работи што им доаѓаат при рака.

Не се потпирајте на човечка помош. Наместо кон луѓето, свртете го својот поглед кон Оној, Кој е одреден од Бога да ги земе сите наши болки на Себе, да ги понесе нашите неволји и да ги задоволи сите наши потреби. Започнете со работа секаде, каде што ќе видите дека нешто треба да се преземе, држејќи се за она што Бог ни го ветил, и чекорете напред со непоколеблива вера. Верата во Христа е таа што дава сила и постојаност. Работете со несебичен интерес, со трудољубиви обиди и со истрајна сила.

Во полињата, каде што условите биле толку тешки и невозможни што многу луѓе немале волја да појдат во нив, настанале

очевидни промени, благодарение на напорите од пожртвуваните работници. Тие работеле трпеливо и истрајно, не потпирајќи се на човечка сила, туку на Бога; и Неговата благодат ги поддржувала. Доброто, извршено на овој начин, нема никогаш да биде признаено во овој свет, но благословените резултати, јасно ќе се видат во славната иднина.

Самостојни мисионери

Мисионерите што сами се издржуваат, можат да делуваат успешно на многу места. И апостол Павле, ширејќи го по светот знаењето за Христа, делувал како мисионер, кој самиот се издржувал. Додека секојдневно го проповедал Евангелието во големите градови на Азија и Европа, истовремено работел и како занаетчија, за да се издржува себеси и своите соработници. Неговите зборови при разделбата со старешините на црквата во Ефес, ни го откриваат начинот на неговата работа и содржат скапоцени поуки за секој евангелски работник:

„Вие знаете, “ нагласил тој, „како со вас бев еднаков... како ништо корисно не пропуштив да кажам и да ве научам пред народот и по куќите... сребро, злато, или облека, од ниту еден не побарав. Самите знаете дека на мојата потреба и на оние коишто се со мене, ми послужија овие мои раце. Со сè ви покажав, дека треба да се трудите и да им помагате на немоќните, а исто така и да ги помните зборовите на Господа Исуса, зашто Сам Тој рече, Поблажено е да се дава, отколку да се зема.“ (Дела 20:18-35)

Кога би биле инспирирани од истиот дух на самопожртвуваност и денес, многумина би можеле на сличен начин да вршат некое добро дело. Нека двајца или повеќемина заедно започнат евангелска работа. Нека ги посетуваат луѓето, молејќи се, пеејќи, поучувајќи, објаснувајќи ги Списите и служејќи им на болните. Некои можат да се издржуваат себеси преку колпортерска работа; други, слично како апостолот, можат да работат некој занает или нешто слично на тоа. Тие ќе стекнат благословени искуства, движејќи се нанапред во нивната работа и скромно зависејќи од Бога, препознавајќи ја својата беспомошност. Господ Исус Христос чекори пред нив и тие ќе најдат на одобрување и поддршка и меѓу богатите и меѓу сиромашните.

Оние, кои биле обучувани за здравствено-мисионска работа во странски држави, треба да бидат охрабрани без одложување да одат онаму, каде што очекуваат да работат и да започнат работа меѓу луѓето и, работејќи ја својата работа, да го учат тамошниот јазик. Набргу, тие ќе бидат во состојба да ги поучуваат луѓето за едноставните вистини на Божјата Реч.

Гласниците на милоста треба да одат по целиот свет. На христијанските семејства им е упатен повик да одат во заедници, кои се во темнина и заблуда, да одат во странските полиња, за да се запознаат со потребите на своите ближни и да работат за делото на Учителот. Колку благородна работа може да биде извршена доколку такви семејства се населат во места, каде што народот е обвиткан во духовна темнина и со својот живот претставуваат светлина на христијанската вера!

Ова дело бара жртви. Додека многумина чекаат да биде отстранета секоја пречка, работата што би можеле да ја завршат, останува незавршена и мноштво луѓе умираат без надеж и без Бога. Постојат луѓе што се изложуваат на опасности заминувајќи во ненаселени предели и радосно поднесуваат жртва и тешка работа, заради некакви трговски интереси или научни сознанија; но малкумина се оние, кои се подготвени од љубов кон ближните да заминат во места во кои Евангелието е толку неопходно.

Да се допре до луѓето, каде и да се наоѓаат, каква и да е нивната состојба или положба и да им се помогне на секој можен начин - тоа е вистинска служба. Со такви напори можат да се придобијат срца и да се најде отворена врата во душите што се подготвени за пропаѓање.

Додека работиш, секогаш имај предвид дека си поврзан со Христа и дека претставуваш дел од големиот план на откупување. Христовата љубов треба да тече низ твојот живот како лековита, животворна река. Кога настојуваш да ги привлечеш другите во кругот на Христовата љубов, чистотата на твојот јазик, несебичноста на твојата служба и љубезното однесување треба да бидат сведоци за силата на Неговата благодат. Дај му на светот толку чиста и верна претстава за Него, така што луѓето ќе можат да го видат во Неговата вистинска убавина.

Од мала корист е да се обидуваме да ги реформираме другите, со напаѓање на она што ние го сметаме за погрешно. Таквите

напори, честопати резултираат со повеќе штета отколку корист. Во својот разговор со Самарјанката на Јакововиот бунар, наместо понижување, Исус упатил нешто подобро: „Кога би го знаела ти Божјиот дар, “ рекол Тој, „И кој е Оној што ти вели, дај ми да пијам - ти самата би побарала од Него и Тој би ти дал жива вода.“ (Јован 4:10) Тој го насочил разговорот кон богатството што бил подготвен да го даде, нудејќи ѝ на жената нешто подобро од она што таа го поседувала - жива вода, радост и надежта на Евангелието.

Тоа го илустрира начинот на кој треба да работиме. Ние треба да им понудиме на луѓето нешто подобро од она што го поседуваат, а тоа е Христовиот мир, кој го надминува секое познавање. Мораме да им кажеме за Божјиот свет закон, кој претставува прелист на Неговиот карактер и израз на она што и тие, според Неговата желба, треба да станат. Покажи им колку е неизмерно поголема непоминливата слава на Небото, кога ќе се спореди со поминливите радости и задоволства на овој свет. Кажи им за слободата и мирот што се наоѓаат во Спасителот. „Кој пие од водата, што ќе му ја дадам Јас, нема никогаш да ожедни“ - објавил Тој. (Стих 14)

Воздигни го Христа, извикувајќи: „Еве го Божјото Јагне, Кое ги зеде врз Себе гревовите на светот.“ (Јован 1: 29) Само тој може да го задоволи копнежот на срцето и да ѝ даде мир на душата.

Од сите луѓе на светот, реформаторите треба да бидат најне-себични, најљубезни и најучтиви. Нивните животи треба да одблеснуваат со вистинска добрина и несебично делување. Работникот што покажува недостиг на учтивост, кој покажува нетрпеливост за неупатеноста и застранетоста на другите, кој зборува лекомислено или работи непромислено, може да ја затвори вратата на нечие срце, така што никогаш повеќе да не биде отворена.

Како што росата и тивките дождови паѓаат на жедните билки, така треба и вашите благи и пријателски зборови да паѓаат на срцата на луѓето што сакате да ги одвратите од заблудата. Божјиот план е најнапред да се допре до срцето. Ние треба да ја зборуваме вистината со љубов, верувајќи дека Господ ќе им подари сила за реформирање на животот, на оние што слушаат. Светиот Дух ќе го втисне во душата зборот изговорен од љубов.

Ние сме по природа себични и самоволни. Но ако ги прифатиме поуките што Христос копнее да ни ги даде, ние ќе станеме

соучесници во Неговата природа и ќе живееме со Неговиот живот. Прекрасниот Христов пример, неспоредливата нежност со која ги освојувал чувствата на луѓето, плачејќи со оние што плачат, радувајќи се со оние што се радуваат, треба да остави длабоко влијание врз карактерот на сите што искрено го следат. Патот за стапалата на изморените и изнемоштените, треба да се израмни со љубезни зборови.

„Господ Бог ми даде вешт јазик... за да можам со зборови да ги поткрепувам уморните.“ (Исаија 50: 4)

Насаекаде околу нас има немоќни души. Нив можеме да ги најдеме насекаде. Затоа да ги побараме тие страдалници и во вистинско време да им упатиме зборови што ќе ги утешат нивните срца. Секогаш да бидеме канали преку кои ќе тече живата вода на сочувствителноста.

Доаѓајќи во допир со луѓето, секогаш треба да имаме предвид дека во искуството на другите постојат поглавја заклучени за очите на смртниците. На страниците на нивното сеќавање се наоѓаат тажни приказни што се кријат од очите на љубопитните. Таму се регистрирани долги, тешки битки со мачните околности, можеби семејни проблеми, кои од ден на ден ги поткопуваат и ослабнуваат волјата, надежта и верата. Душите, кои на својот животен пат мораат да водат тешка борба, можат да бидат засилени и охрабрени со мало внимание, кое нас нè чини само незначителен напор во љубовта кон ближните. За таквите, едно искрено и охрабрувачко стегање на раката, понекогаш можеби вреди многу повеќе од злато или сребро. Љубезните зборови се добре дојдени како ангелска насмевка.

Постојат многумина, кои се борат со сиромаштија, принудени да работат за мала заработка, така што одвај ги обезбедуваат најнеопходните животни потреби. Тешката работа и откажувањето, без каква било надеж за подобри нешта, само уште повеќе го отежнуваат нивниот товар. Кога на тоа ќе се надоврзат болката и болеста, товарот станува речиси неподнослив. Обременети со грижи и малодушност, тие не знаат каде да се свртат за помош. Сочувствувајте со нив во нивните неволји, нивната болка во срцето и разочарувањата. Тоа ќе ви отвори пат да им помогнете. Зборувајте им за Божјите ветувања, молете се со нив и за нив и инспирирајте ги со надеж.

Охрабрувачките зборови, упатени кон некоја болна и обесхрабрена душа, Спасителот ги прифаќа како да сте му ги упатиле лично Нему. Небесните ангели гледаат на нас со задоволство и одобрување, кога настојуваме да ги утешиме срцата на ожалостените.

Од век во век, Бог настојувал во луѓето да разбуди чувство за нивното братство во Бога. Бидете Негови соработници. Додека во светот преовладуваат недоверба и оддалечување, Христовите ученици треба да го откриваат духот што владее на Небото.

Зборувај како што би зборувал Исус, делувај како што Тој би делувал. Постојано откривај ја милоста на Неговиот карактер. Откривај го богатството на љубовта, кое претставува темел на сите Негови подучувања и сите Негови постапки кон луѓето. Понизните работници во соработка со Христа, можат да ги допрат жиците на срцето, чии вибрации ќе бидат слушнати до крајот на земјата, одзвонувајќи во бескрајните времиња на вечноста, како најубава мелодија.

Небесните битија чекаат да соработуваат со човечките орудија, за да можат да му го откријат на светот, она, што човечките битија можат да станат и она што, соединети со Божјата сила, можат да го сторат за спасението на оние, кои се наоѓаат на работ на пропаста. Не постои граница за полезноста на оној што ставајќи се себеси настрана, ќе дозволи Светиот Дух да делува во неговото срце и ќе му го посвети својот живот на Бога во целост. Сите што ќе се посветат на Неговата служба со телото, душата и духот, постојано ќе примаат ново освежување на физичката, менталната и духовната сила. Неисцрпните сокровишта на Небото секогаш им стојат на располагање. Исус ги вдахнува со здивот од Својот сопствен Дух и живот од Својот сопствен живот. Светиот Дух ги покажува своите најголеми сили, со цел да работи во умот и срцето. Преку благодатта што ни е дадена, ние можеме да задобиеме победи кои, заради нашите погрешни мислења, предрасуди, карактерни мани и недостиг на вера, би ни изгледале сосема невозможни.

Секој што ќе се посвети на службата за Него без никакво воздржување, ќе добие сила да постигне неизмерни резултати. За таквите Бог ќе стори големи дела. Тој ќе влијае на срцата на луѓето, така што во нивните животи, уште на оваа Земја, ќе се види исполнувањето на ветувањата наменети за иднината.

„Ќе се развесели за нив пустината и сувата земја,
и ненаселената земја ќе се зарадува и ќе расцвета како крин;
ќе процвета обилно и ќе се весели, радувајќи се и потпевну-
вајќи:

‘Славата на Ливан ќе му се даде,
великолепието на Кармил и Сарон;
тие ќе ја видат славата на Господа
и величината на нашиот Бо̄.’“

„Закрепете ослабнати раце
и зајакнете колена што треперите;
кажете им на плашливите со дух, бидете цврсти,
не плашете се, еве го вашиот Бо̄...“

„То̄гаш ќе им се отворат очите на слепите,
ушите на глупите ќе се отворат;
то̄гаш хромиот ќе скока како елен,
и јазикот на немиот ќе пее;
зашто води ќе бликнат во пустината,
и потоци во степите.“

„И исушеното тло ќе се претвори во езеро,
а жедната земја - во водни извори...
И таму ќе има друм и пат,
и ќе се нарече свет пат;
нечистиот нема да оди по не̄го;
тој ќе биде само за нив;
оние што одат по тој пат; дури и неискусните -
нема да се изгубат.“

„Лав нема да има таму
и лута ѕверка нема да се качува по неѓо,
ниту пак ќе се најде таму,
а ќе одат само откупените по неѓо.
Ќе се вратат избавените од Господа,
ќе дојдат на Сион со песни
и вечна веселба на челата;
тие ќе најдат радост и веселба,
а жалоста и воздишката ќе се оддалечат.“
(Исаија 35:1-10)

ПОМАГАЊЕ НА ОНИЕ ШТО СЕ ВО ИСКУШЕНИЕ

Христос не нè сака затоа што ние први сме го засакале Него, туку Тој умрел за нас „уште додека бевме грешници.“ Тој не постапува со нас според нашите заслуги. И покрај тоа што според нашите гревови ние заслужуваме само осуда, Тој нас не нè осудува. Година по година, Тој ги поднесувал нашите слабости, незнаења, неблагодарност и непослушност. И покрај нашето застранување, закоравеноста на нашите срца, нашето занемарување на Неговиот свет збор, Неговата рака е сè уште испружена.

Благодатта е особина, која Бог им ја укажува на човечки битија што не ја заслужуваат. Иако ние не сме ја барале, таа е испратена со цел да нè пронајде. Бог ја излева на нас Својата благодат со радост, не затоа што сме ја заслужиле, туку затоа што сме сосема недостојни. Единственото нешто што ни дава право да се повикаме на Неговата благодат е нашата голема потреба.

Господ Бог преку Исуса Христа ги држи Своите раце подадени кон нас во текот на целиот ден, повикувајќи ги грешните и паднатите. Тој ќе ги прими сите. Тој му посакува добредојде на секого. Неговото Име се слави и возвишува, кога Тој му простува и на најголемиот грешник. Тој ќе го одземе пленот од силниот, ќе ги ослободи заробениците, ќе ја извлече гламјата од пламенот.

Со златниот синџир на Својата милост, Бог се спушта до најголемите длабочини на човечката беда и ги подига понижените и од гревот заразени души.

Секое човечко битие претставува предмет на љубовта и интересот на Оној, Кој го даде Својот живот за да го врати човекот кај Бога. Христос се грижи за виновните и беспомошни души, наклонети да бидат уништени од делата и стапиците на сатаната, како што овчарот се грижи за овците од своето стадо.

Примерот на Спасителот треба да биде пример и правило во нашата служба за искушуваниите и заблудените. Ние треба да го покажеме кон другите истиот интерес, истата нежност и долготрпение што Тој ги покажува кон нас. „Како што јас ве возљубив, “ рекол Тој, „така и вие да се љубите еден со друг.“ (Јован 13:34) Ако Христос живее во нас, тогаш ние ќе ја откриваме Неговата несебична љубов кон сите со кои доаѓаме во допир. Кога ќе видиме луѓе и жени на кои им се потребни сочувство и помош, не треба да прашаваме: „Дали се достоини?“ - туку: „Како можам да им помогнам?“

И богатите и сиромашните, и високите и ниските, и слободните и робовите, сите тие претставуваат Божјо наследство. Оној, Кој го даде Својот живот за откупување на човечкиот род, во секое човечко битие гледа вредност што ја надминува крајната цена. Преку тајната и славата на крстот, ние можеме да насетиме колку многу Тој ја вреднува секоја душа. Поаѓајќи од тоа, ние ќе почувствуваме дека човечките битија, колку и да се деградирани, се платени премногу скапо за со нив да се постапува студено или со потценување. Ние ќе ја согледаме сета важност на залагањето за нашите ближни, за тие да можат да бидат издигнати до Божјиот престол.

Изгубената паричка од параболата на Спасителот, сè уште претставувала парче сребро, иако лежела во прав и нечистотија. Нејзината сопственичка ја барала, затоа што таа имала вредност. Така, секоја душа, колку и да е деградирана од гревот, е скапоцена во очите на Бога. И токму како што паричката го носи ликот и натписот на владеачката сила, и човекот при создавањето ги носел на себе Божјиот натпис и обличје. Иако под влијание на гревот, трагите на тој натпис денес се извалкани и замаглени, сепак, сè уште остануваат на секоја душа. Бог копнее да ја обнови секоја таква душа и да го обнови на неа Својот сопствен лик на праведност и светост.

Колку малку во нас може да се види Христовата сомилост, која би требала да претставува најсилна врска помеѓу нас и Него, а таа е - сочувството за изопачените, грешните и измачени души, мртви во своите престапи и гревот! Наш најголем грев е нехуманоста на човек кон човек. Постојат многумина, кои мислат дека ја застапуваат Божјата правда, иако сосема ги занемаруваат Неговата нежност и голема љубов. Тие, честопати постапуваат сурово и строго со души, кои се наоѓаат под бремето на остри искушенија. Сатаната се бори со овие души, а нашите нељубезни зборови можат толку да ги обесхрабрат, така што тие ќе паднат и ќе станат жртва на силата на искушувачот.

Мораме да бидеме многу внимателни во работата со душите. Единствено Оној, Кој ги чита срцата, знае како да го донесе човекот до покајание. Единствено Неговата мудрост може да ни донесе успех во придобивањето на изгубените. Ако си крут и мислиш: „Јас сум посвет од тебе,“ без оглед на точноста на твоите докази и вистинитоста на твоите зборови, тие никогаш нема да ги допрат срцата на луѓето. Христовата љубов, манифестирана во зборови и на дело, е таа што ќе најде пристап до душата и тогаш, кога со аргументи и повторување на принципите не може да се постигне ништо.

Ние имаме потреба од многу повеќе сочувство како Христовото, не само за оние што изгледаат беспрекорни во нашите очи, туку и за сиромашните, страдните, душите што се борат, кои често покажуваат недостатоци, кои грешат и се кајат, кои се искушувани и разочарани. Работејќи за нашите ближни, ние мораме - слично на нашиот милостив Првосвештеник – да бидеме допрени со сочувство за нивната немоќ.

Со својата добрина и љубов, Христос ги привлекувал сите отрфлени: Цариници, грешници и презрени. Но, никогаш не ги одобрувал оние што гледале на другите од височина, со голема самопочит и презир.

„Оди на патиштата и раскрсниците и убеди ги да дојдат,“ ни наложува Христос, „За да може мојата куќа да се наполни.“ Покопувајќи се на овој налог, ние мораме да одиме кај незнабошците блиски или далечни, онаму, каде што се наоѓаат. Тој повик на Спасителот мораат да го слушнат и „цариниците и блудниците.“ Преку љубезноста и долготрпеливоста на Неговите гласници, тој повик може да стане неодолива сила за подигнување на оние, кои се најдлабоко паднати во гревот.

Христијанските побуди бараат да работиме за душите што сатаната сака да ги уништи со непоколеблива цел, непрекинат интерес и сè поголема ревност. Ништо не би требало да ја ослабне ревноста и сесрдното залагање за спасувањето на изгубените.

Да обрнеме внимание дека Божјата Реч покажува дух на итност и преколнување на мажите и жените да дојдат кај Христа. Ние мораме да ја искористиме секоја можност, приватна и јавна, да ги привлечеме луѓето кај Спасителот, со тоа што ќе го презентираме секој аргумент и ќе ја поттикнуваме свеста за важноста на она што е непоминливо. Ние треба да ги поттикнуваме да гледаат во Христа и да го прифатат Неговиот живот на самооткажување и жртва, со сите расположливи сили. Мораме да им покажеме дека очекуваме од нив да го израдуваат Христовото срце, со тоа што ќе ги ползуваат сите добиени дарови од Него, за прослава на Неговото Име.

Спасен преку надежта

„Ние сме спасени преку надеж.“ (Римјаните 8: 24) Мораме да ги водиме оние, кои се паднати, за да почувствуваат дека не е премногу доцна да станат луѓе. Христос го почестил човекот, укажувајќи му ја Својата доверба и на тој начин му го вратил неговото човечко достоинство. Тој постапувал со почит дури и кон оние, кои биле најдлабоко паднати. Го болело што постојано мора да доаѓа во допир со непријателство, изопаченост и нечистотија од страна на луѓето; но никогаш не изговорил ниту еден збор од кој би можело да се заклучи дека Неговите чувства и Неговата благородност се повредени. Без оглед колку навиките на луѓето биле лоши, а предрасудите длабоки и страстите пресилни, Тој ги пресретнувал со милосрдност. Кога ние би го поседувале Неговиот Дух, би ги сметале за свои браќа, сите луѓе обременети со слични искушенија и испити, кои паѓаат и се борат повторно да станат и обесхрабрани, копнеат за сочувство и помош, тогаш, средбата со нас нема да ги обесхрабрува ниту одбива, туку напротив, ќе буди надеж во нивните срца. Така охрабрани, тие со сигурност ќе можат да речат: „Не радувај се против мене, непријателко моја! Иако паднам, јас ќе станам; ако седам во темнина, Господ ќе биде мојата светлина.“ „Тој ќе го брани мојот случај, и

ќе спроведе суд за мене; ќе ме изведе на светлина, и јас ќе ја видам Неговата правда.“ (Михеј 7:8, 9)

„Боѓ погледна на сите, кои живеат по земјата.

Тој на сите им ѓи создаде срцата.“

(Псалм 33:14, 15)

Во општењето со искушуваните и заскитаните, Божјата Реч нè предупредува: „Пазете се да не бидете искушани и вие.“ (Галатјаните 6:1) Со чувство за сопствената слабост, ние ќе имаме сожалување и разбирање за слабоста на другите.

„Кој ти дава тебе предимство? И што имаш, а што не си добил?“ „Еден е вашиот Учител, Христос... и вие сите сте браќа.“ „Зошто го судиш својот брат? Или зошто го укоруваш својот брат?“ „Затоа пак, да не се судиме еден со друг... туку судете за тоа, на брата си да не му поставувате сопка или соблазна.“ (1. Коринтјаните 4:7; Матеј 23:8; Римјаните 14:10)

Секогаш е понижувачки да се укажува на грешките на другиот. Никој не смее уште повеќе да го загорчува тоа искуство со непотребен укор. Никој никогаш не се поправил заради укори и префрлувања; напротив, на тој начин многумина биле сосема одбиени и наведени целосно да го затворат своето срце за секакво убедување или свест за вина. Кроткиот дух, благородното и пријатно однесување, може да ги спаси заблудените и да покрие мноштво грехови.

Апостол Павле сметал дека треба да ги укори грешките, но сепак, со најголемо внимание настојувал заблудените да увидат дека тој им е пријател. Колку внимателно им ја објаснувал причината за своите постапки! Им ставил на знаење дека му е тешко што им нанесува болка. Показал доверба и лична наклонетост кон оние што се бореле со цел да задобијат победа.

„Од многу грижи и од тага на срцето, “ рекол тој, „ви напишав со многу солзи; не за да ве огорчам, туку за да ја познаете преголемата љубов, што ја имам кон вас.“ (2. Коринтјаните 2:4) „Зашто, ако сум ве и ожалостил со посланието, не се кајам, иако се каев... Јас сега се радувам, не затоа што се нажаливте, туку затоа што се нажаливте за покајание... Зашто, ете, тоа што се нажаливте по

Бога, каква усрдност предизвика во вас, какво очистување, какво негодување, каков страв, каков копнеж, каква ревност, каква одмазда! Со сè се покажавте дека во тоа дело сте чисти... Затоа се утешивме со вашата утеха.“ (2. Коринтјаните 7:8-13)

„И така, се радувам дека во сè можам да се доверам на вас.“ „Му благодарам на мојот Бог секогаш, кога си спомнувам за вас, во секоја молитва се молам со радост за сите вас, за вашето заедништво во Евангелието, од првиот ден, дури досега;“ „уверен во тоа дека Оној, Кој го започна во вас доброто дело, ќе го извршува дури до денот на Исуса Христа; како што е и право да го мислам тоа за сите вас, зашто ве имам на срце.“ „И така браќа мои возљубени и многу сакани, радост моја и венец, стојте цврсто во Господа, возљубени.“ „Бидејќи ние сега живееме, кога вие стоите во Господа.“ (Стих 16; Филипјаните 1:3-5, 6-7, 4:1; 1. Солунјаните 3:8)

Павле им пишува на овие браќа на како „свети во Исуса Христа“, но не како на битија целосно совршени во карактерот. Тој им пишува како на мажи и жени, кои морале да се борат со искушенијата и биле во опасност да паднат. Ги насочува кон „Бога на мирот, Кој го воздигна од мртвите, Големиот Пастир на овците.“ Ги уверува дека со „крвта на вечниот завет“ Тој ќе „ве усоврши во секое добро дело, вршејќи го во вас, она што Му е Нему благоугодно, преку Исуса Христа.“ (Евреите 13:20-21)

Кога заблудениот ќе ја воочи својата грешка, внимавајте да не го уништите неговото самопочитување. Немојте да го обесхрабрувате, укажувајќи му недоверба и незаинтересираност. Не велете: „Немам доверба во него, додека не видам дали ќе се одржи.“ Честопати, оние што се во искушение, се сопнуваат токму заради тоа што се нема доверба во нив.

Ние треба да настојваме да ги разбереме слабостите на другите. Знаеме сосема малку за страдањата на душата на оние што биле заробени во прангите на темнината и на кои им недостигаат решителност и морална сила. Најмногу сожалување треба да се има кон оној што страда заради грижа на совеста, кој е зашеметен, колеблив и тоне во прав. Тој не може јасно да гледа. Разумот му е помрачен и не знае каде да оди. Многу сиромашни души што се погрешно разбрани, талкаат како изгубени овци, неуважени и во голема неволја, страдања и страв. Тие не можат

да го најдат Бога, а сепак со длабок копнеж, интензивно копнеат за простување и мир.

Ох, нека не биде изговорен ниту еден збор што би предизвикал подлабока болка! Прикажете ѝ го сочувствителниот Спасител на душата изморена од животот во грев, која не знае каде да најде ослободување. Земете ја за рака, подигнете ја, зборувајќи ѝ зборови на охрабрување и надеж. Помогнете ѝ да ја прифати раката на Спасителот.

Ако душата за која се залагаме не одговори веднаш на нашите обиди, ние се обесхрабруваме премногу брзо. Сè додека постои и најмала искра на надеж, ние не треба да престанеме да работиме за таа душа. Скапоцените души го чинеле нашиот Спасител премногу скапо, за да бидат толку лесно препуштени на силата на искушувачот.

Треба да се ставиме самите себеси на местото на искушувачите. Имајте ги предвид законите на наследувањето, влијанието на лошото друштво и околината, како и силата на лошите навики. Треба ли тогаш да се чудиме што многумина се понижени заради таквите влијанија? Треба ли да се чудиме што тие толку бавно одговараат на напорите вложени за нивно издигнување!

Честопати, најлојални следбеници и поборници на Евангелието стануваат токму оние, кои изгледаат груби и навидум не ветуваат многу. Тие не се сосема изопачени. Под нивната непривлечна надворешност, се кријат добри особини што можат да се разбудат. Многумина, кои никогаш не би закрепнале без подадена рака за помош, со трпеливи истрајни обиди можат да бидат подигнати. На таквите им се потребни зборови, љубезно внимание, вистинска помош, која нема да го гасне одвај забележливиот пламен на храброст во нивната душа. Работниците што доаѓаат во контакт со таквите души, мораат да го имаат тоа предвид.

Има и такви, чии мисли биле толку долго насочени кон она што го понижува човекот, што во овој живот никогаш нема да го постигнат она што би го постигнале, кога би биле во поповолна положба. Но светлите зраци од Сонцето на Правдата, можат да засветат и во таа душа. И тие ја имаат привилегијата да живеат живот, кој може да се спореди со оној на Бога. Всадувајте им во душата мисли што подигаат и облагородуваат. Покажете им ја со својот живот разликата меѓу порокот и чистотата, темнината и

светлината. Дајте тие во вашиот пример да видат што значи да се биде христијанин. Христос е способен да ги воздигне и облагороди и најголемите грешници, до оној степен, во кој тие ќе бидат признаени за Божји деца, придружувајќи му се на Христа во непоминливото наследство.

Многумина можат да се обратат и да станат полезни во животот, преку чудото на Божјата благодат. Презрените и заборавените би можеле сосема да се обесхрабрат и да ѝ се препуштат на тапата рамнодушност; но под влијанието на Светиот Дух, малодушноста, која нивната положба ја прави толку безнадежна, едноставно ќе исчезне. Ослабениот и заматен разум ќе се разбуди. Робот на гревот ќе биде ослободен. Порокот ќе исчезне и незнаењето ќе биде победено. Верата, која работи преку љубовта, ќе го исчисти срцето и просветли разумот.

РАБОТА ЗА НЕУМЕРЕНИТЕ

Секоја вистинска реформа, која има цел да ја воздигне душата и да ја разбуди во нов и поблагороден живот, има свое место во делото на Евангелието. Особено реформата во поглед на умереноста, бара поддршка од христијанските работници. Тие треба да го свртат вниманието на народот кон тоа дело и да работат на заживување на истото. Насекаде треба да им ги презентираат на луѓето принципите на вистинската умереност и да ги повикуваат луѓето на завет за умереност. Треба да се вложи сериозен напор за луѓето, кои се врзани во прангите на лошите навики.

Делото што треба да се изврши за паднатите заради неумереност, нè очекува насекаде. Во црквите, верските институции и во семејствата на таканаречените христијани има многу млади, кои го избираат патот на пропаста. Тие си навлекуваат болест со својата неумереност во животните навики; а се оддаваат на нечесност, со алчност за стекнување пари со кои ќе ги задоволат своите грешни желби. Така се уништува и здравјето и карактерот. Одвоени од Бога, отфрлени од општеството, овие кутри души чувствуваат дека се без надеж како за овој, така и за идниот живот. Срцата на родителите се скршени. Луѓето ги гледаат овие заблудени како безнадежни; но Бог не ги смета за такви. Тој ги познава сите околности што ги направиле такви и гледа на нив со сожалување. На таквите им е неопходна рака за помош. Никогаш не им давајте можност да речат: „Никој не се грижи за мојата душа.“

Меѓу жртвите на неумереноста, среќаваме луѓе од сите класи и од сите професии. Луѓе на висока позиција, со истакнати таленти и големи достигнувања му попуштаат на задоволувањето на апетитот, сè додека не станат беспомошни да му се спротивстават на искушението. Некои од нив, кои некогаш биле богати, остануваат без дом, без пријатели, во маќа, беда, болест и пониженост. Тие ја изгубиле силата да владеат со себеси. Тие ќе тонат сè подлабоко и подлабоко, сè додека не им се подаде рака за помош. Попуштањето на страстите го наведува човекот не само на морален грев, туку и во телесна болест.

При помагањето на неумерените, честопати, како што и Христос правел и ние мораме прво да посветиме внимание на нивното телесно здравје. Тие имаат потреба од здрава храна што не надразнува, здрав пијалок, чиста облека и можност да го одржуваат своето тело во чистота. Тие треба да бидат опкружени со атмосфера на облагородувачки христијански пример. Во секој град би требало да се обезбеди место, каде што робовите на лошите навики ќе можат да најдат помош да ги раскинат синцирите со кои се врзани. Многумина ги сметаат алкохолните и жестоките пијалоци за единствена утеха во неволјите; но тоа не би требало да биде така - ниту би било така, кога сите христијани би постапувале како милостивиот Самарјанец, а не како Свештеникот и Левитот.

Залагајќи се за жртвите на неумереноста, ние мораме да имаме предвид дека имаме работа со душевно неурамнотезени луѓе, кои веќе долго време се наоѓаат под власта на демоните. Бидете трпеливи и воздржани кон нив. Не мислете на нивната одвратна непривлечна појава, туку на скапоцената душа за чие искупување умрел Христос. Кога пијаницата ќе се разбуди и ќе стане свесен за својата деградација, тогаш сторете сè што можете, за да покажете дека сте му пријател. Не изговарајте зборови на укор. Со ниту една постапка или поглед не изразувајте прекор или гадење. Многу веројатно е дека таа кутра душа се проколнува самата себеси. Помогнете ѝ да се подигне. Зборувајте ѝ зборови, кои ќе ја охрабрат и ќе ја поттикнат верата во него. Настојувајте да ја зајакнете секоја добра црта на нејзиниот карактер. Поучувајте ја како да се подигне. Покажете ѝ дека за неа е можно да живее на начин, кој ќе го придобие почитувањето на ближните. Помогнете ѝ да ја види вредноста на талентите со кои Бог ја обдарил, а кои таа занемарила да ги умножи.

Иако волјата е изопачена и ослабена, сепак во Христа постои надеж за него. Тој ќе ги разбуди во неговото срце повозвишените импулси и посветите желби. Охрабри го да се фати за надежта што му ја нуди Евангелието. Отвори ја Библијата пред душата, која очајнички се бори со искушението, и повторно и повторно читајте ги Божјите ветувања. Тие ветувања за неа ќе бидат како лисја од дрвото на животот. Продолжи трпеливо со напорите, сè додека растреперената рака на овој човек не се фати со благодарна радост за надежта на спасението, понудена преку Христа.

Морате цврсто да ги држите оние на кои сакате да им помогнете, инаку нема никогаш да победите. Тие постојано ќе бидат искушувани и наведувани на зло. Повторно и повторно можат да се сопнат, но немојте да престанете со вашите напори поради тоа.

Тие донеле одлука да се обидат да живеат за Христа; но силата на волјата им е ослабена, така што треба внимателно да бидат чувани од страна на оние, кои се повикани да бдеат над душите и кои мораат да дадат одговор за тоа. Тие мораат повторно да ја повратат својата изгубена мажевност. Многумина мораат да се борат против силните наследени склоности кон злото. Неприродните апетити и чувствителните импулси, коишто се наследени, им се својствени уште од нивното раѓање. Внатре, во личноста и надвор од неа, на нејзиното битие, доброто и злото се борат за превласт. Оние, кои никогаш не поминале низ слични искуства, не можат да ја разберат надмоќната сила на апетитот, ниту пак немилосрдноста на борбата меѓу навиките за попуштање на страстите и решеноста да се биде умерен во сите нешта. Таа борба мора да се води непрекинато.

Многумина од оние, кои се привлечени кон Христа, немаат морална храброст да ја продолжат борбата против апетитот и страстите. Но работникот што се залага за таквите, не треба да биде обесхрабрен од тоа. Зарем нема други, кои се веќе спасени од најниските длабочини на назадувањето?

Имајте предвид дека не работите сами. Ангелите, пратени од небото се соединуваат во службата со секое вистинско и искрено Божјо дете. А Христос, како обновител на здравјето и животот, како Голем Лекар, лично стои покрај секој Свој верен работник, обраќајќи ѝ се на секоја покајничка душа: „Синко, ти се простуваат твоите грехови.“ (Марко 2:5)

Многумина презрени и отфрлени ќе ја прифатат надежта што им се дава во Евангелието и ќе влезат во Небесното Царство, додека други, кои биле благословени со голема светлина и многу неискористени предимства, ќе бидат оставени во целосна темнина.

Кај жртвите на лошите навики мора да се разбуди свеста од неопходност да вложат напори за самите себеси. Други можат да вложуваат најсериозни напори да ги подигнат, а Божјата благодат може да им биде богато понудена. Христос може да се моли и да се залага кај Отецот за нив, Неговите ангели можат да ја вршат својата служба штитејќи ги, но сето тоа ќе биде напразно, доколку самите не се разбудат и не поведат борба со себеси.

Последните зборови на Давид упатени до Соломон, кој како млад човек наскоро требал да ја преземе круната на Израел, биле: „Биди храбар... и покажи се човек.“ (1. Цареви 2:2) До секое дете на човештвото, кое има право на бесмртната и непоминлива круна се упатени следните вдахновени зборови: „Биди храбар и покажи се човек.“

Сите што имаат склоности кон попуштање на апетитот, мораат да бидат наведени да ја воочат неопходноста од големо морално обновување, доколку сакаат да бидат луѓе. Бог ги повикува да се разбудат и со Христовата сила, повторно да ја стекнат својата од Бога дадена мажевност, која ја жртвувале на грешните попуштања.

Чувствувајќи ја ужасната сила на искушението, неодоливата привлечност на желбата, која бара да биде задоволена, многу луѓе извикуват во очај: „Јас не можам да се спротивставам на злото.“ Кажете му дека може и мора да му се спротивстави. Може да се случи да биде повторно и повторно совладан, но не мора секогаш да биде така. Неговата морална сила е слаба, контролирана од навиките на животот во грев. Неговите ветувања и расудувања се како јаже од песок. Свеста за неисполнетите ветувања и прекршените завети ја ослабнува неговата доверба во својата сопствена искреност и заради тоа, тој чувствува дека Бог не може да го прифати, ниту да ги потпомогне неговите напори. Но тој не треба да очајува.

Оние, кои ќе ја положат својата надеж во Христа, не треба да бидат робови ниту на наследените, ниту на стекнатите навики и склоности кон злото. Наместо да ѝ робуваат на ниската природа,

тие треба да господарат со апетитите и страстите. Бог не нè остава сами во борбата против злото, да се бориме со нашата ограничена човечка сила. Какви и да се нашите наследени или стекнати тенденции кон злото, ние можеме да ги победиме преку силата што Тој е подготвен да ни ја даде.

Моќта на волјата

Оние, кои се наоѓаат во искушение, мораат да ја запознаат вистинската сила на волјата. Таа владее со природата на човекот – таа е сила, која одлучува и избира. Сè зависи од правилната насоченост на волјата. Да се копнее за добрина и чистота е добро, но ако застанеме само на тоа, нема да има никаква полза. Многумина ќе отидат во пропаст, заедно со своите убави желби во поглед на совладувањето на злите тенденции. Тие својата волја не ја подредуваат на Божјата; не избираат да му служат Нему.

Бог ни дал слобода на избор, а наше е да избереме. Ние не можеме да ги смениме нашите срца, не можеме да ги контролираме нашите мисли, побуди и склоности. Ние не можеме самите себеси да се исчистиме, ниту да се удостоиме за Божјата служба. Но затоа, можеме да избереме да Му служиме на Бога и да Му ја дадеме нашата волја; и тогаш Тој ќе делува во нас, за да можеме да го правиме тоа што е угодно пред Него. На тој начин целата наша природа ќе биде потчинета на Христовата волја и Тој ќе управува со неа.

Со правилно вежбање на волјата во нашиот живот, може да биде остварена целосна промена. Кога му ја предаваме нашата волја на Христа, ние се поврзуваме со Божјата сила. Примаме сила одозгора, која нè одржува цврсти. Чистиот и благороден, победоносен живот над апетитот и страстите, евозможен за секој што ќе ја соедини својата слаба, колеблива човечка волја, со непроменливата и непоколеблива Божја волја.

Оние, кои се борат против силата на апетитот, треба да бидат поучени за принципите на здравиот начин на живеење. Треба да им се укаже дека престапувањето на здравствените закони, создава boleжлива состојба и неприродни желби, поттикнати од опака страст и поставува темел на пијанството. Единствено, живеејќи во послушност на здравствените принципи, тие може да

се надеваат на ослободување од желбите за неприродни надразнувачки средства. И додека се надеваат на Божјата сила со цел да им помогне во раскинувањето на оковите од апетитот, истовремено треба да соработуваат со Бога, покорувајќи им се на Неговите физички и морални закони.

На оние што настојуваат да се реформираат, треба да им се обезбеди вработување. Ниту еден, кој е способен да работи, не треба да биде поучуван да очекува дека храната, облеката и станот ќе му бидат дадени бесплатно. За нивно, но и за доброто на другите, треба да бидат пронајдени начини на кои еднакво би вратиле за она што го примаат. Охрабрете ги во напорите да се издржуваат самите себеси. Тоа ќе придонесе за нивната самопочит и благородната независност. Освен тоа, вработеноста на телото и умот претставува успешна ограда против искушението.

Разочарувања и опасности

Оние што работат за паднатите, ќе бидат разочарани од многумина, кои ветице дека ќе се реформираат. Многу луѓе, ќе направат само надворешни промени во навиките и животот. Тие се под влијание на моментално восхитување и некое време може да изгледа дека се реформирани, но кај нив не постои вистинска промена на срцето. Тие и понатаму го негуваат истото самољубие, ги имаат истите силни желби за безумни уживања, истиот копнеж за самопопустливоста. Тие немаат познавање на делото за изградба на карактерот и на нив не можеме да се потпреме како на принципиелни луѓе. Нивните ментални и духовни сили се понижени, поради угодување на апетитот и страстите и тоа ги прави слаби. Тие се нестабилни, променливи и склони кон телесни уживања. Овие луѓе често се извор на опасност за другите. Гледајќи на нив како на реформирани мажи и жени, ним им се доверуваат одговорности и се поставуваат на места, на кои нивното влијание само ги расипува невините.

Дури ниту оние што искрено настојуваат да се реформираат, не се надвор од опасноста да паднат. Кон нив треба да се постапува со голема мудрост и нежност. Навиката на ласкање и воздигнувањето на оние, кои се спасени од најголемите длабочини, понекогаш, значи придонес за нивната пропаст. Обичајот да се по-

викуваат мажи и жени јавно да изнесуваат искуства од својот грешен живот е многу опасен како за оние што зборуваат, така и за оние што слушаат. Потсетувањето на сцените на злото е разорно и за умот и за душата. Исто така и пренагласеното истакнување на новообратените може да биде штетно. Тие се наведени на помисла дека нивниот грешен живот им донел извесни предности и охрабрени во својата желба да бидат познати, тие стануваат самоуверени; а тоа може да биде погубно за душата. Тие ќе се одржат, само, доколку не негуваат дух на самоувереност и доколку целосно се потпрат на Христа.

Сите што покажуваат знаци на вистинско обратување, треба да бидат охрабрени да работат за другите. Никој нека не ја одвраќа душата, која престанала да му служи на сатаната, со намера да Му служи на Христа. Кога некој со својот живот докажува дека во него работи Господовиот Дух, охрабнете го да пристапи во Господовата служба. „И така, разликувајќи ги, едни милувајте.“ (Јуда 22) Оние што имаат мудрост, која доаѓа од Бога, ќе ги препознаат душите на кои им е потребна помош, кои искрено се каат, но кои, без охрабрување, тешко можат да се осмелат да ја прифатат котвата на надежта. Господ ќе делува во срцата на Своите слуги и тие топло ќе ги пречекаат овие растреперени покајнички души во нивната сакана заедница. Какви и да биле нивните омилени гревови, колку длабоко да биле паднати, Христос ќе ги прифати, кога во покајание ќе дојдат кај него. Тогаш дајте им нешто да сторат за Него. Доколку копнеат да работат за извлекување на другите од јамата на уништувањето од која самите се избавени, дајте им можност за тоа. Доведете ги во врска со искусните христијани, за да се здобијат со духовна сила. Исполнете ги нивните срца и раце со работа за Учителот.

Кога светлината ќе засветли во душата, некои луѓе, кои целосно биле предадени на гревот, ќе станат успешни работници за Христа во спасувањето на токму таквите грешници, какви што и самите некогаш биле. Преку верата во Христа, некои ќе се издигнат на високи позиции и ќе бидат во состојба да преземат одговорности во делото за спасување на душите. Тие гледаат каде лежеле нивните сопствени слабости, ја познаваат изопаченоста на нивната природа. Согледуваат каде лежела нивната сопствена слабост, ја сфаќаат изопаченоста на сопствената природа, силата на гревот и моќта на злите навики. Ја согледуваат својата

неспособност да победат без Христовата помош и заради тоа, постојано извикуваат: „Господи, Тебе ти ја предавам својата беспомошна душа.“

Тие можат да им помогнат на другите. Човекот што бил искушуван и речиси ја изгубил надежта, но бил спасен одговарајќи на повикот на љубовта, умее да ја разбере вештината на спасувањето на душите. Оној, чие срце е исполнето со љубов за Христа и кој знае колку самиот бил баран од Спасителот и донесен назад во стадото, и самиот ќе знае како да ги бара изгубените. Тој може да ги упати грешниците кон Божјото Јагне, бидејќи и самиот целосно се предал на Бога и бил прифатен од Возљубениот. Тој ја прифатил раката за помош, која му била подадена во слабоста. Со залагањето на таквите, многу изгубени синови и ќерки ќе бидат вратени кон Небесниот Татко.

За секоја душа, која се бори за да се подигне од животот во грев кон чистотата, голем извор на сила се наоѓа во единственото „Име под небото дадено меѓу луѓето, со кое ние можеме да бидеме спасени.“ (Дела 4:12) „Доколку некој е жеден“ за надеж, спокој и ослободување од грешните склоности, Христос му вели: „нека дојде кај Мене, и нека се напие.“ (Јован 7:37) Единствен лек против порокот се Христовата благодат и сила.

Добрите одлуки, донесени со сопствена сила немаат никаква полза. Сите можни завети во светот, исто така, не би можеле да ја скршат силата на лошите навики. Луѓето нема никогаш да успеат да применуваат умереност во сите нешта, сè додека нивните срца не се обновени од Божјата благодат. Ние во ниту еден миг не можеме самите да се чуваме себеси од грев. Зависни сме од Бога во секој миг.

Вистинската реформа, започнува со чистење на душата. Нашата работа за паднатите ќе постигне вистински успех, единствено доколку Христовата благодат го преобрази карактерот и ја доведе душата во тесна врска со Живиот Бог.

Христос живеел живот во совршена послушност на Божјиот закон; и во тоа оставил пример за секое човечко суштество. Животот што Тој го живеел на оваа Земја, ние треба да го живееме преку Неговата сила и под Негово водство.

Барањата на Божјиот закон и потребата од лојалност кон Него, треба да бидат втиснати во нашите умови и срца, додека работи-

ме за паднатите. Никогаш не пропуштајте ја можноста да укажете на сосема јасната разлика меѓу оние, кои Му служат на Бога и оние, кои не Му служат. Бог е љубов, но Тој не може да го оправда намерното непочитување на Неговите заповеди. Уредбите на Неговото владеење се такви, што луѓето не можат да ги избегнат последиците од непослушноста. Тој ги почитува само оние, кои Него го почитуваат. Однесувањето на човекот во овој свет ја одредува неговата вечна судбина. Тој ќе го жнее она што го посеал. Сè што правиме, има свои последици.

Ништо помалку од совршена послушност не може да ги задоволи стандардите на Божјите барања. Божјите барања се потполно одредени. Тој го бара само она што е неопходно, за да го донесе човекот во хармонија со Него. На грешниците треба да им укажуваме на Христовиот идеален карактер и да ги водиме кон Него, преку чија благодат единствено може да се постигне тој идеал.

Спасителот ги зел на Себе сите човечки слабости и живеел безгрешен живот; и затоа, луѓето не треба да се плашат дека не се во состојба да победат, само заради слабостите на човечката природа. Христос дошол да направи од нас „соучесници во Божјата природа“ и Неговиот живот ни сведочи дека човечкото, во комбинација со Божјото, не мора да греша.

Спасителот победил, за да му покаже на човекот како и тој, во комбинација со Неговата помош може да победи. Христос ги преcheкал сите искушенија на сатаната со Божјата Реч. Надевајќи се во Божјите ветувања, Тој примил сила да ги почитува Божјите заповеди и искушувачот не можел да постигне успех кај Него. Неговиот одговор на секое искушение бил: „Пишано е!“ Бог и нам ни ја дал Неговата Реч со чија помош ние можеме да се спротивставуваме на злото. Дадените ветувања се извонредно големи и скапоцени; преку нив ние стануваме „учесници во Божјата природа, ако се оддалечиме од гнилежните похоти на овој свет.“ (2. Петар 1:4)

Кажи им на оние што се искушувани да не гледаат ниту на околностите, ниту на сопствената слабост, ниту на силината на искушението, туку во силата на Божјата Реч. Сета нејзина сила ни припаѓа и нам. „Твојот збор“ - вели псалмистот, „го сокрив во своето срце за да не грешам пред Тебе.“ „Поради зборовите на Твојата уста, чекорев по тешките патишта.“ (Псалм 119:11; 17:4)

Влевајте храброст во срцата на луѓето; издигнете ги кон Бога во молитва. Многумина, кои потклезнале пред искушението, поради тоа се чувствуваат толку понижени и мислат дека нивните напори повторно да се приближат кон Бога ќе бидат залудни, но таа мисла е шепот на непријателот. Доколку згрешиле и чувствуваат дека не можат да се молат, кажи им дека токму тогаш е време за молитва. Можеби тие ќе бидат засрамени и длабоко потиштени; но доколку ги признаат своите гревови, Оној, Кој е верен и праведен, ќе им ги прости и ќе ги исчисти од секоја неправда.

Ништо не е навидум толку немоќно, а всушност толку непобедливо, како душата што ја чувствува својата ништожност и целосно се потпира на заслугите на Спасителот. Преку молитва и проучување на Неговиот збор, преку вера во Неговата постојана присутност, и најслабите човечки битија можат да живеат во постојана врска со живиот Спасител. Тогаш, Тој цврсто ќе ја држи душата со Својата десница и никогаш нема да ја остави.

Секоја душа, која престојува во Христа, може и самата да ги изговори овие драгоцени зборови:

*„Јас ќе погледнам кон Господа;
за моето спасение ќе се надевам на Бога;
мојот Бог ќе ме чуе.
Не радувај се за мене, непријателко моја!
Ако паднам, јас ќе станам;
ако седам во темнина,
Господ ќе биде мојата светлина.“
(Михеј 7:7, 8)*

*„Тој пак ќе се смилува над нас
и ќе ги избрише нашите беззаконија.
Тој ќе ги фрли сите наши гревови во морските длабочини!“
(Михеј 7:19)*

Господ ветил:

„Ќе направам човекот да биде поскап од чисто злато,
повеќе од офирско злато.“

(Исаија 13:12)

„Ако заспите во вашите предели,
ќе станете како гџулаби со сребрени крилја,
со перја од чисто злато.“

(Псалм 68:13)

Оние на кои Христос најмногу им простил, најмногу и ќе Го са-
каат. Тие се оние, кои во последниот ден ќе застанат најблиску до
Неговиот престол.

„Тие ќе го гледаат Неѓовото лице, а Неѓовото Име ќе им биде
на нивните чела.“ (Откровение 22:4)

ПОМОШ ЗА НЕВРАБОТЕНИТЕ И БЕЗДОМНИЦИТЕ

Постојат широкогради мажи и жени, кои загрижено ја разгледуваат состојбата на сиромашните и размислуваат на кој начин би можеле да бидат пронајдени средства да им се помогне. Многумина, најискрено настојуваат да најдат одговор на прашањето како да им се помогне на невработените и бездомниците како да ги обезбедат секојдневните животни потреби и да живеат живот, каков што Бог предвидел за човекот. Меѓутоа, дури, ни меѓу учениците и државниците нема скоро никој, кој ги разбира причините за постоечката ситуација во општеството. Оние, кои ги држат уздите на власта во свои раце, не се во можност да го решат проблемот на сиромаштијата, просењето и постојаното умножување на криминалот. Тие напразно се борат да ги постават своите потфати на посигурна основа.

Кога луѓето повеќе би внимавале на поуците од Божјиот збор, би нашле вистинско решение за проблемите што ги збунуваат. Од Стариот Завет може многу да се научи во однос на прашањата за вработување и помош за сиромашните.

Божјиот план за Израел

Божјиот план за Израелскиот народ бил секое семејство да има свој дом, со доволно обработлива земја. Тоа претставувало и можност за снабдување со животните потреби и поттик да се води полезен, трудољубив и самостоен живот. Луѓето, до денес, не успеале да пронајдат нешто подобро и посовршено од тој план. Сиромаштијата и бедата што денес постојат во светот, во најголем дел, се последица токму поради отстапувањето од тој Божји план.

Кога Израел се населил во Ханаан, земјата била рамноправно разделена на сите, со исклучок на Левитите, кои, како служители во Светилиштето, немале право на неа. Племињата биле преброени по семејства и на секое семејство, според бројот на членовите, му бил доделен соодветен дел од наследството.

Вистина, некој можел на одредено време да продаде или на друг начин да отуѓи дел од својот имот, но сепак не смеел засекогаш да го продаде наследството на своите деца. Доколку, подоцна, бил во можност да ја откупи својата земја, тој имал право тоа да го стори во секое време. Секоја седма година се простувале долговите, а секоја педесетта, или jubилејна година, секој имот им бил враќан на првичните сопственици.

„Земјата не смее да се продава засекогаш“, е упатство дадено од Господа, „зашто земјата е Моја; вие сте кај Мене придојдени и доселеници. И затоа, по целата земја, на вашите имоти дозволувајте земјата да се откупува. Ако брат ти, кој е кај тебе, осиромаша и го продаде својот имот, тогаш да дојде неговиот најблизок роднина и нека го откупи продаденото од неговиот брат. Но доколку човекот... самиот биде во состојба да ја откупи... тој може да ја врати во своја сопственост. Доколку пак, не најде колку што треба за да врати, продаденото нека остане во рацете на купувачот, сè до прошталната година.“ (Левит 25:23-28)

„И осветете ја педесеттата година и објавете слобода по земјата за сите кои живеат во неа; тоа да ви биде година на проштavanje; и секој да се врати во својот имот, и секој да се врати при својот род.“ (Стих 10)

На тој начин бил загарантиран имотот на секое семејство, што истовремено претставувало заштита и од прекумерно збогатување и од преголема сиромаштија.

Обучување за работа

Изучувањето на некој занает и обучувањето за работа во Израел било сметано за животна должност. Од секој татко се барало да ги научи своите синови на некој полезен занает. И најголемите луѓе во Израел морале да изучат некој занает. Познавањето на работите што спаѓаат во должноста на домаќинката, се сметале како многу важни за секоја жена. И умешноста во тие работи претставувала чест, дури и за жените од највисокиот сталеж.

Во пророчките училишта биле изучувани разни занаети, така што многумина од учениците се издржувале со работата на своите раце.

Грижа за сиромашните

Тие мерки сепак не ја отстраниле сиромаштијата до крај. Не била Божја цел сиромаштијата потполно да исчезне. Таа претставува еден од начините за развивање на карактерот. „Сиромашни“ – рекол Тој, „ќе има секогаш во твојата земја; затоа и ти заповедам, велејќи ти: ‘отворај ја својата рака за твојот брат, за твојот беден и сиромашниот во твојата земја.’“ (Второзаконие 15:11)

„Ако, пак, имаш некој брат сиромав во еден од твоите градови во твојата земја, што Господ, Твојот Бог, ти ја дава, нека не стврдне твоето срце и не ја стискај својата рака пред твојот брат што има потреба, туку отвори ја својата рака и дај му на заем, колку што му треба, и колку што му недостига.“ (Стихови 7, 8)

„Ако твојот брат осиромаша и се изнемошти при тебе, поткрепи го, било тој да е туѓинец или преселеник, нека живее кај тебе.“ (Левит 25:35)

„Кога ја собираш жетвата од својата земја, не ја жнеј својата нива до крај.“ „Кога жнееш на својата нива во твоето поле и забораиш сноп на твојата нива, не враќај се да го земеш... Кога ги береш своите маслинки, не враќај се да ги добереш останатите... Кога го береш своето лозје, не го бери докрај она што ќе остане по тебе; нека остане тоа за дојдениот, сиромавиот и вдовицата.“ (Левит 19:9; Второзаконие 24:19-21)

Никој не чувствувал страв дека може да осирوماши поради својата дарежливост. Почитувањето на Божјите заповеди, донесувало и обезбедувало само напредок и благослов. „Заради тоа“ - вели Господ, „Твојот Бог ќе те благослови за тоа во сите твои работи и во сè, што го вршат твоите раце... И ќе даваш заем на многу народи, а самиот нема да земаш заем; и ќе владееш со многу народи, а над тебе нема да владеат.“ (Второзаконие 15:10, 6)

Принципи во деловните односи

Божјото слово не ја одобрува политиката, која дозволува богатење на една класа, за сметка на угнетувањето и страдањето на друга. Библијата нè учи во деловните односи со луѓето да се ставиме во нивна положба, да не водиме сметка само за својот, туку и нивниот интерес. Оној што ја претвора несреќата на другиот во своја предност или на некој друг начин ја искористува слабоста и неспособноста на другите, ги престапува принципите и прописите на Божјата Реч.

„Не искривувај ја правдата на дојденецот и сиракот, и од вдовицата не земај облека во залог... Кога твојот ближен ти е должен нешто, не оди дома кај него, за да земеш од него залог, туку почекај надвор, а човекот, кому си му дал заем, ќе ти го изнесе залогот надвор; ако е, пак, човекот сиромав, да не преноќева неговиот залог кај тебе... Ако земаш во залог облека од својот пријател, врати му ја до зајдисонце; бидејќи тоа му е покривка... со што ќе спие? И кога ќе повика кон Мене, Јас ќе го чујам, бидејќи сум милостив.“ „Ако си му продал нешто на својот ближен, или ако си купил нешто од својот ближен, не се оскрбувајте еден со друг.“ (Второзаконие 24:17, 10-12; Излез 22:26, 27; Левит 25:14)

„Не правете неправда кога судите, кога мерите со терезија и кога измерувате.“ „Во својата торба не смееш да имаш две мерила, големо и мало, во твојата куќа да немаш двојна мерка, голема и мала... вашите мерки да ви бидат точни, теговите точни, ефата верна.“ (Левит 19:35; Второзаконие 25:13, 14; Левит 19:36)

„На оној што бара од тебе, дај му, и не одбивај го оној што ти сака нешто на заем... Грешникот позајмува и не враќа, а праведникот е милостив и дава.“ (Матеј 5:42; Псалм 37:21)

„Свикај совет, донеси решение; засенчи со својата сенка среде пладне како ноќе, прикриј ги отфрлените, не ги предавај скитниците.“ „Нека пребиваат кај тебе Моите изгнаници... биди им закрила од грабачи.“ (Исаија 16:3, 4)

Планот за живот што Бог им го дал на Израелците, бил наменет како очигледна поука за целото човештво. Доколку тие принципи денес се почитуваат, овој свет би можел да биде многу поинакво место!

Во пространата природа сè уште има доволно простор за да можат страдните и сиромашните да најдат дом за себеси. Во нејзината утроба постојат доволно извори да ги снабдуваат и нив со храна. Скриени во длабочината на земјата, постојат благослови за сите што имаат храброст, волја и истрајност да ги соберат нејзините блага.

Обработката на земјата, професијата што Бог му ја одредил на човекот во рајот, отвора поле, кое на мноштво луѓе им дава можност да стекнат средства за живот.

*„Верувај во Боѓа, и прави добро,
така ти ќе живееш на земјата,
и навистина ќе бидеш нахранет.“
(Псалм 37:3)*

Илјади и десетици илјади, кои би можеле да ја обработуваат земјата се насобрани во градовите, каде што чекаат да им се укаже можност за некоја ситна заработка. И она малку што ќе го заработат, во многу случаи не се троши за леб, туку за купување алкохолни пијалоци, кои ги уништуваат и душата и телото.

Многумина, физичката работа ја сметаат за некој вид ропство и се обидуваат да заработат за живот преку сплетки и измами. Таа желба да се дојде до средства за живот без работа, речиси безгранично ја отвора вратата за бедата, порокот и криминалот.

Сиромашните и зафрлените делови на големите градови

Во големите градови има голем број луѓе, на кои им се посветува помалку грижа и внимание, отколку на немите животни. Помислете на семејствата, кои се збиени заедно во мизерни пребивалишта, од кои повеќето се темни подруми, проткаени со непријатен мирис, влага и нечистотија. Во тие бедни живеалишта многу деца се раѓаат, растат и умираат. Тие не гледаат ниту една од убавините на природата, кои Бог ги создал за насладување на сетилата и облагородување на душата. Во партали и наполу мртви од глад, тие живеат меѓу порокот и изопаченоста, изградувајќи карактер, жигосан со гревот и бедата со кои се опкружени. Овие деца го слушаат Божјото Име, единствено во клетви и пцости. Во нивните души одекнуваат само пцости, клетви и лоши зборови. Нивните сетила ги изопачува миризбата на алкохолот и тутунот, нездравата атмосфера и моралната деградација. Многумина растат на таков начин, само за да станат криминалци и непријатели на општеството, кое ги препуштило на мизерија и деградација.

Сепак не се такви сите сиромашни, кои живеат во запустените делови од градовите. Многу богобојазливи мажи и жени, запаѓаат во крајна сиромаштија поради болести или извесни несреќи, а честопати и преку нечесно постапување на таквите, кои живеат од искористување и поткрадување на своите ближни. Многу недолжни осиромашуваат, затоа што не изучиле некој занает или каква и да е друга корисна професија. Поради своето незнаење, тие не се во состојба да се борат со животните тешкотии. А кога ќе дојдат во градовите, честопати не можат да најдат вработување. Опкружени со сцените и звуците на порокот, тие стануваат предмет на силно искушение. Принудени да живеат со жртвите на порокот и деградацијата, само со натчовечки напори, сила, која е над ограничените човечки сили, тие можат да се сочуваат да не потонат во истите длабочини. Многумина од нив цврсто се држат за чесноста, избирајќи да страдаат, отколку да грешат. На таквите посебно треба да им се укаже помош, сочувство и охрабрување.

Кога сиромашните, кои сега се потиснати во градовите би можеле да најдат домови во природа, тие не само што би можеле

да заработат за своите животни потреби, туку и да најдат здравје и среќа за кои сега воопшто и не знаат. Тешката работа, едноставната исхрана, строгото штедење, честата скудноста и бројните потреби ќе бидат нивна судбина; но одлуката да го заменат градскиот живот со сите негови примамливости, кои привлекуваат кон зло, немири, криминал, беда и пакости, тивката и чиста селска средина, би им донела голем благослов.

Многумина од оние што живеат во градовите, немаат ниту парче земја обрасната со зелена трева да застанат на него. Година по година, тие гледаат само валкани дворови, тесни улици од кои повеќето се поплочени со камени коцки или калдрми, небо со облаци од прав и чад; доколку таквите би можеле да бидат преселени во некоја земјоделска област, опкружена со зелени полиња, шума, ритчиња и потоци, ведро небо и свеж, чист селски воздух, тоа за нив би изгледало речиси како живот на Небото.

Така, во голема мерка отсечени од контактот и зависноста од другите, одвоени од изопачените сфаќања и навики на овој свет и сето она што го вознемирува духот, тие би се приближиле поблиску до срцето на природата и пореално би го чувствувале Божјото присуство. Тогаш, многу луѓе би научиле како да се потпираат на Него. Тие би го разбрале Божјиот глас во природата, како им зборува на нивните срца за Неговиот мир и љубов, и умот и душата би одговориле на исцелувачката, животворна сила.

За да станат вредни работници, способни да се издржуваат себеси, на многумина треба да им се даде поддршка, охрабрување и работно оспособување. Постојат многу сиромашни семејства за кои не би можела да се изврши подобра мисионска работа, отколку да им се помогне во решавањето на прашањето за закуп на земјиште и да бидат поучени како да обезбедат средства за живот со нејзина обработка.

Потребата од таква помош и инструкции не е ограничена само на градовите. Дури и на село, со сите негови можности за подобар живот, многу сиромашни живеат во голема немаштија. Цели заедници се лишени од образование, занает, деловно оспособување и санитарни линии. Цели семејства живеат во колиби, без доволно мебел и облека, без алатки, книги, лишени од секаква погодност, удобност и средства за воспитување. Нивните понижени души и слабите и избличени тела, претставуваат последици од нездравото наследство и погрешните навики. Овие луѓе треба да

бидат темелно едуцирани. Тие воделе невешт, бесполезен и изопачен живот и треба да бидат поучени за правилните и добри животни навики.

На кој начин тие можат да се разбудат и да сфатат колку им е неопходно да се подобрат? Како да бидат упатени кон повисоките идеали на животот? Како да им се помогне да се подигнат? Што може да се стори онаму, каде што сиромаштијата земала толкав замав и каде што на секој чекор може да се очекува истото? Тоа е навистина тешко дело. Никогаш нема да се дојде до таа толку неопходна информација, доколку мажите и жените не бидат потпомогнати со силата, која не се наоѓа во самите нив. Затоа Божја намера е сиромашните и богатите да бидат тесно поврзани со синџирот на љубовта и подготвеноста да си помогнат. Оние што имаат средства, таленти и способности, треба да ги употребат тие дарови за благослов на своите ближни.

Христијанските земјоделци можат да извршат вистинска мисионска работа, помагајќи ги сиромашните да најдат домови во природата и учејќи ги како да ја обработуваат земјата и да ја направат плодна. Поучувајте ги како да ракуваат со разни алатки и орудии за обработка на земјата, како да сеат и одгледуваат разни видови житни растенија, како да засадуваат и негуваат овошци.

Многу луѓе, кои обработуваат земја, поради својата немарливост не успеваат да го исплатат вложениот труд. Тие не посветуваат доволно внимание и труд на своите овошци, не ги посејуваат житните растенија во вистинско време, а површни се и во самата обработка на земјата. За лошиот успех ја обвинуваат непродуктивноста на земјата. Честопати, лажно се обвинува земјата, која со правилно обработување би донела богата жетва. Слабото планирање, недоволното залевање, непроучувањето на најдобрите методи - тоа се причините, кои гласно укажуваат за неопходност од реформа.

Сите што имаат волја да учат, треба да бидат упатени за пронаоѓање на најдобрите методи. Доколку некој не сака да му зборуваат за напредните идеи, дајте му тивка поука. Предводете во правилна обработка на сопственото земјиште. Кога и да ви се укаже прилика, изговорете некој збор до своите соседи и доозволете жетвата да зборува во прилог на вистинските методи. Покажете им што сè може да се направи од земјата, кога правилно се обработува.

Треба да се посвети внимание на отворање разновидни производства, во кои сиромашните семејства би можеле да најдат вработување. Столарите, ковачите и сите што се упатени во некоја полезна работа, треба да чувствуваат одговорност да ги поучуваат непатените и да им помогнат на невработените.

Залагањето за сиромашните претставува широко поле за работа, во која и жените можат да земат учество. Умешна готвачка, домаќинка, кројачка, болничарка - помошта на секоја од нив е потребна. Членовите на сиромашните семејства треба бидат поучувани како да готват, како сами да ја шијат и поправаат својата облека, како да им служат на болните и како добро да раководат со своите домаќинства. Момчињата и девојчињата треба темелно да научат некоја корисна работа или занает.

Мисионерски семејства

Во заостанатите места треба да се населат мисионерски семејства. Земјоделците, трговците, градителите и сите оние, кои се умешни во различни занаети и вештини, треба да одат во занемарените области, да го подобруваат земјиштето, да ја подигаат индустријата, да градат едноставни куќи за себе и да им помагаат на своите соседи.

На нерамните и скоро непристапни предели и пусти места, Бог им дал привлечност поставувајќи го она што е најубаво, покрај најгрдото. Тоа е дело за кое сме повикани да го извршуваме. Дури и пустите места на земјата, кои изгледаат сосема непривлечни, можат да станат како Божји градини.

*„И во тој ден ѓлувите ќе ѓи чујат зборовите од книѓата,
и очите на слепите ќе прољедаат од темнината и мракот.
И кротките сè повеќе и повеќе ќе се радуваат во Господа,
а сиромасите и бедните луѓе ќе воскликнуваат во Израелевиот Светец.“*

(Исаија 29:18, 19)

На сиромашните, често, најуспешно можеме да им помогнеме доколку ги упатиме во практичните животни должности. Оние, кои не се воспитани да работат, најчесто не се ниту вредни, истрајни, штедливи, ниту пак склони кон самооткажување. Тие не знаат како да управуваат со домаќинството. Честопати, поради недостиг од грижа и правилно расудување, се растура сè она што би можело да придонесе за удобност и пристоеен живот на нивните семејства, кога би се постапувало внимателно и економично. „Храна во изобилие има на нивата на сиромашниот, а некој пропаѓа од лошото управување.“ (Изреки 13:23)

Ако на сиромашните само им се дава, со тоа им се наштетува, бидејќи, на тој начин ги учиме да бидат зависни од другите. Таквото давање охрабрува себичност и беспомошност и честопати наведува на безделничење, расипништво и неумереност. Ниту еден човек што може да заработи за својот живот, нема право да биде зависен од другите. Изреката, „Светот е должен да ме издржува“ во суштина е лага, измама и грабеж. Светот не е должен да ги издржува работоспособните, со цел да придобијат средства за живеење.

Вистинската сомилост и љубов кон ближните се состои во помагањето на луѓето, така што ќе ги упатиме како сами да си помогнат. Доколку некој дојде на нашата врата и побара храна, ние не треба да го отпуштиме гладен, затоа што неговата сиромаштија можеби е резултат на некоја несреќа. Меѓутоа, вистинско добродетелство значи нешто повеќе, отколку само дарување. Тоа значи искрен интерес и заземање за благосостојбата на другите. Ние треба да настојваме да ги разбереме потребите на сиромашните и нажалените и да им ја пружиме онаа помош што им е најпотребна. Посветувањето време, мисли и лични напори, значи и бара далеку повеќе од самото давање пари. Но токму тоа е вистинско милосрдие и љубов кон ближниот.

Оние што ќе научат сами да го заработат она што го примаат, ќе знаат да го искористат тоа на најдобар начин. И ако се навикнат да бидат самостојни и да не зависат од другите, тоа ќе им овозможи не само да се издржуваат себеси, туку да бидат и во состојба да им помогнат на другите. Разјаснете им ја важноста на животните должности на оние, кои се склони во пропуштањето можности што им се укажуваат. Покажете им дека библиската вера никогаш не правела безделници од луѓето. Христос секогаш

охрабрувал за трудољубивост. „Зошто стоите тука цел ден без работа?“ - им се обратил Тој на мрзеливите. „Јас морам да работам... додека е ден, доаѓа ноќ, кога никој нема да може да работи.“ (Матеј 20:6; Јован 9:4)

Сите го имаат предимството да му покажат на светот очевиден пример што може да стори Евангелието за оние што го прифаќаат. Тоа треба да го сторат со својот домашен живот, животните навики и постапки. Христос дошол на овој свет да покаже личен пример какви можеме да станеме. Тој очекува Неговите следбеници да бидат пример на исправност и верност во своите животни околности. Тој сака Божјиот допир да се види по надворешни нешта.

Нашите домови и нивната околина треба да претставуваат очевидна поука, која ќе учи на подобрување, така што работливоста, чистотата, вкусот и облагородувањето да го заземат местото на неполезноста, нечистотијата, непрефинетоста и нередот. Ние, со нашите животи и примери, можеме да им помогнеме на другите да го увидат она што е одбивно во нивните карактери или она што е одбивно за другите, и, со христијанска учтивост, да ги охрабриме да се поправат. Кога покажуваме интерес за нив, ќе најдеме и можности да ги поучиме како да ги употребат своите сили на најдобар начин.

Надеж и храброст

Без храброст и истрајност не можеме да сториме ништо. Твоите зборови нека бидат зборови на надеж и охрабрување до сиромашните и обесхрабрените. Доколку е потребно, дај им опипливи докази за твоето интересирање за нив, помагајќи им, кога ќе ги снајдат тешкотии. Оние, кои имаат многу предимства, треба да имаат предвид дека и самите сè уште грешат во многу нешта и дека и за нив е болно, кога некој ќе им укаже на грешките и ќе посочи каков пример би требало да пружат. Секогаш имај во предвид дека со љубезност може да се постигне повеќе, отколку со прекори и осуди. Додека се обидуваш да им помогнеш на другите, дозволи им да видат дека посакуваш да ги издигнеш до највисоко ниво и дека навистина си подготвен да им помогнеш. И не ги осудувај веднаш, доколку не успеат во нешто.

Токму сиромашните мораат да ја учат лекцијата на самооткажување, едноставност и штедење, иако тоа честопати им делува тешко и не многу добредојдено. Духот на овој свет постојано ја поттикнува и потхранува гордоста, желбата за докажување, угодувањето на себеси, расипништвото и мрзеливоста. Овие зла, довеле илјадници до скудност и спречиле повеќе илјади да се издигнат над деградацијата и бедата. Христијаните треба да ги охрабруваат сиромашните да им се спротивстават на овие влијанија.

Исус дошол на овој свет во понизност. Иако е Величество на небото, Цар на славата, Заповедник на сите ангелски војски, Тој се понизил Себеси прифаќајќи да го прими човечкото тело и потоа избрал живот во сиромаштија и понизност. Тој немал можности поголеми од оние што ги имаат сиромашните. Напорната работа, немаштијата и секојдневните потреби, биле дел од Неговото секојдневно искуство. „Лисиците имаат легла“ - рекол Тој, „птиците небесни гнезда, а Синот Човечки нема каде глава да засолни.“ (Лука 9:58)

Исус не барал од луѓето да се воодушевуваат од Него или да му аплаудираат. Тој не заповедал со никаква војска, ниту владеел со некое земно царство. Не барал наклонетост од богатите и угледните личности на светот, ниту побарувал положба меѓу лидерите на нацијата. Тој живеел меѓу понизните. За Него, вештачки создадените разлики меѓу луѓето не значеле ништо. Не се осврнувувал на аристократското потекло, богатството, талентот, ученоста или положбата.

Тој бил Принц од Небото, а сепак Своите ученици не ги одбирал помеѓу учените законици, управители, книжници, или фарисеи. Ги одминал нив, бидејќи биле горди на своето учење и позиција. Тие биле вперени во своите традиции и празноверија. Оној, Кој може да ги чита срцата на сите, ги избрал понизните рибари, кои имале волја да бидат поучувани. Јадел со цариници и грешници и се дружел со обични луѓе, но не за да стане едно со нив во она што понижува и што е земно, туку преку поука и пример да им укаже на исправните принципи и да ги подигне од нивната пониженост и она што ги врзува само за овој свет.

Исус настојувал да ги исправи лажните мерила со кои светот ја мерел вредноста на човекот. Тој секогаш бил на страната на сиромашните, за да може да го тргне жигот на срамот од сиромаштијата. Благословувајќи ги сиромашните како наследници на

Божјото Царство, Исус засекогаш го симнал жигот на презирот и омаловажувањето од сиромашните. Тој и нам ни укажува на патеката по која и Самиот чекорел велејќи: „Ако некој сака да врви по Мене, нека се откаже од себе, нека го земе својот крст и нека оди по Мене!“ (Лука 9:23)

Христијанските работници треба да им приоѓаат на луѓето онаму, каде што тие се наоѓаат и да ги воспитуваат, но не во гордост, туку во изградба на карактерот. Поучувајте ги за тоа како Христос работел во самооткажување и помогнете им да се научат од Него на самооткажување и пожртвуваност. Поучувајте ги како да се чуваат од себичните задоволувања на апетитот во поглед на удобноста и модата. Животот е премногу скапоцен, премногу сериозен и исполнет со свечени одговорности, за залудно да го поминуваме времето во уредување на своите каприци.

Животни доблести

Мажите и жените одвај почнале да ја разбираат вистинската смисла и целта на животот. Привлечени од земниот сјај, разметливоста, славољубието и предностите на овој свет, тие ја жртвуваат вистинската цел на животот. Најдобрите работи во животот - едноставноста, чесноста, искреноста, чистотата, интегритетот - не можат ниту да се купат, ниту да се продадат. Тие се исто толку достапни за неуките, како и за учените, за понизните работници, како и за уважените државници. Бог за секого предвидел задоволство во кое подеднакво можат да уживаат и богатиот и сиромашниот - задоволство што го наоѓаме во негувањето на чистотата на мислите и несебичните дела, задоволство што го чувствуваме кога изговараме љубезен збор на сочувство и правиме некое добро дело. Од оние што така постапуваат зрачи Христова светлина, одблеснувајќи го животот на многумина, кои се наоѓаат во постојана сенка.

Додека им помагаш на сиромашните во земните нешта, имај ги постојано на ум нивните духовни потреби. Нека твојот сопствен живот посведочи за тоа дека си под моќната заштита на Спасителот. Твојот карактер нека ги открие високите стандарди што сите можат да ги достигнат. Кога ги поучуваш другите за Евангелието, служи се со обични и едноставни примери од животот, како очиг-

ледни поуки. Стори сè што може да се стори за изградба и вообличување на карактерот.

Во еден скромен делокруг, Божји соработници можат да бидат и најслабите и наједноставните и да уживаат во утехата на Неговото присуство и потпората на Неговата благодат. Тие не треба да се оптоваруваат себеси со деловни тешкотии и непотребни грижи, туку од ден на ден вредно да работат и да ја извршуваат задачата одредена од Божјото провидение, а за нив ќе се грижи Оној, Кој вели:

„Не грижете се за ништо, туку во сè преку молитва и молба со благодарност изнесувајте ги пред Бога своите барања. И Божјиот мир, што надвишува секој ум, ќе ги запази вашите срца и вашите мисли во Исус Христос.“ (Филипјаните 4:6, 7)

Божјата грижа е над сите Негови созданија. Тој ги сака сите и не прави никаква разлика, со исклучок на тоа што за оние, кои мораат да носат најголемо животно бреме, има најнежно сочувство. Божјите деца мораат да се соочуваат со искушенија и тешкотии, меѓутоа тие треба ја прифатат својата судбина со радосни срца, имајќи предвид дека Бог со најизобилни благослови ќе го надомести сето она што светот им го скратува.

Кога нè снаоѓаат неволји, тоа се случува со цел Бог да ја открие Својата сила и мудрост одговарајќи на нашата понизна молитва. Имајте доверба во Него како во вистински Бог, Кој ја слуша молитвата и одговора на неа. Тој ќе ви се открие. Оној, Кој може да помогне во секоја мака, Кој го создал човекот, Кој му дарува чудесни физички, умствени и духовни способности, нема да му го скрати она што е неопходно за одржување на животот, кој исто така претставува Негов дар. Оној, Кој ни ја дал Својата Реч - лисја од дрвото на животот - нема да ни го скрати ниту знаењето како да обезбедиме храна за оние Негови деца што имаат потреба од неа.

Како може човек, кој држи рало и води волови да стекне мудрост? Доколку ја бара како сребро и скриена ризница. „И на таков ред го учи Неговиот Бог; Тој го упатува.“ „И тоа доаѓа од Господ над војските, Кој е прекрасен во совет, голем во мудроста.“ (Исаија 28:26, 29)

Оној, Кој ги учел Адам и Ева како да ја одржуваат градината и денес копнее да ги поучува луѓето. Тука е мудроста за оној, кој управува со ралото и го сее семето. Бог ќе отвори патишта на

напредок пред оние, кои се надеваат на Него и Го слушаат. Затоа тие можат храбро да одат напред, надевајќи се на Него и верувајќи дека Тој ќе ги задоволи нивните потреби, според богатството на Неговата добрина.

Оној, Кој нахранил толкаво мноштво со пет лебови и две мали рипчиња, и денес е во состојба да го награди со плод нашиот труд. Оној, Кој им рекол на рибарите од Галилеја: „Фрлете ја мрежата од десната страна,“ и кога Го послушале, направил мрежата да се наполни толку, што одвај ја извлекле, копнее Неговиот народ во тоа да види доказ за она што Тој и денес сака да стори за нас. Бог, Кој во пустината им дал на Израелевите деца мана од небото, живее и владее и денес. Тој ќе го води Својот народ и ќе му даде разум и подготвеност за делото за кое е повикан. Тој ќе им даде мудрост на оние, кои се стремат своите должности да ги извршуваат совесно и разумно. Негова е земјата и сите средства. Му се на располагање и Тој ќе ги благослови сите што сакаат да бидат благослов за другите.

Ние треба секогаш да гледаме со вера кон небото. Не треба да бидеме обесхрабрани ако наидеме на привиден неуспех, ниту разочарани, кога нешто нема да ни појде од рака. Треба да работиме бодро, со надеж и благодарност, верувајќи дека земјата во нејзината утроба крие богати ризници за верните работници, залихи што вредат повеќе од сребро и злато. Планините и ритчињата се менуваат; земјата сè повеќе и повеќе старее и ветвее како облека, но благословите на Оној, Кој на Својот народ му подготвил трпежа во пустината, нема никогаш да пресушат.

БЕСПОМОШНИ СИРОМАСИ

Кога за сиромашните е сторено сè што може да се стори за да се овозможи да си помогнат самите на себе, сè уште остануваат вдовиците и сираците, старите, беспомошните и болните, кои имаат потреба од сочувство и грижа. Таквите души никогаш не треба да бидат занемарени. Самиот Бог нив ги предал на милостивоста, љубовта и нежната грижа на сите што ги поставил за Свои управители.

Браќа во верата

„И така, како што имаме можности да им правиме добро на сите, особено на своите по вера.“ (Галатјаните 6:10)

Христос на Својата црква во посебна смисла ѝ ја доверил должноста да води грижа за своите сиромашни членови. Тој дозволува да постојат сиромашни во секоја црква. Тие треба секогаш да бидат меѓу нас, а врз членовите на црквата, Бог положува лична одговорност за нивната грижа.

Како што членовите на едно верно семејство се грижат едни за други, служејќи им на болните, взаемно помагајќи си, поучувајќи ги неупатените и упатувајќи ги неискусните, така и оние, кои се „наши во верата,“ сносат одговорност за немоќните и за оние

во скудност. Не треба да ги занемариме под никакви услови и околности.

Вдовици и сираци

Вдовиците и сираците се предмет на посебна грижа од Господа.

*„Татко на сираците и Судија на вдовиците,
Боџ е во Своето свето живеалиште.“
(Псалм 68:5)*

*„Твојот Творец е твојот сопруг;
Господ над војските е Неџовото Име,
твојот Откупител е Израелевиот Светец;
Тој ќе се нарече Боџ на целата земја.“
(Исаија 54:5)*

*„Остави џи своите сираци, Јас ќе џи запазам нивните животи,
и твоите вдовици нека се надеваат на Мене.“
(Еремија 49:11)*

Многу татковци - кога ќе бидат повикани да ги напуштат своите мили и драги, умираат мирно, потпирајќи се со вера на Божјото ветување дека Тој ќе се грижи за нив. Бог се грижи за вдовицата и за сиракот, не преку чудо, дарувајќи им мана од небото или испраќајќи гаврани да им донесат храна, туку со тоа што чудесно делува на човечките срца, изгонувајќи ја себичноста и отворајќи во нив извор на Христовата љубов. Тој им ги предава немоќните и парализираните на Своите следбеници како скапоцен дар. Тие со потполно право можат да ги очекуваат нашата љубов и сочувство.

Во домовите што се снабдени со сите животни удобности, чии амбари и житници се наполнети со приноси од обилните жетви, а долапите полни со ткаени работи и сефовите со злато и сребро,

Бог предвидел средства со кои треба да се потпомагаат оние во немаштија. Тој нè повикува да бидеме канали, преку кои Тој ќе може да го доделува Своето изобилство.

Многу вдовици со деца, кои останале без татко и сопруг, храбро го носат своето двојно бреме, честопати измачувајќи се над границите на своите сили, за да ги задржат своите деца покрај себе и да ги задоволат нивните потреби. Тие имаат малку време за воспитување и поучување и малку прилики да ги опкружат со влијание, кое би внело светлина во нивниот живот. Потребни им се охрабрување, сочувство и материјална помош.

Бог нè повикува, колку што стои до нас, да им го надоместиме недостигот од татковска грижа на таквите деца, со внимание и грижа од наша страна. Наместо да се оддалечувате од нив, жалейќи се на нивните грешки, или на проблемите што тие можеби ќе ви ги зададат, помогнете им на секој можен начин. Настојувajte да бидете потпора за мајката исцрпена од грижите. Олеснете го нејзиното бреме.

Постојат многу деца, кои се сосема лишени од родителското воспитување и ублажувачкото влијание на христијанскиот дом. Христијани, отворете ги своите срца и домови за овие беспомошни деца. Работата, која Бог одредил да биде ваша лична должност, не треба да биде препуштена на некоја добротворна организација или на милоста од светот. Доколку децата што останале без родители немаат роднини, кои би биле во состојба да се грижат за нив, тогаш членовите на црквата треба да се погрижат и да обезбедат домови за нив. Оној, Кој нам ни дал живот, одредил да живееме во семејства и детската природа најдобро ќе се развие во милата атмосфера на еден христијански дом.

Многумина, кои немаат свои деца, можат да направат добро дело прифаќајќи да водат грижа за децата на другите. Наместо да го подаруваат своето внимание на домашни миленици, поминувајќи време во галење на тие неми созданија, треба својата љубов да ја посветат на малите деца, чии карактери можат да се образуваат според Божјото обличје. Погледнете колку многу такви деца можете да подигнете и воспитате во согласност со советите од Божјата Реч! Многумина на тој начин и самите би имале обилен благослов.

Стари лица

Благотворното влијание на семејството им е потребно и на оние, кои староста ги изнемоштила. Во домот на браќата и сестрите во Христа, тие можат да најдат најдобар надомест за загубата на своите сопствени домови. Доколку ги охрабриме да земат учество во домашните работи, ќе им помогнеме да не мислат дека нивната сила и полезност се при крај. Настојувајте тие да почувствуваат дека нивната помош се вреднува; дека во нив сè уште постои нешто со што можат да им послужат на другите; тоа ќе им го развесели срцето и ќе ги заинтересира за животот.

Колку што стои во ваша моќ, помогнете им на оние со побелени коси и слаби чекори, кои покажуваат дека се на работ на гробот, да останат меѓу своите пријатели и во друштво на оние на кои се навикнале. Оставете ги да Му служат на Бога со оние што веќе ги запознале и кои им се драги. Нека ги негуваат нежни раце на оние што им се мили и драги.

Членовите на секое семејство, кое има можност да преземе грижа за своите сродници, треба да ја сметаат таа должност за своја привилегија. Доколку членовите не се во можност да го прават тоа, тогаш тоа дело припаѓа на Црквата и таа треба да го прифати како привилегија и должност. Сите што имаат Христов дух, ќе имаат сочувство и обсир кон слабите и старите.

Присуството на тие изнемоштени души во нашите домови, за нас претставува скапоцена можност да соработуваме со Христа во Неговата мисија на милосрдност и да развиваме карактерни особини слични на Неговите. Всушност самиот контакт меѓу старите и младите донесува благослов и за едните и за другите. Младите можат да ја внесат топлината на светлоста и животот во срцата на старите. На оние, чии животни сили се ослабени, им е потребен благословот на контактот со младите, кои се полни со надеж, виталност и полет; а на младите можат добро да им дојдат животната мудрост и искуството на старите. Но пред сè друго, тие треба да ги научат лекциите за несебична служба. Самото присуство на една душа, која има потреба од сочувство, трпение и самопожртвувана љубов, би претставувало непроценлив благослов за семејствата на многумина. Тоа би го засладило и облагодородило домашниот живот, будејќи ги во срцата на младите и

старите оние христијански доблести, кои нè украсуваат со Божествена убавина и збогатуваат со непоминливо Небесно богатство.

Проверка на карактерот

„Сиромашните секогаш ќе ги имате при вас“ - рекол Христос, „и кога сакате, можете да им правите добро.“ „Чиста и непорочна вера пред Бога и Отецот е оваа: ‘Да се грижиш за сираци и вдовици во нивните маки и да се пазиш да останеш неосквернет од светот.’“ (Марко 14:7; Јаков 1:27)

Сите што тврдат дека се Негови следбеници, Христос ги проверува доверувајќи им да се грижат за оние што се беспомошни и целосно зависни од туѓа помош. Преку нашата љубов и услугите сторени кон Неговите деца, кои имаат потреба, ние ја докажуваме вистинитоста на нашата љубов кон Него. Со запоставувањето на таквите, ние покажуваме дека сме лажни ученици на кои Христос и Неговата љубов им се целосно непознати.

Дури и кога сите би сториле сè што можат, со цел да обезбедат домашно огниште за децата без родители, сè уште би постоеле многу мали деца што треба да бидат згрижени. Многумина од нив наследиле зли склоности и како такви не ветуваат многу; тие се непривлечни, изопачени и настрана, но откупени се со Христовата крв и во Неговите очи се исто толку скапоцени како и нашите деца. Доколку не им се подаде рака за помош, тие ќе пораснат во незнаење, давејќи се во напливот на порокот и злото. Многу од овие деца би можеле да бидат спасени преку соодветни засолништа за сираци.

Ваквите институции треба колку што е можно повеќе да бидат обликувани според планот за обичниот христијански дом, за да соодветствуваат на својата намена. Наместо големи зданија со многу членови, треба да се формираат мали установи на различни места. Наместо да бидат во или близу некој град или гратче, тие треба да бидат подигнати на село, каде што има доволно земја за обработување и каде што децата можат да дојдат во допир со природата и да ги уживаат благословите од стекнатото образование.

Оние на кои им е доверено управувањето со една таква установа, треба да бидат мажи и жени, кои имаат големи срца, образувани и самопожртвувани; мажи и жени, кои тоа дело го вршат од

љубов кон Христа и кои ги воспитуваат децата за Него. Под таква грижа, многу напуштени деца, кои останале и без родители и без домашно огниште, можат да станат корисни членови на човечкото општество, членови, кои ќе служат на слава на Христа и ќе бидат во состојба да помогнат на други.

Многумина ја презираат штедливоста поистоветувајќи ја со скржавост и ограниченост. Меѓутоа, штедливоста е во најнепосредна врска со благородноста и дарежливоста. Навистина, без економија, не би постоела вистинска дарежливост. За да можеме да даваме, ние мораме да штедиме.

Не може да се пројавува човекољубие и вистинска добродетел, без пожртвуваност и самооткажување. Единствено, доколку водиме едноставен живот исполнет со самооткажување и најстрога штедливост, ние ќе бидеме во можност да ја извршиме задачата што ни е одредена како Христови претставници. Гордоста и светските амбиции мораат да исчезнат од нашите срца. Во сè што правиме, треба да се раководиме со принципот на несебичност откриен во Христовиот живот. На ѕидовите на нашите домови, на сликите, на мебелот, треба да пишува: „Доведи ги во твојот дом отфрлените сиромашни.“ На нашите гардеробери треба да ги видиме, како со Божји прст напишани зборовите: „Облечи го голиот.“ Во трпезаријата, на масата полна со изобилство, треба да ги читаме зборовите: „Зар не треба да го делиш твојот леб со гладните?“ (Исаија 58:7)

Илјадници врати се отвораат пред нас да правиме добро и да бидеме полезни во животот. Честопати се жалиме за ограниченоста на средствата што ни стојат на располагање, но кога христијаните потполно би го разбрале ова толку сериозно прашање, би можеле илјадапати да ги умножат изворите на паричните средства. Себичноста, самоугодувањето и самољубивоста го попречуваат нашиот пат да бидеме полезни во животот.

Колку многу средства се потрошени за нешта, кои не се ништо друго освен идоли, нешта, кои ги привлекуваат мислите, времето и силата, кои треба да бидат посветени на повозвишени цели. Колку многу пари се потрошени на раскошни куќи и мебел, на луксузна и нездрава храна, на себични и други штетни задоволства. Колку многу се растура на подароци од кои никој нема корист! Денес таканаречените христијани, трошат многу повеќе за работи што се непотребни, а честопати и штетни, отколку за

потпомагање на благородните потфати, преземени со цел да се спасуваат душите од силата на искушувачот.

Многу жени што изјавуваат дека се христијанки, толку многу трошат за облека, што за потребите на другите не им преостанува ништо. Тие мислат дека мораат да имаат богат накит и скапоцени облекувања, занемарувајќи ги потребите на оние, кои само со мака можат да си обезбедат дури и наједноставна облека.

Сестри мои, кога својот начин на облекување би го довеле во согласност со библиските правила, вие би имале доволно средства да ги потпомогнете своите посиромашни сестри. Би заштедиле не само средства, туку и време, а тоа е она што најчесто ви недостига. На многумина можете да им помогнете со своите сугестии, такт и вештина. Покажете им како да се облекуваат едноставно, а сепак прикладно и вкусно. Многу жени не доаѓаат во Божјиот дом, бидејќи нивните дотраени и износени облекувања се во толку јасен контраст со облеката на другите. Заради таа спротивност, многу чувствителни души во себе негуваат горчливо чувство на пониженост и неправда. И заради тоа, многу души дури и се сомневаат во вистинитоста на религијата и срцето целосно им затврднува за Евангелието.

Христос и нам ни наложува: „Соберете ги парчињата што останала за ништо да не биде изгубено.“ Додека илјадници секој ден пропаѓаат од глад, крвопролевање, пожар и слични неволји, секој што ги љуби своите ближни, треба строго да внимава да не пропадне ништо од она со кое би можел да помогне на едно битие.

Погрешно е да го поминуваме времето во безделничење и бесмислено да ги растураме своите способности. Секој момент саможивнички посветен на користољубивост е изгубен момент. Кога секој миг би се вреднувал и употребувал правилно, тогаш би нашле доволно време за сето она што треба да го сториме за себе, или за своите ближни. Во поглед на употребата на нашите парични средства, времето, силата и укажаните можности, секој христијанин треба да му се обраќа на Бога за совет и водство. „Ако некому од вас му недостига мудрост, нека ја моли од Бога, Кој на сите им дава изобилно и без укор - и ќе му се даде.“ (Јаков 1:5)

„Давајте и ќе ви биде дадено“

„Правете добро, и на заем давајте, не очекувајќи ништо. Така, ќе биде голема вашата награда и ќе бидете синови на Севишниот; зашто Тој е добар кон неблагодарните и кон лошите.“ (Лука 6:35)

„Кој дава на сиромав, нема да осирوماши; а кој ги крие очите од него, ќе биде проколнуван.“ (Изреки 28:27)

„Давајте и ќе ви се даде; мерка добра, набиена, натресена и преполнета ќе ви се даде во вашите раце.“ (Лука 6:38)

ПРОПОВЕДАЊЕ ДО БОГАТИТЕ

Римскиот капетан Корнелиус бил богат човек од благородно потекло и на доверлива и угледна положба. Незнабожец по раѓање, воспитување и образование, но благодарение на допирот со Евреите, тој се здобил со знаење за вистинскиот Бог и Му служел покажувајќи ја искреноста на својата вера преку сочувствувањето со сиромашните. Им давал „милостина на луѓето и секогаш Му се молеше на Бога.“ (Дела 10:2)

Корнелиус немал такво знаење за Евангелието, какво што е откриено во животот и смртта на Исуса, па затоа Бог му испратил порака директно од небото и преку друга порака го упатил апостол Петар да го посети и поучи. Корнелиус не бил член на еврејската црква и рабините го сметале за незнабожец и нечист, но Бог ја видел искреноста на неговото срце и испратил ангели од Својот престол кои, во соработка со Неговиот слуга на земјата, го донеле Евангелието до овој римски офицер.

И денес Бог копнее за искрени души на висока положба, исто како за оние од ниските општествени слоеви. Постојат многу луѓе слични на Корнелиус, кои Тој копнее да ги поврзе со Својата црква. Нивните симпатии се на страната на Божјиот народ, но врските со кои се врзани за светот цврсто ги држат. Од овие луѓе се бара морална храброст да им се придружат на понизните. Посебен напор треба да биде вложен за овие души што се на-

оѓаат во голема опасност заради својата општествена положба и поврзаноста со светот.

За нашата должност во врска со сиромашните е кажано многу; а зарем не треба ли истото внимание да биде укажано и на богатите? Многумина гледаат на таа класа, како на безнадежна и прават толку малку за да ги отворат очите на оние што заслепени од сјајот на земната слава, ја изгубиле вечноста од предвид. Илјадници богати луѓе заминуваат во гроб непредупредени. Колку и да ни изгледаат рамнодушни, сепак меѓу нив има многумина, кои се загрижени за својата душа. „Кој го љуби среброт, со сребро нема да се насити, и кој го сака богатството, нема да има полза од тоа.“ Оној, кој му вели на златото: „Ти си моја надеж“ - се „откажал од Севишниот Бог.“ „Човекот нема да може да го откупи својот брат, ниту да му даде на Бога откуп за него; (затоа што откупот на неговата душа е скапоцен и никогаш нема да стане).“ (Проповедник 5:10, Јов 31:24, 28; Псалм 49:7, 8)

Богатството и светската слава не можат да ја задоволат душата. Многумина меѓу богатите, копнеат за сигурноста на Божјите ветувања и за некоја духовна надеж. Многумина копнеат за нешто што ќе ѝ стави крај на монотонијата во нивните бесцелни животи. Многу луѓе што се наоѓаат на висока положба, чувствуваат потреба од нешто што немаат. Малкумина од нив одат во црква, затоа што чувствуваат дека имаат мала корист од тоа. Поуките што таму ги слушаат, не допираат до нивните срца. Зар нема да вложиме никаков личен напор за нив?

Меѓу жртвите на бедата и гревот има и такви, кои некогаш поседувале богатство. Луѓе од различни занимања и општествени положби во животот, совладани од расипаноста на светот, од употребата на жестоки пијалоци, задоволување на порокот, потклегнале пред искушението. Додека овие паднати имаат потреба од сочувство и помош, не треба ли одредено внимание да им се посвети на оние, кои сè уште не паднале толку длабоко, но чии стапала чекорат по истиот пат?

Илјадници луѓе на почесни и доверливи места се оддаваат на грешни навик, кои значат пропаст и за телото и за душата. Проповедници на Евангелието, државници, книжевници, имотни и талентирани, луѓе со огромни работни способности, кои би можеле корисно да делуваат, се наоѓаат во смртна опасност, затоа што не ја согледуваат потребата од самоконтрола во секој поглед.

Нивното внимание треба да биде насочено кон принципите на вистинската умереност, но не на тесноград или самоволен начин, туку во светлината на Божјата голема цел за човечкиот род. Кога принципите на вистинската умереност би се изнеле пред нив на таков начин, би се нашле мнозина меѓу луѓето од повисоката класа, кои би ја признале предноста на тие принципи и од сè срце би ги прифатиле.

Ние треба да им укажеме на тие личности за последиците од штетното попуштање на страсните апетити, кои се одразуваат во опаѓањето на духовната, телесната и моралната сила. Помогнете им да ја сфатат својата одговорност како управители на Божјите дарови. Покажете им колку добрини можат да сторат со парите што ги трошат за она, што им нанесува само штета. Предложете им да се заветуваат на целосно воздржување, а парите, кои инаку би ги трошеле на алкохол, тутун и слични задоволства, ги употребат за лекување на болните сиромашни, или воспитување на децата и младите на полезен живот. Ќе има малку луѓе, коишто нема да одговорат на овој повик.

Постои уште една опасност на која богатите се посебно изложени, а која исто така е отворено поле за здравствено-мисионската служба. Голем е бројот на оние што напредуваат во овој свет и никогаш не би потклезнале пред некој обичен порок, но љубовта кон богатството, сепак ги одвлекува во пропаст. Чашата не се носи најтешко, кога е празна, туку кога е наполнета до врв. Таа треба да се држи внимателно и рамномерно. Маките и несреќата донесуваат разочарување и тага; но сепак, земната благосостојба е она што е најопасно за духовниот живот.

Оние што ги поднесуваат ударите на несреќата, се претставени преку грмушката што Мојсеј ја видел во пустината; таа горела, но не согорувала. Среди таа грмушка се наоѓал Божји ангел. Во нашите губитоци и болки, во нашата малодушност - славата и присуството на Невидливиот е со нас да нè теши и одржува. Честопати се упатуваат молитви за оние што страдаат од болест или несреќа, но нашите молитви се најпотребни за луѓето на кои им се доверени материјални средства и влијание.

Во долината на понизноста, каде што луѓето ги чувствуваат своите потреби и зависноста од Бога, барајќи Тој да управува со нивните чекори, постои релативна безбедност; а токму оние, кои се речиси на самиот врв и за кои се мисли дека, благодарение на

својата висока положба располагаат со голема мудрост - се наоѓаат во најголема опасност. Доколку не се потпрат на Бога во потполност, таквите сигурно ќе паднат.

Библијата не го осудува човекот, бидејќи е богат, доколку чесно го стекнал своето богатство. Корен на секое зло не се парите, туку љубовта кон нив. Бог е Тој што им дава сила на луѓето да придобијат богатство и во рацете на оној, којшто постапува како Божји управител, употребувајќи ги своите средства на несебичен начин, богатството е благослов, како за оној што го поседува, така и за светот. Но многумина обземени од интерес за богатствата на овој свет, стануваат нечувствителни за Божјите барања и за потребите на своите ближни. За нив, нивното богатство е средство преку кое ќе се прослават себеси, па затоа ги зголемуваат своите имоти, додаваат нови куќи кон постоечките и ги полнат со раскошни нешта, додека насекаде околу нив постојат човечки битија што се наоѓаат во мизерија, порок, болест и смрт. Оние што живеат само за да си служат на себеси и своите задоволства, развиваат карактеристики што не се својствени на Бога, туку на кнезот на злото.

Таквите луѓе имаат потреба од Евангелието; нивните очи треба да се одвратат од празната слава на материјалните нешта, за да ги видат славата и скапоценоста на непоминливите добра. Тие треба да ја спознаат радоста, која произлегува од давањето, како и благословот од соработката со Бога.

Бог ни наложува: „Заповедај им на богатите од овој свет“ да не се надеваат на „непостојаното богатство, туку на живиот Бог, Кој ни дава за наслада сè во изобилство; нека прават добро, нека се богатат со добри дела, да бидат штедри и пристапливи; и на таков начин да си собираат сокровиште - добра основа за иднината, за да постигнат вечен живот.“ (1. Тимотеј 6:17-19)

Не е никаква случајност што љубителите и поклониците на овој свет Христос не ги привлекува. На овие луѓе, честопати најтешко им се пристапува. Мажите и жените исполнети со мисионски дух, кои нема да се поколебаат ниту да ја изгубат храброста, треба за нив да вложат најодлучни напори.

Некои се особено погодни да работат со повисоките општествени класи. Тие треба да бараат мудрост од Бога, за да знаат како да допрат до тие луѓе, не само како по некоја службена должност,

туку во лични обиди и со жива вера да ги натераат да ги согледаат потребите на сопствените души и да ги водат кон познавање на вистината, каква што е во Христа.

Многумина претпоставуваат дека со цел да се допре до повисоките класи треба да се приспособат начинот на живот и методот на работа, за тој да одговара на нивните префинети вкусови. Се мисли дека е неопходно да се има привид на богатство, убави зданија, скапоцена облека, опрема и опкружување, прилагодување на светските обичаи, извештачена изгладеност на модерното општество, класична култура, привлечност на вештиот говор. Тоа е заблуда! Божјиот начин за придобивање на повисоките класи не е во мудроста и политиката на овој свет. Вистински успех во тој поглед, ќе донесе само доследна и несебична примена на Христовото Евангелие.

Искуството на апостол Павле при средбите со филозофите од Атина е поука за нас. Во презентирањето на Евангелието пред дворовите на Ареопагот, Павле ја побивал логиката со логика, науката со наука, филозофијата со филозофија. И најмудрите меѓу неговите слушатели биле зачудени и замолкнати. Не можеле да ги побијат неговите зборови; но неговите напори не донеле многу плод. Малкумина од нив го прифатиле Евангелието. Подоцна Павле прифатил поинаков начин на работа. Тој избегнувал елаборирано докажување и теоретски расправи и едноставно ги упатувал луѓето кон Христа, како Спасител на грешниците. Пишувал им на Коринтјаните за својата работа меѓу нив, тој вели:

„И јас браќа, доаѓајќи при вас, дојдов да ви го соопштам Божјото сведоштво не со возвишена проповед или мудрост, бидејќи не сметав дека е добро меѓу вас да знам ништо друго освен за Исус Христос, и тоа - Распнатиот... Моето слово, и мојата проповед, не се состои во убедливи зборови на човечката мудрост, туку во покажувањето на Духот и силата, та вашата вера да се утврди не во човечка мудрост, туку во Божјата сила.“ (1. Коринтјаните 2:1-5)

Писмото до Римјаните пак, вели: „Зашто јас не се срамам од Евангелието на Христа, бидејќи тоа е Божја сила за спасение на секој што верува, прво на Евреин, а потоа и на Елин.“ (Римјаните 1:16)

Оние што работат за повисоките класи, треба да имаат вистинско достоинство, имајќи предвид дека ангелите се нивни придружници. Прекрасните Христови зборови: „Пишано е“, секогаш нека

се најдат во ризницата на нивниот ум и срцето. Нека ги закачат овие скапоцени Христови зборови во тремовите на меморијата. Тие треба да бидат вреднувани далеку повеќе, отколку вреднувањето на златото и среброто.

Исус рекол дека е полесно камила да помине низ иглени уши, отколку богат човек да влезе во Небесното Царство. Во работата за оваа класа ќе се најде на многубројни и болни разочарувања, кои можат да обесхрабрат. Но, за Бога сè е возможно. Тој може и ќе работи преку луѓето како Свои орудија врз умовите на луѓето, чиишто животи се посветени на стекнувањето пари.

Во вистинското обраќање има нешто чудесно, нешто што ние сега не го забележуваме и не го распознаваме. Најголемите луѓе на земјата не се надвор од доменот на Божјата чудотворна сила. Доколку оние, кои претставуваат Негови соработници, својата должност ја вршат смело и верно, Бог ќе ги обрати луѓето, кои заземаат одговорни места, кои се интелигентни и влијателни. Многумина ќе бидат наведени да ги прифатат Божјите принципи преку влијанието и силата на Светиот Дух.

Кога ќе согледаат дека Бог од нив, како од Свои претставници очекува да му помогнат на измаченото човештво, многумина ќе бидат подготвени да дадат дел од своите средства и симпатии во полза на сиромашните. Многу богати луѓе ќе се предадат на Христа, кога нивните мисли на овој начин ќе се одвратат од личните и себични интереси. Тие радосно ќе ги соединат своите таленти, средства и влијание со добротворното залагање на побожните мисионери што биле Божјо средство за нивното обраќање. Тие, со правилна употреба на своето земно богатство ќе соберат за себе „благо на небесата што не пропаѓа, каде што крадец не го поткрадува, и каде што молецот не го јаде.“

Кога ќе се обратат кон Христа, многумина ќе станат орудије во Божјата рака, залагајќи се за припадниците на токму оние општествени слоеви на кои и самите им припаѓале. Ќе чувствуваат дека ним им е доверено да ја пренесат пораката на Евангелието до оние за кои овој свет е главна животна цел. Нивното време и пари ќе бидат посветени на Бога, а талентот и влијанието, употребени за придобивање души за Христа.

Единствено вечноста ќе открие што сè е завршено преку ваков вид служба - колку многу души, мачени од сомнеж и изморени од

световност и немир, на овој начин биле доведени до Големиот Исцелител, Кој копнее да ги спаси сите што ќе дојдат кај Него. Христос е воскреснат Спасител и под Неговите крилја има исцелување.

Четврти дел

ГРИЖА ЗА БОЛНИТЕ

ВО БОЛНИЧКАТА СОБА

Оние што им служат на болните, треба да ја имаат во предвид важноста за грижливото внимание на здравствените закони. Нивното почитување никаде не е толку важно, како во собата на болниот. Никаде од луѓето не се бара толкава верност во малите работи како тука. Во случај на сериозна болест, еден мал пропуст, незначително невнимание за посебните потреби или опасности на пациентот, манифестацијата на страв, возбуда, па дури и недостиг од сочувство, може да ја помрдне скалата што ја одредува рамнотежата помеѓу животот и смртта и да предизвика пациентот, кој можел да биде излекуван, да отиде во гроб.

Успехот на негувателката, во голема мерка зависи од нејзината физичка состојба. Колку е таа поздрава, толку ќе биде поспособна да ги издржи напорите околу негувањето на болниот и ќе може поуспешно да ги исполни своите обврски. Оние што се грижат за болните, треба посебно да внимаваат на исхраната, чистотата, свежиот воздух, и движењето. Доколку и членовите од семејството на болниот внимателно се придржуваат кон тие правила, ќе бидат способни да го издржат дополнителното бреме што им е наметнато со болеста, а и полесно ќе се заштитат од инфекција.

Онаму, каде што болеста е сериозна и бара деноноќна нега, одговорноста треба да биде поделена на најмалку две лица оспособени за таа работа, така што секое/ја од нив ќе има можност за

одмор и за движење на свеж воздух. Тоа е особено важно во случаите во кои е тешко да се обезбеди доволно количество свеж воздух во болничката соба. Честопати, заради непознавање на важноста и значењето на свежиот воздух, се ограничува проветрувањето на просторијата, со што се изложува на опасност не само животот на болниот, туку и на оние што се наоѓаат околу него.

Дури ни заразните болести нема лесно да се пренесат врз другите, доколку правилата за внимателност бидат соодветно применети. Треба да се создаваат исправни навики и болничката соба да се заштити од отровните елементи преку одржување хигиена и добро проветрување. Во такви услови болните ќе оздрават многу полесно и во повеќето случаи болеста нема да се пренесе ниту на болничарите, ниту на членовите на семејството.

Сончева светлина, проветрување и температура

За да му се овозможат на пациентот најповолни услови за оздравување, собата во која престојува треба да има доволно простор, да биде светла, чиста и погодна за проветрување. Од сите простории во куќата, за болниот треба да се избере онаа, која најдобро одговара на споменатите барања. Многу куќи немаат посебни погодности за правилно проветрување и тој недостиг тешко се надоместува; но треба да се вложат сите можни напори во просторијата на болниот и дење и ноќе да провејува свеж воздух.

Колку што е тоа можно, во болничката соба треба да се одржува умерена температура, која е најдобро да се регулира со термометар. Оние што треба да се грижат за болните, честопати се лишени од спиење или принудени да стануваат ноќе, за да му послужат на пациентот и не можат правилно да просудат дали температурата во просторијата е здрава или не.

Исхрана

Важен дел во обврските на болничарката е грижата за исхраната на пациентот. Не треба да се дозволи пациентот да страда или прекумерно да ослабне поради неухранетост, но од друга

страна неговите органи за варење не треба да се оптоваруваат. Треба да се води грижа храната да биде подготвена и сервирана навистина вкусно, но и разумно прилагодена на потребите на пациентот како количински, така и по квалитет. Особено во периодот на закрепнување, кога обично се добива апетит, погрешната исхрана може да му нанесе сериозна штета на рековалесцентот, додека органите за варење не ја повратат својата сила.

Должност на негувателите

Негувателките и сите што влегуваат во болничката соба, треба секогаш да бидат ведри, спокојни и прибрани. Треба да се избегнува секакво брзање, возбудување или конфузија. Вратите треба внимателно да се отвораат и затвораат и во целото домаќинство треба да владее тишина. Во случај на треска е потребна посебна внимателност откако ќе настапи кризата, па сè додека не помине. Тогаш, честопати е неопходен постојан надзор. Незнаењето, заборавањето и непромисленоста им донеле смрт на многу болни, кои, кога би биле под надзор и нега на разумни и совесни негувателки, можеле уште да живеат.

Посета на болните

Погрешно сфатената љубезност и погрешната претстава за учтивоста наведуваат на пречесто посетување на болните. На оние што се тешко болни, не им се потребни посети. Возбудата предизвикана од доаѓањето на посетителите го заморува и исцрпува пациентот, токму кога му е најпотребна тишина и целосно мирување.

На рековалесцентот или болниот од некое хронично заболување, сознанието дека луѓето пријателски се сеќаваат на него, честопати му причинува задоволство и благослов; но доказот за таквото внимание изразен преку порака на сочувство или некој мал подарок, честопати ќе послужи подобро отколку личната посета, без опасност да му наштети на болниот.

Нега на болните во здравствените установи

Во санаториумите и болниците, каде што се води грижа за голем број болни, од болничарите се бара одлучен напор, секогаш да бидат расположени, пријатни и внимателно да размислат за секој збор и постапка. Во овие установи, од најголема важност е болничарките да настојуваат да ја извршуваат својата работа мудро и добро. Тие секогаш треба да го имаат во предвид фактот дека извршувајќи ги своите секојдневни должности, Му служат на Господ Исус Христос.

На болните треба да им се кажуваат мудри зборови. Болничарките треба секојдневно да ја проучуваат Библијата, за да бидат во состојба да изговараат зборови што ќе ги подигнат страдалниците и ќе им помогнат. Божји ангели се наоѓаат во собите во кои им се укажува помош на овие пациенти, па атмосферата, која ја опкружува душата на негувателите, треба да биде чиста и благомирисна. Лекарите и болничарите треба да се придржуваат кон Христовите принципи. Во нивните животи треба да се огледаат Христовите доблести. Тогаш секоја нивна постапка и секој изговорен збор ќе бидат од таков карактер, што ќе ги привлечат болните кон Спасителот.

Додека ги извршува своите обврски кон болниот, христијанскиот негувател со задоволство и успех ќе ги насочи неговите мисли кон Христа, Исцелителот на душата и телото. Нема да останат без влијание мислите што ќе бидат нагласени малку тука, малку таму. Постарите болничари не треба да пропуштат ниту една поволна можност да го свртат вниманието на болниот кон Христа. Тие секогаш треба да бидат подготвени да го поврзат телесното исцелување со духовното.

Оние што сакаат да оздрават, треба на најљубезен и најнежен начин да бидат предупредени дека мораат да престанат со престапувањето на Божјиот закон и водењето грешен живот. Бог не може да ги благослови оние што продолжуваат да си нанесуваат болест и страдање преку намерното кршење на Небесните закони. Но, на оние што престануваат да прават зло и учат да прават добро, со посредство на Светиот Дух, на помош им доаѓа Христовата исцелувачка сила.

Оние што немаат љубов кон Бога, постојано ќе работат против најдобрите интереси на душата и телото. Но оние, кои го сфаќаат значењето и важноста кон послушноста на Бога во овој зол свет, ќе бидат подготвени да се одделат од секоја лоша навика. Срцата ќе им бидат преполни со благодарност и љубов, затоа што знаат дека Исус им е пријател. Во многу случаи, токму свеста дека имаат таков пријател, значи повеќе за оздравувањето на оние што страдаат, отколку најдобрата нега, која би можела да им биде укажана. Меѓутоа, за оздравување на болниот се важни и двете споменати гранки на оваа служба и тие мора да одат напоредно, рака под рака.

МОЛИТВА ЗА БОЛНИТЕ

Светите списи велат дека „луѓето треба да се молат и да не паѓаат со духот.“ (Лука 18: 1) и доколку воопшто постои време, кога тие чувствуваат потреба од молитва, тоа е токму тогаш, кога силата им опаѓа и им се чини дека и животот ги напушта. Оние што се здрави, честопати забораваат на чудотворната милост што ја уживаат од ден во ден, од година во година и никогаш не ја изразуваат благодарноста што Му ја должат на Бога за тие благослови. Но кога ќе ги снајде болест, се сеќаваат на Него. Луѓето чувствуваат потреба од Божја помош, кога човечката сила откажува, а нашиот Милостив Бог, никогаш не го одврка Своето лице од душата која, барајќи помош, искрено доаѓа кај Него. Тој е наше прибежиште и во болест и во здравје.

*„Како таткото што ѝ милува своите деца,
така и Господ ѝ милува оние, кои се бојат од Неѓо.
Затоа што Тој ѝ знае нашиот состав,
помни дека сме земја.“
(Псалм 103:13, 14)*

*„Неразумните страдаа
поради своите лоши патишта и поради своите неправди!*

*Од секоја храна им се одвраќаше душата,
и се приближија до вратата на смртта.“
(Псалм 107:17, 18)*

*„Но во својата таѓа повикаа кон Господа,
и Тој ѝ ги спаси од нивните неволји.
Го испрати Своето слово и ѝ излекува
и ѝ ги спаси од пропаст.“
(Псалм 107:19, 20)*

Бог и денес е подготвен да му го поврати здравјето на болниот исто, како кога Светиот Дух ги изговори овие зборови преку псалмистот Давид. Христос и денес е истиот сочувствителен Лекар како што бил за време на Својата служба на земјата. Во Него се наоѓа ислекувачки мелем за секоја болест, обновувачка сила за секоја немоќ. Неговите следбеници и денес треба да се молат за болните, исто како што се молеле првите ученици. И исцелувањето ќе дојде, затоа што „молитвата од вера ќе го спаси болниот“. Со силата што ни ја дава Светиот Дух и мирното уверение што ни го пружа верата, ние можеме да се повикаме на Божјите ветувања. Божјото ветување, „на болни ќе полагаат раце и тие ќе оздравуваат“ (Марко 16:18), е исто толку верно и денес, колку што било во времето на апостолите. Тоа е предимството на Божјите деца и нашата вера треба да се фати за сè што е опфатено со тоа предимство. Христовите слуги се само орудии и посредници преку кои Тој делува и копнее да ја пројави Својата исцелувачка моќ преку нив. Наша задача е, на рацете на нашата вера да ги донесеме пред Бога болните и страдалниците. Ние треба да ги поучуваме да веруваат во Големиот Исцелител.

Спасителот сака и очекува од нас да ги охрабриме болните, безнадежните и немоќните да се фатат за Неговата сила. Болничката соба, преку вера и молитва може да се претвори во Бетел. „Бог е во ова место“ за да спаси, а не да уништи - тоа треба лекарите и болничарите да го кажат толку јасно, со зборови и дела, што нема да може да биде погрешно разбрано. Христос има желба да го манифестира Својето присуство во болничката соба,

исполнувајќи ги срцата на лекарите и болничарите со пријатноста на Својата љубов. Доколку животот на оние што ги негуваат болните е таков, така што Христос заедно со нив приоѓа до болничката постела, пациентот ќе биде осведочен дека тука навистина е присутен Спасител полн со сомилост, а таквото осведочување само по себе во многу придонесува за исцелување на душата и телото.

Бог е подготвен да ги слушне и исполни молитвите. Христос рекол: „Ако посакате нешто во Мое Име, Јас ќе направам.“ Тој исто така рекол: „Кој Ми служи Мене.... него ќе го уважува Мојот Татко.“ (Јован 14:14; 12:26) Доколку живееме во согласност со Неговиот збор, секое скапоцено ветување што Тој го дал ќе биде исполнето во нас. Ние не ја заслужуваме Неговата милост, но доколку Му се предадеме, Тој ќе нè прими. Тој има волја да се застапува за оние што Го следат и да делува преку нив.

Само доколку живееме во послушност кон Неговиот збор, ние можеме да полагаме право за исполнување на Неговите ветувања. Псалмистот вели: „Ако негував беззаконие во своето срце, Господ немаше да ме услиши.“ (Псалм 66:18) Доколку му се покоруваме само делумно и со половина срце, Неговите ветувања нема да се исполнат на нас.

Во Божјиот збор наоѓаме одредени упатства во поглед на молитвата, која посебно се упатува за исцелување на болните. Но упатувањето на таквата молитва претставува најсериозен чекор, кој не треба да биде преземан без грижливо испитување. Во молитвата за исцелување на болниот многу често, она што се нарекува вера, не е ништо друго освен обична дрскост.

Многумина се изложуваат себеси на болест, уgodувајќи им на своите желби и апетити. Тие не живееле во согласност со природните закони или со принципите на строгата чистота. Други ги престапувале здравствените закони со своите навики во јадење и пиење, облекување или работење. Слабоста на телото, честопати е предизвикана со одавање на некој порок. Кога таквите повторно би го добиле благословот на здравјето, многу од нив и понатаму би продолжиле по истиот пат од безгрижно кршење на Божјите природни и духовни закони. Тие сметаат дека, затоа што Бог ги исцелил како одговор на молитвата, можат слободно да продолжат со своите нездрави навики и неограниченото попуштање на својот изопачен апетит. Кога Бог би направил чудо,

враќајќи го здравјето на таквите луѓе, Тој би ги охрабрил да продолжат да грешат.

Залудна работа е да се учат луѓето да очекуваат исцелување и спас од своите болести и својата немоќ од Бога, ако притоа не ги научиме да ги отфрлат своите нездравии навиики. За да го примат Неговиот благослов како одговор на својата молитва, тие мора да престанат да прават зло и да научат да прават добро. Нивната околина мора да биде здрава, а нивните животни навиики исправни. Тие мора да живеат во согласност со Божјиот закон, како во физички, така и во духовен поглед.

Признавање на гревот

На оние, кои ќе изразат желба да се молиме за нивно исцелување, треба да им се објасни дека престапувањето на Божјиот природен или духовен закон претставува грев; поради тоа, доколку сакаат да го примат Неговиот благослов, тие мораат да ги признаат и остават своите гревови.

Светото Писмо ни наложува: „Исповедајте си ги грешките еден на друг и молете се еден за друг, за да оздравите.“ (Јаков 5:16) На оној, кој бара да се молиме за него, треба да му се презентираат мисли слични на овие: „Ние не можеме да го читаме срцето или да ги знаеме тајните на твојот живот. Тоа ти е познато само тебе и на Бога. Доколку се каеш за своите гревови, твоја обврска е и да ги признаеш.“ Тајните гревови треба да бидат признаени пред Христа, единствениот посредник меѓу Бога и луѓето. Затоа што „ако некој згреши, кај Таткото имаме застапник, Исуса Христа праведникот.“ (1. Јован 2:1) Секој грев е навреда нанесена на Бога и треба да биде признаен пред Него преку Христа. Секој јавен грев треба да биде јавно признаен. Неправдата нанесена на ближниот треба да биде исправена. Доколку оној што копнее да оздрави зборувал зло за другите, ако сеел раздор и неслога во домот, соседството или црквата и поттикнал отуѓување и препирки, ако преку каква и да е лоша постапка навел други на грев, сето тоа треба да го признае пред Бога и пред оние, кои со тоа биле навредени и оштетени. „Ако ги исповедаме своите гревови, Тој е верен и праведен за да ни ги прости гревовите и да нè исчисти од секаква неправда.“ (1. Јован 1:9)

Ако се исправи сè она што било погрешно, ние можеме да ги претставиме потребите на болниот пред Бога во мирна вера, онака, како што нè упатува Неговиот Дух. Тој ја знае секоја личност по име и се грижи за секого, како да не постои друг на земјата за кого би Го дал Својот Единороден Син. Бидејќи Божјата љубов е толку голема и непогрешлива, болниот треба да биде охрабрен да се надева на Него и да биде бодар. Склоноста да се грижиме премногу за себеси, донесува само слабост и болест. Ако се издигнете над депресијата и мракот, ќе имате подобри изгледи за оздравување; затоа што „Господовите очи се врз оние... кои се надеваат на Неговата милост.“ (Псалм 33:18)

Во молитвата за болниот треба да го имаме предвид фактот дека: „Ние не знаеме за што да се помолиме како што треба.“ (Римјаните 8: 26) Ние не знаеме дали благословот за кој копнееме, всушност за нас ќе биде најдобар или не. Затоа во нашите молитви треба да биде вклучена следната мисла: „Боже, ти ја знаеш тајната на секоја душа. Ти си запознаен со случајот на овие личности. Исус, нашиот Застапник, го даде Својот живот и за нив. Неговата љубов кон нив е поголема, отколку нашата. Затоа, доколку би ти послужило Тебе на слава, а ним за спас, ние те молиме во Христовото Име, поврати им го здравјето. Доколку пак не е Твоја волја тие да бидат излекувани, те молиме Твојата благодат да ги утеша и Твоето присуство да ги одржи во нивните страдања.“

Бог го знае крајот уште од самиот почеток. Тој ги познава срцата на сите луѓе. Тој ја чита тајната на секоја душа. Тој знае дали тие за кои е наменета молитвата, би биле во состојба да ги издржат искушенијата што би ги снашле, доколку останат во живот. Тој знае дали нивниот живот би бил благослов или проклетство за нив и за светот. Тоа е една од причините зошто, додека искрено ги презентираме нашите молби, треба да речеме: „Но нека не биде мојата волја, туку Твојата.“ (Лука 22:42) Додека се молел во Гетсиманија, целосно потчинувајќи се на Божјата мудрост и волја, Христос ги додал и следните зборови: „Оче Мој, доколку е можно, нека Ме одмине оваа чаша.“ (Матеј 26:39) Иако овие зборови му доликувале Нему, на Божјиот Син, колку повеќе им доликуваат на заблудените и ограничени смртници!

Најсигурен начин е да му ги довериме нашите желби на нашиот Сознаен Небесен Татко и, тогаш, во потполна предаденост, целосно да се потпреме на Него. Ние знаеме дека Бог ни ги усли-

шува нашите молитви, доколку бараме во согласност со Неговата волја. Но не е во ред да притискаме со нашите молитви без дух на понизност; нашите молитви не треба да имаат форма на заповед, туку на срдечно залагање.

Постојат случаи, каде што Бог одлучно ја манифестира Својата ненадминлива моќ, враќајќи му го здравјето на болниот. Сепак не им се продолжува здравјето и животот на сите болни на тој начин. Многумина заспиваат во Христа. На островот Патмос, на Јован му било заповедано да напише: „Блажени се мртвите, кои отсега умираат во Господа! Да, вели Духот - нека се одморат од својот труд, зашто нивните дела ги следат.“ (Откровение 14:13) Оттука гледаме дека не треба да ги сметаме за слаби во верата оние на кои не им е дадено да ја преживеат својата болест.

Сите ние имаме желба да добиеме неодложен и директен одговор на упатената молитва и склони сме да се обесхрабриме ако одговорот не дојде веднаш, или пак биде поинаков од очекуваниот. Но Бог е многу мудар и добар, за секогаш да одговара на нашите молитви во време и на начин што ние го посакуваме. Тој сака да стори за нас нешто далеку повеќе и подобро, отколку да ги исполни сите наши желби. Поради тоа што можеме да се потпреме на Неговата мудрост и љубов со целосна доверба, не треба да настојуваме Тој да ја прифати нашата волја, туку да настојуваме да ги сфатиме и исполнуваме Неговите далекусежни намери. Неговата волја треба да биде над сите наши желби и интереси. Искуствата што претставуваат проба за нашата вера, се допуштени за наше добро. Преку нив се открива дали нашата вера е вистинска и искрена, дали се темели единствено на Божјата Реч, или е зависна од околностите и е непостојана, несигурна и променлива. Верата се зајакнува со вежба. Мораме да бидеме трпеливи до крај, имајќи на ум дека во Светото Писмо се наоѓаат скапоцени ветувања за оние, кои чекаат на Господа.

Не сите ги разбираат овие принципи. Многумина, кои се молат за оздравување, мислат дека мораат да добијат непосреден и неодложен одговор на својата молитва; и во спротивно, нивната вера е неефикасна. Затоа треба мудро да ги советуваме оние, кои се ослабени од болест, за да можат внимателно да постапат. Тие не треба да ја запостават својата должност кон пријателите, кои можеби ќе ги надживеат, ниту пак да ја занемарат употребата на природните средства наменети за обновување на здравјето.

Тука, честопати се крие опасна заблуда. Верувајќи дека ќе бидат исцелени како одговор на упатената молитва, многумина стравуваат да преземат што било, што би можело да се смета како недостиг на вера. Но тие не смеат да пренебрегнат да сторат сè што би можеле да сторат, кога би знаеле дека ги очекува смрт. Не треба ниту да се колебаат, ниту да се плашат да ги изговорат оние зборови на охрабрување или совет, што би сакале да ги упатат до своите најмили, кога се наоѓаат пред смртниот час.

Оние што бараат да бидат исцелени со посредство на молитвата, не треба да ја занемарат употребата на лековитите средства до кои може да се дојде. Употребата на таквите средства, кои Бог ги предвидел за ублажување на болките, како помош на природата во нејзиното дело за обновување на здравјето, воопшто не значи откажување од верата. Верата не се негира ниту доколку болниот соработува со Бога, ставајќи се во најповолна положба за оздравување. Бог ни дал можност за ги запознаеме законите на животот. Тоа спознание ни е ставено при рака, за да можеме да се служиме со него. Треба да ја искористиме секоја поволна околност и можност да го повратиме здравјето, постапувајќи во согласност со природните закони. Кога сме се помолиле за оздравување на болниот, можеме уште поенергично да се залагаме, благодаревќи му на Бога за предимството да соработуваме со Него и барајќи да ги благослови средствата што самиот Тој ги предвидел.

Ние имаме одобрение од Божјиот збор (Библијата) за употреба на природните лековити средства. Кога Израелскиот цар Езекија бил болен, Божјиот пророк му донел порака дека ќе умре. Тој повикал кон Бога и Бог го послушал Својот слуга, испраќајќи му порака дека ќе му го продолжи животот за петнаесет години. Еден единствен Божји Збор, можел за миг да го исцели Езекија, но му биле дадени посебни упатства: „Нека донесат суви смокви, нека ги изгмечат и нека ги стават врз чирот; и царот ќе оздрави.“ (Исаија 38:21)

Во една пригода, Исус ги помазал очите на слепиот со кал и му заповедал: „Оди и измиј се во бањата Силоам.... Тој отиде, се изми, и дојде гледајќи.“ (Јован 9:7) Исцелувањето можело да биде извршено само со посредство на силата од Големиот Исцелител, но сепак, Христос употребил едноставни природни средства. Иако Тој не се застапувал за употреба на дроги и медикаменти, ја одобрувал примената на едноставни природни средства.

Кога сме упатиле молитва за оздравување на болниот, не смееме да ја губиме верата во Бога, без оглед што ќе се случи. Доколку мораме да се поделиме, дури и од оние, кои ни биле најмили, да ја прифатиме таа горка чаша, имајќи предвид дека неа, на нашите усни ја држи Татковата рака. Доколку повторно се поврати здравјето, не треба да се заборава дека оној што го примил дарот на исцелување, има нова обврска кон Творецот. Кога биле исцелени десетмината лепрозни, само еден од нив се вратил да го најде Христа и да Му оддаде слава. Никој од нас да не биде како непромислените деветмина, чишто срца останале недопрени од Божјата милост. „Секој добар дар и секој совршен подарок доаѓа одозгора, од Таткото на Светлината, во Кого нема промени, ниту сенка од измена.“ (Јаков 1:17)

БОЖЈИ ПРИРОДНИ ЛЕКОВИ

Болеста никогаш не доаѓа без причина. Непочитувањето на здравствените закони ја поканува болеста и го подготвува патот за неа. Многумина страдаат, како последица на престапите на нивните родители. Иако тие не се одговорни за она што го правеле нивните родители, тоа воопшто не ја намалува нивната должност да знаат што е, а што не е престапување на здравствените закони. Тие треба да ги избегнуваат погрешните навики на своите родители и да настојуваат да се доведат себеси во подобра положба, со правилен начин на живот.

Но сепак е голем бројот на оние, кои страдаат поради сопствените лоши навики и постапки. Тие не ги почитуваат принципите на здравјето и умереноста во своите навики во јадењето, пиењето, облекувањето и работата. Ваквото престапување на природните закони доведува до неизбежни последици; и кога ќе ги снајде болест, многумина своите страдања не ги припишуваат на вистинската причина, туку мрморат против Бога, заради она што ги снашло. Но Бог не е одговорен за страдањето што резултира како последица од непочитување на природните закони.

Господ нè обдарил со извесна животна сила. Тој исто така ни дал органи соодветни за извршување на најразличните животни функции и одредил тие да работат во взаемна согласност. Ние ќе бидеме здрави, доколку внимателно ја чуваме својата животна

сила и го одржуваме во ред чувствителниот механизам на нашето тело. Но ако животните сили пребрзо се исцрпуваат, нервниот систем за сегашната употреба позајмува резервна сила предвидена за подоцна, а кога е повреден еден орган, со него страдаат и сите останати. Многу вакви злоупотреби поднесува природата без некој очевиден отпор; но подоцна ќе се разбуди и вложува одлучен напор да ги отстрани последиците од претрпените злоупотреби. Нејзиното настојување да ја поправи ваквата состојба често се манифестира со треска, грозница или други видови болест.

Разумни средства за лекување

Кога со злоупотреба на здравјето се оди толку далеку што тоа мора да резултира со болест, најчесто токму страдалникот може да го направи за себе она што никој друг не може да го стори за него. Пред сè, треба да се востанови вистинскиот карактер на болеста и потоа разумно да се настојува да се отстрани причината за неа. Доколку хармоничната работа на системот се поремети поради неумереност во работата, јадењето или нешто друго, не треба да се обидуваме да ги отстраниме тешкотиите со тоа што на и онака оптеретениот организам, ќе му го додадеме бремето на отровните лекови.

Причина за болеста, честопати е неумереното јадење и во тој случај, на природата ѝ е најпотребно да се ослободи од бремето, кое ѝ е наметнато неправедно и без потреба. Во многу случаи на болест, најефикасен лек за болниот е понекогаш да изостави еден или два obroka, за да им овозможи време за одмор на оградите за варење. На оние, кои работат со умот, големо олесување би им донела овошна исхрана во траење од неколку дена. Многупати краток период на целосно воздржување од храна, проследен со земање едноставна храна, благодарение на напорите на самата природа, довел до целосно оздравување. Намалувањето на храната во траење од месец или два, би уверило многу страдалници дека патот на самооткажувањето е патот на здравјето.

Одморот како лек

Некои луѓе се разболуваат поради прекумерна работа. За обновување на здравјето на таквите се неопходни одмор, ослободување од грижите и умерена исхрана. На оние чијшто мозок е преморен и кои станале нервозни поради постојаната работа и задржување во затворен простор, најмогу би им користела посета во природа, каде што во непосреден допир со природата би можеле да водат поедноставен и безгрижен живот. Прошетките по околните шуми и полиња, берењето цвеќиња, и слушањето на птичјото пеење, ќе придонесе многу повеќе за нивно исцелување, отколку кое било друго средство.

И во здравје и во болест, чистата вода претставува еден од најодбраните небесни благослови. Правилната употреба на истата го обновува здравјето. Таа е пијалок, кој според Божјото провидение треба да ја гасне жедта на животните и човекот. Таа ги подмирува потребите на организмот, помагајќи ѝ на природата да се спротивстави на болеста. Надворешната употреба на водата претставува еден од наједноставните и најповолните средства за регулирање на крвотокот. Ладниот или освежувачки туш, претставува одлично средство за зајакнување. Топлата вода ги отвора порите на кожата и на тој начин го потпомага излучувањето на нечистотиите од организмот. Наизменичната употреба на топла и млака вода, ги смирува нервите и ја урамнотежува циркулацијата.

Но многумина, просто се плашат од водата, бидејќи нивното лично искуство никогаш не ги соочило со благословите од нејзината правилна употреба. Лекувањето со вода не се вреднува колку што би требало и многумина немаат волја да се ползуваат со таа умешност, бидејќи бара многу работа. Но, никој не треба да мисли дека незнаењето или индиферентноста во овој поглед ќе го оправдаат. Водата може да се употреби на многу начини за ублажување на болките и спречување на болеста. Сите треба да бидат упатени во примената на едноставното домашно лекување со вода. Особено мајките треба да знаат како треба да се грижат за членовите на своите семејства, како во здравје, така и во болест.

Активноста е закон на нашето битие. Секој орган од нашето тело има своја одредена задача и нашиот развој и силата зависат од

неговото извршување. Правилната работа на сите органи му дава на организмот сила и виталност, додека тенденцијата кон неактивност, води кон распаѓање и смрт. Ако преврзете една рака и ја ослободите по неколку седмици, ќе видите колку таа ќе биде послаба од онаа, која во меѓувреме нормално сте ја употребувале. Неактивноста доведува до исти последици во целиот мускулен систем.

Неактивноста претставува значителна причина за болест. Рекреацијата ја забрзува и урамнотежува циркулацијата на крвта во организмот, додека во состојба на неактивност, крвта не циркулира правилно и затоа во организмот не доаѓа до размена на материите, кои се толку неопходни за животот и здравјето. Во тој случај, ниту кожата не ја врши својата улога. Нечистотиите не се излачуваат како во случај на вежбање, кое со забрзувањето на крвотокот ја одржува кожата здрава, а градите ги храни со изобилство чист и свеж воздух. Таквата состојба на организмот двојно ги оптеретува органите за лачење и болеста е неизбежна последица.

Инвалидите не треба да бидат охрабрани на неактивност. Кога е во прашање преоптовареност и сериозна исцрпеност во кој било поглед, целосното мирување за некое време може да претставува заштита од сериозни болести; меѓутоа, во случај на траен инвалидитет, ретко кога треба да се избегнува секаква активност.

Оние што се исцрпени од ментална работа, треба да се одморат од загрижувачки мисли, но не треба да бидат наведени на помисла дека наводно е опасно воопшто да се служат со своите умствени сили. Многумина, имаат тенденција да ја сметаат својата состојба за полоша, отколку што таа всушност е. Никако не смеете да поттикнуваме таква состојба на духот, затоа што таа влијае многу неповолно на оздравувањето.

Проповедниците, учителите, учениците и сите други што работат со својот ум, честопати страдаат од болест, поради тоа што тешките духовни напори не ги ублажуваат со толку потребното физичко движење. На овие лица им недостига повеќе активен живот. Навиката на строга умереност во комбинација со соодветна рекреација, ќе му обезбеди умствена и физичка сила и трајна издржливост на секој што работи со умот.

Оние, кои ги преоптовариле своите физички сили, не треба да се охрабрат сосема да ја изостават физичката работа. Но, за

да донесе најголем благослов, работата треба да биде систематизирана и пријатна. Всушност, најдобро е движење на отворено, кое треба да биде испланирано, така што ќе ги зајакне истощителните органи; тоа треба сесрдно да се преземе. Физичката работа никогаш не треба да се смета за нешто што го понижува човекот и се сведува на ропско аргатување.

Кога немаат на што да го посветат своето внимание и времето, инвалидите се концентрираат на себе и стануваат уште помрачни и пораздразливи. Така, најчесто се задржуваат на тоа колку лошо се чувствуваат, сè додека не дојдат до заклучок дека нивната состојба е далеку полоша, отколку што навистина е. Како резултат на тоа, тие стануваат потполно неспособни да направат нешто.

Правилно насочената рекреација се покажала како ефикасно лековито средство во сите такви случаи. Во некои случаи таа е неопходна за оздравување. Волјата оди напоредно со работата на рацете и затоа кај таквите инвалиди треба да се разбуди волјата. Кога волјата е заспана, имагинацијата станува неприродна и организмот не е во состојба да ѝ се спротивстави на болеста.

Неактивноста е најголемото проклетство што може да им се случи на повеќето инвалиди. Извршувањето на некоја лесна корисна работа, која не го преоптеретува организмот, има благотворно влијание и на телото и на душата. Тоа ги зајакнува мускулите, ја подобрува циркулацијата и на инвалидот му пружа задоволство, уверувајќи го дека не е сосема бесполезен во деловниот свет. Можеби на почетокот ќе може да извршува само некоја мала работа, но набргу ќе увиди дека силата му се зголемува, а сразмерно со зголемувањето на силата ќе се зголемува и неговата работоспособност.

Бидејќи движењето ја потпомага работата на органите за варење, тоа е особено полезно за диспептичарите (болни од лошо варење), додека премногу напорната физичка или умствена работа, која би се презела веднаш по оброкот, го попречува процесот на варењето. Умерените вежби, кратката прошетка со крената глава и рамења повлечени наназад, претставува голема благодат.

И покрај сето она што е кажано во врска со физичкото вежбање, сè уште постојат многу луѓе, кои го занемаруваат. Некои премногу се дебелеат, затоа што организмот им е презаситен, други пак се ситни и слаби, затоа што нивните витални сили се

исцрпени од исфрлувањето на преумерено внесената храна. Во своите напори да ја ослободи крвта од вака напластената нечистотија, црниот дроб се преоптоварува и болеста е неизбежна последица.

Оние, кои својата работа мораат да ја извршуваат во седечка положба, треба да секојдневно, лете и зиме, кога времето дозволува, да се движат и извршуваат одредени вежби на отворено, каде што има големо изобилство чист и свеж воздух. Пешачењето е покорисно, отколку возењето во кочија или јавањето, затоа што тоа вклучува повеќе мускули. Белите дробови се принудени на длабоко благотворно дишење, бидејќи е невозможно да се оди позабрзано, а при тоа градите да не се исполнуваат со сиот капацитет.

Ваквото движење во многу случаи може да биде покорисно од лековите. Честопати лекарите ги испраќаат своите пациенти дури и преку океанот, во минерални бањи, поради промена на климата; но во најголем број случаи тие можеле да си заштедат и време и пари и да оздрават дома, само доколку биле умерени во исхраната и умерено и здраво се рекреирале.

ЛЕКУВАЊЕ НА УМОТ

Помеѓу умот и телото постои многу тесна врска; кога едното од нив страда, другото сочувствува. Состојбата на умот има многу поголемо влијание врз здравјето, отколку што многумина воопшто можат да сфатат. Многу болести од кои луѓето страдаат се резултат на ментална депресија. Жалоста, загриженоста, незадоволството, грижата на совеста, чувството на вина, неверувањето - сето тоа придонесува за ослабнување на животните сили и води кон уништување и смрт.

Имагинацијата на пациентот честопати ја предизвикува или многу ја влошува неговата болест. Многумина, кои можеле да се чувствуваат добро, остануваат инвалиди за цел живот, само затоа што самите се сметале за такви. Многумина си замислуваат дека секако лесно изложување ќе предизвика болест и злото што го насетуваат и очекуваат, обично и доаѓа. Многу луѓе умираат од болести, кои се целосно измислени.

Храброста, надежта, верата, сочувството и љубовта го обновуваат здравјето и го продолжуваат животот. Задоволното срце и радосниот дух претставуваат здравје за телото и сила за душата. „Веселото срце е благотворно како лек.“ (Изреки 17:22)

При лекувањето на болниот не смее да се занемари менталното влијание - дејството на мислите, кои го обземаат неговиот дух.

Правилно употребено, тоа влијание претставува едно од најефективните средства за совладување на болеста.

Контрола на умот над умот

Но постои еден начин за лекување на умот, кој е еден од најуспешните орудија на злото. Преку оваа таканаречена наука, се доведува еден ум под власта на друг, така што личноста на послабиот се стопува во онаа на посилниот. Притоа, една личност ја извршува волјата на другата личност. На таков начин се потврдува дека текот на мислите може да биде променет, така што на пациентот можат да му се даваат животворни импулси, кои му овозможуваат да се спротивстави на болеста и да ја победи.

Овој начин на лекување го применуваат личности што не ја познаваат неговата вистинска природа и тенденција и го сметаат како благотворен за болниот. Но таканаречената наука е втемелена на лажни принципи. Таа е непозната за Христовата природа и дух. Не води кон Оној, Кој е живот и спасение. Оној што ги насочува мислите на другите кон себе, ги одвојува од вистинскиот Извор на нивната сила.

Не е Божја волја кое било човечко битие својот ум и волјата да ги предаде под власта на некое друго, станувајќи пасивен инструмент во неговите раце. Никој не треба да ја соединува својата личност со личноста на некој друг, ниту во кое било човечко битие да гледа извор на спасение, туку треба да зависи само од Бога. Во достоинството на својата од Бога дадена мажевност, човекот треба да се потчинува само на Божјата власт и контрола, а не на некоја друга човечка интелигенција.

Бог копнее да ги доведе луѓето во директна врска со Себе. Во сите Свои постапки со човечките битија, Тој го признава принципот на лична одговорност. Тој се стреми да ги разбуди чувствата за нашата лична зависност и да ни ја втисне потребата од лично водство. Тој копнее да го доведе човештвото во тесна заедница со Бога, за да можат луѓето да бидат преобразени во Божјо обличје. Сатаната настојува да ја попречи таа цел. Тој настојува да ја охрабри нашата зависност од луѓето. Кога умовите се отргнати од Бога, искушувачот може да ги доведе под своја контрола. Тој може да управува со човештвото.

Теоријата за владеењето на еден ум со друг потекнува од сатаната, бидејќи во неа тој е главниот актер, кој ја заменува Божјата мудрост со човечка филозофија. Од сите заблуди што денес наоѓаат пристап меѓу таканаречениот христијански свет, ниту една не е толку опасна и не го оддалечува човекот од Бога толку многу, како оваа измама. Без оглед колку тоа ни делува невинно и нештетно, примената на овие методи, нема на пациентите да им донесе оздравување, туку пропаст. Тоа отвора врата низ која сатаната влегува да ги освои душите и на оној што настојува да владее со разумот на другите и на оние што дозволуваат други да управуваат со нивните мисли.

Силата со која злонамерните мажи и жени се здобиваат на ваков начин е страшна. Колкави можности се отвораат пред оние, кои живеат користејќи се со слабоста и болеста на несреќните луѓе! Колку многу се оние, кои во владеењето над умот на слабите и болните, наоѓаат средство за задоволување на своите нечисти страсти и апетитот за заработка!

Постои нешто далеку подобро од владеењето со мислите и умот на другите, на кое треба да се посветиме. Лекарот треба да ги одврка мислите на своите пациенти од она што е човечко, упатувајќи ги кон Божјото. Наместо да ги учи своите болни дека исцелувањето на душата и телото зависат од луѓе, тој треба да ги упатува кон Оној, Кој може да ги спаси сите што доаѓаат кај Него. Оној, Кој го создал човечкиот ум, знае и што е најпотребно за тој ум. Единствено Бог може да го спаси и поврати изгубеното здравје. Оние чиишто умови и тела се болни, треба да гледаат свој исцелител во Христа. „Затоа што Јас живеам, Тој вели - и вие ќе живеете исто така.“ (Јован 14:19) Тоа е животот што ние треба да им го прикажуваме на болните, кажувајќи им дека ако имаат вера во Христа како обновител, ако соработуваат со Него покорувајќи им се на здравствените закони, настојувајќи да усовршат светост во Божји страв, Тој ќе им дарува од Неговиот живот. Кога им го предочуваме Христа на таков начин, нив ги правиме учесници во силата и крепоста, кои имаат вистинска вредност, затоа што доаѓаат одозгора. Тоа е вистинска премудрост - наука за исцелување на телото и душата.

Сочувство

Во лекувањето на болестите предизвикани од умот е потребна голема мудрост. Ранетото и болно срце, обесхрабраниот дух, бараат нежно постапување. Честопати се случува некоја тешкотија во семејниот дом да ја нагризува душата како рак, ослабнувајќи ги животните сили. Понекогаш се случува грижата на совеста заради сторениот грев да го поткопа здравјето на целиот организам и доведе до неурамнотеженост на умот. На ваквите болни, може да им се помогне само преку нежно сочувство. Лекарот, најпрвин треба да ја придобие нивната доверба, а потоа да ги упати кон Големиот Исцелител. Ако успееме да ја насочиме нивната вера кон Вистинскиот Лекар и да ги осведочиме дека Тој навистина се зазема за нив, тоа ќе доведе до олеснување на душата, а честопати и целосно оздравување на телото.

Многу често сочувството и тактичноста претставуваат поголем благослов за болниот, отколку најстручните методи за лекување, применети на студен и рамнодушен начин. Кога лекарот приоѓа до болничката постела на невнимателен и безгрижен начин, гледајќи го немоќниот рамнодушно и оставајќи со својот став и постапка впечаток дека таквиот случај не заслужува посебно внимание, оставајќи го пациентот сам за сето тоа да размислува, тој му нанесува огромна штета. Сомнежот и обесхрабрувањето предизвикани поради неговата рамнодушност, честопати го неутрализираат ефектот на лековите, што тој може да ги пропише.

Доколку лекарите би се ставиле себеси на местото на оној чијшто дух е потиштен и чијшто волја е ослабена преку страдањето и којшто копнее за зборови на сочувство и охрабрување, тие би биле поподготвени да ги сфатат неговите чувства. Кога љубовта и сочувството што Христос ги искажувал кон болните, комбинирани со знаењето на лекарот и самото негово присуство би ги применувал на болниот, тоа би претставувало неискажлив благослов.

Искреноста на лекарот во постапувањето со пациентот го отвора патот на довербата и претставува значајна помош во обновувањето на здравјето. Постојат лекари, кои сметаат дека е мудро да ги прикријат од пациентот природата и причината за болеста од која тој страда. Многу лекари, плашејќи се да не го

вознемират или обесхрабрат пациентот, не ја кажуваат вистината, туку му влеваат лажна надеж за оздравување, а со тоа дури и дозволуваат болниот да слезе во гроб, без да го предупредат за опасноста што му се заканува. Сето тоа е неразумно. Можеби не е секогаш најпрепорачливо и најдобро на пациентот нашироко да му се објаснува степенот и тежината на опасноста што му се заканува. Тоа би можело силно да го вознемири па дури и да го успори или спречи оздравувањето. Исто така не може целосната вистина секогаш да биде кажана до оние, чиишто слабости се во голем дел умислени. Многу од овие личности се неразумни и ненавикнати на дисциплина и самосовладување. Тие имаат својствени фантазии и замислуваат многу работи, кои не одговараат на вистината во поглед на самите себеси и другите. За нив тие исти нешта се реални и оние што се залагаат за нив, треба да манифестираат постојана љубезност и неуморно трпение и тактичност. Доколку на тие пациенти им биде кажана вистината за нив, некои би можеле да бидат навредени, а други обесхрабрани. Христос еднаш им рекол на Своите ученици: „Имам уште многу да ви кажувам, но сега не можете да носите.“ (Јован 16:12) Меѓутоа, иако вистината не може да биде кажана целосно во сите прилики, никогаш не е неопходно или оправдано да се измамуваат луѓето. Никогаш лекарот или болничарите не треба да се впуштаат во извртување на вистината. Оној што така постапува, се става себеси таму, каде што Бог не може да соработува со него; и губејќи ја довербата на своите пациенти, тој во исто време ја отфрла најефективната човечка помош за нивно оздравување.

Силата на волјата не се вреднува така како што би требало. Волјата треба постојано да се поттикнува и правилно насочува, затоа што таа му дава енергија на целото битие и претставува чудотворна помош во одржувањето на здравјето. Таа исто така претставува сила и во борбата против болеста. Правилно насочена, таа ќе владее над имагинацијата и ќе претставува моќно средство во спротивставувањето и победувањето на болеста на умот и телото. Ставајќи ја силата на волјата во правилен однос кон животот, болните можат многу повеќе да придонесат кон напорите за сопствено оздравување. Постојат илјадници, кои би можеле да оздрават, само кога би имале волја за тоа. Господ не сака тие да бидат болни. Тој копнее да бидат добри и среќни и тие треба да се погрижат околу тоа. Честопати и инвалидите можат

да ѝ се спротивстават на болеста, одбивајќи да се препуштат на болката, тагата и очајувачката неактивност. Тие треба да се издигнат над сопствените болки и страдања и да се зафатат со некоја полезна работа што одговара на нивните сили. Со вакво ангажирање и со слободно користење на сончевата светлина и свежиот воздух, многу изнемоштени инвалиди повторно можат да ги повратат здравјето и силата.

Библиски принципи на лекување

Оние што сакаат да го повратат или сочуваат здравјето, можат да најдат поука во зборовите од Светото Писмо: „Не опивајте се со вино, од кое произлегува блуд, но исполнувајте се со Дух.“ (Ефесјаните 5:18) Вистинското оздравување и закрепнување на телото и душата не се постигнува со возбуда или разонода предизвикана од неприродни и нездравни надразнувачки средства, ниту пак со задоволување на изопачениот апетит или страстите. Меѓу болните има многу такви, кои живеат без Бога и без надеж. Тие страдаат од незадоволени желби, безвредни страсти и грижа на совеста, која ги осудува; ги губат стожерот и надежта во овој живот и немаат никаква перспектива за идниот живот. Оние што се грижат за таквите болни, не смеат да негуваат лажна надеж дека на своите пациенти им прават добро, доколку им дозволуваат суета и возбудливи задоволства. Токму тоа било проклетство за нивните животи. Душата, која е гладна и жедна, ќе продолжи да гладува и жеднее, сè додека се обидува да се задоволи на таков начин. Оние што пијат од изворот на себичните задоволства, остануваат измамани. Тие ја сметаат за сила вештачки предизвиканата веселост, но кога возбудата ќе стивне, ја снемува и нивната инспирација, па така тие запаѓаат во незадоволство и малодушност.

Постои само еден Извор за траен мир и спокојство на духот. На него мислел Исус кога рекол: „Дојдете при Мене сите изморени и обременети и Јас ќе ве успокојам.“ (Матеј 11:28) „Мир ви оставам; Својот мир ви го давам; Јас ви го давам не како што го дава светот.“ (Јован 14:27) Овој мир не е нешто што Исус би можел да ни го даде независно од Себе. Тој е во Христа и ние можеме да го добиеме единствено, доколку го примиме и Него.

Христос е извор на животот. Она што на многумина им треба е да имаат појасно знаење за Него; треба трпеливо и љубезно, но сепак сериозно, да бидат поучени на кој начин целото битие може да биде достапно за Небесните исцелувачки сили. Кога топлиите зраци на Божјата љубов ќе ги осветлат темните одаи на душата, уморот и незадоволство ќе исчезнат, а радоста и задоволството ќе му дадат виталност на умот и здравје и енергија на телото.

Ние живееме во свет преполнет со страдања. На секој чекор од нашиот пат нè чекаат тешкотии, искушенија и тага. Но, многу луѓе си го отежнуваат бремето на животот постојано предвидувајќи само неволји. Кога ќе ги снајде некоја неволја или разочарување, тие мислат дека сè оди кон пропаст, дека нивната загуба е најтешка и дека сигурно ќе најдат на криза. На таков начин тие си навлекуваат беда и фрлаат сенка на сè што ги опкружува. За нив животот станува тешко бреме. Но не треба да биде така. Тие ќе мораат да вложат одлучни напори да го сменат текот на мислите и таа промена може да се постигне. Нивната среќа во овој живот како и блаженството во идниот, зависи од насочувањето на сопствените мисли кон она што е убаво и пријатно. Пренасочете ги од таа мрачна слика што е плод на нивната имагинација кон благословите, кои Бог ги послал на нивниот пат, а потоа и кон она што е невидливо и вечно.

Бог обезбедил помош за секоја неволја. Кога Израелскиот народ во пустината наишол на горчливите води во Мера, Мојсеј повикал кон Бога. Бог не создал никакво ново средство за да ја подобри горчливата вода, туку го посочил вниманието кон она што веќе постоело. Во водата требало да бидат фрлени гранки од грмушката што Тој ја создал, за водата да стане чиста, слатка и питка. Кога го сториле тоа, луѓето пиеле од водата и биле освежени. Доколку Го побараме, Христос ќе ни притекне на помош во секоја неволја. Нашите очи ќе бидат отворени да ги запазиме спасоносните ветувања запишани во Неговата Реч. Светиот Дух ќе нè поучи како да го примаме секој благослов што ќе претставува лек против тагата и болката. Ние ќе најдеме лек за секоја горчлива голтка што ќе биде ставена на нашите усни.

Не треба да дозволиме нашето срце да го обземе страв, колелата да ни затреперат, а рацете потклеknат, додека ја набљудуваме иднината со тешките проблеми и неповолните изгледи

што таа ги донесува. „Ако прибегне кон Мојата заштита“ - вели Мокниот, „за да склучи мир со Мене; и тогаш нека склучи мир со Мене.“ (Исаија 27:5) Оние што ги предаваат своите животи на Неговото водство и се посветуваат на службата за Него, никогаш нема да се најдат во положба, која Тој однапред не ја предвидел. Без оглед на околностите во кои се наоѓаме, ние ќе имаме сигурен Водич, Кој ќе го управува нашиот пат, доколку сме извршители на Неговата Реч. Колку и да сме збунети, ние имаме сигурен Советник; какви и да се нашите таги, големи загубите или осаменоста, ние имаме Пријател, Кој е полн со сочувство и љубов.

Ако направиме и некој погрешен чекор во нашето незнаење, ниту тогаш Спасителот нема да нè напушти и заборави. Никогаш не треба да чувствуваме дека сме сами. Ангелите се наши сопатници. Утешителот што Христос ветил дека ќе го испрати во Свое Име пребива во нас. На патот што води кон Божјиот Град, не постојат тешкотии, кои оние што веруваат во Него, нема да можат да ги победат. Не постојат опасности што тие не би можеле да ги избегнат. Не постои тага, болка, ниту човечка слабост за која Тој не предвидел соодветен лек.

Никој не треба да се препушти на обесхрабрување и очај. Сатаната може да ти пристапи и да ти дошепне: „Твојот случај е безнадежен. За тебе нема спасение.“ Но твојата надеж е во Исуса Христа. Господ не бара од нас да победуваме со своја сила. Тој нè повикува одлучно да застанеме на Негова страна. Тој чека да нè ослободи без оглед на тешкотиите под кои работиме, без оглед на бремето што ги притиска душата и телото.

Оној, Кој ја зел човечката природа на себе, знае како да чувствува со луѓето што страдаат. Христос не само што ја познава секоја душа и нејзините потреби и неволји, туку и сите околности што можат да го ранат и стаписаат духот. Неговата рака е испружена до секое Божјо дете што страда, со неизмерно сочувство и нежност. Тој им укажува најголема сомилост и сочувство на оние што најмногу страдаат. Тој е трогнат од нашата немоќ и копнее да положиме пред Неговите нозе сè што нè збунува и обременува и да го оставиме таму.

Не е мудро да се размислува само за себе и своите емоции. Ако го правиме тоа, непријателот ќе ни ги предочи тешкотиите и искушенијата, кои ја ослабнуваат верата и уништуваат храброста. Постојаното задржување на она што нè вознемирува и предизви-

кува излив на емоции, значи препуштање и вплеткување во нешто што го збунува духот. Наместо на себе, ние треба постојано да гледаме на Христа.

Кога искушенијата ќе навалат на вас, кога грижите, неизвесноста и темнината ќе ја опкружат вашата душа, гледајте на местото, каде што последен пат сте виделе светлина. Бидете спокојни во Христовата љубов и Неговата заштитничка грижа. Кога гревот се бори да загосподари во срцето, кога чувството на вина ја притиска душата и обременува совеста, кога неверувањето го замрачува духот, имајте во предвид дека Христовата благодат е доволна да го совладате гревот и да ја протерате темнината. Стапувајќи во тесна заедница со Спасителот, ние влегуваме во Царството на Мирот.

Ветувања за исцелување

*„Господ ѓи откупува душите на Своите слуѓи,
и никој од оние кои се надеваат на Неѓо, нема да зѓреши.“
(Псалм 34:22)*

*„Во стравот пред Господа има ѓолема надеж,
и на Своите чеда, Тој им е прибежиште.“
(Изреки 14:26)*

*„А Сион велеше, ме остави Господ,
мојот Боѓ ме заборава.
Може ли жена да ја заборава својата рожба,
а да не се смилува на чедото од својата утроба?
А и коѓа би ѓо заборавила, Јас тебе нема да те заборавам.
Ете, на Своите дланки сум те изрежал.“
(Исаија 49:14-16)*

*„Не плаши се, зашто Јас сум со тебе;
не се вознемирувај, зашто Јас сум твој Боџ;
Јас ќе те закрепам и ќе ти помоџнам,
ќе те подржам со десницата на Мојата праведност.“
(Исаија 41: 10)*

*„Вие кои ве носам од утробата,
кои ве држам од раѓањето;
и до вашата старост, Јас ќе бидам истиот,
до вашите бели коси ќе ве носам;
Јас ве создадов и ќе ве носам,
ќе ве поддржам и ќе ве избавам.“
(Исаија 46:3, 4)*

Ништо не придонесува повеќе за оздравување на телото и душата од духот на благодарност и одавање слава на Бога. Исто колку што сме должни да се молиме, должни сме и да пружиме отпор на малодушноста и чувството на незадоволство. Доколку целта на нашето патување е небото, зарем да одиме таму како поворка ожалостени, која по целиот пат кон Татковата куќа само воздивнува и се жали?

Тие таканаречени христијани што постојано се жалат и кои сметаат дека е погрешно да се биде расположен и среќен, немаат вистинска вера. Оние, кои наоѓаат некое тажно задоволство во сè што е меланхолично во светот на природата, кои повеќе сакаат да ги гледаат мртвите лисја, отколку да берат прекрасно свежо цвеќе, кои не гледаат никаква убавина во височината на планинските врвови и во прекрасното зеленило на долините, кои ги загреваат своите сетила за пријатниот и како музика сладок глас што зборува од природата - не се во Христа. Тие прибираат мрак и темнина, иако во своето срце би можеле да се радуваат на блескавата светлина од Сонцето на Правдата и здравјето на Неговите зраци.

Умот често може да биде замрачен од болка. Тогаш не се обидувај да мислиш. Ти знаеш дека Исус те сака. Тој ја разбира твојата слабост. Можеш да ја исполниш Неговата волја со тоа што едноставно ќе се одмориш на Неговите раце.

Природен закон е нашите мисли и чувства да се охрабруваат и засилуваат, кога ги искажуваме или изразуваме на каков било начин. Како што е вистина дека мислите не можат да се изразат со зборови, вистина е и дека зборовите се производ на мислите. Кога би ѝ давале поголем израз на нашата вера и повеќе би се радувале на благословите за кои со сигурност знаеме дека се наменети и за нас - а тоа се Божјата голема љубов и милостивост - би имале повеќе вера и поголема радост. Ниту еден јазик не може да ја искаже, ниту еден ограничен ум не може да ја сфати големината на благословите што се производ на Божјата добрина и љубов. Дури и на оваа земја ние можеме да имаме радост, како извор на вода што никогаш не пресушува, затоа што се храни од потоците што протекуваат од Божјиот престол.

Нашето срце и нашиот јазик треба да се навикнуваат да го фалат и слават Бога за Неговата неспоредлива љубов. Да ги привикнуваме своите души никогаш да не губат надеж и да престојуваат во светлината што блеска од Голготскиот Крст. Никогаш не треба да забораваме дека сме деца на Небесниот Цар, синови и ќерки на Господа над војските. Предимството што секој од нас го има е да остане спокоен и сигурен во Бога.

„Нека Божјиот мир владее во вашите срца... и бидете благодарни.“ (Колосјаните 3:15) Да забораваме на сопствените тешкотии и проблеми и да го фалиме Бога за можноста што ни ја пружи да живееме, прославувајќи го Неговото Име. Дозволете им на свежите благослови од секој нов ден да разбудат чувство на благодарност во вашите срца, за тие очевидни докази на Неговата грижлива љубов. Кога наутро ќе ги отворите очите, прво благодарете Му на Бога за тоа што ве чувал во текот на таа ноќ. Благодарете Му за Неговиот мир што го чувствувате во срцето. Нека изразите на вашата благодарност наутро, напладне и навечер се издигнуваат кон небото како сладок, мил мирис.

Кога некој ќе ве праша како сте, не обидувајте се да се присетите на нешто тажно, со цел да придобиете сочувство. Не зборувајте за својот недостиг на вера, ниту за своите неволји и страдања. Искушувачот се насладува, кога слуша такви зборови. Вие

го воздигнувате него, кога зборувате за она што е полно со тегоби и мрачно. Воопшто не треба да мислиме на тоа дека сатаната има голема моќ и дека може да нè надвлее. Кога зборуваме за неговата сила, ние честопати се предаваме себеси во негови раце. Наместо тоа, ајде да зборуваме за големата сила и моќта на Оној, Кој ги поврзува сите наши интереси со Своите. Да зборуваме за Христовата сила, која не може да се спореди со ништо и да ја величаме Неговата слава. Целото небо е заинтересирано за нашето спасение. Илјада илјади и десет пати по десет илјади ангели се повикани да им служат на оние, кои ќе бидат наследници на спасението. Тие нè штитат од зло и ги одбиваат силите на темнината, кои се стремат да нè уништат. Зар немаме доволно голема причина да бидеме благодарни во секој момент, дури и тогаш, кога на нашиот животен пат се испречуваат тешкотии?

Пофални песни

Нашите пофалби и благодарност треба да бидат искажани преку песна. Наместо да им даваме на нашите чувства да дојдат до израз, кога сме во искушение треба да се издигнеме кон Бога во жива вера и да Го величаме со песна на благодарност.

*Те славиме Тебе, О Боже, за Синот на Твојата љубов,
за Исуса, Кој умре и сега е на небесата.*

*Те славиме Тебе, О Боже, за Твојот Дух на светлината,
Кој ни го покажа нашиот Спасител,
и ја растера нашата темнина.*

*Сета слава и пофалба му припаѓа на Јаѓнето,
Кое беше појубено, ќе ги понесе сите наши грешови,
и ја исчисти секоја нечистотија.*

Сета слава и пофалба на Богот на сета благодат,

Кој нè купи, Кој нè бараше,
Кој ги водеше нашите стапки.

Оживеј нè повторно; исполни го секое срце со Твојата љубов;
секоја душа нека биде повторно запалена со оган од небото.

Хор:

Алелуја! Тебе нека ти е слава! Амин.

Алелуја! Тебе нека ти е слава, оживеј нè повторно.

Песната е оружје, кое во секое време можеме да го употребуваме против обесхрабрувањата. Ние ќе имаме здравје и Божји благослов, кога на таков начин го отвораме срцето за блескавите зраци на Христовото присуство.

„Славете Го Господа, зашто е добар,
зашто е вечна Неговата милост!
Така да велат избавените од Господа,
оние што Тој ги избавил од раката на непријателот.“

„Славете Го и пејте Му;
кажувајте ги сите Негови чудеса.
Фалете се со Неговото Свето Име;
нека се весели срцето на оние, кои Го бараат Господа.“

„Зашто Тој ја насити ѓладната душа,
и ја исполни душата ѓладна со добра.
Тие седеа во темнина и смртна сенка,
оковани со сиромаштија и железо...
Тогаш во својата таѓа повикаа кон Господа,
и Тој ги спаси од нивните маки;

ѓи изведе од темнината и смртната сенка
и ѓи раскина нивните окови.
Нека ѓо слават Господа за Неѓовата добрина
и за Неѓовите чудесни дела кон синовите човечки!“

„Зошто таѓуваш, душо моја,
и зошто ме вознемируваш?
Надевај се на Боѓа,
бидејќи Неѓо јас пак ќе Го прославувам,
Оној, Кој е здравје за изразот на моето лице
и мој Боѓ.“
(Псалм 107:1-2; 105:2-3; 107:9-15; 42:11)

„Благодарете за сѐ; зашто таква е Божјата волја во Христа Исуса за вас.“ (1. Солунјаните 5:18) Овој налог е уверување дека дури и она што изгледа дека е против нас, сепак ќе послужи за наше добро. Бог не би барал од нас да бидеме благодарни за нешто што би било на наша штета.

„Господ е моја светлина и мое спасение;
од коѓо да се бојам?
Господ е крепост на мојот живот, од коѓо ќе се плашам?“
„Во злочест ден, Тој би ме скрил во Својата скинија,
би ме скрил под покривот на Своето живеалиште...
И јас ќе принесам во Неѓовата скинија жртва,
поради радоста; ќе пеам и ќе ѓо фалам Господа“

„Долѓо време чекав на Господа,
и Тој се наклони над мене и ѓо чу мојот вик,
и ме изведе од длабината на јадот и од длабоката тиња,
па ѓи постави моите нозе на камен

и љи зацврсти моите стапала.

*И во мојата уста вложи нова песна -
пофалба на нашиот Боџ.*

*„Господ е моја крепост и мој штит;
на Неџо се надеваше моето срце и Тој ми помоџна;
затоа се зарадува мноџу моето срце
и со своја песна ќе џо прославувам.“
(Псалм 27:1; 27:5, 6; 40:1-3; 28:7)*

Една од најголемите пречки за оздравување на болните е нивната сосредоточеност на себеси. Многу инвалиди мислат дека сите треба да сочувствуваат со нив и да им помогнат, а всушност она што им е најпотребно е да излезат од себеси и да почнат мислат и да се грижат за другите.

Честопати се упатуваат срдечни молитви за оние што се во неволја, кои се тажни и обесхрабрани; и тоа е во ред. Ние треба да се молиме Бог да испрати светлина во замрачениот ум и да го утеши ожалостеното срце. Меѓутоа, Бог одговара на молитвите на оние што се трудат и самите да бидат канали за Неговите благослови. Додека се молиме за така ожалостените души, треба да ги поттикнеме и тие од своја страна да се залагаат за оние што имаат поголема потреба од помош. Настојувајќи да им помогнат на другите, тие ќе го растераат мракот и потиштеноста и од сопственото срце. Ќе примиме благослов, доколку настојуваме да ги утешиме и другите, со утехата со која самите сме утешени.

Педесет и осмата глава од книгата на пророкот Исаија претставува рецепт за оздравување на телото и душата. Доколку копнееме за здравје и вистинска среќа во животот, ние мораме да се придржуваме кон правилата дадени во овој дел од Библијата. Еве што вели Господ за службата, која му е угодна и благословите што произлегуваат од неа:

*„Раздели џо својот леб со џладните,
и скитниците сиромаси одведи џи во својот дом;
ако видиш џол, - облечи џо,*

и од еднокрвниот не се криј.
Тоѓаш твојата светлина ќе се јави како зора,
и твоето здравје наскоро ќе процвета,
твојата правда ќе оди пред тебе
и Господовата слава ќе те придружува.
Тоѓаш ти ќе повикаш - и Господ ќе те чуе,
ќе извикаш - и Тој ќе рече, Еве ме.
Ако ѓо отстраниш од себе јаремот,
коѓа ќе престанеш да пружаш прст и да зборуваш лошо,
и ако ја отвориш својата душа на ѓладниот
и ја наситиш душата на страдалникот
тоѓаш твојата светлина ќе изѓрее во темнината,
и твојот мрак ќе биде како пладне;
и Господ секоѓаш ќе ти биде водач,
и во време на суша ќе ја наситува твојата душа
и ќе ѓи крепи твоите коски;
ти ќе бидеш како ѓрадина напоена со вода
и како извор,
чиѓ води никоѓаш не пресушуваат.“
(Исаѓја 58:7-11)

Добрите дела претставуваат двоен благослов; тие се благотворни не само за оние за кои се наменети, туку и за оној што ги прави. Осведочувањето дека го правиме она што е исправно, претставува еден од најдобрите лекови против болестите на телото и душата. Кога духот ни е среќен и задоволен заради чувството дека сме ја исполниле нашата должност, кога сме свесни дека ги усреќуваме другите, влијанието, кое бодри и облагородува, внесува нов живот во целото битие.

Наместо постојано да бара сочувство, инвалидот треба да се потруди да сочувствува со другите. Положете го бремето на своите слабости, таги и болки на сочувствителниот Спасител. Отво-

рете го вашето срце за Неговата љубов и дозволете преку вас таа да потече и на другите. Имајте предвид дека секој има тешкотии што мора да ги поднесува и тешки искушенија на кои треба да се спротивстави и дека вие можете нешто да сторите, со цел да го олесните нивното бреме. Изразувајте благодарност за благословите во кои уживате; покажете дека го цените вниманието што ви се укажува. Чувајте го вашето срце секогаш полно со Божјите скапоцени ветувања, за од него, како од ризница да потечат зборови што ќе претставуваат утеха и сила за другите. Тоа ќе влијае спасоносно и благотворно и на вас. Настојувајте секогаш да бидете благослов за оние што ве опкружуваат и секогаш ќе пронајдете пат и начин како да бидете од помош, како за членовите на своето семејство, така и за другите.

Кога и оние со слабо здравје би можеле да заборават на себе, интересирајќи се за другите; кога би го исполниле Божјиот налог да им служат на оние што се позагрозени од нив, тогаш би ја вкусиле вистинитоста на пророчкото ветување: „Тогаш твојата светлина ќе се јави како зора, и твоето здравје брзо ќе процвета.“

Мера и Елим

*Денес е тука Елим со своите палми и извори
и среќна сенка за пустинскиот патник,
А вчера беше Мера, сета камена и пушта
незасенчена осаменост и таѓа.*

*Сепак, истата пустина ѝ чува двата,
истите топли ветри талкаат по пустата почва;
истата ниска долина ѝ заштитува двата
и истите планини наоколу ѝ кријат.*

*Така е и со нас на Земјата
и колку што паметам, секогаш било така;
жорчливото и слаткото, таѓата и радоста,
се блиску едно до друго, оддалечени само ден.*

Некогаш Боџ ја претвора нашата ѓорчина во сласт,
некогаш ни дава пријатни жубори;
некогаш не засенчува со столб од облак,
а некогаш на блаџословите им носи палмови сенки.

Што е важно!? Времето нема да биде долџо;
и Мера и Елим ќе бидат минато;
нашите пустински извори и палми ќе ѓи снема скоро,
конечно стасавме до „Градот на нашиот Боџ.“
О, среќна земја! Зад овие осамени ридови.
Каде непресушни извори жуборат, се смеат;
О, свет рају! Над овие сводови,
каде ќе заврши пустото ни патешествие.
„Хоратиус Бонар“

Благословена сигурност

Блаџословена сиџурност, Исус е мој!
О, каков предзнак на божествена слава!
Наследник на спасението, од Боџа откупен.
Роден од Неџовиот Дух, во Неџова крв измиен.

Хор:

Ова е моја приказна, песна моја,
Го славам мојот Спасител постојано;
Ова е моја приказна, песна моја,
Го славам мојот Спасител постојано.
Совршена потчинетост - совршена сласт,

Визии на вознесување бликаат пред моите очи.
Анџели се симнуваат и од ѓоре носат
Одеци на милост, шепот на љубов.

Совршена потчинетост, одмор од сè
Во Спасителот сум блаџословен и среќен.
Стражарам и чекам, наѓоре ѓледам,
Полн со Неѓова добрина, изѓубен во Неѓовата љубов.

„Фани Џ. Кросби“

ВО ДОПИР СО ПРИРОДАТА

Создателот, за нашите прародители избрал околина што била најсоодветна за нивното здравје и среќа. Тој не ги сместил во некоја палата, ниту ги опкружил со вештачки украси и раскошни нешта за кои денес многумина копнеат. Тој ги довел во допир со природата и тесно ги поврзал со Небесните свети битија.

Убавите грмушки и нежни цвеќиња, на сите страни биле пријатна глетка во градината што Бог ја подготвил да биде дом за Неговите деца. Во неа имало секаков вид дрвја, од кои многу принесувале благопријатни и вкусни плодови. Птиците црцореле со својот славопој на нивите гранки, а земните созданија уживале без страв под нивната сенка.

Адам и Ева, во нивната неизвалкана чистота ги радувало сè што можеле да видат и слушнат во Едем. Бог ним им одредил и занимање во градината, „да ја обработуват и да ја пазат.“ (Битие 2: 15) Секојдневната работа им донесувала здравје и ведрина, па тие потполно среќни ги поздравувале посетите на својот Создател, Кој во свежината на вечерините им се придружувал во прошетка и разговор. Господ секојдневно ги поучувал.

Начинот за живот што Бог го предвидел за нашите прародители претставува поука и за нас. И покрај тоа што гревот ја помрачил земјата, Бог копнее Неговите деца да најдат задоволство во делата на Неговите раце. Колку поблиску луѓето се придржу-

ваат до Неговиот план, толку почудесно Тој ќе работи за исцелување на човештвото. Болните треба да бидат во тесен допир со природата. Животот во слободниот простор на природата ќе има чудотворно дејство на многу беспомошни, чии случаи се речиси безнадежни.

Градската врева, возбудување и хаос, напрегнатиот и извештачен живот, најмногу го заморуваат и исцрпуваат болниот. Воздухот исполнет со чад и прашина, отровни гасови и микроби на заразните болести е многу опасен за живот. Болните се чувствуваат речиси како затвореници во своите соби, меѓу чии сидови повеќето престојуваат. Тие гледаат само куќи, плочници и забрзано мноштво и можеби се лишени од можноста да фрлат барем еден поглед на синото небо, сончевиот сјај, тревата, цвеќињата или дрвјата. Така, отуѓени од природата, тие очајуваат во своите страдања и стануваат жртви на сопствените тажни мисли.

Градот е преполн со опасности и за оние што се морално слаби. Пациентите, кои треба да ги победат своите неприродни апетити, во него се изложени на постојани искушенија. Тие треба да се сместат во нова средина, каде што нивните мисли ќе бидат насочени во друг правец; треба да бидат под влијанија коишто се сосема поинакви од оние што ги упропастиле нивните животи. Преместете ги за извесно време во почиста атмосфера, далеку од влијанијата што ги одвраќаат луѓето од Бога.

Кога би можеле да бидат подигнати надвор од градовите, институциите за згрижување на болните би работеле со многу поголем успех. Секогаш, кога е можно, сите оние што настојуваат да го повратат своето здравје, треба да одат таму, каде што ќе можат да уживаат во благословот на животот во природа. Природата е од Бога даден лекар. Чистиот воздух, прекрасната сончева светлина, цвеќињата и дрвјата, лозјата и овоштарниците и слободното движење во таквата средина даваат здравје и живот.

Лекарите и болничарите треба да ги охрабрат своите пациенти да се задржуваат што подолго на свеж воздух. За многу болни, престојувањето во природа е единствениот неопходно потребен лек. Природата има чудотворна моќ со која ги отстранува болестите предизвикани од возбудите и претерувањата на современиот живот што ги ослабнува и уништува силите на телото, умот и душата.

Колку би биле благотворни мирот и слободата на селото за болните изморени од градскиот живот, блескавите светилки и уличните вреви! Со колку страст би ѝ се вратиле на природата! Колку би се радувале на престојот на свеж воздух и би уживале во сончевата светлина и благопријатниот мирис на дрвјата и цвеќињата! Боровата смола, благопријатниот мирис на кедарот и елката; и другите дрвја во себе имаат својства што служат за исцелување и даваат живот.

Кога се во прашање долготрајни болести, ништо не може да придонесе за здравјето и среќата во толкава мерка, како животот во привлечна природна околина. Во неа и најбеспомошните можат да седат и лежат на сончева светлина, или во сенката на дрвјата. Доволно е само да ги подигнат своите очи, за да ги видат прекрасните лисја над себе. Ќе ги обземе слатко чувство на одмореност и освежување, додека го слушаат шумолењето на брезите. Изнемоштениот дух ќе се разбуди, а изгубената сила ќе се врати. И несвесно, духот се смирува, а забрзаниот пулс станува сè порамномерен. Додека така постепено се опоравуваат, тие ќе се обидат и да зачекорат, на пример за да скинат некој прекрасен цвет, кој претставува скапоцен весник на Божјата љубов за Неговото болно семејство на оваа Земја.

Треба да се направат планови за изведување на пациентите од затворен простор. Треба да се пронајде некое пријатно и лесно вработување за оние што се способни да работат. Покажете им колку е пријатна и корисна работата во природата. Поттикнете ги да дишат свеж воздух. Поучувајте ги да вдишуваат длабоко и да ги користат стомачните мускули при вдишувањето и зборувањето. Ваквото образование за нив ќе биде од непроценлива вредност.

Движењето на чист воздух треба да се претстави како животна потреба. А всушност не постојат подобри можности за такво движење, отколку обработувањето на земјата. Нека се грижат за цветните насади, нека работат во лозја или градини со зеленчук. Ако ги охрабрите да ја напуштат својата соба и да го поминуваат времето на свеж воздух, негувајќи цвеќиња или вршејќи некоја друга лесна и пријатна работа, тие ќе престанат да мислат на себе и своите страдања.

Колку повеќе пациентот престојува на отворен простор, толку помалку ќе има потреба од грижа. Во повесела средина и тој ќе има повеќе надеж. А ако е затворен в соба, ќе стане раздразлив

и полн со тегоби, иако можеби ќе го има само најдоброто. Опкружете го со природата и нејзините убавини, сместете го таму, каде што ќе може да го набљудува развивањето на цвеќињата и да го слуша птичјиот пој; и тогаш неговото срце ќе запее, во хармонија со песните на природата. Ќе настапи олеснување за телото и душата. Разумот ќе се разбуди, внатрешните способности ќе се придвижат и духот ќе биде оспособен да ја вреднува убавината на Божјиот збор.

Во природата секогаш може да се најде нешто што ќе го одврати вниманието на болните од нив самите и ќе ги насочи нивните мисли кон Бога. Опкружени со Неговите прекрасни дела, нивните умови ќе се издигнат над видливите нешта и тие ќе размислуваат за она што е невидливо. Убавините на природата ќе предизвикаат помисла за Небесниот Дом, каде што нема да постои ништо што ќе ја расипува убавината, ништо што валка или уништува, ништо што би предизвикало болест или смрт.

Лекарите и болничарите треба да црпат наука од природата, која е отворена книга на Божјата премудрост. Нека ги упатат своите пациенти кон Бога, чија Рака ги создала високите дрвја, тревата, и цвеќињата, охрабрувајќи ги во секое пупче и цвет да видат израз на Неговата љубов кон Своите деца. Оној, Кој се грижи за птиците и цвеќињата, ќе се грижи и за битијата, кои се создадени според Неговото обличје.

На болните најдобро може да им се зборува за новиот живот во Христа токму во природата, каде што ќе бидат опкружени со она што Бог го создал и ќе можат да вдишуваат свеж воздух што дава здравје. Тука може да им се чита од Божјата Реч. Тука светлината на Христовата правда може да ги осветлува срцата затемнети од гревот.

*О, кога би можел, од ден на ден,
да бидам во близината на мојот Боџ,
моите часови слатко би минувале,
додека бдеам над Неџовиот збор.*

*Господи, посакувам да живеам со Тебе,
обновен од ден на ден,*

*во радост, која светот никогаш не може да ја даде
и никогаш да ја одземе.*

*Блажен Исусе, дојди, владеј со моето срце,
И направи ме целосно Твој,
Да можам никогаш повеќе да не се делам
Ниту да жалам по Божествената Ти љубов.*

„Бенџамин Кливленд“

Мажите и жените што имаат потреба од физичко и духовно лекување, треба да бидат доведени во допир со луѓе, чии зборови и дела ќе ги привлечат кон Христа. Тие треба да бидат доведени под влијанието на Големиот Здравствен Мисионер, Кој може да ги излекува и душата и телото. Треба да ја слушнат приказната за љубовта на Спасителот, за простувањето, кое им е загарантирано на сите што доаѓаат кај Него исповедајќи ги своите гревови.

Под вакво влијание многумина страдалници ќе бидат изведени на патот на животот. Небесните ангели соработуваат со човечките орудија во донесувањето охрабрување, надеж, радост и мир, до срцата на болните и страдните. Во вакви услови болните ќе бидат двојно благословени и многумина ќе најдат оздравување. Крутиот, несигурен чекор ќе ја поврати својата еластичност. Очите ќе го повратат својот сјај. Безнадежните ќе се исполнат со надеж. Незадоволните ќе станат задоволни. А гласот, кој порано се жалел, ќе почне да изразува радост и задоволство.

Кога ќе биде повратено физичкото здравје, мажите и жените можат подобро да ја испитаат верата во Христа, која донесува исцелување на душата. Постои необјаснив мир, радост и спокој во свеста дека гревовите ни се простени. Замаглената надеж на христијанинот станува светла и јасна. Неговите зборови го изразуваат верувањето: „Бог ни е нам прибежиште и сила, помошник на секој, кој во маќа ќе се најде.“ „Кога би тргнал и по долината на смртната сенка, нема да се исплашам од злото, зашто Ти си со мене; Твојот жезал и Твојата палка ме успокојуваат.“ „Тој му

дава сила на изморениот и му дарува јачина на изнемоштениот.“
(Псалм 46:1; 23:4; Исаија 40:29)

Мојата вера ѓледа кон Тебе,
О, Јаѓне од Голѓота,
Божествен Спасителу;
слушни ме сеѓа додека се молам,
отстрани ја сета моја вина,
о, дозволи од овој ден
да бидам сосема Твој.

Нека Твојата боѓата блаѓодат
влее сила во моето исцрпено срце,
нека се разбуди мојата ревност;
како што Ти си умрел за мене,
така нека биде чиста, топла и постојана
мојата ѓубов за Тебе,
жив оѓан.

Додека се борам со мрачните животни проби,
а околу мене се шири таѓа,
биди ми водич;
претвори ја темнината во ден,
избриши ѓи моите таѓовни солзи,
и не дозволувај ми
некоѓаш да се отстранам од Твојот пат.

„Реј Палмер“

Петти дел

ЗДРАВСТВЕНИ НАЧЕЛА

ОПШТА ХИГИЕНА

Сознанието дека човекот е Божји храм, престојувалиште во кое се открива Неговата слава, треба да биде најголем поттик за грижата и развојот на нашите физички сили. Бог грижливо и верно го создал човечкиот организам и Тој нè обврзува да го проучуваме, да ги разбереме неговите потреби и да ја исполниме нашата улога во заштитата од она што му наштетува и го понижува.

Циркулација на крвта

За да имаме добро здравје, мораме да имаме добра крв, затоа што крвта е река на животот. Таа го надоместува истрошеното и го храни нашето тело. Таа донесува живот и виталност до секој дел од нашиот организам, кога е задоволена со соодветни хранливи елементи и прочистена и засилена од допирот со свежиот воздух. Колку е подобра нејзината циркулација, толку подобро таа ќе ја изврши својата задача.

При секое отчукување на срцето, крвта треба лесно и брзо да помине низ секој дел од телото. Нејзиното циркулирање не смее да биде отежнато со тесна облека или стегање, или пак со недоволно затоплување на екстремитетите. Сè што ја попречува циркулацијата, ја потиснува крвта назад во виталните органи што

доведува до нејзино натрупување. Како резултат на тоа, честопати се јавуваат главоболка, кашлица, срцебиење или лошо варење на храната.

Дишење

За да имаме добра крв, ние мораме правилно да дишиме. Длабокото вдишување чист воздух што ги исполнува белите дробови со кислород ја прочистува крвта. Тоа ѝ дава на крвта светла боја и како животворна река ја испраќа до сите делови на телото. Доброто дишење ги смирува нервите; го стимулира апетитот, го потпомага варењето и дава здрав, окрепувачки сон.

На белите дробови треба да им се овозможи најголемата можна слобода. Слободната активност го развива нивниот капацитет, кој се намалува доколку се притиснати или стегнати. Вообичаеното седење во наведната положба е мошне штетно. Во таква положба е невозможно да се диши длабоко. Наскоро, плиткото дишење станува навика и белите дробови ја губат својата способност да се шират. Сличен ефект се предизвикува и со силното стегање на градите. На долниот дел од градите не им се остава доволен простор; абдоменалните мускули што се дизајнирани да помагаат при дишењето, не ја извршуваат во потполност својата задача и белите дробови се ограничени во своето делување.

На тој начин не добиваме доволно кислород. Крвта тече низ вените забавено. Се задржуваат отпадните, отровни материи што требале да бидат исфрлени при издишувањето, а крвта станува нечиста. Со ова не се погодени само белите дробови, туку и стомакот, црниот дроб и мозокот. Кожата станува жолтеникава, варењето забавено; срцето ослабнува; мозокот е замрачен; мислите збркани; духот го обземаат тага и раздразливост; целиот организам е под притисок и неактивен и особено подложен на болести.

Белите дробови постојано исфрлаат нечистоии и треба да имаат постојан дотур на свеж воздух. Нечистиот воздух не го обезбедува потребното количество кислород и крвта поминува непрочистена низ мозокот и другите органи. Затоа е неопходно добро проветрување. Животот во затворени, лошо проветрени простории, во кои воздухот е истрошен и загушлив, го ослабнува

целиот организам. Тој станува особено чувствителен на студ и се разболува дури и при најмало изложување. Многу жени се бледи и слаби токму поради постојаниот престој во затворени простории. Тие повторно и повторно го вдишуваат истиот воздух, сè додека тој не стане полн со отровни честички исфрлени преку белите дробови и порите на кожата, поради што нечистотијата повторно се враќа во крвта.

Проветрување и сончева светлина

При конструирањето згради за јавна употреба или живеење, треба да се поведе сметка тие да имаат добра вентилација и многу сончева светлина. Црквите и училиците често заостануваат во овој поглед. Занемарувањето на соодветната вентилација е многу одговорна за слабата концентрација и здодевноста, кои го уништуваат ефектот на многу проповеди и ја отежнуваат работата на учителот.

Колку е тоа можно, сите згради наменети за живеење треба да бидат подигнати на високо, добро исушено тло. Со тоа, нашите домови ќе бидат суви и ќе се спречи опасноста од болести предизвикани од влага и штетни испарувања. На ова прашање често се гледа со недоволна сериозност. Поради влагата и маларијата на ниските места, многумина биле со хронично нарушена здравствена состојба, сериозно болни, па дури и умреле.

Од особена важност е при градбата на куќите да се обезбеди целосна вентилација и многу сончева светлина. Во секоја соба треба да има проток на воздух и сонце. Спалните соби треба да бидат поставени, така што ќе имаат деноноќен проток на воздух. Ниту една просторија не смее да биде наменета за спална соба, доколку не може да биде изложена на сонце и воздух во текот на целиот ден. Во повеќето земји, спалните треба да имаат уреди за загревање, кои добро ќе ги затоплат и ќе ја исушат влагата во текот на студеното или влажно време.

На гостинските соби треба да им се посвети подеднакво внимание како на собите наменети за постојана употреба. Како во другите спални соби и во неа треба да има доволно воздух, сонце и уред за загревање, кој ќе ја исуши влагата што секогаш се јавува во простории што не се употребуваат постојано. Секој што спие

во темна просторија, или во недоволно проветрена и сува постела, го ризикува сопственото здравје, а често и својот живот.

Многу луѓе внимателно се грижат за цвеќињата или растенијата во своите домови. Стакленикот или прозорецот наменет за таа употреба е топол и сончев; бидејќи без топлина, воздух и сонце растенијата нема да живеат и да напредуваат. Ако е ова потребно за животот на растенијата, колку е тогаш понеопходно за нашето и здравјето на нашите семејства и гости!

Ако сакаме нашиот дом да биде здраво и среќно место, ние мораме да го поставиме над влагата и маглата на ниските предели и да овозможиме слободен пристап на животворните небесни дарови. Растргнете ги тешките завеси, отворете ги капаците и прозорците, не дозволувајте да ги засенчува никаков бршлен, без оглед на неговата убавина; не садете дрвја толку блиску до куќата што ќе му оневозможат пристап на сонцето. Завесите и мебелот можеби ќе избледат од сонцето и рамките на сликите ќе потемнат; но тоа ќе донесе здрав сјај на детските образи.

Оние што се грижат за постарите лица, треба особено да внимаваат тие да имаат добро затоплени, удобни соби. Виталноста исчезнува со одминувањето на годините, а со тоа се намалува и способноста за борба со нездравите влијанија; затоа старите имаат поголема потреба од сонце и свеж, чист воздух.

Бескомпромисната чистота е од суштествена важност како за физичкото, така и за менталното здравје. Од телото, преку кожата постојано се исфрлаат нечистотии. Нејзините милиони пори, брзо се затнуваат, доколку не се одржуваат чисти со често капење; на тој начин нечистотијата што требала да излезе преку кожата, станува дополнителен товар на другите органи за излучување.

Повеќето луѓе ќе имаат полза од студена или умерено топла бања секој ден, наутро или навечер. Наместо да ја намалува отпорноста кон настинки, добрата бања нè заштитува од нив, бидејќи ја подобрува циркулацијата на крвта; крвта излегува до површината и нејзиниот проток станува полесен и подобар. При тоа заживуваат и умот и телото. Мускулите стануваат поеластични, а разумот побистар. Бањата ги смирува нервите. Ја потпомага работата на цревата, стомакот и црниот дроб, давајќи им здравје и енергија; а го подобрува и варењето.

Исто толку важна е и хигиената на алиштата. Облеката што ја носиме ги впива отпадните материи што излегуваат преку порите; ако таа не се менува и пере доволно често, нечистотиите ќе бидат повторно апсорбирани во организмот.

Секој вид нечистотија води кон болест. Микробите на смртта престојуваат во темните, запоставени кошиња, во остатоците што се распаѓаат, во влагата и мувлата. Не смееме да дозволиме отпадоци од овошје и зеленчук, ниту паднати лисја да се распаѓаат блиску до куќата и да го загадуваат воздухот. Во домот не смее да се толерира ништо нечисто или распадливо. Во градовите што биле сметани за совршено здрави, се појавиле многу епидемии на треска, како резултат на распадливи материи околу домовите на некои небрежни домаќини.

Совршената хигиена, изобилната сончева светлина, грижливиот одржување на секој дел од куќата, се од суштествена важност за ослободување од болестите, како и за расположението и виталноста на домашните.

ХИГИЕНАТА МЕЃУ ИЗРАЕЛЦИТЕ

Во поуките што Бог му ги дал на Израелскиот народ, посветено е посебно внимание на зачувувањето на здравјето. Народот, кој од ропство излегол со нехигиенските и нездравите навики што ги наследил, бил подложен на најстрога вежба во пустината, пред да влезе во Ханаан. Бил поучуван на здравствените принципи, а санитарните прописи му биле наметнати со закон.

Заштита од болести

Тие морале да прават разлика меѓу она што е чисто и нечисто не само во религиозната служба, туку и во секојдневниот живот. Сите, кои дошле во допир со заразни болести, биле изолирани од логорот и не им било дозволено да се вратат без внимателно чистење на телото и облеката. Во случај на заболен од заразна болест, биле дадени следните упатства:

„Секоја постела на која ќе легне... нечиста е; и секој предмет на кој ќе седне... нечист е. И кој ќе се допре до неговата постела, да ја испере својата облека и да го измие своето тело со вода и да биде нечист до вечерта... И кој се допре до телото на овој... да ја испере својата облека и да се измие со вода и да биде нечист до вечерта. И секој, до кого ќе се допре оној... а не си ги измил

своите раце, да ги испере своите алишта и да го измие своето тело со вода и нечист ќе биде до вечерта. Глинен, пак, сад до кој ќе се допре оној... да се скрши; а секој дрвен сад да се измие со вода и ќе биде чист.“ (Левит 15:4-12)

Законот за лепрозните исто така укажува на темелноста со која требале да се спроведуваат овие прописи:

„Сè додека е болеста на него (лепрозниот) нека биде нечист; тој е нечист; нека живее насамо. Неговиот дом нека биде надвор од живеалиштето. Кога заразата на лепрата се појави на облека-та, било на волнена било на ленена, или на основа или на потка од лен или од волна; или на кожа, или на каков и да е кожен предмет; па ако дамките на облеката или на кожата, на основата или на потка од лен или од волна; или на кожа, или на каков и да е кожен предмет;... Свештеникот, откако ќе го прегледа што е заразно... Ако заразата се проширила по облеката, по основата или потката, или по кожата, или по каков и да е кожен предмет, тоа е заразна лепра. Работата е нечиста. Таа облека – било основата или потката, од волна или од лен, или некаквиот кожен предмет за кого заразата се прилепила – се заразила со лепра, нека се изгори во оган.“

Исто така ако куќата давала доказ дека не била безбедна за живеење, требала да биде уништена. Свештеникот требало да ја „урне, а камењата и дрвјата и целата струганица од мачканицата на куќата да се изнесат надвор од населбата, на нечисто место. Оној што ќе влегува во таа куќа, додека е таа затворена, нечист ќе биде до вечерта; а оној што ќе спие во таа куќа, да ја испере својата облека и нечист да е до вечерта; а кој ќе јаде во таква куќа, и тој треба да ја испере својата облека и нечист ќе е до вечерта.“ (Левит 14:45-47)

Чистота

Неопходноста од лична хигиена била изнесена на највпечатлив начин. Пред да се соберат кај Синајската Гора да го слушнат Божјиот глас, Кој го објавил законот, од луѓето било побарано да се измијат и себеси и своите облеку. Оваа наредба требала да биде спроведена под закана со смртна казна. Во присуството на Бога, не може да се толерира никаква нечистотија.

За време на својот престој во пустината, Израелците речиси постојано биле на отворено, каде што нечистотиите се помалку штетни, отколку, кога се престојува во своите домови. Сепак, од нив најстрого се очекувало да одржуваат хигиена во шаторите и надвор од нив. Никакви остатоци не смееле да останат во и околу логорот. Господ вели: „Бидејќи Господ, твојот Бог, дојде во твојот логор, за да те избави и да ги предаде твоите непријатели во твои раце; затоа твојот логор треба да биде свет.“ (Второзаконие 23:14)

Исхрана

Направена е разлика помеѓу чистото и нечистото во исхраната: „Јас сум Господ, ваш Бог, Кој ве оддели од сите народи. Правеете разлика меѓу чист и нечист добиток, и меѓу чистата и нечистата птица, и не ги осквернувајте своите души со добиток, и со птица и со она што лази по земјата, она што ви го одвоив како нечисто.“ (Левит 20:24, 25)

За Израелците биле забранети многу прехранбени производи, кои незнабошците околу нив, слободно ги употребувале. Тоа не било направено само за да се разликуваат од другите. Забранетите работи се нездрави. А фактот што биле прогласени за нездрави, нè учи дека нечистата храна го осквернува човекот. Она што го изопачува телото, води и кон изопачување на душата. Тоа го прави човекот недостоен за заедница со Бога и возвишена и света служба.

И во Ветената земја била продолжена навиката за создавање добри навики, започнати во пустината. Луѓето не се збивале во градови, туку секое семејство имало свој имот што им ги обезбедувал сите здравствени благослови на природниот, неизвештачен живот.

Во врска со суровите порочни навики на Ханаанците, кои Израелците ги изгониле пред себе, Господ рекол:

„Не постапувајте според законите на незнабошците што ќе ги изгонам пред вас; затоа што тие сето тоа го правеа, Јас негодував против нив.“ (Стих 23) „И не ја внесувај гнасотијата во својот дом, за да не бидеш проколнат како тие.“ (Второзаконие 7:26)

За сите секојдневни работи, Израелците ја имале поуката испратена преку Светиот Дух:

„Не знаете ли вие дека сте Божји храм, и Божјиот Дух живее во вас? Ако некој го разори Божјиот храм, него Бог ќе го разори; зашто Божјиот храм е свет, а тоа сте вие.“ (1. Коринтјаните 3:16, 17)

Радост

„Веселото срце е благотворно како лек, а паднатиот дух коски суши.“ (Изреки 17:22) Благодарноста, радоста, добрата волја, верата во Божјата љубов и грижа – тоа се најголемите заштитници на здравјето. Тие требале да бидат основни животни карактеристики на Израелците.

Патувањето на годишните прослави во Ерусалим три пати во годината и еднонеделниот престој во шатори за време на празникот Сеници, биле можности за дружење и рекреација на отворено. Радоста што ја овозможувале овие празници, уште повеќе се зголемувала со топлата гостољубивост кон странците, левитите и сиромашните.

„Развесели се... за сите добра, што Господ, твојот Бог, ти Ги даде тебе, ти и твојот дом, ти и левитот и придодениот, што е кај тебе.“ (Второзаконие 26:11)

Во подоцнежните години, Божјиот закон се читал пред заробениците вратени од Вавилон, кога народот плачел заради своите престапи. Тогаш биле изговорени следните зборови:

„Не тажете и не плачете... одете јадете... мрсно и пијте слатко, и испратете им делови на оние, што немаат приготвено, зашто овој ден е свет пред нашиот Господ. Не тажете, зашто радоста пред Господа е поткрепа пред вас.“ (Неемија 8:9, 10)

А било објавено и прогласено: „Одете во гората и донесете вејки од питома маслинка, вејки од дива маслинка, миртови вејки, палмови вејки и вејки од други широколисни дрвја, за да направите сеници според запишаното. Отиде народот и донесе, та си направија сеници, секој на својот покрив и во своите дворови, и во дворовите на Божјиот дом, и на плоштадот при Водните Порти, и на плоштадот при Ефремовите Порти.“ (Стихови 15-17)

Бог им дал на Израелците упатства за сите принципи на физичкото и моралното здравје, назначувајќи им да не ги сметаат овие принципи за помалку важни од Законот:

„Овие зборови, што ти ги заповедам денес, да бидат во твоето срце и во твојата душа; и пренесувај им ги на своите деца и зборувај за нив, кога седиш дома и кога си на пат, кога си легнуваш и кога стануваш; и врзи ги на твојата рака како знак, и да ти биде тој, непоколеблив пред твоите очи, и напишете ги на надвратникот на вашите куќи и на вашите врати.“ (Второзаконие 6:6-9)

„Ако еден ден твојот син те праша, велејќи: Што значат тие заповеди, наредби и закони, кои ви ги заповеда Господ, вашиот Бог? Кажи му тогаш на твојот син: ‘... ни заповеда Господ да ги исполнуваме сите тие наредби, да се боиме од Господа, нашиот Бог, за да ни биде добро во сите денови, за да си го зачуваме својот живот, како и денес.’“ (Стихови 20-24)

Доколку Израелците ги послушале примените упатства, ползувајќи се од нивните предимства, тие би биле очигледна поука на светот за здравје и напредок. Како народ, кој живее во согласност со Божјиот план, тие би биле заштитени од болестите што ги напаѓале другите народи. Би се здобиле со физичка сила, виталност и интелект над сите други народи. Би биле најмоќната нација на Земјата. Бог вели:

„Благословен ќе бидеш повеќе од сите народи.“ (Второзаконие 7:14)

„Господ ве избра денес вие да Му бидете Негов избран народ, како што Ти рече, ако ги почитувате сите Негови заповеди, и дека Тој ќе те постави погоре од сите народи, што Ги создал, прочуен, фален и славен, и дека вие ќе Му бидете свет народ на Господа, вашиот Бог, како што беше рекол.“ (Второзаконие 26:18, 19)

„И ќе се пренесат на тебе сите овие благослови и ќе се исполнат, ако го слушаш гласот на Господа, твојот Бог. Благословен ќе бидеш во градот и благословен во полето. Благословен ќе биде плодот на твојата утроба, плодот на твојата земја, плодот на твојот добиток, плодот на твоите волови, и плодот на твоите овци. Благословени ќе бидат твоите житници и твоите амбари. Благословен ќе бидеш, кога влегуваш, и благословен – кога излегуваш.“ (Второзаконие 28: 2-6)

„Господ да ти испрати благослови на твоите плодови и на секоја работа на твоите раце; и на земјата, која Господ, твојот Бог, ти ја дава. Господ, твојот Бог, нека те постави за свој свет народ, како што Ти се беше заколнал тебе и на твоите татковци, ако ги

извршуваш заповедите на Господа, твојот Бог, и одиш по Неговите патишта. И тогаш ќе видат сите народи на Земјата, дека името на Господа, твојот Бог, ти е дадено тебе, и ќе се исплашат од тебе. И Господ, твојот Бог, нека ти даде изобилство во сите блага, во плодот на твојата утроба, во плодот на твојот добиток и во плодот на твоите ниви на земјата, за кои Господ им се беше заколнал на твоите татковци дека ќе ти ги даде. И Господ нека ти го отвори Своето добро сокровиште, небото, за да дава навреме дожд на земјата и да ги благослови сите работи на твоите раце... Господ, твојот Бог, да те направи глава, а не опашка, и да бидеш само на високо, а не на ниско, ако ги пазиш заповедите на Господа, твојот Бог, кои ти Ги заповедам денес да ги почитуваш и исполнуваш.“ (Стихови 8-13)

На првосвештеникот Арон и неговите синови им биле дадени следните упатства:

„Така да ги блаґословувате Израелевите синови и ґоворете им:

„Да те блаґослови Господ и да те чува!

Да поґледне милостиво кон тебе Господ со Своето светло лице на тебе

и да те помилува;

да ґо сврти Господ кон тебе Своето лице

и да ти даде мир!

Така да ґо спомнувате Моето Име над Израелевите синови, и Јас ќе ги блаґословам.“

„Како твоите денови, ќе се зґолемува твојата сила.

Нема друґ како возљубениот Боґ,

Кој се пронесува по небото, тебе на помош

и по облаците во Своето величество.

Вечниот Боґ е твое прибежиште,

и ти си под силата на Неґовите вечни мишки...

Израел живее во безопасност,

а Јакововиот извор,
во земја изобилна со жито и вино,
каде небесата дождат со роса.
Блажен си ти, Израеле!
Кој е како тебе, народ пазен од Господа,
Кој ти е штит и славodobивачки меч!“
(Броеви 6:23; 6:24-27; Второзаконие 33:25-29)

Израелците не ја исполниле Божјата цел и затоа не ги примиле благословите што можеле да бидат нивни. Но Јосиф и Даниел, Мојсеј и Илија се благородни примери за резултатите на вистинскиот животен план. Таквата верност и денес ќе донесе исти резултати. За нас е напишано:

„Вие сте народ избран, царско свештенство, свет народ, луѓе придобиеени, за да ги вознесете совршенствата на Оној, Кој ве повикал од темнина во Својата чудна светлина.“ (1. Петар 2:9)

„Благословен е оној човек, кој се надева на Господа,
и кому надежта му е Господ.“
Тој ќе процвета како палма,
ќе се издигне како кедар ливански.
Засадените во Господовиот дом,
ќе процветаат во дворовите на нашиот Бог;
тие и во староста ќе бидат плодни,
помазани и ќе живеат угодно.“

„Твоето срце да ти чува Моите заповеди;
зашто тие ќе ти придадат долги дни,
години на живот и мир.“
„Тогаш ќе бидеш без опасност по својот пат,
и твојата нога нема да се сопне.

Кога ќе леѓнеш да спиеш, нема да се плашиш,
и кога ќе заспиеш, сонот ќе ти биде пријатен.
Нема да се исплашиш од ненадеен страв,
ниту од напад, кој доаѓа од безбожниците,
бидејќи Господ ќе биде на сите твои патишта
и ќе ја запази твојата нога од препнување“
(Еремија 17:7; Псалм 92:12-14, 15; Изреки 3:1, 2, 23-26)

ОБЛЕКА

Библијата нè учи на скромност во облекувањето. „Исто така и жените, облечени пристојно...“ (1. Тимотеј 2:9) Ова забранува разметливост во облекувањето, упадливи бои и раскошни украси. Од скромниот изглед на кој поттикнува Божјата Реч е исклучено сè што има за цел да привлече внимание на оној што ја носи облеката, или да предизвика восхит.

Нашата облека не треба да биде скапа – ниту со „злато или со бисери или со скапоцени облеки.“ (Стих 9)

Парите ни се доверени од Бога. Тие не се наши за да ги трошиме за потхранување на гордоста или амбициите. Во рацете на Божјите деца е храната за сиромашните и облеката за необлечените. Тука е одбраната на загрозените, можноста за исцелување на болните, како и за проповедање на Евангелието на сиромашните. Кога мудро би го употребиле она што сега разметливо го трошите, би можеле да развеселите многу срца. Погледнете го Христовиот живот. Проучувајте го Неговиот карактер и учествувајте со Него во самооткажувањето.

Во таканаречениот христијански свет се трошат многу пари на накит и непотребно скапа облека, доволни за да се нахранат гладните или облечат голите. Модата и разметливоста ги црпат средствата што можат да ги утешат сиромашните и страдните. Тие му го крадат на светот Евангелието за Христовата љубов.

Мисиите трпат скудност. Многумина пропаѓаат, бидејќи нема кој да им го однесе христијанското учење. Незнабошците околу нас и во странските земји се непоучени и неспасени. Кога Бог ја дарувал земјата со изобилство и ги наполнил нејзините ризници со доволно потреби за удобен живот, кога ни дал толку неограничено познавање за спасението на Неговата вистина, каков изговор можеме да понудиме за тоа што дозволуваме плачот на вдовиците и сираците да се издига кон небото? Во Господовиот ден, кога ќе се соочиме лице в лице со Оној, Кој го дал Својот живот за овие кутри луѓе, каков изговор ќе понудат оние што ги трошат своето време и пари на задоволствата што Бог ги забранил? Зар Христос нема да им рече на таквите: „Бев гладен и не Ми дадовте да јадам; бев жеден и не Ме напоивте; бев странец и не Ме прибравте; бев гол и не Ме облековте; бев болен и во затвор и не Ме посетивте... Доколку не сте го направиле тоа на еден од овие Мои најмали браќа и Мене не сте Ми го направиле.“ (Матеј 25:42, 43)

Но нашата облека, иако скромна и едноставна, треба да биде со добар квалитет, прикладни бои и соодветна на намената. При нејзиниот избор треба да се раководиме според нејзината трајност, а не од изгледот. Таа треба да нè затоплува и заштитува. Во книгата Соломонови изреки е опишана една мудра жена: „Не се плаши од студ за својата челада, зашто сета нејзина челада е облечена во двојни алишта.“ (Изреки 32:21)

Нашата облека треба да биде чиста. Нечистотијата на облеката е нездрава, а со тоа ги загадува и телото и душата. „Вие сте Божји храм... кој ќе го уништи Божјиот храм, Бог ќе го уништи него.“ (1. Коринтјаните 3:16, 17)

Облеката треба да биде здрава во секој поглед. „Над сите нешта“ – Бог сака „да бидеме здрави“ – како телесно, така и душевно. И треба да работиме заедно со Него во зачувувањето на здравјето на душата и телото. Добрата облека го потпомага и едното и другото.

Таа треба да биде привлечна, убава, огледало на природната едноставност. Христос нè предупредил против гордоста на животот, но не и против привлечноста и природната убавина. Тој укажал на полските цвеќиња, на кринот развиен во својата чистота и рекол: „Дури ни Соломон во сета своја убавина не се облече како еден од нив.“ (Матеј 6:29) На тој начин, преку природните нешта, Христос ја илустрирал убавината што Небото ја вреднува,

скромната привлечност, едноставноста, чистотата, соодветноста што ќе нè направи пријатни за Него.

Тој ни заповеда да ги употребиме најубавите облекувања за нашите души. Никаков надворешен изглед не може да се спореди со вредноста на „постојаниот и тивок (кроток) дух“, што е од голема вредност пред Бога. (1. Петар 3:4)

Колку е скапоцено Неговото ветување за оние, кои се раководат според принципите на Спасителот:

„Зошто се грижите за облеката?... Па, ако полската трева, што денеска постои, а утре во оган се фрла, Бог така ја облекува, а колку повеќе вас, малOVERНИ? Па затоа не грижете се и не зборувајте:... во што да се облечеме? Вашиот Небесен Татко знае дека за сето ова имате потреба. Но барајте го најнапред Царството Небесно и Неговата правда, и сè ова ќе ви се додаде.“ (Матеј 6:28-33)

„Цврстиот по Дух Ти го пазиш во совршен мир, зашто на Тебе се надева.“ (Исаија 26:3)

Во каква спротивност е ова со загриженоста, неспокојот, болноста и неволјите, кои се резултат од правилата на модата! Многу од модерните облекувања што ги диктира модата, се во голема спротивност со принципите дадени во Писмото. Можете ли да замислите стил на облекување што се одржал неколку века или барем неколку децении? Колку од нив, кога ќе излезат од мода, можеле да бидат прогласени за нескромни; колку од нив се покажале како неадекватни за префинетата, богобојазлива жена што се почитува себеси.

Менувањето на изгледот само поради модата, речиси не е одобрено во Божјата Реч. Со менувањето на стилот, со дотерувањето и скапите украси, богатите ги растураат своето време и средства и напразно ја трошат енергијата на умот и душата. Тие ставаат тешко бреме врз средната и сиромашната класа. Многумина, кои одвај заработуваат за живот и кои можат самите да си сошијат едноставни облекувања, се принудени да одат на кројач со цел да бидат модерни. Многу сиромашни девојки, заради модерна наметка се откажале од топла долна облекувања и тоа го платиле со животот. Посакувајќи го изгледот и елеганцијата на богатите, многу други тргнале по патеката на нечесноста и срамот. Во многу домови е жртвувана удобноста, многу мажи се доведени до

работ на финансиска пропаст, за да ги задоволат екстравагантните барања на своите жени и деца.

Многу жени, принудени да направат модерна облека за себе или своите деца се осудени на тешка работа. Многу мајки со расстреперени нерви и прсти, работеле длабоко во ноќта, за да стават на облеката на своите деца украси коишто воопшто не придонесуваат за здравјето, удобноста или вистинската убавина. Заради модата, тие ги жртвуваат здравјето и душевниот мир, толку суштествен за вистинското водство на своите деца. Се запоставуваат културата на умот и срцето. Душата закржлавува.

Мајката нема време да ги проучува принципите на физичкиот равој, за да знае како да се грижи за здравјето на своите деца. Таа нема време да послужи на нивните ментални или духовни способности, или да сочувствува со нив во нивните мали разочарувања и борби, ниту пак да ги дели нивните интереси и желби.

Речиси веднаш штом ќе дојдат на свет, децата стануваат жртви на влијанието од модата. Тие повеќе слушаат за облеката, отколку за својот Спасител. Гледаат дека нивните мајки ги проучуваат модните списанија со поголем интерес отколку Библијата. Разметливата облека се смета за поважна од добриот карактер. Така, на родителите и на децата им е одземено она што е најдобро, најслатко и највистинито во животот. Модата им ја одзема подготовката за животот што треба да дојде.

Поттикнувачот на постојано променливата мода е противникот на сè што е добро. Тој најмногу од сè посакува да го ожалости и обесчести Бога, така што ќе ги уништи луѓето и ќе ги доведе во беда. Едно од средствата со кои најуспешно го постигнува тоа се модните трендови, кои го ослабнуваат телото, исто како што го исцрпуваат умот и понижуваат душата.

Жените се подложни на сериозни болети, а нивните страдања во многу се зголемуваат со начинот на кој се облекуваат. Наместо да го зачуваат здравјето за искушенијата и борбите што сигурно ќе дојдат, тие премногу често со своите лоши навики го жртвуваат не само здравјето, туку и животот и на децата им оставаат во наследство тага, уништена телесна градба, изопачени навики и лажна претстава за животот.

Едно од разорните и измамнички средства на модата е здолништето што се влече по подот. За ова здолниште може да се

рече дека е нечисто, неудобно, неприкладно, нездраво и уште многу слични нешта. Екстравагантно е, како заради вишокот текстил вграден во него, така и заради непотребно зголемената тежина за сметка на должината. И секој што видел жена во вакво здолниште, која со раце полни пакети се обидува да се симне или качи по скали, да влезе во возило на јавниот сообраќај, да чекори во толпа, во воз или на каллив пат, нема потреба од друг доказ за неговата несоодветност и неудобност.

Друго сериозно зло е носењето здолништа, чија тежина се држи на колковите. Оваа тежина ги притиска внатрешните органи и ги влече надолу, па го ослабнува stomакот и предизвикува чувство на замор, нагонувајќи го носителот да се наведне. Со тоа дополнително се стегаат белите дробови и се отежнува правилното дишење.

Последниве години е толку многу дискутирано за опасностите што произлегуваат од стегањето на половината, што малкумина не се запознаени со нив; сепак, моќта на модата е толку голема, што ова зло и натаму продолжува. Жените и младите девојки си причинуваат неискажлива штета правејќи го ова. За здравјето е од особена важност градите да имаат доволно простор да се шират до максималниот капацитет, за да можат да се исполнат белите дробови. Кога белите дробови се ограничени, се намалува количеството кислород што тие го примаат. Крвта не е соодветно витализирана, а отпадните отровни материји што треба да се исфрлат преку белите дробови, остануваат во организмот.

Тоа, понатаму предизвикува попречување на циркулацијата, а внатрешните органи се толку згрчени и на несоодветно место, што не можат да ја извршуваат својата работа.

Цврстото стегање не ја подобрува формата на телото. Еден од клучните елементи на физичката убавина е симетријата, хармоничната пропорција на неговите делови. Навистина треба да се најде вистинскиот модел за правилен физички развој, но тој не е во куклите што ни ги претставуваат француските креатори, туку во човечкото тело, развиено во согласност со Божјите природни закони. Бог е создател на сè што е убаво и единствено. Ако се прилагодиме на Неговиот идеал, ние ќе можеме да се приближиме до вистинскиот стандард за убавина.

Друго зло потхранувано од модата е нерамномерната распореденост на облеката врз телото, така што додека некои делови од телото имаат повеќе од потребното, другите се недоволно облечени. Стапалата и екстремитетите, кои се оддалечени од виталните органи, бараат повеќе облека за да се заштитат од студ. Невозможно е да се има добро здравје со постојано студени екстремитети; бидејќи, ако во нив нема доволно крв, тогаш ќе ја има премногу во другите делови од телото. Совршеното здравје бара совршена циркулација; но таа не може да се постигне сè додека врз трупот – каде што се сместени виталните органи - се става три или четири пати повеќе облека, отколку врз стапалата и екстремитетите.

Многу жени се нервозни и загрижени поради тоа што тие се лишуваат себеси од чист воздух, што би им ја прочистил крвта и од слободата на движење, која би ја испратила крвта забрзано низ вените, носејќи живот, здравје и енергија. Многу жени, кои можеле да уживаат добро здравје, станале трајни инвалиди, а многу умреле од туберкулоза и други болести, иако можеле да живеат до крајот на времето што им било одредено, само доколку се облекувале во согласност со здравствените принципи и се рекреирале на отворено.

За да се пронајде најздравиот начин на облекување, треба внимателно да се проучат потребите на секој дел од телото. Притоа, треба да се земат предвид и климатските услови, околината, здравствената состојба, возраста и професијата. Секој дел од облеката треба да биде доволно широк, за да не ја попречува ниту циркулацијата на крвта, ниту слободното, природно длабоко дишење. Сè што носиме треба да биде толку комотно што, кога ќе ги кренеме рацете, ќе се крене и целата наша облека.

Жените со нарушено здравје можат многу да си помогнат, доколку разумно се облекуваат и рекреираат. Ако се соодветно облечени, дозволете им рекреација на отворено. Таа треба да биде умерена на почетокот и да се зголемува заедно со нивната издржливост. Правејќи го ова, многу од нив можат да го повратат своето здравје и да ја исполнат својата животна задача во светот.

Независни од модата

Самите жени треба да имаат храброст да се облекуваат здраво и едноставно, наместо да се напрегаат да ја следат модата. Наместо да се загуши во извршувањето на тешките домашни обврски, мајката треба да има време да чита, да биде добро информирана, да биде другар на својот сопруг и да биде во чекор со умствениот развој на нејзините деца. Треба мудро да ги ползува можностите да влијае на своите најмили да се развиваат кон повозвишен живот. Нека најде време Спасителот да го направи свој секојдневен сопатник и близок пријател. Нека најде време за проучување на Неговата Реч, да оди со своите деца во полињата и да учи за Бога, преку убавините на Неговите дела.

Нека биде весела и полна со надеж. Наместо да го поминува секој миг во бескрајно шиеење, нека ја остави вечерта за пријатно заедничко време, семеен собир по дневните обврски. Многу мажи, на таков начин ќе бидат наведени да го претпочитаат домашното друштво, а не она во клубовите и кафеаните. Многу момчиња ќе бидат задржани од улиците и матните работи. Многу девојки ќе бидат сочувани од лекомислено и заводливо друштво. Така, домот ќе биде и за децата и за родителите, она што Бог предвидел дека треба да биде – доживотен благослов.

ИСХРАНАТА И ЗДРАВЈЕТО

Нашите тела се изградуваат од она што го јадеме. Ткивата на организмот постојано се трошат; секое движење на секој орган предизвикува трошење, а потрошеното се надоместува од нашата храна. Секој орган во телото го бара својот дел од хранливите материи. Мозокот мора да го добие својот дел; коските, мускулите и нервите го бараат својот. Прекрасен е процесот што ја претвора храната во крв и ја користи крвта за изградба на разни делови од телото; тој процес се одвива постојано, внесувајќи храна и живот до секој нерв, мускул и ткиво.

Избор на храна

Треба да ја избереме онаа храна што најдобро ги обезбедува потребните елементи за изградба на телото. Во овој избор, апетитот не е сигурен водич. Тој е изопачен од лошите навики во исхраната. Често бара храна што го нарушува здравјето и наместо сила, предизвикува слабост. Ниту навиките на општеството не можат да бидат сигурен водич. Голем причинител на болестите и страдањата што преовладуваат насекаде, се токму популарно прифатените заблуди во врска со исхраната.

За да дознаеме која храна е најдобра, мораме да го проучиме првичниот Божји план за исхраната на луѓето. Оној, Кој го создал

човекот и Кој ги разбира неговите потреби, му ја одредил храната на Адам. „Еве“ – рекол Бог, „Ви дадов секаков вид растение, што дава семе... и секакви дрвја, што во себе имаат семе според својот род и вид. Тоа да ви биде за храна!“ (Битие 1:20) Кога го напуштил Едем и тргнал да си обезбеди живот, обработувајќи ја Земјата под проклетството на гревот, на човекот му било дозволено да јаде и „полска трева.“ (Битие 3:18)

Житарките, овошките, зеленчукот и зрнестите плодови ја претставуваат исхраната што Творецот ја избрал за нас. Оваа храна, подготвена на наједноставен и најприроден можен начин, е најздрава и најхранлива. Таа ги зголемува силата, издржливоста и острината на умот, што не може да се постигне со посложена и постимулативна исхрана.

Но, се случува храната, која инаку е здрава, да не одговара секогаш на нашите потреби. Треба да се води грижа за изборот на храната. Нашата исхрана треба да биде во согласност со годишното време, климатските услови во кои живееме и професијата со која се занимаваме. Некоја храна е погодна за употреба во едно годишно време или климатско поднебје, но не одговара на друго. Исто така, за луѓе од различни професии најдобро одговара различен вид храна. Храната што е многу полезна за оние што се занимаваат со тешка физичка работа е несоодветна за луѓето што работат седејќи или со големи умствени напори. Бог ни дал широка разновидност на здрава храна и секој треба да го избере од неа она за кое искуството и здравиот разум покажале дека најмногу одговараат на неговите потреби.

Природата обилно ни дарува овошје, зрнести плодови и житарки и со развојот на транспортните средства, тие од година во година се разнесуваат сè подалеку. Како резултат на тоа, денес во секојдневната исхрана можеме да си дозволиме многу прехранбени продукти, кои до пред неколку години се сметаа за скап луксуз. Ова е особено точно, кога станува збор за сувото и конзервирано овошје.

Зрнестите плодови и храната направена од нив сè повеќе се користат како замена за месото. Но, за нашата храна да биде здрава и богата со нив, треба да комбинираме житарки, овошје и некои корења. Сепак треба да се води сметка да не се употребуваат премногу зрнести плодови. Оние, кои се свесни за опасностите од зрнестата храна, можат да ја отстранат оваа опасност, така што ќе

бидат умерени со неа. Треба да се запомни дека некои зрнести плодови не се толку хранливи како другите. Бадемите се подобри од кикиритките, но кикиритките, конзумирани во ограничени количини и во комбинација со житарки, се хранливи и сварливи.

Маслинките, слично на зрнестите плодови, соодветно подготвени, можат да ги заменат путерот и животинското месо. Маслото што го внесуваме при јадење на маслинката е далеку подобро од животинското масло и салото. Тоа служи како лаксатив. Благотворно е и за болните од туберкулоза како и за оние со заболен или воспален желудник.

Лицата навикнати на тешка, високо стимулативна исхрана, имаат неприродно сетило за вкус и не можат одеднаш да се префрлат на едноставна исхрана. Потребно е време за вкусот да стане природен и стомакот да се опорави од злоупотребата што ја поднесувал. Но оние што ќе истраат, по некое време ќе откријат дека оваа храна е сосема вкусна. Тие ќе научат да ги вреднуваат нејзините фини и пријатни мириси и ќе ја јадат со поголемо задоволство од штетните деликатеси. А желудникот ќе може добро да ја извршува својата задача, бидејќи нема да биде ниту вознемирен ниту преоптоварен.

За да се задржи здравјето, потребно е доволно количество здрави, хранливи производи.

Со мудро планирање, речиси во секоја земја можеме да го обезбедиме она што е најдобро за нашето здравје. Насекаде се распространети разновидни начини на подготвување ориз, пченица, пченка и овес, како и грав, грашок и леќа. Овие, заедно со домашни или увезени овошки и разновидниот зеленчук што расте на секое подрачје, ни даваат можност да составиме комплетен режим на исхрана без употреба на месо.

Онаму, каде што може да се одгледува овошје, тоа треба да се суши или конзервира за зимница. Ситното овошје, како рибизлата, гроздот, јагодата, малината и капината, можат успешно да се одгледуваат на многу места на кои сега се запоставени и малку се употребуваат.

Секогаш кога е можно при домашното конзервирање, треба да се употребуваат стаклени тегли, а не лимени конзерви. Особено е важно, овошјето што го конзервираме да биде во добра состојба. Користете малку шеќер и варете го овошјето само колку

што е потребно за конзервирање и за одржување во зимските периоди. Приготвено на ваков начин, тоа ќе биде одлична замена за свежото овошје.

Ќе воочите дека сувото овошје, како грозјето, сливите, јаболката, крушите, праските и кајсиите може да биде клучен елемент на секоја исхрана многу повеќе, отколку што сте очекувале, се разбира онаму, каде што тоа може да се најде по пристапна цена. Тоа ќе донесе најдобри резултати за здравјето и виталноста на работниците од секоја класа.

Не смее да постои голема разновидност во еден оброк, бидејќи тоа поттикнува на прејадување и предизвикува проблеми со варењето.

Не е добро да се јаде овошје и зеленчук во ист оброк. Доколку имаме послабо варење, мешањето на зеленчукот и овошјето, често ќе предизвика неволји и ќе ги оневозможи менталните способности. Подобрo е да се земе овошје во еден, а зеленчук во друг оброк.

Оброците треба да бидат разновидни. На масата не треба постојано да се ставаат исти јадења, приготвени на истиот начин. Кога е разновидна храната, се јаде со поголемо задоволство и организмот подобро се храни.

Подготовка на храната

Погрешно е да се јаде само за да се задоволи апетитот, но не смееме да бидеме рамнодушни кон квалитетот на храната или начинот на нејзината подготовка. Ако храната што ја јадеме не е вкусна, ни телото нема да биде добро нахрането. Храната треба да биде внимателно одбрана и разумно и умешно подготвена.

Најфиното бело брашно не е најдобро за правење леб. Неговата употреба не е ниту здрава, ниту економична. На белиот леб му недостигаат хранливи состојки што можат да се најдат во лебот приготвен од брашно од цело зрно. Белиот леб е честа причина за тврда столица и други нездрави состојби.

Прашокот за пециво и содата се штетни и непотребни при подготвување на лебот. Содата предизвикува воспаление на желудникот и често го труе целиот организам. Многу домаќинки

мислат дека не можат да направат добар леб без сода, но тоа е заблуда. Кога би се потрудиле да научат подобри методи, нивниот леб би бил поздрав и со попријатен природен вкус.

При подготвување леб од кисело тесто, односно леб со квасец, не треба да се употребува млеко наместо вода. Млекото е дополнителен трошок, а му го одзема полезното дејство на лебот. Лебот подготвен со млеко, не трае толку долго како оној замесен со вода и многу полесно ферментира во желудникот.

Лебот треба да биде лесен и сладок. Не смее да има никаков киселкаст вкус. Векните треба да бидат мали и темелно печени, со цел да се уништат зачетоците на квасецот. Кога е топол и свеж стасаниот леб, тој е штетен за варењето на храната. Не треба никогаш да се изнесува на масата. Ова правило сепак, не важи за бесквасниот леб. Свежите бесквасни пченични лепчиња, испечени во добро загреана рерна, се и здрави и вкусни.

Житарките за каша треба да се варат неколку часа. Но кашестата и течната храна се помалку здрави од сувата, која бара добро џвакање. Двопекот е еден од најлесно сварливите и најкусни производи. Исечете го лебот на кришки, а потоа сушете го во топла рерна, додека од него не исчезне сета влажност. Потоа оставете го малку да порумени. Овој леб може да се чува многу подолго од обичниот, а доколку пред употреба го подгреете, тој ќе биде еднакво свеж, како да е денешен.

Во храната обично се употребува премногу шеќер. Слатките, благите пудинзи, пецива, мармалади, и џемови го отежнуваат варењето. Особено се штетни оние кремове и пудинзи, чии основни состојки се млекото, шеќерот и јајцата. Треба да се избегнува употребата на млеко со шеќер.

Ако употребуваме млеко, тоа треба да биде внимателно стерилизирано. Со ваквата предострожност се намалува опасноста да добиете некое заболување од него. Путерот е помалку штетен, кога се јаде намачкан на студен леб, отколку кога се употребува за готвење; но, по правило, најдобро е воопшто да не се употребува. Сирењето е уште поштетно; тоа е сосема несоодветно за исхрана.

Скудната и лошо приготвена храна ја расипува крвта со тоа што ги ослабнува органите што ја создаваат. Таа ја попречува работата на целиот организам и донесува болести, како и раз-

дразливост и лошо расположение. Илјадници и десетици илјади денес се жртви на лошото готвење. На многу гробови би можело да се напише: „Умрел од лошо готвење“ ; „Умрел од преоптоварен желудник.“

Света должност за оние што готват е да научат како да подготват здрава храна. Многу души се изгубени токму поради лошото готвење. За да се направи добар леб, потребни се внимателност и грижа; а во една векна добар леб, има многу повеќе религија, отколку што се мисли. Има многу малку навистина добри готвачи. Младите жени мислат дека готвењето е понижувачка работа, па извршуваат други домашни обврски; затоа многу мажени девојки се грижат за своето семејство без добра претстава за вистинските задачи на една сопруга и мајка.

Готвењето не е некаква безначајна уметност, туку една од најсуштествените во практичниот живот. Тоа е уметност што треба да ја научат сите девојки и тоа, така што и најсиромашните ќе имаат полза од неа. Потребна е уметност за да се подготви вкусна, а истовремено едноставна и хранлива трпеза; тоа може и да се постигне. Готвачките треба да знаат како да подготват едноставна храна на едноставен и здрав начин, а таа ќе биде повкусна и поздрава, токму поради својата едноставност.

Секоја жена што води домаќинство, а не ја разбира уметноста на здравото готвење, треба да донесе одлука да научи; таа е толку суштествена за доброто на нејзините домашни. Во многу места постојат курсеви за готвење, кои поучуваат во овој поглед. Онаа жена, која не може да појде на ваков курс, треба да се стави под водство на некоја добра готвачка и да истрае во своите напори, сè додека и самата не стане мајстор на готварската уметност.

Редовноста во јадењето е од витална важност. Треба да постои одредено време за секој оброк. Во тоа време, секој треба да јаде онолку колку што бара неговиот организам, а потоа да не јаде ништо до следниот оброк. Многумина јадат и тогаш, кога организмот нема потреба од храна, во неправилни интервали и помеѓу оброци, бидејќи немаат доволно сила и волја да му се спротивстават на апетитот. Некои постојано грицкаат, кога имаат нешто на дофат додека патуваат. Тоа е многу штетно. Кога патниците би јаделе едноставни и хранливи производи во редовни интервали, не би имале толкави тешкотии и помалку би се разболувале

Друга погубна навика е јадењето пред спиење. Иако се земени сите редовни оброци, луѓето повторно јадат пред спиење, затоа што чувствуваат слабост. Ваквото попуштање создава толку силна навика, што некои дури мислат дека ако не јадат воопшто, нема да можат да заспијат. Како резултат на ова јадење премногу доцна, органите за варење продолжуваат да работат додека спиеме. Но, иако постојано работи, желудникот не може правилно да ја изврши својата задача. Тогаш, често се јавуваат непријатни сништа, а човекот наутро се буди неокрепен и без желба за појадок. Кога одиме на починка, желудникот треба да биде готов со својата работа и да ужива одмор како другите органи во нашето тело. Оваа навика на вечерно јадење е особено штетна за оние што многу седат. Ваквата неуредност, честопати предизвикува болест, која завршува со смрт.

Во многу случаи, слабоста што ја толкуваме како желба за јадење е предизвикана од прекумерната оптовареност на органите за варење во текот на денот. По варењето на еден оброк, органите за варење имаат потреба од одмор. Растојанието меѓу оброците треба да биде најмалку пет или шест часа и повеќето луѓе, кои ќе се обидат да го спроведат овој план, ќе воочат дека е подобро да имаат два, отколку три obroka.

Лоши навики во исхраната

Храната не треба да се јаде ниту премногу топла ниту премногу студена. Доколку е студена, виталните сили на желудникот се трошат на нејзино загревање, пред да може да започне варењето. Студените пијалоци се штетни поради истата причина, додека употребата на жешки пијалоци го ослабнува желудникот. Всушност, колку повеќе течности земаме при јадење, толку потешко ќе се преработи храната, бидејќи течностите мораат да бидат апсорбирани пред да започне процесот на варење. Не јадете многу сол, избегнувајте туршија и зачинета храна, јадете многу овошје и ќе исчезне желбата да се напиете нешто додека јадете.

Храната треба да се јаде полека и темелно да се цвака. Ова е важно за да може плунката добро да се измеша со храната и да се поттикнат органите за варење да работат.

Друго сериозно зло е јадењето во погрешно време, како по тешко и исцрпувачко вежбање, кога сме премногу истоштени и загреани. Веднаш по јадењето, доаѓа до силно напрегање на нервниот систем и, ако умот или телото биле многу напрегнати пред, или веднаш по јадењето, варењето на храната е отежнато. Ако сме возбудени, исплашени, или кога брзаме, најдобро е да не јадеме додека не се опуштиме или одмориме.

Стомакот е во тесна врска со мозокот; и кога стомакот е заболел, нервната енергија од мозокот доаѓа да им помогне на ослабнатите органи за варење. Ако ова се случува премногу често, мозокот се преоптоварува. Дури и здравата храна треба да се јаде умерено, кога мозокот е постојано преоптоварен, а телото не се рекреира. За време на оброкот, заборавете на грижите и црните мисли; не брзајте, туку јадете полека и расположено, со срце полно со благодарност кон Бога за сите Негови благослови.

Многумина, кои го исфрлиле месото и другите тешки и штетни производи, мислат дека затоа што нивната храна е едноставна и здрава, можат безгранично да му попуштаат на апетитот, па јадат прекумерно, дури и ненаситно. Тоа е погрешно. Системот за варење не треба да се преоптеретува и да се принудува на прекумерна работа ниту со количеството, ниту со квалитетот на храната.

Обичаите налагаат на маса да не се изнесува сета храна одеднаш. Бидејќи не знае што ќе биде следното јадење, некој може да изеде повеќе од храната што можеби не е најдобра за него. А кога ќе биде изнесено и последното јадење, тој често се труди да ги пречекори сопствените можности и да го изеде привлечниот десерт кој за него е сè, само не добар. Кога целата храна за тој оброк би била веднаш изнесена на масата, луѓето би имале можност да го направат најдобриот избор.

Некогаш последиците од прејадувањето се чувствуваат веднаш. Во други случаи не се јавува никаква болка; но органите за варење сепак ја губат својата сила и се поткопуваат темелите на физичката сила.

Вишокот храна го оптоварува организмот и предизвикува нездрави, трескавични состојби. Во желудникот се влева повеќе крв, поради што екстремитетите брзо се ладат. Тој им наметнува тешка задача на органите за варење, па кога ќе ја завршат својата работа, оставаат чувство на слабост и тромост. Оние што

постојано се прејадуваат, мислат дека ова чувство е глад; но тоа е предизвикано од прекумерната работа на органите за варење. Понекогаш се јавува несвесност на мозокот, па човекот станува неспособен како за умствени, така и за физички напори.

Овие непријатни симптоми се јавуваат, затоа што организмот троши непотребно многу животна сила во извршувањето на својата работа и е потполно исцрпен. Желудникот вели: „Дај ми одмор!“ Но многу луѓе, оваа слабост ја толкуваат како желба за храна; затоа, наместо да му овозможат одмор на желудникот, тие уште повеќе го оптоваруваат. Како последица од тоа, органите за варење се често истоштени и неспособни за добра работа.

За сабота не треба да подготвуваме побогати или поразновидни јадења, отколку за другите денови. Напротив, треба да јадеме помалку и поедноставна храна, за умот да може да биде остар и да ги разбере духовните нешта. Затнат стомак, значи и затнат мозок. Можеби ќе слушнеме најскапоцени зборови, а нема да бидеме во состојба правилно да ги вреднуваме, затоа што мозокот ни е збркан заради несоодветна храна. Прејадувајќи се во сабота, многумина си наштетуваат повеќе отколку што мислат, онеспособувајќи се себеси за светите придобивки што таа ни ги нуди.

Треба да се избегнува готвење во сабота; но тоа не значи дека треба да јадеме студена храна. Кога времето е студено, треба да ја стоплиме храната што сме ја подготвиле претходниот ден. И оброците, иако едноставни, треба да бидат привлечни и вкусни. Особено во семејствата со деца, за сабота треба да се приготви нешто што се смета за почест, нешто што семејството не го јаде секој ден.

Реформата не треба да се одложува онаму, каде што се поттикнуваат лошите навики во исхраната. Треба да се вложат внимателни напори да се зачува преостанатата сила кога, поради преоптоварувањето на желудникот, ќе се јават проблеми со дигестивниот тракт; затоа треба да се отстрани сè што претставува дополнителен товар. Желудникот можеби никогаш нема сосема да се опорави од долгорочната злоупотреба; но соодветната исхрана ќе го заштити од натамошно слабеење и многумина повеќе или помалку целосно ќе заздрават. Не е лесно да се пропишат правила, кои ќе бидат соодветни за секого; но, може да се направи голема реформа, доколку се внимава на правилните

принципи во исхраната, а готвачката нема да мора постојано да се грижи како да го поттикне апетитот.

Умереноста во исхраната ќе биде наградена со ментална и морална виталност и ќе придонесе за контролирање на страстите. Прејаднувањето е особено штетно за оние со бавен темперамент; тие треба да јадат умерено и да се рекреираат. Постојат мажи и жени со извонредни природни способности, кои не постигнуваат ни половина од она што би можеле, кога би имале контрола над апетитот.

Тука паѓаат многу писатели и говорници. Тие, по обилното јадење се фрлаат на работа во седечка положба - читање, проучување или пишување – не одделувајќи време за рекреација. Како последица на тоа, се попречува слободниот тек на мислата и зборовите. Тие не можат да пишуваат или зборуваат со силата, која е неопходна да го трогне срцето; нивните напори се млитави и бесплодни.

Оние врз кои почиваат сериозни одговорности, а најмногу чуварите на духовните интереси, треба да имаат изострени чувства и брзо запазување. Тие треба да бидат умерени во јадењето повеќе од другите. На нивните трпези не смее да има место за богата и обилна храна.

Луѓето на одговорни места, секојдневно треба да донесуваат важни одлуки од кои зависи многу. Тие често мораат брзо да мислат, а тоа можат да го постигнат само оние што се строго умерени. Умот се зајакнува со соодветен третман на физичките и менталните сили. Доколку не се претерува, со секој нов напор ќе се добива и нова сила. Но, честопати, работата на оние, кои треба да разгледаат значајни планови и донесат важни одлуки е погодена од нивната лоша исхрана. Несредениот желудник доведува до несредена, несигурна состојба на умот. Тоа често предизвикува раздразливост, нетолеранција и неправедност. Многу планови што можеле да бидат благослов за светот, биле оставени настрана и преземени многу неправедни, сурови и угнетувачки мерки, токму поради лошите навики во исхраната.

Еве предлог за сите што работат умствена работа или седејќи; оние што имаат доволно морална храброст и самоконтрола, нека се обидат да го спроведат во дело: При секој оброк земете само два или три вида едноставна храна и не јадете повеќе отколку

што е потребно да го задоволите гладот. Вежбајте активно секој ден и ќе видите дека ќе имате придобивки.

На силните мажи, изложени на тешка физичка работа, не им се препорачува да бидат толку внимателни во врска со квантитетот и квалитетот на храната како оние што работат седејќи; но и нивното здравје ќе биде подобро, доколку имаат самоконтрола во јадењето и пиењето.

Некои сакаат да им се пропишат точно одредени правила во врска со исхраната. Тие се прејаднуваат, па се кајат поради тоа и постојано мислат на она што го јадат и пијат. Не треба да биде така. Никој не може да пропише точно правило за некој друг. Секој треба да биде разумен и цврст за себе и да се раководи според принципи.

Нашите тела се Христова откупена сопственост и ние не сме слободни да правиме со нив што сакаме. Сите што ги разбираат здравствените закони, треба да ја согледаат својата одговорност да им се покорат на овие од Бога поставени закони во нашето битие. Послушноста на здравствените закони треба да биде наша лична должност. Самите ние ќе треба да ги сносиме последиците од нивното прекршување. Секој за себе мора да одговара пред Бога за своите навики и дела. Затоа не треба да се прашуваме: „Што прави светот?“, туку „Како јас, како единка, треба да постапувам со престојувалиштето што Бог ми го дал?“

МЕСОТО КАКО ХРАНА

Исхраната, која при создавањето му била дадена на човекот не вклучувала храна од животинско потекло. Човекот добил дозвола да јаде месо дури по потопот, кога било уништено сето зеленило на Земјата.

Господ покажал која исхрана е најдобра, кога ја избрал храната за човекот во Едем; истата поука ни ја покажал и кога го направил изборот за Израелскиот народ. Тој ги извел Израелците од Египет и раководел со нивната обука, за тие да можат да бидат Негов народ. Преку нив Бог сакал да го благослови и поучи светот. Тој им ја овозможил најдобрата храна за тоа, не месо, туку мана, „небесен леб“. Им била дадена храна од животинско потекло, единствено, поради нивното незадоволство и мрморењето по египетските лонци, но и тоа само за кратко време. Употребата на месна исхрана, на илјадници им донела болести и смрт. Па сепак, ограничувањето на безмесна исхрана, никогаш не било искрено прифатено. Тоа продолжило да биде причина за отворено или прикриено незадоволство и мрморење. Никогаш не било постојано применувано.

При сместувањето во Ханаан, на Израелците им било дозволено да јадат животинска храна, но со грижливи ограничувања, кои имале за цел да ги намалат лошите последици од неа. Била забранета употребата на свинско месо, како и на месото од некои

други животни, риби и птици, кое било прогласено за нечисто. Исто така била строго забранета и употребата на салото и крвта од месата дозволени за јадење.

За храна можеле да се употребуваат само здрави животни. Животните што умирале, биле растргнувани, или оние од кои крвта не била внимателно исцедена, не смееле да се употребуваат како храна.

Израелците претрпеле големи загуби оддалечувајќи се од планот за исхрана на кој им укажал Бог. Тие копнееле по месна исхрана, па ги жнееле и последиците од неа. Не го досегнале Божјиот идеал за карактерот, ниту ја исполниле неговата намера. Господ „го исполни нивното барање, но прати пораз за нивните души.“ (Псалм 106: 15) Тие, земното го вреднувале повеќе од духовното и затоа не го добиле светото предимство што Бог сакал да им го подари.

Причини за изоставување на месната исхрана

Оние што јадат месо, не јадат ништо друго освен житарки и зеленчук од втора рака; зашто од овие работи животните ги примаат хранливите состојки, кои им овозможуваат да растат. Животот од житарките и зеленчукот преминува во животното што ги јаде. Ние го примаме јадејќи го животното. Колку е подобро да го земаме директно, јадејќи ја храната што Бог ја одредил за нас!

Месото никогаш не било најдобра храна; но сега имаме двојно повеќе причини против неговата употреба, бидејќи болестите кај животните брзо се зголемуваат. Оние што јадат храна од животинско потекло, не знаат многу за она што го јадат. Кога би можеле да го видат животното што го јадат и да дознаат со што било хрането, тие би се одвратиле од него со неодобрување. Луѓето постојано јадат месо полно со туберкулозни и канцерогени клетки. На тој начин се добиваат туберкулоза, рак и други фатални болести.

Свинското ткиво е преполно со паразити. Бог за свињата рекол: „таа е нечиста за вас; нивното месо не јадете го и не се допирајте до нивните трупови.“ (Второзаконие 14:8) Оваа наредба била дадена, бидејќи свинското месо не е прикладно за јадење. Свињата е чистач и тоа е единствената намена што таа требала

да ја исполнува. Никогаш, под никакви услови, луѓето не би требале да го јадат нејзиното месо. Месото на ниедно живо суштество не може да остане здраво, кога негова природна состојка е нечистотијата и кога се храни со одвратни нешта.

Честопати, се изнесуваат на продажба животни што се толку болни, што нивниот стопан се плаши да ги задржи подолго. И некои процеси на гоее предизвикуваат болести. Нивните тела брзо стануваат потполно заразени, кога оттргнати од светлината и чистиот воздух, ја дишат атмосферата на задушливите штали и можеби се гојат со расипана храна.

Честопати, животните се транспортираат на големи растојанија и многу страдаат пред да стасаат до пазарот. Одведени од зелените пасишта, изложени на километри и километри жежок, правлив пат, или збиени во нечисти вагони, вознемирени и исцрпени од многу часови поминати без храна и вода, кутрите животни одат кон својата смрт, само за да можат човечките суштества да се нагостат со нивното месо.

На многу места рибите станале толку затруени од храната што ја јадат, што можат да предизвикаат болест. Ова особено важи за местата на кои рибите доаѓаат во допир со отпадните води од големите градови. Рибите што се хранат со она што се наоѓа во овие води, можат да преминат во далечни води и да бидат фатени во чиста вода. Употребени како храна, тие носат болест и смрт за оние, кои воопшто не се посомневале на опасност од нив.

Последиците од месната исхрана, можеби нема да се забележат веднаш; но тоа не значи дека таа не е штетна. Малкумина можат да се натераат да поверуваат дека месото што го јаделе ја загадило нивната крв и го предизвикало нивното страдање. Многу луѓе умираат од болести, чија единствена причина е јадењето месо, не сомневајќи се за вистинската причина.

Лошите морални последици од јадењето месо се исто толку забележливи, како и физичките болести. Месната исхрана е штетна за здравјето и секој нејзин ефект има свој соодветен одраз врз умот и душата. Помислете на суровоста кон животните, која е вклучена во јадењето месо и на последиците од неа кај оние што ги колат и оние, кои тоа го гледаат. Колку тоа ја уништува нежноста со која треба да се однесуваме кон овие Божји созданија!

Разумноста што ја покажуваат многу неми животни, толку се приближува до човечката, што тоа останува тајна. Животните гледаат и слушаат, сакаат, се плашат и страдаат. Тие ги користат своите органи далеку поверно, од многу човечки битија. Покажуваат сочувство и нежност кон оние што страдаат со нив. Многу животни покажуваат наклонетост кон оние што се грижат за нив; оваа наклонетост ја надминува дури и наклонетоста на некои човечки суштества. Тие толку се приврзуваат за луѓето, што не можат да се одделат од нив без големо страдање.

Кој човек со хумано срце, кој некогаш се грижел за домашни животни, може да погледне во нивните очи и доброволно да ги предаде на касапскиот нож? Како може да го смета нивното месо за деликатес?

Погрешно е мислењето дека силата на мускулите зависи од храната од животинско потекло. Потребите на организмот можат да бидат подобро задоволени и може да се ужива во повитално здравје без нејзина употреба. Житарките, во комбинација со овошје, зрнести плодови и зеленчук ги содржат сите прехранбени состојки, потребни за создавање добра крв. Овие состојки пак, не можат толку добро или во целост да се внесат преку месната исхрана. Кога употребата на месо би била толку суштествена за здравјето и силата, храната од животинско потекло би била вклучена во исхраната што на почетокот била одредена за човекот.

Кога ќе се престане со употребата на месо, често се јавува чувство на слабост и недостиг на виталност. Многумина ова го сметаат како доказ дека месната исхрана е неопходна; но тоа се случува бидејќи оваа храна е стимулативна, затоа што ѝ дава трескавичност на крвта и ги надразнува нервите, па чувствуваме дека ни недостига. Некои ќе се уверат дека да се остави месото е исто толку тешко, колку што на алкохоличарот му е тешко да го остави алкохолот; но токму за таквите, оваа промена ќе биде од голема корист.

За да имаме хранлива и вкусна храна, кога ќе го оставиме месото, неговото место треба да биде пополнето со разновидност од житарки, зрнести плодови, зеленчук и овошје. Ова особено важи за оние што се слаби, или постојано преоптоварени со работа. Во некои земји во кои владее сиромаштија, месото е најевтина храна. Под вакви околности е потешко да се направи промена; но таа може да се постигне. Сепак, треба да ја имаме

предвид ситуацијата на луѓето и силата на навиките создавани во текот на целиот живот и да внимаваме да не ги наметнуваме прекумерно, дури ни добрите идеи. Никој не смее да биде поттикнуван да ја изврши промената одеднаш. Местото на месото треба да биде пополнето со здрава, но евтина храна. Многумина, во овој поглед зависат од готвачката. Со грижа и умешност, можат да се подготват јадења што ќе бидат и хранливи и вкусни и кои, во голема мерка, ќе го заменат месото.

Во секој случај воспитувајте ја совеста, имајте добра волја, обезбедувајте добра, здрава храна и промената ќе биде брзо направена, а потребата од месо набргу ќе исчезне.

Зар ова не е време, кога сите треба да се стремат да го исфрлат месото од својата исхрана? Како можат оние што сакаат да бидат чисти, благородни и свети за да уживаат во друштвото на небесните ангели да продолжат да употребуваат нешто што е толку штетно и за душата и за телото? Како можат да убиваат Божји созданија за да го конзумираат нивното месо? Наместо тоа, нека се вратат кон здравата и вкусна храна, која му била дадена на човекот на почетокот и нека бидат милостиви кон немите суштества што Бог ги создал и ги поставил под наша власт, поучувајќи ги своите деца да го прават истото.

КРАЈНОСТИ ВО ИСХРАНАТА

Не сите што тврдат дека веруваат во реформата во исхраната се вистински реформатори. Кај многу луѓе реформата се состои само во исфрлање на некои нездрави производи. Тие не ги разбираат во целост здравствените принципи и нивните трпези, сè уште претрупани со штетни деликатеси, се далеку од тоа да бидат пример за христијанска умереност и доследност.

Постојат и такви, кои во својата желба да бидат добар пример, одат во друга крајност. Некои не се во можност да ја купат најпожелната храна и наместо да користат производи што најдобро ќе го пополнуваат тој недостиг, прифаќаат сиромашна исхрана. Нивната храна ги нема сите состојки потребни за создавање добра крв. Нивното здравје страда, способностите се намалуваат и нивниот пример зборува против, а не за реформата во исхраната.

Други мислат дека, бидејќи здравјето бара едноставна исхрана, не треба да се посветува големо внимание на подготовката и изборот на храната. Некои се ограничуваат себеси на многу скудна исхрана, без доволна разновидност да ги задоволи потребите на организмот и затоа страдаат, како последица од тоа.

Оние што само делумно ги разбираат принципите на реформата, најчесто се и најкрути, не само во личното спроведување на своите ставови, туку и во нивното наметнување на своите семејства и соседи. Последиците од нивната погрешна реформа,

кои можат да се видат во нивното слабо здравје и нивните напори да ги наметнат своите ставови на другите, на многумина им даваат погрешна претстава за реформата во исхраната и ги наведуваат сосема да ја отфрлат.

Оние што ги разбираат здравствените закони и кои се раководат според приципите на истата, ќе избегнуваат крајности, како во попуштањето, така и во ограничувањето. Тие ја одбираат храна, која нема само да му угоди на апетитот, туку ќе го изгради и телото. Се трудат да ги зачуваат своите животни сили за повозвишена служба на Бога и луѓето. Нивниот апетит е под контрола на разумот и совеста, а нивна награда е телесното и ментално здравје. Иако не ги наметнуваат своите ставови на другите, нивниот пример е сведоштво во полза на добрите принципи. Ваквите луѓе имаат големо влијание во полза на доброто.

Навистина има многу здрав разум во реформата на исхраната. Таа треба внимателно и темелно да се проучува и никој не смее да ги критикува другите, бидејќи нивните навики не се во потполна хармонија со неговите. Не е можно да се донесе некое невнимателно правило со кое би се регулирале навиките на сите, и никој не смее да се смета себеси како критериум за секого. Не можат сите да јадат иста храна. Онаа храна што е вкусна и здрава за еден, може да биде невкусна, па дури и штетна за друг. Некои не можат да употребуваат млеко, а други од него растат; некои не можат да поднесат мешунки или грав; за други тие се здрави. За некои сурово подготвените житарки се добра храна, додека други не можат да ги употребуваат.

На оние, кои живеат во нови земји или во сиромашни предели, каде што овошјето и зрнестите плодови се ретки, не треба да им се наметнува да ги отфрлат млекото и јајцата од својата исхрана. Вистина е дека дебелиите луѓе и оние со кои владеат ниските страсти, треба да избегнуваат употреба на стимулативна храна. Јајцата не треба да се употребуваат особено во оние семејства во кои децата се оддаваат на телесни задоволства. Но во случај на луѓе со слаби органи за создавање крв – особено ако не можат да набават храна, која ќе ги задоволи потребните елементи – млекото и јајцата не треба да бидат сосема исклучени. Сепак, треба да се води голема грижа да се користат млеко од здрави крави и јајца од здрави кокошки, кои се добро хранети и за кои добро се

грижеле; и јајцата треба да бидат зготвени, така што организмот најлесно ќе ги преработи.

Реформата во исхраната треба постојано да напредува. Употребата на јајцата и млекото ќе биде сè поопасна со зголемувањето на болестите кај животните. Треба да се направат напори нивното место да се пополни со соодветни производи што ќе бидат здрави и евтини. Луѓето насекаде треба да бидат поучени како да готват без млеко и јајца, колку е тоа можно, а сепак да имаат здрава и вкусна храна.

Навиката да се јадат само два оброка дневно, генерално, се покажала како добра за здравјето; но, под некои околности, луѓето можат да имаат потреба од трет оброк. Сепак, доколку се зема, тој треба да биде многу лесен и составен од најлесно сварлива храна. „Крекери“ (англиски бисквити) или двопек и овошје, или кафе од житарки, се производи соодветни за третиот оброк.

Некои постојано се плашат дека нивната храна може да им наштети без оглед колку е едноставна и здрава. Дозволете да им кажам на таквите: „Не мислете дека вашата храна ќе ви наштети; воопшто не мислете на тоа. Јадете во согласност со вашите најдобри проценки; и кога сте побарале од Бога да ја благослови храната за зајакнување на вашето тело, верувајте дека Тој ја слуша вашата молитва и бидете спокојни.“

Бидејќи принципите бараат од нас да ги отфрлиме оние производи што го иритираат стомакот и го нарушуваат здравјето, треба да запомниме дека и сиромашната исхрана произведува сиромашна крв. Поради неа се јавуваат болести што најтешко се лекуваат. Организмот не е доволно ухранет и како резултат на тоа се јавуваат диспепсија и општа слабост. Оние што се хранат вака, не секогаш се принудени да го прават тоа од сиромаштија, туку поради целосна неупатеност, небрежност, или како последица на сопствените погрешни сфаќања за реформата.

Бог нема да се прослави, ако го запоставуваме или злоупотребуваме нашето тело и на тој начин го онеспособуваме за Негова служба. Една од првите должности на домаќинката е да се грижи за телото, така што ќе му обезбеди храна што е вкусна и која го зајакнува организмот. Далеку е подобро да се имаат помалку скапи алишта и мебел, отколку да се штеди на храна.

Некои домаќинки ја ограничуваат семејната трпеза за да овозможат скапи забави за гостите. Тоа не е мудро. Потребна е поголема едноставност во забавувањето на гостите. На прво место треба да ни бидат потребите на семејството.

Неразумното штедење и извештачените навики, честопати оневозможуваат вистинска гостољубивост онаму, каде што е таа потребна и каде што би била вистински благослов. Редовните оброци на нашата маса треба да бидат толкави, што ќе можеме да пречекаме неочекуван гостин без дополнителни подготовки.

Сите треба да научат што да јадат и како да го зготват тоа. Мажите, исто како и жените, треба да го разберат начинот на приготвување едноставна, здрава храна; тогаш, доколку имаат познавања од готвење, можат да го искористат тоа за добра цел.

Внимателно разгледајте го начинот на кој се храните. Проучувајте ги причините и последиците. Негувајте самоконтрола. Држете го апетитот под контрола на разумот. Никогаш не го оптоварувајте stomакот со прејадување, но не се лишувајте од здрава, вкусна храна што му е потребна на здравјето.

Тесноградите идеи на некои самонаречени здравствени реформатори, му нанеле многу штета на здравственото дело. Здравствените реформатори треба да запомнат дека реформата во исхраната ќе биде во голема мерка оценувана според она што го изнесуваат на трпезите; и наместо да заземат став што ќе доведе до голема недоверба во поглед на неа, тие треба да ги применуваат нејзините принципи, така што ќе ги направат привлечни за отворените умови. Постои една голема група, која ќе им се спротивставува на сите реформаторски движења, кои донесуваат ограничувања во поглед на апетитот, без оглед на нивната разумност. Тие му се покоруваат на вкусот, наместо на разумот или здравствените закони. Оваа класа ќе ги смета за радикални сите оние што ја победиле патеката на навиките и се застапуваат за реформа без оглед на нивната доследност. За да не им се остави простор за критикување на таквите, здравствените реформатори не треба да се обидуваат да видат колку можат да се разликуваат од другите, туку да им се приближат колку што е можно повеќе, без да ги жртвуваат принципите.

Кога оние, кои се застапуваат за здравствената реформа одат во крајност, не треба да нè чуди тоа што оние, кои мислат дека

ваквите ги претставуваат принципите на здравјето, ја отфрлаат целата реформа. Екстремистите честопати, за кратко време, можат да направат повеќе штета, отколку што може да биде поправено за цел еден живот, едно доследно живеење.

Здравствената реформа е втемелена на широки и достапни принципи и не треба да ја понижиме со тесноградост и ограничувања. Меѓутоа, никој не смее да дозволи да биде одвратен од вистинските принципи или небрежен во однос на нив поради спротивставувањето, потсмевањето или желбата да ги задоволи другите и да влијае врз нив. Оние, кои се раководат според принципите, ќе бидат цврсти и постојани во застапувањето за вистината; а сепак, во дружењето со луѓето ќе покажуваат благороден дух, сличен на Христовиот и ќе имаат вистинска умереност.

СТИМУЛАНСИ И НАРКОТИЦИ

Под името стимуланси и наркотици е класифицирано големо мноштво артикли, кои, земени како храна или пијалок го надразнуваат стомакот, ја загадуваат крвта и ги растројуваат нервите. Нивната употреба е сигурно зло. Луѓето ја сакаат возбудата предизвикана од стимулансите, бидејќи таа дава пријатни привремени резултати. Но, до реакција секогаш ќе дојде. Употребата на неприродни стимуланси секогаш води кон претерување и е активен причинител за физичката дегенерација и опаѓање.

Зачини

Во ова брзо темпо на живот најдобро е нашата храна да биде колку што е можно помалку надразлива. Сенфот, црниот бибер, мирудиите, туршијата и другите производи со сличен карактер, го надразнуваат желудникот и ја заболуваат и загадуваат крвта. Како илустрација за последиците од алкохолот, често се употребува воспалениот желудник на пијаниците. Но и употребата на надразнувачки зачини доведува до слично воспаление. Набргу, обичната храна не го задоволува апетитот. Организмот чувствува желба, копнеж за нешто постимулативно.

Чај и кафе

Чајот има стимулативно дејство, и до одредена мерка, предизвикува опиеност. Слично дејство имаат и кафето и некои други популарни пијалоци. Првиот ефект од нив е освежување. Стомачните нерви се возбудуваат; тоа ја пренесува дразбата до мозокот, а тој за возврат предизвикува забрзана работа на срцето и краткорочна енергија на целиот организам. Заморот е заборавен; се чини дека силата се зголемува. Интелектот е разбуден, а имагинацијата пожива.

Поради овие резултати, многумина претпоставуваат дека чајот или кафето им прават добро. Но тоа е грешка. Чајот и кафето не го хранат организмот. Нивниот ефект се чувствува пред тие да можат да бидат сварени и асимилирани и она што изгледа како сила, всушност е надразнување на нервите. Кога ќе исчезне ефектот на стимулантот, неприродните сили се намалуваат, а како резултат на тоа, се јавува соодветен степен на изнемоштеност и слабост.

Постојаната употреба на овие стимуланси предизвикува главоболка, несоница, срцебиење, слабо варење, тремор и многу други зла, бидејќи тие ги уништуваат животните сили. На изморените нерви им треба одмор и мир, а не стимулација и прекумерна работа. На природата ѝ е потребно време да ги обнови исцрпените енергии. Кога нејзините сили се поттикнати со посредство на стимуланси, ефектот ќе биде привремено поголем; но, како што системот ќе слабее поради нивната постојана употреба, ќе станува потешко да се постигне саканата енергија. Потребата од стимуланси сè потешко ќе се контролира, сè додека волјата не биде совладана; Ќе ни се чини дека немаме сили да му се спротивставиме на неприродниот копнеж. Бараме сè посилни и посилни стимуланси, додека не дојдеме дотаму, нашата истоштена природа да не може повеќе да одговори на нив.

Тутун

Тутунот е бавен, подмолен но најпогубен отров. Во каква форма и да се зема, тој му наштетува на организмот; неговата опасност е уште поголема, бидејќи последиците од него се бавни

и на почетокот одвај забележливи. Тој прво ги надрознува, а потоа ги парализира нервите. Го ослабнува и замрачува умот. Често ги напаѓа нервите на посилен начин од алкохолните пијалоци. Посуптилен е и последиците од него тешко се искоренуваат од организмот. Неговата употреба буди желба за жесток пијалок и во многу случаи ги полага темелите на пијанството.

Употребата на тутунот е непријатна, скапа и нечиста навика, која е понижувачка за оној што го користи и навредлива за другите. Неговите поклоници ги има насекаде. Тешко можете да поминете низ некоја толпа, а некој пушач да не ви дувне в лице со својот отровен здив. Непријатно е и нездравно да се престојува во воз или просторија, каде што воздухот е преполн со алкохолни испарувања и тутунски чад. Ако е некој истраен во тоа да се труе себеси, кој му дал право да го загадува воздухот што другите мораат да го дишат?

Употребата на тутунот направила неискажлива штета меѓу децата и младите. Денешните деца и младинци се погодени од нездравите навикни на минатите генерации. Наследството што овие родители им го пренесуваат на своите деца, се ментална неспособност, физичка слабост, растроени нерви и неприродни желби. И децата продолжуваат со истата практика, која, кај нив ги зголемува веќе постоечките резултати. Токму тука се кријат голем дел од причините за физичкото, менталното и моралното пропаѓање, кое веќе зазема алармантни размери.

Момчињата почнуваат да употребуваат тутун на многу млада возраст. Создавањето на ваква навика на возраст, кога телото и умот се особено подложни на последиците од него, ја поткопува физичката сила, го закржлавува телото, стаписува умот и го корумпира моралот.

Но што може да се стори децата и младите да бидат поучени за штетните последици од навиката за која пример им се родителите, наставниците и проповедниците? Можат да се видат мали момчиња, кои одвај излегле од пелени, како пушат цигара. Ако им кажете нешто во врска со тоа, тие ќе ви одговорат: „Толку луѓе пушат! Кога тие можат, зошто тоа би било штетно за мене?“ Многу луѓе што се залагаат за умереност, се зависни од тутунот. Каква моќ можат да имаат овие луѓе да застанат на патот на неумереноста?

Апелирам до оние што тврдат дека веруваат во Бога и се покоруваат на Неговиот Збор: „Можете ли вие, како христијани да се впуштате во навика, која го парализира вашиот интелект и ви ја одзема силата правилно да ги процените вечните нешта? Можете ли секојдневно да Му ја одземате на Бога службата што Му ја должите, а на своите ближни да им ги одземате и службата што би можеле да ја извршите за нив и примерот, кој можете да им го дадете?

Сте размислиле ли за одговорноста за средствата што ви се дадени како на Божји повереници? Колку од Божјите пари трошите за тутун? Пресметајте колку сте потрошиле за него во текот на животот. Што ќе се случи, кога ќе ја споредите оваа сума потрошена на оваа валкана навика, со она што сте го дале за помош на сиромашните и ширење на Евангелието?“

Ниту едно човечко суштество нема потреба од тутун; и бидејќи многумина немаат ниту основни средства за живот, пушењето е повеќе од обично расфрлање пари. Зарем не ги злоупотребувате Божјите добра? Зарем не сте виновни за крадење од Бога и своите ближни? „Или не знаете... дека не припаѓате само на себеси? Скапо сте купени. Затоа прославете Го Бога во своите тела и во своите души, кои се Божји.“ (1. Коринтјаните 6:19, 20)

Алкохолни пијалаци

*„Виното е потсмевнувач, жестокиот пијалок буен;
и секој, кој им е потчинет, не е разумен.“*

*„Кому – ах, кому – ох, кому – кавџа,
кому жал, кому рани без причина,
кому зацрвенети очи?*

*На оние, што заседнуваат околу вино,
кои одат да бараат вино со ароми.*

*Не го гледај виното како се црвенеа,
кога се прелива светликаво во чашата;
како убаво се лее;*

*отпосле тоа ќе касне како змија
и ќе жилне како отровница.“*

(Изреки 20:1; 23:29-32)

Човечкото перо никогаш не забележало пожив приказ на пониженоста и робувањето на жртвите на алкохолот. Подјармени и понижени, дури и ако се освестат и ја согледаат својата беда, тие веќе немаат сили да ги раскинат прангите, па „пак ќе го бара(ат) истото.“ (Изреки 23:35)

Не се потребни никакви докази за да се прикажат лошите последици на алкохолот врз пијаниците. Насекаде можеме да сретнеме такви зашеметени луѓе со матен поглед – луѓе за кои Христос умрел и над кои ангелите плачат. Тие се дамка на нашата разметлива цивилизација. Тие се срам, проклетство и опасност за секоја земја.

Кој може да ги замисли несреќата, агонијата и очајот што се кријат во домот на пијаницата? Помислете на сопругата, честопати внимателно воспитана, чувствителна, културна и префината, врзана за некој кого пиењето го претворило во некој вид демон. Помислете на децата, лишени од удобен дом, образование и воспитување - како живеат измачувани од оној што треба да биде нивна гордост и заштита, како се пробиваат низ светот носејќи жиг на срамот, а често и проклетството на наследената жед за пијалок.

Помислете на страшните несреќи што секојдневно се случуваат како последица од лица под дејство на алкохол. Некој службеник на железница, нема да обрне внимание на дадениот сигнал или погрешно ќе го разбере. Возот продолжува; доаѓа до судир и многу животи се изгубени. Или ќе потоне бродот, а многу патници и членови на екипажот наоѓаат свој гроб во водата. Кога ќе се испитаат причините за несреќата, ќе се види дека некој на одговорното место бил под дејство на алкохол. До каде може човекот да оди со пиењето, а сепак да можат со сигурност да му се доверуваат човечки животи? Ваква доверба може да се има само во некој што воопшто не пие.

Поблаги опојни пијалоци

Луѓето што ја наследиле желбата за неприродни стимуланси, во никој случај не смеат да имаат на дофат вино, пиво или цидер*; тоа постојано ќе ги држи во искушение. Сметајќи го слаткиот цидер за безопасен, многумина го употребуваат без никакви ограничувања. Но тој останува сладок само кратко време; потоа почнува да ферментира. Остриот вкус што притоа се јавува, го прави уште попривлечен за вкусот на многумина и тие мораат да признаат дека пијалокот станал силен и превриен.

Дури и употребата на слаткиот цидер*, онака како што вообичаено се произведува е опасна за здравјето. Кога луѓето би можеле да видат што покажува микроскопот за цидерот што го купуваат, малкумина би сакале да го пијат. Честопати, оние што го произведуваат овој пијалок за продажба, не внимаваат на состојбата на овошјето што го користат и во него се исцедува сок од скапани и црвливи јаболка. Оние, кои не би ни помислиле да употребуваат вакви јаболка, го пијат пијалокот направен од нив и велат дека е прекрасен; но микроскопот покажува дека дури и веднаш штом ќе излезе од цедилката, овој пријатен напиток е сосема непогоден за употреба.

Од виното, пивото или цидерот, можете да се опиете исто, како и од жестоките пијалоци. Употребата на овие пијалоци го разбудува вкусот за посилните и поставува темели на навиката за пиење алкохол. Умереното пиење е училиште во кое луѓето се учат да станат пијаници. Сепак, дејството на овие умерени стимуланси е толку подмолно, што ги води луѓето до патот кон алкохолизмот, пред воопшто да се посомневаат во опасноста.

Некои, кои никогаш не биле вистински сметани за пијаници, се постојано под дејство на слабите алкохолни пијалоци. Тие се во трескавична состојба, со нестабилен ум, неурамнотежени. Замислувајќи си дека се безбедни, тие одат сè подалеку и подалеку, додека не ги преминат сите граници и не ги жртвуваат сите принципи. Најцврстите одлуки се поткопани и дури ни најсилните напори не можат да го задржат понижениот апетит под контрола на разумот.

---

* Цидер е американски пијалок направен од јаболка. Може да биде и алкохолен и безалкохолен. Дури и безалкохолниот цидер често пати е направен од расипани или скапани јаболка.

Библијата не ја одобрува употребата на алкохолни пијалоци. Виното што Христос го направил од вода на свадбата во Кана, било чист гроздов сок. Тоа е „сокот од гроздот.“ (Исаија 65: 8; превод Др. Костантинов)

Токму Христос ги предупредил Израелците во Стариот Завет: „Виното е потсмевка, ракијата – бунтовник; и секој, кој им е потчинет, не е разумен.“ (Изреки 20:1) Тој не направил таков пијалок. Сатаната ги наведува луѓето на попуштања што ќе го замрачат разумот и ќе ја умртват свеста за духовните нешта, но Христос нè учи да ги држиме ниските страсти во покорност. Тој никогаш не става пред луѓето нешто што би можело да биде искушение. Целиот Негов живот бил пример на самооткажување. Тој во оние четириесет дена во пустината, ги поднел најголемите страдања што еден човек може да ги издржи, со цел да ја скрши моќта на апетитот. Христос бил Тој што наложил дека Јован Крстител не треба да пие ниту вино, ниту жестоки пијалоци. Тој ѝ наложил слично воздржување и на сопругата на Маној. Христос не работел во спротивност со Своето учење. Неферментираното вино што го направил за свадбарите, бил здрав и освежителен пијалок. Такво вино користеле Спасителот и Неговите ученици на првата света вечера. Тоа е виното што треба секогаш да се користи на масата за света вечера, како симбол на Христовата крв. Оваа света служба треба да биде освежување за душата и да даде живот. Не смее да се поврзува со ништо што може да му послужи на злото.

Во светлината на она што Писмото, природата и разумот го велат за употребата на алкохолот, како можат христијаните да одгледуваат хмељ за производство на пиво, или пак да произведуваат вино или цидер за продажба? Ако ги сакаат ближните како самите себеси, како можат да учествуваат во нешто што за нив може да биде стапица?

Неумереноста честопати започнува во домот. Со употреба на богата, нездрава храна ослабнуваат органите за варење и се создава желба за уште понадразлива храна. На тој начин се учи апетитот постојано да копнее за нешто посилно. Потребата од стимуланси станува сè посилна и сè потешко можеме да ѝ се спротивставиме. Организмот е повеќе или помалку полн со отрови и колку што е послаб, толку е поголема неговата желба за овие нешта. Еден чекор во погрешна насока, го подготвува патот за

друг. Многумина, кои нема да бидат виновни за изнесување вино или друг алкохолен пијалок на своите трпези, ќе бидат виновни, бидејќи ги преполнуваат трпезите со храна, која буди толку силна желба за жесток пијалок, што е речиси невозможно да ѝ се спротивстави. Лошите навики во јадењето и пиењето го уништуваат здравјето и го подготвуваат патот кон алкохолизмот.

Кога во младите што го креираат изгледот на светот, би можеле да се вградат вистинските принципи на умереност, наскоро не би имало потреба од евангелизации во поглед на умереноста. Нека родителите започнат една ваква евангелизација во сопствените домови; нека ги учат своите деца да ги следат овие принципи од најрана возраст и ќе можат да се надеваат на успех.

Должност на мајките е да им помогнат на своите деца да формираат правилни навики и чист вкус. Привикнувајте го апетитот; учете ги децата да мразат стимуланси. Воспитајте ги вашите деца да имаат морална сила да му се спротивстават на злото што ги опкружува. Учете ги да не се претопуваат во масата, да не потклекнуваат под силни влијанија, туку да влијаат добро врз другите.

Иако се направени големи напори за совладување на неумереноста, многу од нив не биле насочени во вистинската насока. Застапниците на реформата за умереност, треба да бидат свесни за штетните влијанија на нездравата храна, зачините, чајот и кафето. Им посакуваме Божји благослов на сите работници во полето на умереноста; но ги повикуваме да погледнат подлабоко во коренот на злото против кое се борат и да бидат сигурни дека се доследни во реформата.

На луѓето треба да им се предочи дека урамнотеженоста на менталните и моралните сили многу зависи од добрата состојба на физичкиот организам. Сите наркотици и неприродни стимуланси, кои го ослабнуваат и понижуваат телото, водат кон намалување на интелектуалните способности и моралот. Токму неумереноста лежи во коренот на моралната изопаченост на светот. Попуштајќи му на изопачениот апетит, човекот ја губи силата да му се спротивстави на искушението.

Пред реформаторите на умереноста стои голема работа да ги поучат луѓето на овие нешта. Учете ги дека употребата на стимуланси, кои ја поттикнуваат веќе исцрпената сила на неприродна и претерана активност, ги загрозува здравјето, карактерот, па дури и животот.

Во врска со чајот, кафето, тутунот и алкохолните пијалоци, единствен сигурен начин е да не се допираме до нив, да не ги пробуваме, да не ги допираме. Чајот, кафето и сличните пијалоци водат во иста насока како алкохолните пијалоци и тутунот и во некои случаи, со нив е исто толку тешко да се прекине, како со алкохолот. Оние што сакаат да ги остават овие стимуланти, извесно време ќе чувствуваат недостиг од нив и ќе страдаат. Но ако бидат упорни, желбата ќе престане и тие веќе нема да чувствуваат потреба од нив. Природата можеби ќе бара малку време да се опорави од претрпената злоупотреба; но дајте ѝ шанса и таа повторно ќе зазdrави и ќе работи добро и верно.

ТРГОВИЈА СО АЛКОХОЛ

„Тешко му на оној, кој гради своја куќа со неправда, и свои соби со беззаконие... кој вели - ќе си направам голема куќа и широки одделенија, кој отвора прозорци, ги обложува со кедар и црвена боја, Мислиш ли да станеш цар, откако си се оградил со кедар?... но твоите очи и твоето срце се свртени само кон корист за себеси и кон пролевање невина крв, за да притеснуваш и присилуваш.“ (Еремија 22: 13-17)

Работата на продавачот на алкохол

Овие библиски стихови ја прикажуваат работата на оние што произведуваат и продаваат алкохолни пијалоци. Нивната работа претставува грабеж, бидејќи не враќаат соодветно од парите што ги примаат. Секој долар што ќе го заработат, му донесува проклетство на потрошувачот.

Бог великодушно ги излеал своите благослови врз човекот. Колку малку би знаел светот за сиромаштијата и неволјите, кога Неговите дарови мудро би се користеле! Расипаноста на луѓето ги претворила Неговите благослови во клетва. Житарките и овошјето, кои ни се дадени за изградување на човекот, се претвораат во отрови, кои донесуваат беда и уништување поради алчноста за пари и похотниот апетит.

Секоја година се трошат милиони и милиони литри алкохолни пијалоци. Се трошат милиони и милиони долари за купување нешто што донесува беда, сиромаштија, болести, понижување, алчност, криминал и смрт. Продавачот на алкохолни пијалоци, заради добивката им го дава на своите жртви она што ги расипува и уништува умот и телото. Тој му донесува на семејството на пијаницата сиромаштија и беда.

Кога неговата жртва ќе умре, барањата на продавачот на рум не престануваат. Ја ограбува вдовицата и ги доведува децата до просјачки стап. Тој не се двоуми да му ги одземе на сиромашното семејство и најнеопходните средства за живот, со цел да ја наплати сметката на сопругот и таткото. Плачот на кутрите деца, солзите на очајната мајка само го раздражуваат. Зошто тој да се грижи што овие бедници можеби ќе гладуваат? Зошто тој да се грижи што можеби и тие ќе бидат понижени и упропастени? Тој се збогатува од бедните приходи на оние што ги води во уништување.

Јавните куќи, дувлата на порокот, судниците, затворите, заданите, прибежиштата на малоумните, болниците, сите тие, во голема мерка се полнат од работата на продавачот на алкохолни пијалоци. Како мистичниот Вавилон од Откровението и тој тргува со „робови и човечки души“. Зад продавачот на алкохолни пијалоци стои големиот уништувач на душите и тој ползува со сите земни и пеколни итрини, со цел да ги доведе човечките суштества под своја моќ. Неговите стапици се поставени во градот и во селото, во возовите, на големите пароброди, во деловните згради, во дворовите на задоволствата, во медицинските ординации, па дури и во црквата – на масата за света вечера. Не е изоставено ништо што може да ја создаде или засили желбата за алкохол. Речиси на секој агол има јавна куќа, која со нејзините блескави светла, со својата гостопримливост и добро расположение ги повикува работниците, богатите лидери и невината младина.

На приватните забави и модерните седенки, на жените им се даваат популарни пијалоци со пријатно име што се навистина жестоки. Дури и за болните и исцрпените постојат широко прифатени „горчливи пијалоци“, што содржат голем процент на алкохол.

За да се разбуди желба за алкохол кај децата, тој се става и во слатките. Таквите слатки се продаваат во продавниците за алкохол; и трговецот со алкохол ги намува децата на свој терен, подарувајќи им вакви слатки.

Оваа работа продолжува од ден во ден, од месец во месец, од година во година. Во продавниците, од продавачите на алкохол постојано влегуваат татковци, сопрузи и браќа - силата, гордоста и надежта на нацијата, за оттаму да излезат понижени и уништени.

Уште полошо е тоа што ова проклетство го напаѓа самото срце на домот. Жените сè повеќе и повеќе создаваат навика на пиење алкохол. Малите, па дури и сосема невини и беспомошни деца, во многу домови се наоѓаат во секојдневна опасност, затоа што се запоставени и злоупотребени од своите пијани мајки. Многу синови и ќерки растат под сенката на ова ужасно зло. Какви можат да бидат изгледите за нивната иднина, освен дека ќе потонат уште подлабоко од своите родители?

Ова проклетство се пренесува од таканаречените христијански земји - во земјите на незнабошците. Кутрите неучи дивјаци се учат да пијат алкохолни пијалоци. Дури и меѓу незнабошците, интеллигентните луѓе ја согледуваат опасноста од овој смртоносен отров и протестираат против него; Но залудно се трудат да ги заштитат своите земји од нивните уништувачи. Цивилизираните луѓе ги пренесуваат алкохолните пијалоци, тутунот и опиумот кај незнабожечките народи. Незаузданите страсти на дивјациите, поттикнати од пијалокот, ги влечат во за нив непозната пропаст и станува речиси безнадежно да се праќаат мисионери во овие земји.

Преку контактот со луѓето, кои требале да им донесат познавање за Бога, незнабошците се вовлечени во пороци што биле причина за уништување на цели племиња и раси. Луѓето од цивилизираниот свет, токму поради овој факт се замразени во малку познатите краеве на Земјата.

Одговорноста на црквата

Ползата од алкохолните пијалоци е силата на светот. На нејзина страна се впрегнати силата на парите, навиките и апетитот. Нивната моќ се гледа дури и во црквата. Луѓето, кои своите пари директно или индиректно ги заработиле од продажба на алкохол, се „добри и редовни“ членови на цркви. Многумина од нив даваат великодушни прилози за популарните добротворни цели. Нивните прилози помагаат во поддржувањето на потфатите на црквата и за платите на проповедниците. Тие бараат да се покаже разби-

рање за моќта на парите. Црквите што примаат такви членови, всушност, ја поддржуваат трговијата со алкохолни пијалоци. Премногу често, проповедникот нема храброст да застане од страната на она што е праведно. Тој не им го објавува на овие луѓе она што Бог го кажал за продавачите на алкохолни пијалоци. Кога би зборувал отворено, проповедникот би го навредил своето членство, би ја жртвувал својата популарност и би ја изгубил платата.

Но Божјиот суд е над оној на црквата. Оној, Кој му рекол на првиот убиец: „Гласот на крвта од твојот брат вика од земјата кон Мене“ (Битие 4:10), нема да ги прифати даровите од трговците со алкохол на Својот олтар. Неговиот гнев гори против оние што се обидуваат да ја наметнат својата вина со плаштот на либералноста. Нивните пари се извалкани со крв. Проклетството е врз нив.

„Зошто Ми се многуте ваши жртви – вели Господ...

кога доаѓате да се јавите пред Моето лице,

кој ви бара да ѝ ѓазите Моите дворови?

Не принесувајте веќе суетни жртви...

и кога протеѓате раце,

Јас ѝ кријам од вас Своите очи,

а кога ѝ умножувате своите молби, Јас не слушам:

вашите раце се полни со крв.“

(Исаија 1:11-15)

Пијаницата е способен за подобри нешта. Нему му се доверени таленти со кои треба да Го прослави Бога и да донесе благослов на светот; но неговите ближни, ја фатиле неговата душа во стапица и, понижувајќи го него се воздигнале себеси. Тие живеат во раскош, додека кутрите луѓе што ги ограбиле, живеат во сиромаштија и беда. Но Бог ќе бара одговор за ова од рацете на оние, кои помогнале пијаницата да биде изведен на патот на уништувањето. Оној, Кој владее на небото, не ја заборавил ниту првата причина, ниту последната последица на пијанството. Оној, Кој се грижи за врапчињата и ги облекува полските цвеќиња, нема да ги одмине оние, кои се создадени според Неговото обличје,

откупени со Неговата сопствена крв и чии повици не се слушаат. Бог ги бележи сите зла што ги продолжуваат криминалот и бедата.

Можеби светот и црквата ќе имаат пофалби за луѓето што се здобиле со богатство понижувајќи човечки души. Можеби ќе имаат насмевка за оној што ги води луѓето чекор по чекор кон патеката на срамот и понижувањето. Но Бог го забележува сето тоа и праведно суди. Можеби светот ќе ги карактеризира продавачите на алкохол како добри бизнисмени; Но Бог вели: „Тешко му на оној.“ Тој ќе биде обвинет за безнадежноста, бедата и страдањата, кои трговијата со алкохол му ги нанела на светот. Ќе мора да одговара за сиромаштијата и лелекот на мајките и децата што страдале за храна, облека и засолниште и кои ги закопале сета надеж и радост. Ќе мора да одговара за душите, кои неподготвени ги испратил во вечноста. А оние што го поддржуваат трговецот со алкохол во неговата работа, ќе ја делат неговата вина. Ним Бог им вели: „Вашите раце се полни со крв.“

Законски дозволи

Многумина се залагаат за легализација на трговијата со алкохол, прикажувајќи го тоа како настојување да се ограничи злото на пиенето. Но легализацијата на оваа трговија ќе ја стави неа под заштита на законот. Владата ќе го дозволи нејзиното постоење и така ќе го потпомогне злото за кое тврди дека сака да го ограничи. Под заштита на законот, пиварниците, фабриките за жестоки пијалоци и винарските визби ќе се изградуваат секаде на земјата и продавачот на алкохолни пијалоци ќе работи пред нашите врати.

Честопати му се забранува да продава алкохол на оној што веќе е пијан или за кого се знае дека е алкохоличар; Но делото, кое прави пијаници од младите, постојано оди напред. Самото постоење на оваа трговија зависи од создавањето желба за алкохол кај младите. Младите се заведуваат чекор по чекор, додека кај нив не се воспостави навика и не се создаде жед, која бара задоволување по секоја цена. Би било помалку штетно да им се дава алкохол на алкохоличарите, чие уништување, во многу случаи е веќе потврдено, отколку да се дозволи цветот на нашата младост да се намамува во уништување преку оваа ужасна навика.

Со легализирањето на трговијата со алкохолни пијалоци, искушението постојано ќе се држи на дофат на оние што се обидуваат да се реформираат. Воспоставени се установи во кои може да им се помогне на жртвите на неумереноста да ја надминат желбата. Тоа е благородна работа; но неумерениот ќе има мала полза од ваквите прибежишта, сè додека продавањето алкохолни пијалоци е законски дозволено. Тој не може вечно да остане во нив. Мора повторно да го заземе своето место во општеството. Желбата за алкохолен пијалок, иако потисната, не е сосема уништена; и кога искушението ќе нападне, како што тоа го прави на секој чекор, човекот премногу често станува лесен плен.

Човекот, кој чува крволочен свер и кој, знаејќи дека неговата природа му дозволува да биде слободен, пред очите на законот се смета одговорен за злото што може да го направи свертот. Во законите дадени на Израелскиот народ, Господ одредил дека ако некое животно за кое се знае дека е опасно, усмрти човек, неговиот стопан треба да плати со живот за својата небрежност или злоба. И оние што издаваат дозволи за продавање алкохол би требале, според истиот принцип, да се сметаат одговорни за резултатите од трговијата со него. И доколку ослободувањето на крволочен свер се смета за престап што заслужува смрт, колку поголем престап е легализирањето на работата што продавачот на алкохол ја извршува!?

Ваквите дозволи се издаваат под изговор дека со тоа се зголемува приходот на државата. Но што се овие приходи во споредба со средствата што се трошат за отстранување на криминалот, заматениот ум или просјачењето, кои се плодови на трговијата со алкохол! Човекот ќе изврши престап под дејство на алкохол; го изведуваат на суд; и оние, кои ја легализирале трговијата со алкохол, се принудени да се справат со резултатите на сопственото дело. Тие ја дозволиле продажбата на нешто што од ментално здравиот прави умоболан човек; а сега мораат да го стават во затвор или прифатилиште, додека неговата жена и децата се оставени во скудност и за потсмев на општеството во кое живеат.

Каква лудост е да се толерира овој бизнис, земајќи го предвид само финансискиот аспект на ова прашање! И кој приход може да ја надомести загубата на разумот, деформирањето и бришењето на Божјото обличје од човекот, уништувањето на децата, осу-

дени на просење и деградација, кои ги наследуваат злите тенденции на своите татковци?

Забрана

Човекот што веќе создал навика да употребува алкохолни пијалоци е во очајна ситуација. Неговиот мозок е заболен, силите на неговата волја ослабнати. Што се однесува до сите негови сили, неговата желба не може да се контролира. Тој не може да биде вразумен или убеден да се откаже од алкохолот. Вовлечен во овој порочен круг, оној што одлучил да престане со пиенењето, сè уште е цврсто врзан за чашката и уште при првата голтка, сите негови добри намери се победени, секоја трага на волја за откажување е уништена. Една голтка од примамливиот пијалок и секоја помисла за последиците од него исчезнува. Скршеното срце на сопругата е заборавено. Развратниот татко веќе не се грижи за своите гладни и голи деца. Со легализација на трговијата со алкохол, законот дава дозвола за вакво пропаѓање на душата и одбива да ја запре трговијата што го исполнува светот со зло.

Мора ли ова да продолжи во недоглед? Ќе мораат ли душите вечно да се борат за победа пред широко отворените врати на искушението? Мора ли проклетството на неумереноста да лежи вечно како болест врз цивилизираниот свет? Мора ли да продолжи како разјарен оган, да збришува илјадници среќни домови? Кога некој брод ќе допливи во близина на брегот, луѓето не гледаат на него со небрежност. Тие ги ризикуваат своите животи, обидувајќи се да ги спасат мажите и жените од водниот гроб. Колку е поголема потребата да се обидеме да ги спасиме луѓето од судбината на пијаниците!

Од работата на продавачот на алкохол, не се загрозени само пијаницата и неговото семејство, ниту бремето на данокот е главното зло што оваа трговија му го донесува на општеството. Сите ние сме вткаени во ќилимот на човештвото. Злото, кое понижува некој дел од братството на луѓето, ги загрозува сите.

Многу луѓе алчни за заработка и удобност не сакале да имаат ништо со ограничувањето на трговијата со алкохол, предоцна сфатиле дека оваа трговија има нешто со нив. Ги гледале сопствените деца уништени и со заматени умови. Беззаконието раѓа

разузданост, загрозен имот, несигурен живот, зголемен број несреќи на море и на копно. Болестите што се развиваат во куќичките на сиромашните, наоѓаат свој пат до благородничките, раскошни куќи. Пороците и криминалот со кои порано се занимавале само распуштените деца, се пренесуваат на синовите и ќерките од префинети и културни домаќинства.

Не постои човек, чии интереси не се загрозени од трговијата со алкохол. Не постои човек, кој заради личната сигурност, не треба да се бори за нејзино уништување.

Собранијата и судовите повеќе од сите места што се занимаваат само со светски работи, треба да бидат слободни од проклетството на неумереноста. Гувернерите, сенаторите, пратениците, судиите, луѓето што ги донесуваат и спроведуваат државните закони, кои ги држат в раце животите, честа и имотите на своите ближни, треба да бидат строго умерени луѓе. Само така нивните умови можат да бидат чисти, за да ја одредат разликата помеѓу доброто и злото. Само така ќе можат да тврдат дека се строго принципиелни и доволно мудри да спроведуваат правда и покажуваат милост. Но во каква состојба се тие? Колкумина од овие луѓе, кои поради жестоките пијалоци имаат помрачени умови и нејасни чувства за доброто и злото! Колку угнетувачки закони се донесени, колку невини луѓе се осудени на смрт заради неправдата на пијаните законодавци, судии, поротници, адвокати, па дури и судии! Многумина меѓу нив, се „моќни во пиене вино“ и „силни во мешањето жестоки пијалоци,“ па „злото го нарекуваат добро, а доброто зло“; ги „оправдуваат и наградуваат злите, а ја одземаат правдата од праведните!“ За таквите Бог вели:

„Тешко им на оние...

како што огњот ја јаде сламата,

и пламенот го истребува сеното,

така ќе заѓине нивниот корен,

нивниот цвет ќе се разнесе како прав;

зашто тие го отфрлија законот на Господа Саваот

и го презреа Словото на Израелевиот Светец.“

(Исаија 5:22-24)

Божјата чест, стабилноста на нацијата, доброто на заедницата, домот и единката бараат вложување на сите можни напори за одвраќање на луѓето од злото на неумереноста. Наскоро, последиците од ова ужасно зло, ќе можат да се видат онака, како што сега не ги гледаме. Кој ќе вложи одлучен напор да се запре ова уништување? Натпреварот одвај да е започнат. Нека се формира војска, која ќе ја запре продажбата на алкохолни пијалоци што го излудуваат човекот. Нека се објасни опасноста од трговијата со алкохолни пијалоци и нека се создаде јавно мислење што ќе бара нејзина забрана. Нека им се даде шанса на луѓето излудени од пиење да избегаат од своето ропство. Гласот на народот нека побара од своите законодавци да се стави крај на оваа срамна трговија.

*„Спасувај ги оние што ги водат на смрт,
и спасувај ги оние што ги водат на губилиште.
Ако кажеш: Ете, ние не го знаевме тоа;
а Оној, Кој ги испитува срцата, зар не знае?
Оној, Кој бдее над твојата душа, го знае тоа.“
И „што ќе речеш, кога Тој ќе те казни?“
(Изреки 24:11, 12; Еремија 13:21)*

Шести дел

ДОМОТ

СЛУЖБАТА ВО ДОМОТ

Обновата и издигнувањето на човештвото почнува во домот. Работата на родителите е посилна од секоја друга. Општеството е составено од семејства и е она што од него ќе направат главите на тие семејства. Од срцето излегуваат „изворите на животот“ (Изреки 4:23); а срцето на заедницата во црквата и нацијата е токму домот. Благосостојбата на општеството, успехот на црквата, напредокот на нацијата зависат од влијанијата стекнати во домот.

Во Исусовиот живот се прикажани важноста и можностите на домашниот живот. Оној, Кој дошол од небото да биде наш пример и учител, поминал триесет години како член на едно домаќинство во Назарет. Библискиот извештај за овие години е многу сиромашен. Никакви моќни чуда не го привлекувале вниманието на мноштвото. Никаква желна толпа не ги следела Неговите стапки и не ги слушала Неговите зборови. А сепак, во текот на сите тие години Тој ја исполнувал Својата Божја мисија. Живеел како еден од нас, споделувајќи го домашниот живот, покорувајќи се на неговите правила, извршувајќи ги домашните обврски, носејќи ги неговите товари. Делејќи ги искуствата на нашата заедничка судбина во заштитничката грижа за скромниот дом, Тој „напредувааше во премудроста и возраста, и во благодатта пред Бога и кај луѓето.“ (Лука 2:52)

Во текот на сите тие осамени години, Неговиот живот бил преполн со сочувство и желба да помогне. Неговата истрајна несебичност и трпение, храброста и верноста, непоколебливоста пред искушенијата, непоматениот мир и тивката радост, биле постојана инспирација за другите. Тој внесувал чиста, слатка атмосфера во домот и Неговиот живот бил како квасец што делува на елементите на општеството. Никој не вели дека правел чуда; сепак доблеста – исцелителната, животворна сила на љубовта – потекувала од Него кон искушуваните, болните и обесхрабрениите. Уште од самото детство, Тој на ненаметлив начин им сведочел на другите и поради тоа, многумина со задоволство Го слушале, кога ја започнал Својата јавна служба.

Овие рани години на Спасителот не се само пример за младите. Тие се поука и треба да бидат охрабрување за секој родител. Првото поле за работа на оние што ќе служат за издигнувањето на своите ближни е кругот на семејните и меѓусоседските должности. Не постои поважно поле за работа од она, кое им е посветено на основачите и чуварите на домот. Ниту една од должностите доверени на човештвото нема поголеми и подалекусежни резултати од должностите на таткото и мајката.

Иднината на општеството ќе ја одредуваат денешните младици и деца, а од домот зависи што ќе стане од нив. Поголем дел од болестите, бедата и криминалот, кои се проклетство на човештвото, можат да се припишат на недостигот од правилно домашно воспитување. Каква промена би се видела во светот, кога домашниот живот би бил чист и искрен, кога децата што излегуваат од него би биле подготвени да се соочат со животните обврски и опасности!

Вложени се големи напори, потрошени многу време, труд и пари за потфати и институции, кои ќе ги реформираат жртвите на лошите навики. И дури и овие напори се покажале како недоволни да ги задоволат големите потреби. Колку е мал резултатот од нив! Колку малку луѓе се трајно поправени!

Многу луѓе копнеат за подобар живот, но им недостига храброст и одлучност да ги раскинат синцирите на навиката. Тие се повлекуваат пред потребните напори, борба и жртва, така што нивните животи се бедни и уништени. На тој начин дури и луѓето со најсветли умови, луѓе со големи надежи и благородни сили, кои природата и образованието во други околности би ги оспособи-

биле за доверливи и одговорни позиции, се понижени и изгубени како за овој, така и за идниот живот.

Колку е горчлива битката за повраќање на мажевноста за оние што се реформираат! И во текот на целиот живот, многу луѓе ќе го жнеат злото што го посеале во својата лоша телесна градба, слабата волја, намалениот интелект и ослабените духовни сили. Колку повеќе можеле да постигнат, доколку се справеле со злото уште на почетокот!

Оваа работа во голема мерка почива на родителите. Кога би се посветило поголемо внимание да се обучат родителите како да ги формираат навиките и карактерот на своите деца, би се постигнале безброј пати подобри резултати во борбата за запирање на напредокот во неумереноста и другите зла, кои како карцином го нагризуваат телото на општеството. Во нивни раце е навиката што може да биде толку силна струја на злото, но со истрајни напори да ја претворат во сила на доброто. Тие треба да работат со самиот извор на оваа сила и правилно да ја насочат.

Родителите можат да постават темели за здрав и среќен живот на своите деца. Можат да ги испратат од домовите со морална сила, која ќе му се спротивстави на искушението и храброст и сила за успешна борба со животните проблеми. Можат да ги вдахнат со одлучност да не отстапуваат од зададената цел и да развијат кај нив сила да живеат со живот за слава на Бога и благослов за светот. Можат да ги насочат нивните нозе на вистинската патека, која низ сонце и сенки, води до славните височини.

Мисијата на домот не е ограничена само на неговите членови. Христијанскиот дом треба да биде очигледна поука што ќе ја илустрира надмоќноста на вистинските животни принципи. Ваквата илустрација ќе има силно влијание за доброто во светот. Влијанието на домот врз човечките срца и животи е далеку поголемо од влијанието на која било проповед. Кога излегуваат од еден таков дом, во младите се вградени и поуките што ги добиле од него. Тие ќе ги пренесат благородните животни принципи и во други домови, а во заедницата ќе имаат влијание што облагородува и воздигнува.

Постојат многу други за кои нашиот дом може да биде благослов. Нашите меѓучовечки односи не смеат да бидат одредени од светските обичаи, туку од Христовиот Дух и Неговиот збор. Во сите

прослави на Израелците биле вклучувани и сиромашните, странците и Левитите - кои биле помошници на свештеникот во свети-лиштето и религиозни учители и мисионери. Нив народот ги сметал за свои гости, кои секогаш биле топло примени на сите општествени и религиозни прослави и за кои нежно се грижел, кога биле болни и немоќни. Таквите и денес би требале да најдат гостопримство во нашите домови. Ваквата гостољубивост може многу да расположи или охрабри некоја мисионска болничарка или учител, некоја загрижена и исцрпена мајка, или некој болен и стар, кој честопати без сопствен дом се бори со сиромаштијата и бројните обесхрабрувања.

„Кога даваш ручек или вечера“ – вели Христос, „не кани ги своите пријатели, ниту своите браќа, ни своите роднини, ниту богатите соседи, за да не те поканат и тие некогаш и да ти вратат. Но, кога даваш гозба, повикај ги сиромашните, хромите, слепите, и ќе бидеш блажен, зашто тие не можат да ти вратат, а ќе ти биде отплатено при воскресението на праведните.“ (Лука 14:12-14)

За вас нема да претставува голем товар да ги примите овие гости. За нив нема да морате да приготвите некаква скапа забава. Не треба да се трудите ниту околу изгледот. Топлината на срдечното гостопримство, место покрај огнот, столче крај вашата домашна трпеза, заеднички споделените благослови од молитвениот час, за многумина од овие, ќе бидат како поглед од Небото.

Нашето сочувство треба да ги надмине границите на себичноста и семејните сидови. Прекрасни можности стојат пред оние, кои ќе го отворат својот дом за благослов на другите. Општественото влијание има чудесна моќ. Можеме да го користиме како средство за помагање на оние околу нас.

Нашите домови треба да бидат прибежишта за младината во искушение. Многу млади се наоѓаат на крстопат. Секое влијание, секој впечаток го одредува изборот што ја формира нивната судбина како тука на земјата, така и во вечноста. Злото ги повикува. Неговите собиралишта се светли и привлечни. Тие му посакуваат добредојде на секој што ќе намине. Насекаде околу нас има млади, кои немаат дом и многумина, во чии домови нема сила што ќе им помогне и ќе ги воздигне, потонуваат во зло; пропаѓаат пред нашите прагови.

На овие млади им е потребна подадена рака на сочувство. Едноставно изговорените љубезни зборови, едноставно даруваните мали вниманија ќе ги растераат облаците на искушението што надвиснале над душата. Вистинскиот израз на од Бога даденото сочувство, има моќ да ги отвори вратите на срцата на кои им е потребен пријатниот мирис на зборовите слични на Христовите и едноставен, нежен допир на Христовата љубов. Кога би покажале интерес за младите, кога би ги поканиле во нашите домови и би ги опколиле со поттикнувачко влијание - многу од нив, со задоволство би ги свртеле своите стапки кон патеката, која води нагоре.

ЖИВОТНИ МОЖНОСТИ

Нашето време на оваа Земја е кратко. Ние не можеме низ овој свет да поминеме повеќе од еднаш; и додека поминуваме низ него, треба да направиме од нашиот живот најмногу што можеме. Службата за која сме повикани, не бара да имаме богатство, углед во општеството или големи можности. Таа бара љубезен дух на самооткажување и јасно одредена цел. Светилката, без оглед колку мала, ако ја одржуваме да гори постојано, може да биде средство со кое ќе се запалат многу други светилки. Сферата на нашето влијание можеби ни изгледа мала, способностите слаби, можностите незначителни, а достигнувањата ограничени; сепак, доколку верно ги ползуваме приликите на нашиот дом, ние ќе имаме прекрасни можности. Ако ги отвориме нашите срца и домови за Божјите животни принципи, ние ќе станеме канали на животворна сила. Од нашите домови ќе потечат потоци здравје, носејќи живот, убавина и плодност онаму, каде што сега владеат пустош и скудност.

ГРАДИТЕЛИ НА ДОМОТ

Оној, Кој на Адам му ја дал Ева да му биде помошник, своето прво чудо Го направил на свадбена веселба. Христос, Својата јавна служба ја започнал во свадбените дворови, каде што заедно се радувале роднините и пријателите. Така, Тој го одобрил бракот, потврдувајќи го како институција што Самиот ја воспоставил. Тој одредил мажите и жените да живеат заедно во свет брак, да подигнуваат семејства, чии членови крунисани со чесност, ќе бидат препознавани како членови на Небесното семејство.

Христос ѝ оддал почест на брачната заедница, со тоа што ја направил симбол на заедницата помеѓу Него и Неговите откупени. Самиот Тој е младоженецот; црквата е невеста за која, како за Своја избраничка, Тој вели: „Цела си убава, мила моја, и дамка нема на тебе.“ (Песна над песните 4:7)

Христос „ја засака црквата и се предаде Себеси за неа, за да ја исчисти... та да ја претстави пред Себе како славна црква, која нема осквернување, или порок, или нешто слично, туку да биде света и непорочна. Така мажите се должни да ги сакаат своите жени.“ (Ефесјаните 5:25-28)

Семејните врски се најсилни, најнежни и најсвети од сите на Земјата. Семејството е замислено да биде благослов за човештвото. И навистина е благослов секаде, каде што во брачниот

завет се влегува разумно, со страв кон Бога и вистинско разбирање за неговите должности.

Оние што имаат намера да стапат во брак, треба да размислат за тоа какви ќе бидат карактерот и влијанието на домот што го создаваат. Кога ќе станат родители, ним им се доверува света обврска. Од нив во многу зависи благосостојбата на нивните деца во овој свет и нивната среќа во светот што ќе дојде. Тие во голема мерка ги одредуваат како физичкиот, така и моралниот печат што ќе го примат нивните малечки. А состојбата на општеството зависи од карактерот на домот. Тежината на влијанието на секое семејство е она што ќе ја повлече моралната вага надолу или нагоре.

Изборот на животниот другар треба да биде таков, што ќе обезбеди добра физичка, ментална и духовна состојба на родителите и нивните деца – што ќе им овозможи и на родителите и на децата да бидат благослов за ближните и да Го прослават својот Создател.

За да имаат правилна претстава за одговорностите во бракот, младите мажи и жени треба да имаат такво искуство во практичниот живот, што ќе ги подготви за неговите должности и бремиња. Не треба да се охрабрува раното стапување во брак. Во една толку важна врска, со далекусежни последици како бракот, не треба да се влета набрзина, без доволна подготовка и со недоволно развиени ментални и физички способности.

Брачните кандидати можеби нема да имаат светски богатства, но треба да го имаат далеку поголемиот благослов – здравјето. И во повеќето случаи не би требало да има голема разлика во годините. Пренебрегнувањето на ова правило може сериозно да влијае врз здравјето на помладиот брачен другар. А децата од таков брак, често ќе бидат лишени од физичка и ментална сила. Тие нема да можат од постариот партнер да го добиваат она дружење што нивните млади животи го побаруваат и можат да бидат погодени од смртта на таткото или мајката токму во годините, кога им се најпотребни љубов и водство.

Брачната заедница може да биде безбедно формирана единствено во Христа. Човечката љубов треба да ги влече своите најблиски врски од Божјата. Длабока, искрена и несебична наклонетост, може да има само онаму, каде што владее Христос.

Љубовта е скапоцен дар што го примаме од Христа. Чистата и света наклонетост не е чувство, туку принцип. Оние што ги пот-

тикнува вистинската љубов, не се ниту неразумни ниту слепи. Поучени од Светиот Дух, тие Го сакаат Бога над сè, а своите ближни како себеси.

Оние, кои стапуваат во брак, треба внимателно да го проценат секое чувство и да го набљудуваат развојот на карактерот на оној со кого мислат да ја обединат својата животна судбина. Секој чекор кон брачната заедница треба да биде обележан со скромност, едноставност, искреност и искрената цел да се задоволи и да се прослави Бог. Бракот влијае на натамошниот живот во овој и во светот што ќе дојде. Искрениот христијанин нема да прави планови што Бог не може да ги одобри.

Ако сте благословени со богобојазливи родители, барајте совет од нив. Изнесете ги пред нив вашите надежи и планови, слушнете ја поуката што тие ја научиле од својот живот и ќе си заштедите многу болки на срцето. Над сè, нека Христос биде ваш советник. Проучувајте ја Неговата Реч со молитва.

Под ваквото водство, младата жена треба да го прифати само оној сопатник што поседува чисти, мажевни карактерни црти, кој е трудољубив, честољубив и чесен, кој го љуби Бога и се бои од Него. Кога ја бара онаа што ќе стои покрај него, младиот човек треба да испита дали таа може да го носи својот дел од животното бреме, дали има влијание што ќе го облагороди и подобри и дали може да го направи среќен и сакан.

„Разумна жена е дар од Господа.“ „Срцето на нејзиниот маж е убедено во неа... таа ќе му прави добро на својот маж, во сите дни од неговиот живот.“ „Со мудрост ја отвора својата уста, и кротка поука има на нејзиниот јазик. Го надгледува своето домаќинство и не јаде леб во мрзеливост. Стануваат децата и ја ублажуваат – мажот, и тој ја фали; многу жени добродетелни имало, многу од нив стекнале богатство и сила, но ти ги надмина сите,“ Оној што ќе најде таква жена „нашол добро и добил благодат од Господа.“ (Изреки 19:14; 31:11, 12, 26-29; 18:22)

Малку двојки се целосно обединети пред да почне свечениот обред, без оглед колку внимателно и мудро влегуваат во бракот. Двајцата во бракот вистински ги обединува работата што ја делат во текот на годините.

Романсата врз која младите толку често сакаат да градат брак, исчезнува, кога младиот брачен пар ќе се сретне со животните

тешкотии, бремиња и проблеми. Тогаш мажот и жената ќе ги запознаат карактерите на другиот, на начин што не бил можен во нивното претходно познавање. Тоа е најкритичниот период од нивната врска. Среќата и полезноста на целиот нивен иден живот, зависат од заземањето правилен курс во овој период. Тие често, кај другиот ќе согледаат слабости и мани на кои не се надевале; но срцата обединети во љубов, ќе откријат и дотогаш незабележани доблести. Секој нека се труди да ги открива доблестите, а не маните на својот партнер. Токму нашиот став, атмосферата што се шири околу нас, честопати го одредува она што ќе ни биде откриено за другиот. Многумина сметаат дека покажувањето љубов е слабост и се држат резервирано, со чие дело го оттурнува другиот брачен другар. Ваквиот дух ги попречува изливите на љубов и сочувство. Но, ако ги потиснуваме чувствата за друштвеност и широкоградост, тие венеат и срцето станува пусто и студено. Треба да се чуваме од оваа грешка. Љубовта не може долго да опстојува, доколку не се покажува. Не дозволувајте срцето на оној, кој е поврзан со вас, да гладува за љубезност и сочувство.

Иако можеби ќе се појават тешкотии, неволји и обесхрабрувања, ниту мажот ниту жената не смеат да помислат дека нивната заедница е грешка или разочарување. Одлучете дека на другиот ќе му бидете сè што можете да бидете. Продолжете со вниманието што сте си го посветувале во раниот период. На секој можен начин охрабрувајте се меѓусебно за животните борби. Научете да ја зголемите среќата на другиот. Нека меѓу вас владеат взаемна љубов и природна воздржаност. Тогаш бракот, наместо да биде крај на љубовта, ќе биде нејзиниот вистински почеток. Топлината на вистинското пријателство, љубовта, која поврзува срце со срце е предвкус на Небесната радост.

Околу секое семејство постои еден свет круг што не смее да се скрши. Никој нема право да влезе во тој круг. Ниту мажот ниту жената не смеат да дозволат да ја делат со некој друг довербата што им припаѓа единствено ним.

Секој треба да претпочита да дава љубов, отколку да ја прима. Негувајте го она што е благородно во вас и не двоумете се да ги вреднувате добрите квалитети на другиот. Свеста дека сте ценети е прекрасен поттик и големо задоволство. Наклонетоста и почитта го поттикнуваат стремежот за усовршување. И љубовта се зголемува, кога поттикнува благородни цели.

Ниту мажот ниту жената не би требале да ја претопат својата личност во личноста на другиот. Секој од нив има своја лична врска со Бога. Секој треба да праша за себе: „Што е правилно?“, „Што е погрешно?“, „Како најдобро да ја исполнам целта на мојот живот?“ Дозволете им на вашите најдлабоки чувства да потечат кон Оној, Кој го дал Својот живот за вас. Христос нека ви биде прв и последен и најдобар во сè. И вашата љубов ќе станува почиста и посилен со зајакнувањето и продлабочувањето на љубовта кон Христа.

Мажот и жената треба да се однесуваат еден кон друг со онаков дух, со каков што Христос се однесува кон нас: „Живејте во љубов, како што и Христос нè засака.“; „Како што Црквата Му се покорува на Христа, така и жените да им се покоруваат на своите мажи во сè. Вие, мажите, сакајте ги своите жени, како што и Христос ја засака Црквата и се предаде Себеси за неа.“ (Ефесјаните 5:2, 24, 25)

Ниту мажот ниту жената не треба да се обидуваат да го контролираат другиот. Не се обидувајте да го натерате другиот да се покорува на вашите желби. Не можете да го направите тоа и притоа да ја сочувате љубовта. Бидете љубезни, трпеливи, воздржани, учтиви и имајте разбирање. Со Божја милост, вие можете да успеете да се усреќите еден со друг, онака како што сте ветиле во вашиот брачен завет.

Но, не заборавајте дека нема да најдете среќа доколку се затворите во себе, задоволувајќи се со тоа што својата љубов и внимание си ја подарувате само еден на друг. Искористете ја секоја можност да придонесете за среќата на оние околу вас. Сетете се дека вистинска радост може да се најде само во несебичната служба.

Воздржаноста и несебичноста ќе им дадат печат на зборовите и делата на сите што живеат нов живот во Христа. Вие ќе освојувате победа по победа, додека се трудите да живеете со живот сличен на Неговиот, да го победите вашето „Јас“ и себичноста и да им служите на потребите на другите. Тогаш вашето влијание ќе биде благослов за светот.

Мажите и жените би можеле да го постигнат Божјиот идеал за нив, кога би го земале Христа за помошник. Она што човечката мудрост не може да го направи, ќе го постигне Неговата милост за оние што му се предаваат себеси со љубов и доверба Неговото

провидение може да ги обедини срцата во врска, која потекнува од небото. Љубовта нема да биде само размена на нежни и ласкави зборови. На небесниот разбој се ткае ткаенина што е далеку пофина и поцврста од сè што може да биде исткаено на земните разбои. Резултатот нема да биде фабричка ткаенина, туку материјал што ќе биде траен и ќе ги издржи сите испитувања. Срцата ќе бидат соединети со златните жици на љубовта што не се менува.

*Подобар од злато е мирниот дом,
од неѓо доаѓаат топлина и љубов;
храм е на љубовта и небо на животот,
посветен од мајката, сестрата или жената.
Колку и скромн тој да биде,
или од небото испитуван со маки,
неѓовиот благослов не се купува со пари,
и повреден е од злато.
„Анон“*

ИЗБОР И ПОДГОТОВКА НА ДОМОТ

Евангелието чудесно ги упростува животните проблеми. Неговите поуки, ако ги прифатиме во пракса, ќе разјаснат многу дилеми и ќе нè сочуваат од многу грешки. Тоа нè поттикнува да ги цениме нештата според нивната вистинска вредност и да се трудиме најмногу околу она што е највредно – она што е вечно. Оваа поука им е потребна на оние, пред кои стои одговорноста да изберат дом. Тие не смеат да дозволат да бидат отстранети од највисоката цел. Нека не забораваат дека земниот дом треба да биде симбол и подготовка за Небесниот. Животот е училиште во кое се обучуваме, а диплома за него, родителите и децата ќе добијат во повисокото училиште во Божјите дворови. При изборот на локација за вашиот дом, раководете се од намерата што тој треба да ја исполни. Нека не ве совладаат желбата за богатство, модните трендови или општествените обичаи. Земете го предвид она што е најблиску до едноставноста, чистотата, здравјето и вистинските вредности.

Градовите во целиот свет стануваат легла на порокот. На секој чекор ќе ве пресретнат слики и звуци на злото. Насекаде стојат заведувачи кон патот на телесните уживања или распуштеноста. Плимата на корупцијата и криминалот постојано расте. Секој ден

донесува нови извештаи за насилство, грабежи, убиства, самоубиства и безимени злостори.

Животот во градовите е лажен и извештачен. Силната страст за пари, вителот на трката по задоволства и уживања, жедта за самодокажување, луксуз и екстравагантност – сето тоа се сили што го одвратуваат умот на мноштвото од вистинската животна цел. Тие ги отвораат вратите за илјадници зла, а врз младите имаат речиси неодолива моќ.

Една од најсуптилните и најголеми опасности што ги демнат децата и младите во градовите е љубовта кон задоволствата. Во градовите има безбројни прослави; илјадниците игри, коњските трки и вителот на возбудата и задоволството ги одвлекуваат младите од трезвените животни должности. Парите што требале да бидат заштедени за нешто подобро, се фрлени на забава.

Животот во градовите станува уште потешок заради работата на синдикатите и како резултат на работничките обединувања и штрајкови. Пред нас се сериозни проблеми; и за многу семејства ќе биде неопходно да излезат од градовите.

Физичката околина на градовите честопати е опасна за здравјето. Постојаната изложеност на болести, загаден воздух, нечиста вода и храна, пренатрупаните, темни и нездрави живеалишта, се едни од многуте зла што ќе ги сретнете во нив.

Не била Божја намера луѓето да се збиваат во градови, туркајќи се по балкони и станови. Во почетокот, Тој ги поставил нашите прародители среде прекрасни слики и звуци, во кои сака и ние денес да уживаме. Во колку поголема хармонија со Божјиот план живееме, во толку подобра состојба ќе бидат нашето телесно, ментално и духовно здравје.

Скапите живеалишта, дотераниот мебел, надворешниот изглед, луксузот и удобноста на сè, не е она што е потребно за среќен и полезен живот. Исус дошол на оваа Земја за да го заврши најголемото дело што некогаш било извршено меѓу луѓето. Тој дошол како Божји амбасадор да ни покаже како да живееме за да постигнеме најдобри резултати во животот. Какви услови избрал Вечниот Отец за Својот Син? Осамен дом меѓу ритчињата на Галилеја; домаќинство што се издржува со чесна работа; едноставен живот; секојдневна борба со тешкотии и проблеми; самооткажување, штедливост и трпелива, несебична служба; часови

на поука во мајчиниот скут со отворен свиток од Писмата; тишина на зората или самракот во зелената долина - светите проповедници на природата; проучување на создавањето и провидението и заедница на душата со Бога – тоа била состојбата и можностите на раните години од Исусовиот живот.

Такви биле и животните можности на најголемиот број најдобри и најблагородни луѓе во сите векови. Прочитајте ја историјата на Авраам, Јаков и Јосиф, Мојсеј, Давид и Илија. Проучувајте ги животите на луѓето од подоцнежните векови, кои најдобро ја исполниле својата доверлива и одговорна должност, луѓе што имале најголемо влијание за издигнувањето на светот.

Колкумина од нив биле одгледани во домови на село! Тие знаеле малку за луксузот. Не ја потрошиле својата младост на задоволства. Биле принудени да се борат со сиромаштија и тешкотии. Рано научиле да работат и активниот живот што го воделе на отворено, овозможил виталност и еластичност на сите нивни способности. Принудени да зависат од сопствените можности, тие научиле да се борат со проблемите и да ги заобиколуваат пречките и се здобиле со храброст и издржливост. Ја научиле поуката на зависност од себеси и самоконтрола. Во голема мерка заштитени од лошо друштво, тие се задоволувале со природните задоволства и искрените пријателства. Имале едноставен вкус и умерени навик. Биле раководени од принципите и израснале во чисти, силни и искрени луѓе. Кога биле повикани да ја исполнат својата животна задача, тие во неа внеле физичка и ментална сила, духовен полет, способност за планирање и извршување и постојаност во спротивставувањето на злото, што од нив направило позитивна сила во борбата за доброто во светот.

Од сите богати наследства што можете да им ги дадете на вашите деца, подобар е дарот на здраво тело, бистар ум и благороден карактер. Само оние што разбираат во што се состои вистинскиот успех во животот, ќе станат мудри во младите години. Тие, при изборот на сопствениот дом ќе ги имаат на ум најдобрите работи во животот.

Наместо да се престојува онаму, каде што можат да се видат само дела на човечките раце, каде што сликите и звуците често наметнуваат грешни мисли, каде хаосот и збрката го оневозможуваат разумот, одете онаму, каде што ќе можете да ги гледате Божјите дела. Најдете духовен мир во убавината, мирот и тиши-

ната на природата. Дозволете им на вашите очи да се одмораат на зелените полиња, шумички и ритчиња. Гледајте кон синото небо, непопречени од градскиот прав и смог и вдишувајте го виталниот небесен воздух. Одете онаму, каде што далеку од уништувањето и расипувањето на градот ќе можете да се дружите со своите деца, каде ќе можете да ги научите за Бога преку Неговите дела; и подготвувајте ги за правилен и полезен живот.

Едноставност на мебелот

Нашите извештачени навики ни одземаат многу благослови и радост и нè онеспособуваат за најполезен живот. Дотераниот и скап мебел е залудно трошење не само пари, туку и на она што е илјадапати поскапоцено. Тој му наметнува на домот тешко бреме на грижа, дополнителна работа и тешкотии.

Каква е состојбата со многу домови, дури и со оние со ограничени средства и каде што грижата за домаќинството е оставена најмногу на мајката? Најдобрите простории се исполнети со мебел надвор од нивните можности и непогоден за нивна удобност и забава. Во нив има скапи теписи, разметливо резбан и скапо тапациран мебел и нежни завеси. Масите, полиците и секој друг слободен простор се преполни со украси, а сидовите се прекриени со слики; тоа го заморува погледот. А колкав труд е потребен за одржување на сето тоа во ред и без прав! Оваа и другите извештачени навики на семејството, со цел да оди во чекор со модата, ја осудуваат домаќинката на бескрајна работа.

Во многу домови жената и мајката нема време да чита, да биде добро информирана, нема време за дружење со својот сопруг, нема време да го следи менталниот развој на своите деца. Нема ниту време ниту место, на кое Спасителот ќе ѝ биде близок, драг пријател. Малку по малку, таа се претвора во роб на домаќинството, а нејзината сила, времето и интересите се загушуваат на распадливи нешта. Премногу доцна таа станува свесна дека е странец во својот сопствен дом. Скапоцените можности што некогаш ги имала да ги упати своите најмили кон повозвишен живот, неискористени, поминале засекогаш.

Градителите на домот треба да одлучат да живеат според помудар план. Нивна цел треба да биде да создадат пријатен дом.

Потрудете се да обезбедите помагала што ја олеснуваат работата и ги унапредуваат здравјето и удобноста. Планирајте да примате гости, кои Христос нè обврзал да ги пречекаме и за кои рекол: „Доколку сте го направиле тоа на еден од овие Мои најмали браќа, Мене сте Ми го направиле!“ (Матеј 25:40)

Опремете го вашиот дом со едноставен и рамен мебел, со нешта со кои лесно се ракува, кои лесно се одржуваат чисти и кои можат да се заменат без голем издаток. Ако има љубов и задоволство, и малку добар вкус, и наједноставниот дом може да биде привлечен и примамлив.

Убава околина

Бог ја сака убавината. Тој ги облекол Небото и Земјата во убавина и со Татковско задоволство го набљудува уживањето на Неговите деца во она што Тој го создал. Тој сака нашите домови да бидат опкружени со убавината на природните нешта.

Речиси сите што живеат на село, колку и да се сиромашни, можат пред својот дом да имаат мал тревник, неколку сенковити дрвја, расцветана грмушка или мирислив цвет. Тие далеку повеќе ќе придонесат за среќата на домашните од вештачките убавини. Ќе внесат во домашниот живот нежно, благородно влијание, ќе ја засилат љубовта кон природата и ќе ги привлечат членовите на семејството поблиску едни до други и поблиску до Бога.

МАЈКАТА

Децата ќе бидат во голема мерка она што се нивните родители. Физичката состојба на родителите, нивните склоности и желби, нивните ментални и морални склоности, во поголема или помала мерка се репродуцираат во нивните деца.

Колку се поблагородни целите, колку е повисок менталниот и духовниот мираз и колку се поразвиени физичките сили на родителите, толку тие подобро ќе ги опремаат своите деца за живот. Негувајќи го она што е најдобро во нив, родителите влијаат на формирањето на општеството и на издигнувањето и воспитувањето на идните генерации.

Татковците и мајките треба да ја согледаат оваа одговорност. Светот е полн со сопки за чекорите на младите. Многумина ги привлекува животот исполнет со себични и телесни задоволства. Тие не можат да ги согледаат скриените опасности, ниту страшниот крај на патеката, која за нив изгледа како пат кон среќата. Тие ја трошат својата енергија во попуштање на апетитот и страстите и на тој начин милиони се изгубени за овој и за светот што ќе дојде. Родителите не смеат да забораваат дека нивните деца мораат да се сретнат со овие искушенија. Уште пред раѓањето на детето треба да започне подготовката што на родителите ќе им овозможи успешно да се борат во битката против злото.

Оваа одговорност посебно почива врз мајката. Таа, од чија крв се хранело детето и во чие тело се изградувало - во него вградува и ментални и духовни влијанија што водат кон формирање на умот и карактерот. Тоа го правела еврејската мајка Јоха-веда, која го родила Мојсеј, ослободувачот на Израел - била силна во верата и „не се исплаши од царската заповед.“ (Евреите 11:23) Тоа го правела и Ана, жената посветена на молитва и самооткажување, која го родила Самоил – детето поучувано од небото, непоткупливиот судија, основоположникот на Израелските свети училишта.

Умереност и самоконтрола

Внимателноста со која мајката треба да ги чува своите животни навики е опишана во Светото Писмо. Кога Господ требал да го подигне Самсон како ослободител на Израел, „Господов Ангел“ ѝ се јавил на мајката со посебни упатства како во поглед на нејзините навики, така и во поглед на воспитувањето на нејзиното дете. „Нека се чува... не пиј вино и сикер и не јади ништо нечисто.“ (Судији 13:13, 7)

Многумина сметаат дека преднаталните влијанија не се многу важни; но Небото не вели така. Пораката донесена од Господов ангел и повторена два пати, покажува дека таа го заслужува нашето најголемо внимание.

Во зборовите упатени до оваа еврејска мајка, Господ им се обрратил на сите мајки од секое време. „Нека се чува“, рекол ангелот; „и да внимава на сè што ѝ заповеда.“ Благосостојбата на детето, ќе биде погодена од навиките на мајката. Нејзините апетити и страсти треба да бидат контролирани од принципите. Таа треба да се откаже од нешто, да се спротивстави на нешто, доколку сака да ја исполни намерата што Бог ја имал за неа, кога ја благословил со дете. Ако таа си попушта себеси пред раѓањето на детето, ако е себична, нетрпелива и полна со барања - овие црти ќе се одразат во склоностите на детето. На тој начин, уште при раѓањето многу деца наследиле речиси непобедливи склоности кон злото.

Но ако мајката непоколебливо се држи до добрите принципи, ако е умерена и пожртвувана, ако е љубезна, пријатна и несебична, таа може да ги пренесе овие скапоцени карактерни црти на

своето дете. Заповедта, која на мајката ѝ забранува употреба на вино е многу јасна. Секоја капка жесток пијалок што таа ќе ја земе за да го задоволи апетитот, го загрозува физичкото, менталното и моралното здравје на нејзиното дете и претставува отворен грев против Создателот.

Има многу советници што тврдат дека секоја желба на идната мајка треба да биде задоволена; односно, дека доколку таа посака некој прехранбен артикл, без оглед колку е штетен, треба да ѝ се дозволи слободно да ужива во него. Ваквиот совет е лажен и злонамерен. Физичките потреби на идната мајка не смеат во никој случај да бидат запоставени. Од неа зависат два живота и ние треба да имаме нежно разбирање за нејзините желби и великодушно да ги исполнуваме нејзините потреби. Но во овој период, повеќе од кога било, таа треба да избегнува во исхраната и во сè друго, сè што може да ги ослабне физичките или менталните сили. Со заповед од самиот Бог, нејзе ѝ е наложена најсвета обврска да воспостави самоконтрола.

Прекумерна работа

Силата на идната мајка мора грижливо да се чува. Наместо да ги троши своите скапоцени сили на исцрпувачка работа, нејзината грижа и товар треба да бидат олеснети. Мажот и таткото на идното дете, честопати не е доволно запознаен со физичките закони што мора да ги разбере за доброто на своето семејство. Потонат во борбата за заработување на финансиски средства за живот, или изгубен во создавањето богатство, притиснат со грижи и проблеми, тој врз рамениците на неговата жена, идната мајка, остава товар, кој ги надминува нејзините сили во овој најкритичен период. Тоа предизвикува слабост и болест.

Многу мажи и татковци би можеле да извлечат добра поука од грижливоста на верниот пастир Јаков, кој, кога го принудувале на брз и тежок пат, одговорил:

„Овие деца се мали, а имам и овци и крави доилки... ќе ми изгине сето стадо... Јас ќе одам полека, колку што можат децата и добитокот пред мене.“ (Битие 33:13, 14)

На тешкиот животен пат, мажот и татко треба да оди „полека,“ колку што може да издржи неговиот животен сопатник. Нека нау-

чи да ги забави своите чекори среде оваа светска трка за богатство и моќ, за да ја утеши и поддржи онаа, која е повикана да чекори покрај него.

Веселост

Идната мајка треба да негува ведрина, среќа и добро расположение. Секој напор во оваа насока изобилно ќе ѝ се врати преку физичката цврстина и моралниот карактер на нејзиното дете. Ведриот дух ќе поттикне среќа во нејзиното семејство и во многу голем степен ќе го подобри нејзиното здравје.

Мажот треба да ѝ помага на жената со сочувство и искрена наклонетост. Ако сака таа да биде свежа и задоволна, за да биде зрак од сонце во нивниот дом, тој треба да ѝ помогне да го носи нејзиното бреме. Неговата љубезност и нежна учтивост за неа ќе бидат скапоцено охрабрување; и среќата што тој ѝ ја дава, ќе донесе радост и ведрина и во неговото срце.

Оној маж и татко што е намуртен, себичен и со претерани барања, не само што е самиот несреќен, туку внесува темнина во сите жители во домот. Тој ќе ги пожнее резултатите од она што го посеал, во тоа што ќе ја гледа својата жена малодушна и болелива и децата извалкани со неговиот непријатен карактер.

Ако на идната мајка ѝ се ускратени грижата и удобноста што треба да ги има, ако ѝ се допушта да се истоштува од прекумерна работа или незадоволство и мачнина, нејзиното дете ќе биде лишено од витална сила, ментална еластичност и ведро напредување, кои треба да ги наследи. Би било далеку подобро да го направиме животот на идната мајка светол и весел, да ја заштитиме од скудност, тешка работа, депресивни грижи и да му дозволиме на детето да наследи добра телесна градба, за да може да си го пробива патот низ животот со сопствени енергични напори.

Честа и одговорностите на таткото и мајката се големи, тие треба да застанат на местото на Бога за своите деца. Нивниот карактер, нивниот секојдневен живот, методите со кои ги воспитуваат ќе им ги доближат Неговите зборови на малечките. Нивното влијание ќе ја задобие или уништи довербата на детето во Божјата сигурност.

Предимството на родителите во воспитувањето на децата

Среќни се оние родители чишто животи се вистински одраз на Божеството, така што Божјите ветувања и заповеди кај нивното дете ќе разбудат благодарност и понизност; родителите со чија нежност, праведност и долготрпение му ја прикажуваат на детето Божјата љубов, правда и долготрпеливост; и кои, учејќи го детето да ги сакаат, почитуваат и слушаат, го учат да Го сакаат, почитуваат и слушаат Небесниот Татко. Родителите што ќе вградат ваков дар во своето дете, му подариле богатство поскапоцено од богатствата на сите векови – богатство, кое е постојано како вечноста.

За секое дете доверено на нејзината грижа, секоја мајка има посебна задача дадена од Бога. „Земиме го овој син, оваа ќерка,“ вели Тој, „воспитај го за Мене; дај му благороден карактер како за во дворец, за да може вечно да свети во Господовите дворови.“

Нејзината работа, на мајката често ѝ изгледа како неважна служба. Таа работа не се цени многу. Другите знаат малку за нејзините грижи и тешкотии. Нејзините денови се исполнети со постојан круг мали должности што бараат големо трпение, самоконтрола, тактичност, мудрост и пожртвувана љубов; па сепак, таа не може да се пофали дека постигнала нешто големо. Таа само се грижела сè во домот да тече мирно; честопати загрижена и во дилема, се обидува да им зборува љубезно на своите деца, да ги одржи активни и среќни и да ги насочи малите нозе кон вистинската патека. Таа чувствува дека не постигнала ништо. Но не е така. Небесните ангели ја гледаат нежната и грижлива мајка, забележувајќи ги бремињата што секојдневно ги носи. Нејзиното име можеби нема да биде славно во светот, но е запишано во книгата на животот што се наоѓа кај Јагнето.

Можностите на мајката

Има Бог на Небото - и светлината и славата од Неговиот престој сјае над верната мајка, додека таа се обидува да ги воспита своите деца да му се спротивстават на влијанието на злото. Ниту една работа нема еднаква важност како нејзината. Таа не треба

да наслика нешто убаво на платно како сликарот, ниту да го издлаби тоа во мермер како вајарот. Таа не треба да ги преточи своите благородни мисли во моќни зборови како писателот, ниту да ги изрази прекрасните чувства преку мелодија како музичарот. Нејзината работа е со Божја помош, да развие сличност со Божеството во човечката душа.

Мајката, која го цени ова, ќе ги смета своите можности за бесценети. Искрено ќе бара, со својот сопствен карактер и со методите на воспитување да го претстави пред децата највисокиот идеал. Таа искрено, трпеливо и храбро ќе опстојува во подобрувањето на личните способности, за да може правилно да ги искористи највозвишените сили на умот, во воспитувањето на своите деца. На секој чекор искрено ќе испитува: „Што рекол Бог?“ Вредно ќе ја испитува Божјата Реч. Ќе ги држи своите очи впереани во Христа, така што нејзиното секојдневно искуство, во ограничениот круг на грижи и должности, ќе може да биде верен одраз на единствениот вистински Живот.

ДЕТЕТО

Во упатствата на ангелот до Еврејските родители не биле вклучени само навиките на мајката, туку и воспитувањето на детето. Не било доволно Самсон, детето што го ослободило Израел да има само добро наследство при раѓањето. Ова наследство требало да биде проследено со грижливо воспитување. Тој уште од раното детство требал да биде воспитуван да изградува навики на строга умереност.

Слични инструкции биле дадени и во поглед на Јован Крстител. Пораката што Небото ја испратило до неговиот татко пред неговото раѓање е:

„Ќе бидеш радосен и весел, и мнозина ќе се зарадуваат поради неговото раѓање. Зошто тој ќе биде голем пред Господа и нема да пие вино ни сикер, а ќе се исполни со Светиот Дух уште во утробата на мајка си.“ (Лука 1:14, 15)

Самиот Христос рекол дека на небесниот список од благородни луѓе, ниту еден не е поголем од Јован Крстител. Работата што нему му била доверена, не барала само физичка енергија и постојаност, туку и највисоки квалитети на умот и душата. Правилното физичко воспитување, како подготовка за неговата работа било толку важно, што бил испратен највисокиот ангел од Небото, со порака на упатства за родителите на детето.

Упатствата дадени во поглед на Еврејските деца, ни покажуваат дека не смее да се пренебрегне ништо што влијае врз физичката благосостојба на детето. Ништо не е неважно. Секое влијание што го погодува телесното здравје, има свое влијание и врз умот и врз карактерот.

Не може да му се посвети преголема важност на раното воспитување на детето. Поуките научени и навиките стекнати во годините на раното и подоцнежното детство, имаат многу поголема врска со формирањето на карактерот и управувањето на животот, отколку сето поучување и воспитување во подоцнежните години.

Родителите треба да го имаат ова предвид. Тие треба да ги разберат принципите, кои претатвуваат темел на грижата и воспитувањето на децата. Треба да бидат оспособени за воздигнување на нивното физичко, ментално и морално здравје. Треба да ги проучуваат законите на природата. Тие треба да го запознаат човечкиот организам. Треба да ги разберат функциите на различните органи и нивната заемна поврзаност и зависност. Треба да ги проучуваат поврзаноста на менталните и физичките сили и потребните услови за здраво дејствување на секоја од нив. Грев е да се преземе одговорноста да се биде родител без претходна подготовка.

Премногу малку се размислува за причините на смртност, болести и дегенерирање, кои денес постојат и во најцивилизираните и најразвиени земји. Човечката раса пропаѓа. Повеќе од една третина од децата умираат во раното детство; кај оние што ќе достигнат зрелост, далеку е поголем бројот на оние што страдаат од некој вид болест и малкумина ја достигнуваат крајната граница на човечкиот живот.

Најголем број од злата што на народот му донесуваат беда и пропаст, можат да бидат спречени, а најголема сила за справување со нив, во голема мерка почива врз родителите. Малите деца не ги отстранува никакво „мистериозно провидение“. Бог не ја посакува нивната смрт. Тој им ги дава на родителите, со цел да ги воспитаат да бидат полезни тука и потоа на небото. Кога татковците и мајките би правеле сè што е во нивна моќ за да им остават добро наследство на своите деца, а потоа со правилно воспитување би истрајале во отстранувањето на сè што било погрешно при нивното раѓање, би можеле да видиме голема промена кон еден подобар свет!

Грижа за малите деца

Колку помирен и поедноставен живот води детето, толку е подобро за неговиот физички и ментален развој. Мајката треба во секое време да остане тивка, смирена и сталожена. Многу мали деца се крајно чувствителни на нервна возбуда, па нежното, неизбрзано однесување на мајката ќе има смирувачко дејство, кое ќе биде од непроценлива полза за детето.

Бебињата бараат топлина, но честопати многу се грешат со тоа што се чуваат во премногу затоплени соби, кои во голема мерка се лишени од свеж воздух. Праксата да се покрива лицето на малото дете при спиење е штетна, бидејќи го спречува правилното дишење.

Бебето треба да биде заштитено од секое влијание што може да го ослабне или загади организмот. Треба најсовесно да се погизиме сè околу него да биде меко и чисто. Иако малечките мораат да бидат заштитени од големи и нагли температурни промени, мора да се поведе сметка тие постојано, и кога спијат и кога се будни, да дишат свеж и чист воздух.

При подготвување облека за бебето, треба да ги ставиме практичноста, удобноста и здравјето пред модата или желбата за воодушевување. Идната мајка не треба да троши време на украсување и везење за да ги разубави малите облекувајќи се со бесполезна работа на сметка на нејзиното и здравјето на своето дете. Таа не би смеела да седи наведната над шиенето, оптоварувајќи ги очите и нервите, во време, кога ѝ се најпотребни одмор и пријатна рекреација. Таа треба да разбере дека има обврска внимателно да се грижи за својата сила, за да може да ги исполни барањата што ја очекуваат.

Ако облеката на детето му овозможува топлина, заштита и удобност, ќе се отстранат главните причини за надразнетост и немир. Малечкото ќе има подобро здравје, а мајката ќе биде ослободена од грижата што е голем товар за нејзината сила и време.

Стегнатиот повој ја попречува работата на срцето и градите, па затоа треба да се избегнува. Ниту еден дел од телото не треба да се чувствува неудобно, заради облеката што потиснува некој орган или ја намалува слободата на движење. Облеките на сите деца треба да бидат доволно комотни, за да овозможат

целосна слобода на движењето и дишењето и да бидат скроени, така што сета нивна тежина ќе се држи на рамениците.

Во некои земји сè уште преовладува обичај да не се облекуваат рамениците и екстремитетите на малите деца. Овој обичај треба да биде најостро осуден. Екстремитетите се оддалечени од центарот на циркулацијата и бараат поголема заштита од другите делови на телото. Артериите што ја пренесуваат крвта до нив се големи и обезбедуваат доволно количество крв за да ги стоплат и нахранат. Но ако ги оставиме екстремитетите незаштитени и недоволно облечени, артериите и вените се грчат, при што се ладат чувствителните делови од телото и се попречува крвотокот.

Додека растат, на децата им се потребни сите предимства на природните сили што ќе им овозможат да ја усовршат својата физичка рамка. Ако екстремитетите се недоволно заштитени, децата, а особено девојчињата, не смеат да излегуваат надвор, освен кога времето е меко. Затоа ги држиме внатре плашејќи се да не настинат. Но, ако се добро облечени, за нив ќе биде добро слободно да се рекреираат на отворено како во лето, така и во зима.

Мајките што сакаат нивните момчиња и девојчиња да имаат витално здравје, треба правилно да ги облекуваат и да ги охрабруваат да бидат колку што е можно повеќе надвор, кога временските услови го дозволуваат тоа. Потребен е напор за да се скршат синцирите на обичаите и да се облекуваат и воспитуваат децата во согласност со здравјето; но резултатот далеку ќе ги надмине напорите вложени во тоа.

Исхраната на детето

Најдобра храна за детето е онаа што ни ја дава природата. Тоа не треба непотребно да биде лишено од неа. Бездушно е од мајката да се обидува да се ослободи од нежната грижа за своите малечки заради лична удобност и забава.

Мајката што често дозволува детето да ѝ го хранат други, треба добро да размисли какви можат да бидат последиците од тоа. Негувателката, во поголема или помала мерка, го вградува својот карактер и темперамент во детето за кое се грижи.

Тешко може да се прецени важноста на создавањето правилни навики во исхраната кај детето. Малечките треба да научат

дека јадат за да живеат, а не живеат за да јадат. Ова поучување треба да започне уште додека малечкото е во прегратките на мајката. Детето треба да се храни само во правилни интервали, чие растојание ќе се зголемува со развојот на детето. Не треба да му се даваат слатки или храна за повозрасни, која тие не можат да ја преработат. Грижата и редовноста во исхраната на малечките нема само да го подобри нивното здравје, со што ќе ги наведе да бидат тивки и смирени, туку ќе ги постави и темелите на навиките, кои ќе бидат благослов за нив во подоцнежните години.

Кога детето ќе излезе од пелени, треба да се води голема сметка тоа да развие добар вкус и правилен апетит. На децата често им се дозволува да јадат кога сакаат, без да се води сметка за нивното здравје. Мајката и парите, кои толку често се вложуваат во нездрави јадења, ги наведуваат децата да мислат дека највисоката цел во животот што донесува најмногу среќа е да бидат во состојба да му подлегнуваат на апетитот. Резултатот од ваквото воспитување е дебелина, а потоа доаѓа и болест, која често е проследена со земање отровни лекови.

Родителите треба да го изградуваат апетитот на детето и не смеат да дозволат тоа да употребува нездрава храна. Но во напорите да се регулира исхраната, треба да внимаваме да не згрешиме со тоа што ќе бараме од децата да јадат невксунни нешта или повеќе од потребното. Децата имаат права и предимства кои, ако се разумни треба да ги почитуваат.

Треба да се обрне големо внимание за редовноста во јадењето. Помеѓу оброците не треба да се јаде ништо, никакви слатки, зрнести плодови, овошје, или каква било храна. Нередовното јадење го уништува здравиот ритам на органите за варење, како и здравјето и доброто расположение. И потоа, кога ќе седнат на маса, децата не уживаат во здравата храна; нивниот апетит копнее за она што е штетно за нив.

Мајките што им подлегнуваат на желбите од своите деца на сметка на здравјето и доброто расположение, сеат семе на зло, кое ќе израсне и ќе донесе плод. Како што растат децата, така ќе расте и нивната попустливост кон себеси и тие ќе ги жртвуваат и менталната и физичката виталност. Мајките, кои го направиле тоа, со горчина ќе го пожнеат она што го посеале. Ќе ги гледаат своите деца како израснуваат со несоодветен ум и карактер, кои не дозволуваат нивните пораснати деца во мажи и жени, да пре-

земат благородна или полезна работа во општеството или домот. И духовните сили страдаат под влијание на нездравата храна исто како менталните и физичките. Совеста станува тапа, а чувствителноста за добрите работи послаба.

Иако децата треба да се учат да го контролираат апетитот и да јадат во согласност со здравјето, мора да им биде јасно дека се откажуваат само од она што може да им наштети. Тие се откажуваат од штетни нешта поради нешто подобро. Нека вашата трпеза биде привлечна и убава - полна со добри нешта со кои Бог изобилно нè дарувал. Оброкот нека биде пријатно и среќно време. И додека уживаме во Божјите дарови, да Му одговориме на Дародавецот со благодарност и слава.

Грижа за детето во случај на болест

Причината за болеста на децата, во многу случаи може да се најде во неправилната нега. Нередовноста во јадењето, недоволната облека во студените вечерни часови, недостигот од витална рекреација, која би го одржала крвотокот здрав, или недоволно свеж воздух, кој би го прочистил, можат да бидат причина за проблемот. Родителите треба да се обидат да ја пронајдат причината за заболувањето и што е можно побрзо да ја поправат погрешната состојба.

Сите родители можат да научат многу за одржувањето на здравјето и спречувањето, па дури и лекувањето на болестите. Особено мајката мора да знае што треба да прави при вообичаените заболувања во семејството. Таа треба да знае како да му послужи на своето болно дете. Нејзината љубов и проникливиост ја оспособуваат да извршува работи што не можат толку добро да се доверат на некој странец.

Проучување на телесната градба

Родителите треба уште во рана возраст да ги заинтересираат своите деца да ја проучуваат градбата на телото и да ги научат на поедноставните принципи. Учете ги како најдобро да ги сочуваат физичките, менталните и духовните сили и како да ги ползу-

ваат своите таленти, така што нивните животи ќе бидат благослов за дугите и слава за Бога. Ова знаење е од непроценлива важност за младите. Поуката за нештата поврзани со животот и здравјето, за нив е поважна од многу науки што се учат во училиштата.

Родителите треба да живеат повеќе за своите деца, а помалку за општеството. Проучувајте ги здравствените теми и применете го практично она што го знаете. Научете ги децата да размислуваат од причина кон последица. Учете ги дека мораат да им се покоруваат на природните закони, доколку сакаат да бидат здрави и среќни. Иако, можеби нема да видите онолку брз напредок колку што посакувате, не обесхрабрувајте се, туку трпеливо и истрајно продолжете со својата работа.

Уште додека се во лулка, учете ги вашите деца на самооткажување и самоконтрола. Учете ги да уживаат во природните убавини и полезната работа, за да можат систематски да ги тренираат сите ментални и телесни сили. Одгледајте ги да имаат правилно држење и висок морал и да бидат ведри и смирени. Втиснете ја во нивните нежни умови вистината дека Бог не нè создал да живееме само за сегашните задоволства, туку и за нашето вечно добро. Научете ги дека попуштањето на искушенијата е лошо и грешно, а спротивставувањето благородно и храбро. Овие поуки ќе бидат како семе посеано на добра почва и ќе донесат плод што ќе ги израдува вашите срца.

Над сè друго, родителите треба да ги опкружат своите деца со ведрa, љубезна атмосфера, полна со љубов. Домот во кој царува љубовта и во која таа се изразува преку погледи, зборови и дела е место на кое ангелите со задоволство го покажуваат своето присуство.

Родители, дозволете му на сонцето на љубовта, ведрината и среќното расположение да влезе во вашите срца; и дозволете му на неговото слатко, охрабрувачко расположение да преовладува во вашиот дом. Покажувајте љубезен, воздржан дух и охрабрувајте го истото кај вашите деца, негувајќи ги сите доблести, кои ќе го разубават домашниот живот. Вака создадената атмосфера, за децата ќе биде она што се воздухот и сончевата светлина за растенијата; таа ќе го унапредува здравјето и виталноста како на умот, така и на телото.

ДОМАШНИ ВЛИЈАНИЈА

За децата домот треба да биде најубаво место на светот, а неговата најголема убавина да биде присуството на мајката. Децата имаат чувствителна природа што знае да сака. Тие можат лесно да се задоволат и лесно да се направат несреќни. Со нежно воспитување и љубезни зборови и дела, мајките можат да ги приврзат децата за своите срца.

Малите деца сакаат друштво и ретко се задоволни доколку се сами. Тие копнеат за сочувство и нежност. Мислат дека она во што тие уживаат, претставува задоволство и за мајката, па така и за нив е природно да ѝ се обраќаат на неа со своите мали радости и таги. Мајката не треба да ги повредува нивните чувствителни срца со тоа што рамнодушно ќе се однесува кон нештата кои, иако безначајни за неа, за нив се многу важни. Нејзиното сочувство и одобрување се скапоцени. Поглед полн со одобрување, охрабрувачки или пофален збор, ќе биде како сончева светлина за нивните срца, често усреќувајќи им го целиот ден.

Наместо да ги оддалечува децата од себе, со цел да не ѝ додеваат со својата врева или да ја заморуваат со своите мали желби, мајката треба да им пронајде забава или лесна работа, која ќе ги работи нивните раце и мисли.

Ако проникнува во нивните чувства и управува со нивната забава и работа, мајката ќе ја придобие довербата на децата и ќе

може поефикасно да ги поправи лошите навики или да ги задуши изливите на себичност и страст. Зборот на предупредување или укор, изговорен во вистинско време, има голема вредност. Со трпелива, будна љубов, таа може да ги насочи мислите на децата во правилна насока, негувајќи кај нив убави и привлечни карактерни црти.

Мајките треба да внимаваат да не ги учат своите деца да бидат зависни од нив и свртени кон себе. Никогаш не ги наведувајте да помислат дека тие се центарот и дека сè треба да се врти околу нив. Некои родители поминуваат многу време забавувајќи ги своите деца, но децата треба да научат самите да се забавуваат, да ги развиваат сопствената остроумност и умешност. На тој начин ќе научат да се задоволуваат со мали нешта. Треба да научат храбро да ги носат своите мали разочарувања и борби. Наместо да бараат внимание при секоја безначајна болка или повреда, одвратете ги нивните мисли и научете ги да преминуваат лесно преку малите незгоди или неудобности. Видете како можете да ги наведете да научат да бидат внимателни кон другите.

Но недозволувајте детето да биде запоставено. Обременети со многу грижи, мајките некогаш чувствуваат дека не можат да одделат време внимателно да ги поучуваат своите малечки и да им дадат љубов и сочувство. Но тие не смеат да забораат дека доколку не ја задоволат својата потреба од сочувство и друштво во домот, децата ќе го бараат тоа на други места, на кои можат да им бидат загрозени и умот и карактерот.

Заради недостиг на време и доволно размислување, многу мајки им скратуваат на своите деца некои невини задоволства, додека нивните зафатени раце и брзите очи, секогаш со задоволство се фаќаат за нешто што служи единствено за украс, нешто што во најдобар случај само ќе ги охрабри нивните мали срца на суетност и неумереност. Кога овие деца ќе се приближат до мажевност или женственост, ваквите поуки ќе го донесат својот род на гордост и безвредност. Мајката жали заради грешките на своите деца, но не сфаќа дека она што го жнее е плод на семето што сама го посеала.

Некои мајки не се постојани во односот кон своите деца. Понекогаш им попуштаат на нивна штета; а некогаш им забрануваат некое невино задоволство, кое многу ќе ги усреќи нивните срца. Правејќи го тоа, тие не се угледуваат на примерот на Спасителот;

Тој ги сакал децата; Ги разбирал нивните чувства и сочувствувал со нив во нивните задоволства и борби.

Одговорноста на таткото

Мажот и таткото е глава на семејството. Жената од него бара љубов и сочувство и помош во воспитувањето на нивните деца; и тоа е правилно. Децата не се само нејзини, туку и негови и тој е подеднакво заинтересиран за нивната благосостојба. Децата, од својот татко очекуваат поддршка и водство; тој треба да има правилно сфаќање за животот, како и за влијанијата и друштвото што го опкружуваат неговото семејство; над сè, тој треба да се раководи според љубовта и стравопочитта кон Бога и поуците од Неговата Реч, за да може да ги води стапките на своите деца кон вистинската патека.

Таткото е законодавец во домаќинството; и, како Авраам, тој треба од Божјиот закон да направи правило во својот дом. За Авраам, Бог рекол: „Јас го познавам него, тој ќе ги поучува своите деца и својот дом.“ (Битие 18: 19) Кај него немало грешно колебање да му се спротивстави на злото, немало слабост, немудро попуштање и угодување; не ја жртвувал должноста за која бил осведочен за да им попусти на погрешните склоности. Бог знаел дека Авраам нема само правилно да поучува, туку и ќе го поддржи авторитетот на праведните закони. Бог ги дал Своите правила за да се раководиме според нив. Не смее да им се дозволи на децата да заталкаат од сигурната патека обележана во Божјата Реч, со цел да одат по патиштата што водат во опасност, а кои се отвораат на сите страни. Нивните погрешни желби треба да бидат отстранети, нивните скршнувања љубезно исправени, но цврсто, со истрајни напори, поткрепени со молитва.

Таткото треба во своето семејство да вгради истакнати доблести – енергичност, чесност, праведност, трпеливост, храброст, трудољубивост и практична полезност. Самиот тој треба да го практикува она што го бара од своите деца, илустрирајќи ги овие доблести со своето мажевно однесување.

Но, татковци, не ги обесхрабрувајте своите деца. Здружете го авторитетот со љубов, цврстите ограничувања со љубезност и сочувство. Посветете им некои од вашите неработни часови на

децата; запознајте ги; учествувајте во нивната работа и нивните спортови и придобијте ја нивната доверба. Негувајте пријателство со нив, особено со синовите. На ваков начин ќе извршите силно влијание во полза на доброто.

И таткото треба да ја изврши својата должност во градењето среќен дом. Колку и да се тешки неговите грижи и работата, тој не смее да дозволи тие да фрлат сенка на неговото семејство; во домот треба да влегува со насмевка и пријатни зборови.

На некој начин, таткото е свештеник во домот, кој ги положува утринските и вечерните жртви на семејниот олтар. Но и жената и децата треба да се обединат со него во молитва и благодарна песна. Наутро, пред да тргне на својата секојдневна работа, таткото треба да ги собере своите деца околу него и, коленичејќи пред Бога, да му ги предаде на грижа на Небесниот Татко. Кога дневните обврски ќе завршат, семејството треба да се обедини во благодарна молитва и песна, признавајќи ја Божјата грижа во текот на целиот ден.

Татковци и мајки, колку и да се итни вашите работи, не пропуштајте да го соберете семејството околу Божјиот олтар. Побарајте ја заштитата на светите ангели во вашиот дом. Не заборавајте дека вашите најмили се изложени на искушенија. На патот на младите и старите се испречуваат секојдневни маки. Оние што сакаат да живеат со трпение, љубов и ведрина, мораат да се молат. Единствено со постојана помош од Бога, ние можеме да задобиеме победа над себеси.

Домот треба да биде место во кое царуваат ведрина, љубезност и љубов; а каде што се овие убавини, таму ќе има среќа и мир. Можеби ќе ве нападнат проблеми, но тие се судбина на човештвото. Нека трпението, благодарноста и љубовта продолжат да сјаат во срцето, иако денот можеби е многу облачен. Во таков дом престојуваат Божјите ангели.

Мажите и жените треба да ја набљудуваат среќата на другиот, никогаш не престанувајќи со малите гестови на љубезност и нежност, кои го разведруваат и олеснуваат животот. Меѓу мажот и жената треба да има совршена доверба. Тие треба заедно да ги разгледуваат своите одговорности. Треба заедно да работат за највозвишеното добро на своите деца. Не треба никогаш да ги критикуваат плановите на другиот или да го доведуваат во пра-

шање неговиот суд во присуство на децата. Жената треба да внимава да не му ја усложнува уште повеќе работата на мажот околу децата. Мажот треба да ги поддржува рацете на жената, давајќи ѝ со љубов, мудри совети и охрабрувања.

Не смее да се дозволи меѓу децата и родителите да се издигне бариера на воздржаност и резервираност. Родителите треба да ги познаваат своите деца, трудејќи се да го разберат нивниот вкус и слабости, проникнувајќи во нивните чувства и дознавајќи што има во нивните срца.

Родители, дозволете им на вашите деца да видат дека ги сакате и дека ќе направите сè што е во ваша моќ да бидат среќни. Ако го правите тоа, неопходните ограничувања што им ги наметнувате, ќе имаат далеку поголема тежина во нивните млади умови. Управувајте со вашите деца со нежност и сочувство, не заборавајќи дека: „Ангели на небесата секогаш го гледаат лицето на мојот Небесен Татко.“ (Матеј 18: 10) Ако сакате ангелите да ја извршуваат за вашите деца задачата што им е дадена од Бога, соработувајте со нив, така што ќе го извршувате вашиот дел.

Одгледани со мудро водство, полно со љубовта на вистинскиот дом, децата нема да имаат желба да заминат во потрага по задоволства и друштво. Злото нема да ги привлекува. Духот што преовладува во домот ќе ги обликува нивните карактери; тие ќе изградат навика и принципи, кои ќе бидат силна одбрана против искушението, кога ќе дојде време да го напуштат засолништето на домот и да го заземат своето место во светот.

И децата, како родителите, имаат важни обврски во домот. Треба да научат дека се дел од домашното претпријатие. Тие се нахранети, облечени, сакани и згрижени и треба да одговорат на овие многу милости, носејќи го својот дел од домашниот товар и внесувајќи ја сета можна среќа во семејството чии членови се тие.

Некогаш децата се во искушение да се бунтуваат заради ограничувањата; но во подоцнежниот живот ќе ги благословуваат своите родители за верната грижа и строгата будност што ги чувала и водела во нивните неискусни години.

ВИСТИНСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ, ОБУЧУВАЊЕ ЗА СЛУЖБА

Воспитувањето е обучување за служба. Секој Божји син и ќерка е повикан да биде мисионер; повикани сме да Му служиме на Бога и нашите ближни; и целта на нашето воспитување треба да биде пракса, која ќе нè оспособи за оваа служба.

Обучување за служба

Христијанските родители и наставници секогаш треба да ја имаат предвид оваа цел. Ние не знаеме во која област можат да служат нашите деца. Можеби ќе ги поминат своите животи во домашниот круг; можеби ќе бидат вклучени во вообичаените животни професии, или ќе работат како учители на Евангелието во незнабожечки земји; но сите се повикани да бидат Божји мисионери, служители – донесувачи на милоста во светот.

Бог ги сака децата и младите со нивните свежи таленти, енергија и храброст, со својата брза проникливост и копнее да ги доведе во согласност со Божјите застапници. Тие треба да добијат воспитание, кое ќе им помогне да застанат покрај Христа во несебична служба.

За сите Свои деца до крајот на времето, не помалку отколку за првите ученици, Христос рекол: „Како Ти Мене што Ме прати во светот, и Јас ги испратив во светот“ (Јован 17:18), да бидат Божји претставници, да го откријат Неговиот Дух, да го покажуваат Неговиот карактер и да ја работат Неговата работа.

Нашите деца како да стојат на крстопат. Заводниците на саможивоста и саморазузданоста, стојат на секој чекор и ги одвлекуваат децата од патеката зацртана за откупените од Бога. Од одлуките што ќе ги донесат, зависи дали нивниот живот ќе биде благослов или проклетство. Полни со енергија, желни да ги испробаат своите неизморени способности, тие мораат да најдат некој вентил за силата што е во нив. Мораат да бидат активни, за добро или за зло.

Божјата Реч не ја осудува активноста, туку ја насочува. Бог не бара од младите да имаат помалку амбиции. Карактерните црти, кои му донесуваат на човекот вистински успех и чест меѓу луѓето – незадржливата желба за подобро, непопустливата волја, трудољубивата работа, неуморната издржливост – не треба да се обесхрабруваат. Со Божја милост тие треба да се насочат кон постигнување на оние нешта, кои се толку повисоки од себичните и светски интереси, како што е небото повисоко од Земјата.

На нас како родители и христијани стои да ги упатиме нашите деца во вистинска насока. Треба внимателно, мудро и нежно да ги водиме кон патеките на службата за Христа. Ние сме под свет завет со Бога да ги одгледаме нашите деца за Негова служба. Наша прва должност е да ги опкружиме со влијанија што ќе ги наведат да изберат живот на служба и да им го дадеме вистинското воспитување.

„Господ толку го возљуби... што Го даде“, „Го даде Својот единороден Син“, за ние да не пропаднеме, туку да имаме вечен живот. „Христос нè засака и Себеси за нас се предаде.“ Ако сакаме, ние ќе даваме. „Не за да Му служат, туку за да служи“ е големата поука што треба да ја научиме и да ја пренесуваме на другите. (Јован 3:16; Ефесјаните 5:2; Матеј 20:28)

Во младите треба да биде втисната мислата дека не се свои. Тие Му припаѓаат на Христа. Тие се измениени во Христовата крв, залог на Неговата љубов. Тие живеат, затоа што Тој, со Својата моќ ги одржува во живот. Нивното време, нивната сила, нивните способности се Негови и треба да бидат развиени, обучени и употребени за Него.

Веднаш по ангелите, човечкото семејство - создадено според Божјиот образ - е најблагородно од Неговите создадени дела. Бог посакува тие да станат сè што Тој им овозможил да бидат и да ги искористат силите што им ги дал на најдобар можен начин.

Животот е таинствен и свет. Тој е манифестација на самиот Бог, извор на сиот живот. Неговите можности се скапоцени и треба сериозно да ги подобруваме. Еднаш пропуштени, тие ќе бидат засекогаш изгубени.

Бог пред нас ја поставува вечноста со нејзината свечена слава и ни дава да вкусиме од она што е бесмртно и непропадливо. Ни ја претставува вредната, благородна вистина, за да можеме да напредуваме по сигурна и безбедна патека во нашата потрага до целта, која ги заслужува сите наши способности.

Бог погледнува на малото семе што самиот го создал и во него гледа заробен прекрасен цвет, грмушка или достоинствено, разгрането дрво. На истиот начин ги гледа способностите на секое човечко суштество. Бог ни го дал Неговиот план за нашиот живот и сака да го достигнеме највисокиот степен на развој.

Тој сака постојано да растеме во светоста, среќата и полезноста. Сите имаме способности што треба да ги сметаме за свет дар, да ги цениме како дар од Бога и правилно да ги употребиме. Тој сака младите да ги развиваат сите свои сили и да ги активираат сите свои способности. Бог сака тие да уживаат во сè што е корисно и вредно во овој живот, да бидат добри и да прават добро, спечалувајќи богатство на Небото, богатство за идниот живот.

Нивна амбиција треба да биде: „Да бидат извонредни во сè што е несебично, возвишено и благородно.“ Нека гледат на Христа како на модел, според кој треба да се обликуваат. Нека ја негуваат онаа света амбиција што Тој ја открил во Својот живот – амбиција светот да го направат подобар за оние што живеат во него. Тоа е работата на која се повикани.

Сигурен темел

Највисока од сите науки е науката за спасение на душата. Највозвишената работа во која можат да учествуваат човечките суштества е работата, која ги оттргнува луѓето од гревот и ги води

во светост. Но, за постигнување на оваа работа мора да се постави сигурен темел. Потребно е обемно обучување – обучување, кое од родителите и наставниците ќе бара повеќе размислување и напори, отколку поучувањето на училишните науки. За ова е потребно нешто повеќе од интелектуална култура. Оваа обука не може да биде целосна доколку не ги опфаќа подеднакво телото, умот и срцето на ученикот. На карактерот му е потребна соодветна дисциплина, за да може најдлабоко и највозвишено да се развие. Сите умствени и телесни способности треба да се развиваат и правилно да се обучуваат. Ние сме должни да ги негуваме и развиваме сите сили, кои од нас ќе направат поефикасни работници за Бога.

Вистинското воспитување го опфаќа целото битие. Тоа учи како правилно да се употребиме себеси. Ни овозможува да ги искористиме мозокот, коските и мускулите на телото, умот и срцето на најдобар начин. Умствените способности, како повисоки сили, треба да управуваат со царството на телото. Природните апетити и страсти треба да бидат доведени под контрола на совеста и љубовта кон духовното. Христос е главата на човештвото, Негова цел е да нè води, преку службата за Него по возвишените и свети патеки на чистотата. Ние треба да станеме целосни во Него, преку чудесното дело на Неговата милост.

Своето воспитување Исус го примил во домот. Неговата мајка била Негов прв човечки учител. Тој за небесните нешта научил од нејзините усни и од пророчките свитоци. Живеел во селски дом и внимателно и бодро го носел својот дел од домашниот товар. Тој, Кој бил заповедник на Небото, станал доброволен слуга, нежен и послушен син. Научил занает и со сопствени раце работел во столарската работилницана со Јосиф. Во обична работничка облека, чекорел по улиците на малиот град, секојдневно одејќи и враќајќи се од својата скромна работа.

Тогашните луѓе ја проценувале вредноста на нештата според нивниот надворешен изглед. Како што опаѓала моќта на религијата, се зголемувал нејзиниот раскош. Тогашните законици настојувале да наметнат почитување со привиден раскош. Исусовиот живот претставувал јасна спротивност на сето ова. Неговиот живот ја покажал безвредноста на нештата, кои луѓето ги сметаат за најголеми достигнувања. Тој не се стремел кон тогашните училишта кои го зголемувале ситното, а ги понижувале големите

нешта. Тој, Своето образование го добил на изворите одредени од Небото, од полезната работа, проучување на Писмото, од природата и од животното искуство – со еден збор; Божјите учебници, кои се преполни со упатства за сите што кон нив доброволно подаваат рака, отворени очи и срце што разбира.

„А Младенецот растеше и крепнеше со духот; исполнувајќи се со премудрост; и Божјата благодат беше врз Него.“ (Лука 2:40)

Вака подготвен, Христос тргнал во извршувањето на Својата мисија во која постојано бил во допир со луѓе врз кои ги покажал Своето благотворно влијание и моќ да преобразува, моќи, какви што светот никогаш не видел.

Домашното поучување

Домот е прво училиште на детето и тука треба да се постават темелите за живот посветен на служба. Овие принципи не треба да се учат само теоретски. Тие треба да го обликуваат целиот живот и воспитувањето.

Детето треба многу рано да се научи да помага. Штом силата и разумот бидат доволно развиени, треба да му бидат одредени домашни обврски што треба да ги извршува. Треба да се охрабруваат неговите обиди да им помогне на таткото и мајката, да се откажува и контролира себеси, да ги стави среќата и удобноста на другите на прво место, да не пропушта можности да ги разве-сели и да им помогне на браќата, сестрите и другарите во игра и да биде љубезен кон старите, болните и несреќните. Колку поцелосно е проткаен духот на вистинската служба во домот, толку повеќе ќе се развие во животите на децата. Тие ќе научат да најдат задоволство во службата и пожртвуваноста за доброто на другите.

Задача на училиштето

Домашното воспитување треба да биде надоврзано со работата на училиштето. Постојано треба да се има предвид развојот на целото битие – физичкиот, менталниот и духовниот, како и поучувањето за служба и пожртвуваност.

Служењето за Христа во малите секојдневни нешта, повеќе од сè друго, има моќ да го образува карактерот и да го насочи животот кон патот на несебичната служба. Работата на родителите и наставниците е да го разбудат овој дух, да го охрабрат и правилно да го насочат. Не постои поважна работа, која би можела да им биде доверена. Духот на служба е дух на небото и ангелите ќе соработуваат во секој наш напор да го развиеме и поттикнеме.

Ваквото воспитување мора да биде втемелено на Божјата Реч. Само во неа неговите принципи се дадени во потполност. Библијата треба да биде темел на проучувањето и поучувањето. Најсуштествено знаење е знаењето за Бога и за Оној што Тој Го испратил.

Секое дете и секој младинец треба да се познава себеси. Треба да го разбира физичкото престојувалиште што Бог му го дал и законите со кои тоа се одржува здраво. Сите мораат да имаат цврста основа во вообичаените гранки од образованието. И треба да имаат стручно образование, кое од нив ќе направи мажи и жени со практични способности, способни за секојдневните животни обврски. Кон ова, треба да се придодат образованието и практичната обука од различни области на мисионерската работа.

Учење преку поучување

Младите треба да напредуваат колку што можат и до каде можат во стекнување на знаењето. Полето на нивното проучување треба да биде онолку широко, колку што нивните сили можат да опфатат. И, додека учат, треба да го пренесуваат своето знаење. На тој начин нивните умови ќе се здобијат со дисциплина и сила. Вредноста на нивното образование се одредува според употребата на стекнатото знаење. Се покажало дека долгогодишното учење без никаков напор за пренесување на наученото, честопати е пречка, а не помош во развојот. Ученикот треба да се труди да осознае како да учи и како да го пренесува своето знаење во училиштето и домот. Без оглед на неговата професија, тој треба да биде и ученик и учител, сè до крајот на животот. На тој начин ќе може постојано да напредува, ќе ја вложи својата доверба во Бога, ќе се приклони кон Оној, чија мудрост е бескрајна, Кој може

да открие со векови скриени тајни и Кој, за умовите што веруваат во Него, може да ги реши најтешките проблеми.

Божјата Реч става силен акцент во влијанието на друштвото, дури и за возрасните мажи и жени. Колку е поголема неговата сила на сè уште неразвиениот ум и карактерот на децата и младите! Друштвото што ќе го избераат, принципите што ќе ги усвојат, навиките што ќе ги создадат, ќе одлучат за нивната полезност тука, и за нивните идни – вечни интереси.

Ужасен е фактот од кој треперат срцата на родителите, дека во толку многу училишта и факултети во кои ги праќаат младите да се здобијат со ментална култура и дисциплина, преовладуваат влијанија што го изобличуваат карактерот, го одвртуваат умот од животните цели и го поткопуваат моралот. Во допир со нерелигиозни вршници, љубители на задовлства и разврат, многу, многу млади ги губат едноставноста и чистотата, верата во Бога и духот на самопожртвуваност што нивните христијански родители го негувале со вимателни поуки и штители со искрена молитва.

Многумина од оние што тргнуваат на училиште со цел да се образуваат за некоја област на несебичната служба, стануваат впиени од световните проучувања. Кај нив се буди амбиција да добијат специфични знаења и да се здобијат со положба и чест во светот. Намерата, поради која тргнале на училиште се губи од нивниот вид и живот, па затоа тој се предава на себични и светски интереси. А често се создаваат и навики што го уништуваат животот како за овој, така и за светот што доаѓа.

По правило, мажите и жените со сестрани идеи, несебични и благородни цели, се луѓе во кои овие карактеристики биле вградени преку друштвото од раните години. Во сите поуки дадени на Израелците, Бог настојувал да им предочи колку е важно да внимаваат на друштвото што го избираат нивните деца. Свкупното уредување на нивниот граѓански, религиозен и општествен живот, имало за цел да ги сочува нивните деца од штетни дружења и уште од најрано детство да ги запознае со принципите на Божјиот закон. Очеvidната поука дадена на Израелскиот народ при самото негово раѓање имала таква природа, што морала да се втисне во срцата. Пред Египќаните да ги погоди последната и најстрашна казна – смртта на првенците – Бог му наредил на Својот народ да ги собере своите деца во нивните домови. Надвратниците на секоја куќа биле обележани со крв и сите мо-

рале да останат под заштитата што овој симбол им ја обезбедува. Така и денес, родителите што Го љубат Бога и стравуваат да не Го навредат, треба да ги држат своите деца во „заветна врска“ – под заштита на светите влијанија, кои ни се овозможени единствено благодарение на Христовата крв, која откупува.

Христос за Своите ученици рекол: „Јас им го предадов Твоето Слово, и... тие не се од светот, како и Јас што не сум од него.“ (Јован 17:14)

„И не управувајте се според овој век“ – нè обврзува Бог, „туку преобразете се преку вашиот обновен ум.“ (Римјаните 12:2)

„Не впрегнувајте се заедно со неверниците; зашто, какво општење постои меѓу правдата и беззаконието? Што воопшто има меѓу светлината и темнината?... Каква сличност има Божјиот храм со идолите? Вие сте храм на живиот Бог, како што рекол Бог: ‘Ќе се вселам во нив и ќе одам меѓу нив; ќе им бидам Бог, а тие ќе бидат Мој народ.’ Затоа,

излезете од нивната средина и одделете се...

и не допирајте се до нечисто

и Јас ќе ве примам!

И Јас ќе ви бидам Татко,

а вие ќе Ми бидете синови и ќерки,

вели Господ Седржителот.“

(2. Коринтјаните 6:14-18)

„Соберете ги децата.“ „Поучете ги на Божјите уредби и закони.“ (Јоил 2:16; Излез 18:16)

„Така, да го спомнувате Моето Име меѓу Израелевите синови, и Јас, Господ, ќе ги благословам.“ (Броеви 6:27)

„И тогаш ќе видат сите народи на Земјата, дека името на Господа, твојот Боџ, ти е дадено тебе, и ќе се исплашат од тебе.“ (Второзаконие 28:10)

*„А остатокот од Јакова, меѓу многуите народи ќе биде
како роса од Господа,
како ситен дожд по трева.
Тој нема да зависи од човек
и нема да се потпира на Адамовите синови.“
(Михеј 5:7)*

Ние сме вброени во Израелот. Сите упатства дадени на Израелците во врска со воспитувањето и обучавањето на нивните деца, сите ветувања за благослов преку послушноста се за нас.

Божјиот збор до нас е: „Ќе те благословам... и ти ќе бидеш благословен.“ (Битие 12:2)

За своите први ученици и за сите, кои ќе веруваат во Него преку она што тие го запишале, Христос рекол: „Славата што си Ми ја дал, ним им ја дадов, за да бидат едно, како што сме Ние. Јас сум во нив и тие се во Мене, каде што сум Јас, за да ја гледаат Мојата слава што си Ми ја дал, зашто Ме возљуби уште пред да се создаде светот.“ (Јован 17:22, 23)

Прекрасни, прекрасни зборови, речиси над границите на верувањето! Создателот на сите светови ги сака оние што се предаваат во службата за Него, со истата љубов со која Го сака Својот Син. Дури и тука, и сега Неговата милостива наклонетост се протега над нас до овие чудесни граници. Тој ни го дал Оној, Кој е Светлина и Величество на небото и со тоа ни ги дал сите Небесни богатства. Исто колку што ни ветил за животот што ќе дојде, Тој ни дава чудесни дарови и во овој живот. Како поданици на Неговата милост, Тој сака да уживаме во сè што ги облагородува, развива и воздига нашите карактери. Тој чека да ги вдахне младите со сила одозгора, за да можат да застанат под Христовото знаме извалкано со крв, да работат како што работел Тој, да упатуваат души на сигурни патеки, да ги постават нозете на многумина врз Вечната карпа.

Сите што сакаат да работат во согласност со Божјиот план за воспитување, ќе ги имаат Неговата милост и одобрување, Неговото постојано присуство, Неговата моќ, која одржува. Тој на сите им вели:

„Биди цврст и храбар, не плаши се и не се ужаснувај; зашто Господ, твојот Боџ, е заедно со тебе.“ „Нема да те оставам и ниту ќе те презрам.“ (Исус Навин 1:9, 5)

*„Како што дождот и снегот паѓаат од небото
и таму не се враќаат,
туку ја напојуваат земјата и ја прават способна да раѓа и да
зеленее,
за да му дава семе на оној, што сее и леб на оној, кој јаде,
така и Моето Слово, што излеѓува од Мојата уста,
не се враќа кон Мене празно,
туку ѓо исполнува она, што Ми е уѓодно,
и ѓо прави она за што сум ѓо испратил Јас.
И така, вие ќе излезете со веселба
и ќе бидете испратени со мир;
ѓорите и ридовите ќе пеат песна пред вас,
и сите дрвја во полето ќе ракоплескаат.
Наместо трн, ќе израсне кипарис;
наместо коприва, ќе израсне мирта;
и тоа ќе биде за слава на Господа,
за вечен знак, неразрушлив.“
(Исаија 55:10-13)*

Секаде во светот општествата се во неред и потребна им е темелна трансформација. Воспитувањето што ќе им го дадеме на младите, ќе го образува ликот на целото општество.

*„Тие повторно ќе ѓи изѓрадат старите урнатини,
ќе ѓи подиѓнат пак запустените места
и ќе подноват разурнати ѓрадови,
запустени од дамнешни родови.“*

Луѓето ќе ѝ нарекуваат „Господови служители...
вечна веселба ќе има кај нив.
Зашто Јас, Јехова, ја сакам правдата.“

„Јас ќе ја управувам нивната работа според вистината
и ќе направам со нив вечен завет.“
„Нивното семе ќе биде познато меѓу народите,
и нивното потомство – меѓу племињата;
сите што ќе ѝ видат, ќе познаат
дека тие се семе блаќословено од Господа...
Зашто – како што земјата ѝ произведува своите растенија,
и како што во ѓрадината расте сè што ќе се посее,
така Господ Боџ ќе направи да никне правда
и слава пред сите народи.“
(Исаија 61:4, 6-8; 61:8; 61:9, 11)

Седми дел

НЕОПХОДНО ЗНАЕЊЕ

ВИСТИНСКОТО ЗНАЕЊЕ ЗА БОГА

Како и нашиот Спасител, и ние сме на овој свет да извршуваме служба за Бога. Сите ние треба да станеме како Бога во карактерот и животот посветен на служба за откривање на Бога во светот. За да бидеме Божји соработници, за да бидеме како Него и да го откриваме Неговиот карактер, ние мораме вистински да Го познаваме. Мораме да Го познаваме онака, како што Тој се открива.

Познавањето на Бога е основа на секое вистинско обучување и секоја вистинска служба. Тоа е единствениот сигурен штит против искушенијата. Единствено тоа може да нè направи како Него во карактерот.

Тоа е знаење што им е потребно на сите што работат за издигнување на своите ближни. Преобразувањето на карактерот, чистотата на животот, успехот во службата, верноста на вистинските принципи, сето тоа зависи од вистинското познавање на Бога. Ова познавање е најдобрата подготовка за овој и за животот што доаѓа.

„...познавањето на Светиот е разум.“ (Изреки 9:10)

Преку знаењето за него, нам ни е дадено „сè, што е потребно за животот и побожноста.“ (2. Петар 1:3)

„А вечниот живот е тоа, да Те познаат тебе, Единствениот вистински Бог, и испратениот од Тебе, Исуса Христа.“ (Јован 17:3)

„Така вели Господ:

мудриот да не се фали со својата мудрост,
силниот да не се фали со својата сила,
богатиот да не се фали со своето богатство.

А кој се фали, нека се фали со тоа,
дека Ме разбира и познава Мене
дека Јас сум Господ, Кој покажува милост,
суд и правда на земјата;
зашто тоа ми е мило, вели Господ.“

(Еремија 9:23, 24)

Ние треба да ги проучуваме откровенијата што Бог ни ги дал за Себе.

„Зближи се со Неѓо - и ќе бидеш спокоен;
преку тоа ќе ти дојде доброто;
прими ѓо од Неѓовата уста законот
и стави ѓи Неѓовите зборови во своето срце...
и Семоќниот ќе биде твое богатство...“

Тоѓаш ќе се радуваш за Седржителот,
ќе ѓо кренеш своето лице кон Боѓа.
ќе Му се молиш, и Тој ќе те чуе,
и ти ќе ѓи исполниш своите завети.
Ќе наумиш Нешто, и тоа ќе се исполни,
над твоите патишта ќе свети светлина.

*Кога некој ќе биде понизен, ќе речеш: 'Назоре!'
и Тој ќе го спаси оној со наведнато лице."*

(Јов 22:21-29)

„Зашто она, што е во Него невидливо, односно Неговата вечна сила и Божество, се гледа уште од создавањето на светот, гледано според нивните дела.“ (Римјаните 1:20)

Природните нешта, кои сега ги гледаме, ни даваат само нејасна слика за Неговата слава. Гревот ја расипал убавината на Земјата; на сите нешта можат да се видат траги од злото. Сепак, останале многу убавини. Природата ни сведочи дека Оној со бескрајна моќ, голема добрина, милост и љубов ја создал Земјата и ја исполнил со живот и убавина. Дури и во оваа нарушена состојба, сите нешта ја откриваат работата на рацете од Големиот Уметник. Каде и да се свртиме, можеме да го слушнеме Божјиот глас и да видиме докази за Неговата добрина.

Од свечениот татнеж на силните громови и постојаното фучење на древниот океан, до убавите песни со кои одекнуваат шумите, десетиците илјади гласови на природата зборуваат за Неговата слава. На земјата, на небото и во морето, со своите чудесни бои и нијанси што варираат од величествен контраст до нежна хармонија, ние ја гледаме Неговата слава. Вечните ридови ни зборуваат за неговата моќ. Дрвјата што ги веат своите зелени знамиња под сончевата светлина и световите во својата нежна убавина, укажуваат на својот Создател. Животворното зеленило што ја покрива кафената земја, зборува за Божјата грижа и за најскромните Негови созданија. Морските пештери и земните длабочини ги откриваат Неговите богатства. Оној, Кој го ставил бисерот во океанот, а аметистот и хрисолитот меѓу карпите ја сака убавината. Сонцето што изгрева на небото е претставник на Оној, Кој е живот и светлина на сè што создал. Сета светлина и убавина што ја красат земјата и ги осветлуваат небесата, зборуваат за Бога.

„Неговата слава ја покри небесата.“

„Земјата е полна со Твоите блаѓа.“

„Ден на денот објавува,

*и ноќ на ноќта знаење открива.
Нема јазик, ниту пак, говор,
во кој не се слуша нивниот глас.
Нивниот звук се разнесува по целата земја,
а нивните зборови до краиштата на вселената.“
(Авакум 3:3; Псалм 104:24; 19:2-4)*

Сите нешта зборуваат за Неговата нежна, татковска грижа и за неговата желба да ги усреќи Своите деца.

Мокната сила, која работи преку целата природа и одржува сè, не е, како што претставуваат некои научници, само некаков принцип, кој преовладува насекаде, или некаква движечка енергија. Бог е Дух; а сепак е Личност; затоа што така ни се открил Себеси:

*„Господ е вистинскиот Бо̄,
Тој е жив Бо̄ и вечен Цар...
Бо̄овите што не ги создале небото и земјата,
ќе исчезнат од земјата и под небесата.“*

*„Делот на Јакова не е како нивниот;
бидејќи Неговиот Бо̄ е создател на сè.“*

*„Тој ја создаде земјата со Својата сила,
ја утврди вселената со Својата мудрост
и со Својот разум ги распростре небесата.“
(Еремија 10:10, 11, 16, 12)*

Природата не е Бог

Делата на Божјите раце во природата, не се самиот Бог во природата. Природните нешта се израз на Божјиот карактер и моќ; но ние не треба да ја сметаме природата за Бог. Уметничките

способности на луѓето произведуваат мошне убави дела, дела што се уживање за очите и кои ни откриваат дел од мислите на нивниот креатор; но изработеното дело не е креаторот. И почеста не му се оддава на делото, туку на оној што го изработил. Така, иако природата е израз на Божјата мисла, не треба таа, туку нејзиниот Бог треба да биде величен.

*„Дојдете, да Му се поклониме
и да паднеме ничкум пред Господа.“
„Во Неѓовите раце се земните длабочини,
и ѓорските височини се исто така Неѓови.
Неѓово е морето, и Тој ѓо создаде,
а Неѓовите раце ѓо создадоа и копното.“
(Псалм 95:6; 95:4, 5)*

*„Кој ѓо создал седмосвездието и Орион,
и ја претвора смртната сенка во јасно утро,
а денот ѓо прави темен како ноќ.“
„Зашто, ете, Оној е, Кој образува ѓори и создава ветар
му ѓи објавува Своите замисли на човекот.“
„Тој ѓи изѓради Своите ѓорни дворци на небесата
и Својот свод ѓо зацврсти на земјата.“
„Тој ѓи повика морските води и ѓи излеа по земјата;
Јехова е Неѓовото Име.“
(Амос 5:8; 4:13; 9:6)*

Создавањето на Земјата

Делото на создавањето не може научно да се објасни. Која наука може да ја објасни мистеријата на животот?

*„Преку верата разбираме дека вековите се установени со Божји Збор и дека од невидливото произлегло видливото.“
(Евреите 11:3)*

*„Јас ја создавам светлината и ја правам темнината ...
Јас, Господ, ѝо вршам сето тоа...“*

*Јас ја создадов земјата
и ѝо создадов на неа човекот;
Јас – Моите раце ѝи спростреа небесата;
и им заповедувам на сите нивни воинства.“
„Коѓа ќе ѝи повикам – тие ќе застанат заедно.“
(Исаија 45:7-12; 48:13)*

При создавањето на Земјата, Бог не зависел од претходно постоечка материја. „Тој рече и тие настанаа; заповеда и се создадоа.“ (Псалм 33: 9) Сите нешта, материјални и духовни, се појавувале по заповед на Господовиот глас; Јехова и биле создани според Негова замисла. Небесата и сето нивно мноштво, Земјата и сè што е на неа, настанале од здивот на Неговата уста.

Самиот Бог, лично земал учество при создавањето на човекот. Кога Бог го создал човекот според Своето обличје, човечката форма била совршена во сè, но немала живот. Тогаш Бог, личност, која постои сама по себе, вдахнал во таа форма животен здив и човекот станал живо, интелегентно суштество. Сите делови на човечкиот организам почнале да работат. Срцето, артериите, вените, јазикот, рацете, стапалата, сетилата, умствените способности – сите почнале да ја извршуваат својата работа и сите биле потчинети на закон. Човекот станал жива душа. Преку Христос – Речта, Бог, Кој е личност, го создал човекот и го подарил со разум и сила.

Нашата телесна градба иако за нас претставува тајна, не е скриена од Него; Неговите очи го гледале нашето тело уште додека не било завршено и во Неговата книга биле запишани сите наши членови уште додека не постоел ниту еден од нив.

Над сите пониски животни видови, Бог одредил дека човекот, круната на Неговото создавање, треба да ги одразува Неговите мисли и да ја открива Неговата слава. Но човекот не треба да се воздигнува себеси како Бог.

*„Воскликни Му на Господа...
служете Му на Господа со радост;
излеѓувајте пред Неѓо со восклик!
Знајте дека е Господ, дека Тој е наш Боѓ,
дека Тој нè создаде нас, а не ние самите;
неѓови сме – Неѓов народ и овци на Неѓовото пасиште.
Влеѓувајте низ Неѓовите порти со блаќодарност,
во Неѓовите дворови со песна;
славете Го, фалете ѓо Неѓовото Име.“
„Возвишувајте Го Господа, нашиот Боѓ,
и поклонувајте се пред Неѓовата света ѓора,
зашто свет е Господ, нашиот Боѓ.“
(Псалм 100:1-4; 99:9)*

Бог е постојано ангажиран околу воздигнувањето на Своите дела и нивната употреба како Свои слуги. Тој работи преку законите на природата, употребувајќи ги како Свои орудии. Тие не работат сами од себе. Природата со својата работа сведочи за интелегентното присуство и активното застапување на Битието, Кое придвижува сè според Неговата волја.

*„Твоето слово, Господи,
е засекоѓаш утврдено на небото;
Твојата верност е од род во род.
Ти си ја поставил земјата, и таа стои.
Стојат засекоѓаш според Твоите закони,
Зашто сè ти служи тебе.“*

*„Сè што посака Господ, создаде
на небото и на земјата, во морињата и во сите бездни.“
„Зашто тој заповеда и сè создаде,
џи постави засекогаш и довека,
според закон што нема да помине.“
(Псалм 119:89-91; 135:6; 148:5, 6)*

Земјата не дава родни плодови од година во година со својата сопствена сила, ниту го продолжува своето постојано вртење околу сонцето. Раката на Вечниот постојано работи и управува со оваа планета. Постојаното делување на Божјата сила, ја одржува оваа планета во својата ротација. Бог го овозможува изгрејсонцето на небесата. Тој ги отвора прозорците на небото и дава дожд.

*„Тој дава сне̄ како волна;
сипува ма̄гла како пепел;“*

*„Од Неговиот џлас, шумат небесните води,
и Тој џи крева облаците од земните краишта;
му создава молња на дождот
и џо изведува ветрот од Своето живеалиште.“
(Псалм 147:16; Еремија 10:13)*

Неговата сила прави растенијата да растат, да се појави секое ливче, да расцвете секој цвет, да се развие секој плод.

Механизмот на човечкото тело не може да се разбере во потполност; во него се кријат тајни, кои ги збунуваат и најинтелигентните. Кога еднаш ќе се стави во погон, нашиот организам не продолжува да работи, пулсот да отчукува или градите да дишат по некој механизам. Ние живееме, се движиме и постоиме во Бога. Срцето што отчукува, пулсот што бие, секој нерв и мускул во живиот организам се одржува во ред и активност, со силата на секогаш присутниот Бог.

Библијата ни Го покажува Бога на Неговото возвишено и свето место, не во состојба на неактивност, не во тишина и осаменост, туку опколен со илјада илјади и десетици илјади свети суштества што чекаат да ја исполнат Неговата волја. Преку овие гласници, Тој е во активна врска со секој дел од Своето Царство. Тој е присутен насекаде со неговиот Дух. Тој им помага на човечките деца преку застапништвото на Светиот Дух и Неговите ангели.

Тој седи востоличен над пореметувањата на Земјата; Сè е отворено пред Неговиот Божествен надзор; и од Својата прекрасна и мирна вечност го наложува она што Неговото провидение го смета за најдобро.

*„Патот на човекот не зависи од неѓо,
и не е во власта на оној, кој оди, да ѝ исправи своите стапки.“*

*„Надевај се на Господа со сето свое срце...
по сите твои патишта размислувај за Неѓо,
и Тој ќе ѝ насочи твоите патеки.“*

*Но, ете, Господовите очи се врз оние, кои се бојат од Неѓо
и кои се надеваат на Неѓовата милост,
дека ќе ја спаси нивната душа од смрт
и во време на глад ќе ѝ прехрани.“*

*„Колку е скапоцена Твојата милост, Боже!
Синовите човечки се засолнуваат под сенката
на Твојата закрила.“*

*„Блажен е оној, кому му е помошник Јакововиот Боџ
и чија надеж е во Господа, неѓовиот Боџ.“*

*„Со Твојата милост, Господи, земјата е полна.“
Ти ја сакаш „праведноста и правдата.“*

Ти си „надеж на сите земни краишта
и на оние што се далеку преку морето.
Ти, Кој ѓорите си ѓи поставил со Својата сила
и со моќ си се препашал;
Ги скротуваш; шумот на морето...
и вревата на народите.“

„Ти ѓи полниш со радост утрата и вечерите.“
„Ја овенчуваш ѓодината со твојата добрина
и Твоите полиња се полни со зѓоен добиток.“

Господ ѓи придржува сите што паѓаат
и ѓи подиѓа наведнатите.

Очите на сите се насочени кон Тебе,
и Ти им ја даваш нивната храна навреме.

Ти ја отвори Твојата рака
и ја наситуваш желбата на сè што е живо.“

(Еремија 10:23; Изреки 3:5, 6; Псалм 33:18, 19; 36:7; 146:5;
119:64; 33:5; 65:5-7; 65:8, 11; 145:14-16)

Божјата личност откриена во Христа

Бог се открил Себеси како личност во Својот Син. Светлината на Татковата слава и „обличје на Неговото суштество“, Исус, како личен Спасител, дошол на светот. Тој се вознел во височините како личен Спасител. Како личен Спасител посредува во Небесните дворови. Пред Божјиот престол во наша полза се застапува „еден, сличен на Синот Човечки.“ (Евреите 1:3; Откровение 1:13)

Христос, Светлината на светот, го прекрил величествениот сјај на Својата Божја природа и дошол да живее како човек меѓу луѓето, за да можат тие да се запознаат со својот Творец без да бидат уништени. Откако гревот ги разделил човекот и неговиот

Создател, ниту еден човек никогаш не го видел Бога, освен онака, како што се покажал преку Христа.

„Јас и Мојот Отец сме едно,“ објавил Христос. „Никој не Го познава Синот, освен Отецот; ниту Отецот Го познава некој освен Синот, и кому што сака Синот да Го открие.“ (Јован 10:30; Матеј 11:27)

Христос дошол да ги научи луѓето на она што Бог сакал да го знаат. На небесата над нас, на земјата, во широките води на океанот, ние ги гледаме делата на Божјите раце. Сè што е создадено сведочи за Неговата моќ, Неговата мудрост, Неговата љубов. Сепак, ниту во ѕвездите, ниту во океанот или водопадот не можеме да научиме за Божјата личност онака, како што била откриена во Христа.

Бог увидел дека е потребно појасно откровение да ни ги предочи Неговата личност и Неговиот карактер. Тој Го испратил Својот Син во овој свет, за да ја покаже, колку што може да се види со човечко око, природата и својствата на невидливиот Бог.

Откриен на учениците

Да ги проучуваме зборовите што Христос ги изговорил во горната соба, ноќта пред Неговото распнување. Се приближувало времето на Неговиот испит и Тој сакал да ги утеша Своите ученици, кои ги очекувало тешко искушение и испит.

„Да не се плаши вашето срце“ – рекол Тој. „Верувајте во Бога и во мене верувајте. Во домот на Мојот Отец има многу места за живеење. А да немаше, Јас ќе ви кажев. Туку одам да ви приготвам место...”

Тома Му рече: ‘Господи, не знаеме каде одиш; и како можеме патот да го знаеме? Исус му рече: ‘Јас сум патот, вистината и животот; никој не доаѓа при Отецот, освен преку Мене. Ако Мене ме познавте, ќе Го познаете и Мојот Отец. А отсега Го познавате и сте Го виделе.’

Филип Му рече: ‘Господи, покажи ни го Отецот, и доста ни е!’ Му одговори Исус: ‘Толку време сум со вас, и не си ли Ме познал, Филипе? Кој Ме видел Мене, Го видел Отецот, и како ти велиш, Покажи ни го Отецот? Не верувате ли дека Јас сум во Отецот, и дека Отецот е во Мене? Зборовите што ви ги кажувам, од Себе

не ги зборувам; а Отецот, Кој е секогаш во Мене, Тој ги врши делата.“ (Јован 14: 1-10)

Учениците сè уште не ги разбирале Христовите зборови во врска со Неговата врска со Бога. Многу од неговото учење сè уште им било нејасно. Христос сакал тие да имаат појасно, одредено знаење за Бога.

„Ова во параболи ви го кажував“ – рекол Тој. „Но ќе дојде час, кога нема веќе во параболи да ви зборувам, туку откриено ќе ве известам за Отецот.“ (Јован 16:25)

Кога Светиот Дух се излеал над учениците на денот Педесетница, тие појасно ја разбрале вистината што Христос им ја кажувал во параболи. Голем дел од учењето што за нив било тајна, сега станало јасно. Но дури ни тогаш учениците не го примиле целосното исполнување на Христовото ветување. Тие го примиле сето знаење за Бога што можеле да го разберат, но потполното исполнување на ветувањето дека Христос јасно ќе им Го покаже Отецот, допрва требало да се случи. Така е и денес. Нашето знаење за Бога е делумно и несовершенно. Кога борбата ќе заврши и Божјиот Син, Кој дошол на земјата како човек, Исус Христос ќе ги признае пред Отецот Своите верни работници што ги пренесувале сведоштвата за Него во грешниот свет, тие јасно ќе го разберат она што сега за нив е тајна.

Христос ја понел со Себе во Небесните дворови Својата славна човечност. На оние што ќе Го примат, Тој им дава сила да станат Божји синови, за да може Бог конечно да ги признае како Свои, да бидат со Него низ целата вечност. Ако Му бидат верни на Бога во текот на овој живот, на крајот тие „ќе Го гледаат Неговото лице, а Неговото Име ќе им биде напишано на нивните чела.“ (Откровение 22:4) А што е Небесната среќа, ако не Го гледаме Бога? Што може за грешникот спасен со Христовата милост да биде поголема радост, отколку да Го гледа Божјото лице и да Го познава како Татко?

Писмото јасно ја прикажува врската помеѓу Бога и Христа и јасно ја прикажува индивидуалноста и личноста на секого од Нив.

„Бог, Кој во старо време, откако многупати и на многу начини им зборуваше на нашите татковци преку пророците, во последните дни ни зборува преку Синот... Кој, бидејќи е светлост на славата и обличје на Неговото суштество, и држејќи сè со Своето Моќно Слово, откако преку Себе ги исчисти нашите гревови, сед-

на од десната страна на престолот на Величието во висините и стана толку погорен од ангелите, колку што пославно Име наследди од нив. Зашто, кој од ангелите му рекол некогаш:

‘Ти си Мој Син, Јас Те родив денес.’

И пак: ‘Јас ќе Му бидам Татко, а Тој ќе ми биде Син.’“

(Евреите 1:1-5)

Личноста на Таткото и на Синот како и заедницата што постои меѓу Нив, се претставени во седумнаесеттата глава од евангелието според Јован, во Христовата молитва за Своите ученици:

„Не се молам само за нив, туку и за оние, што по нивните зборови ќе поверуваат во Мене, за да бидат сите едно, како што си Ти, Оче во Мене, и Јас во Тебе; па така и тие да бидат во Нас едно, и да поверува светот дека Ти си Ме пратил.“ (Јован 17:20, 21)

Единството што постои меѓу Христа и Неговите ученици не ја уништува ниту Христовата личност, ниту таа на ученикот. Тие се едно во намерите, во размислувањата, во карактерот, но не и една личност. На истиот начин Бог и Христос се едно.

Божјиот карактер откриен во Христа

Кога го земал човечкото врз Себе, Христос дошол да биде едно со луѓето и во исто време да им Го открие Небесниот Татко на грешните луѓе. Единствено Тој, Кој бил во присуството на Таткото од самиот почеток, Тој, Кој бил одраз на ликот на Невидливиот Бог, можел да им го открие на луѓето карактерот на Бога. Тој бил во сè како Неговите браќа. Бил телесен како нас. Бил гладен и жеден и загрижен. Се поткрепувал со храна и освежувал со сон. Ја делел судбината на луѓето; а сепак, бил безгрешен Божји Син. Бил странец и сопатник на Земјата – во светот, но не од светот; искушуван и испитуван како што се искушувани и испитувани и денешените мажи и жени, а сепак живеел живот без грев. Нежен, сочувствителен, наклонет и секогаш загрижен за другите, Тој го претставувал Божјиот карактер и бил постојано вклучен во слобата за Бога и луѓето.

„Господ Ме помаза, “ Тој рече,
„за да им благовестувам на бедните,
Ме испрати да лекувам скрушени по срце,
да им објавам слобода на заробените.“
„И прогледување на слепите;“
„Да ја проповедам благопријатната Господова година...
и да ги утешам сите што таѓуваат.“
(Исаија 61:1; Лука 4:18; Исаија 61:2)

„Љубете ги своите непријатели“ – нè обврзува Тој, „благословувајте ги оние што ве колнат, правете им добро на оние што ве мразат и молете се за оние што ве навредуваат и гонат, за да бидете синови на вашиот Небесен Отец.“ „Зашто, и Тој е добар кон неблагодарните и кон лошите.“ „Тој го става Своето сонце да грее и над лошите и над добрите, и праќа дожд на праведните и на грешните.“ „И така, бидете милостиви како што е милостив вашиот Отец.“ (Матеј 5:44, 45; Лука 6:35; Матеј 5:45; Лука 6:36)

„Заради големата милост на нашиот Боѓ;...
нè посети Зората од висините,
за да ги просветли оние, што седат во темнина
и смртна сенка,
и да ги упати нашите нозе на патот на мирот.“
(Лука 1:78, 79)

Славата на крстот

Откровението на Божјата љубов кон човекот има свое средиште во крстот. Човечките зборови не можат да го опишат, перото да го наслика, човечкиот ум не може да го разбере неговото потполно значење. Додека гледаме на Голготскиот Крст, ние единствено можеме да кажеме: „Бог толку го возљуби светот, што Го

даде Својот Единороден Син, та секој што верува во Него, да не загина, туку да има живот вечен.“ (Јован 3:16)

Христос распнат на крстот, Христос воскреснат од мртвите, Христос вознесен на небото – тоа е науката за спасението што ние треба да ја научиме и да ја пренесуваме.

Тоа бил Христос

„Кој, иако беше во Божјо обличје, сепак не држеше многу до тоа што е еднаков со Бога; но Сам Себе се понизи, откако зеде обличје на слуга и се изедначи со луѓето; и по вид се покажа како човек; Сам се смири, откако стана послушен дури до самата смрт, и тоа смрт на крст.“ (Филипјаните 2:6-8)

„Христос... Исус, Кој умре, но уште и воскресна, Кој е од десната страна на Бога.“ „Затоа Тој и може за вечност да ги спаси оние, што преку Него доаѓаат кон Бога, бидејќи е секогаш жив за да се моли за нив.“ (Римјаните 8:34; Евреите 7:25)

„Ние немаме таков Првосвештеник, што не може да соучествува во нашите слабости, туку таков, Кој искусил сè како и ние, освен грев.“ (Евреите 4:15)

Преку дарот што го имаме во Христа, ние можеме да го примиме секој благослов. Преку тој дар, нам секојдневно ни доаѓа непресушната река на добрината од Јехова. Секој цвет, со своите нежни шари и мирис е даден за наше уживање преку овој Дар. Тој ги создал сонцето и месечината. Не постои звезда, која ги забавува небесата што не ја создал Тој. Секоја капка дожд што паѓа на земјата, секој зрак светлина што се излева на овој неблагоприятен свет, сведочи за Божјата љубов во Христа. Нам ни е овозможено сè преку тој еден неискажлив Дар, Божјиот Единороден Син. Тој бил закован на крстот, за да можат сите овие изобилства да потечат кон човекот, кој е дело на Божјите раце.

„Гледајте каква љубов ни дал Отецот – да се наречеме Божји чеда.“

(1. Јован 3:1)

*„Не се чуло од дамни векови, ниедно уво не чу,
и никое око не виде дрӯг Бо̄, освен Тебе,
Кој направил толку мно̄гу за оние, кои на Не̄го се надеваат.“
(Исаија 64:4)*

Знаењето што преобразува

Познавањето на Бога, какво што е откриено во Христа е познавање што мораат да го имаат сите спасени. Тоа познавање го преобразува карактерот. Ова познавање, кога ќе го примиме, ќе ја обнови душата според Божјото обличје. Во целото битие ќе втисне Божја духовна сила.

„Ние, пак, сите со откриено лице, гледајќи ја Господовата слава, се преобразуваме во ист образ, од слава во слава.“ (2. Коринџаните 3:18)

Христос за Својот живот рекол: „Јас ги запазив заповедите на Мојот Отец.“ (Јован 15:10) „Отецот не Ме остави Сам, зашто секогаш го вршам она што Му е угодно.“ (Јован 8:29) Бог сака Неговите следбеници да бидат онакви, каков што бил Христос кога живеел на Земјата во човечка природа. Со Неговата сила, ние треба да живееме чист и благороден живот, каков што живеел Спасителот.

„Затоа“ – рекол Павле, „ги преклонувам своите колена пред Отецот на нашиот Господ Исус Христос, од Кого се именува секој род на небесата и на земјата, да ви даде, според богатството на Својата слава, сила да се утврдите преку неговиот Дух во внатрешниот човек, и преку верата Христос да се всели во вашите срца, та вкоренети и утврдени во љубовта, да можете да разбирате со сите свети, што е ширина и должина, што е длабочина и височина, и да ја дознаете Христовата љубов, што го надминува секое знаење, за да се исполните со сета Божја полнота.“ (Ефесјаните 3:14-19)

Ние; „... Вие не престанувате да се молите и да сакате да се исполните со познавање на Неговата волја во секоја мудрост и духовно разбирање, та да постапувате достоино за Бога, угодувачки Му во сè, принесувајќи плод во секое добро дело и да растете во познавањето на Бога, укрепувајќи се со секаква сила

преку Неговата славна моќ за секаква непоколебливост и трпение, со радост...“ (Колосјаните 1:9-11)

Тоа е познавањето што Бог нè повикува да го добиеме и покрај кое сè друго е суета и ништожност.

ОПАСНОСТ ОД ШПЕКУЛАТИВНИ ЗНАЕЊА

Едно од најголемите зла што ја следат потрагата по знаење и истражувањето на науката е склоноста да се издигнува човечкиот ум над неговата вистинска вредност и над неговата вистинска улога. Многумина се обидуваат да судат за Создателот и Неговите дела според нивното несовршено познавање на науката. Тие настојуваат да ја спознаат природата, својствата и правата на Бога и се впуштаат во сомнителни теории во однос на Вечниот. Оние што се впуштаат во вакви проучувања, стапнуваат на недо-зволена почва. Нивното истражување нема да донесе никакви вредни резултати и може да биде проследено само со уништување на душата.

Нашите прародители биле наведени на грев поради желбата да го дознаат она што Бог го сочувал од луѓето. Сакајќи да го здобијат тоа познавање, тие изгубиле сè што е вредно да се има. Ако Адам и Ева не го допреле забранетото дрво, Бог во нив ќе втиснел знаење – знаење врз кое не почива клетвата на гревот, знаење, кое би им донело вечна радост. Сè што добиле слушајќи го искушувачот, било познавање на гревот и неговите последици. Со својата непослушност, човештвото било отуѓено од Бога и земјата разделена од небото.

Оваа поука е за нас. Полето на кое сатаната ги навел нашите прародители е истото кон кое ги намамува луѓето денес. Тој го преплавува светот со привлечни измислици. Со сите сили што му се покоруваат, тој сака да ги наведе луѓето на шпекулации во врска со Бога. На тој начин се обидува да ги спречи да го добијат она знаење за Бога, кое донесува спасение.

Пантеистички теории

Во денешните образовни институции и цркви навлегуваат спиритистички учења што ја поткопуваат верата во Бога и Неговата Реч. Теоријата дека Бог е суштина, која проткајува сè што е во природата е прифатена од многумина што тврдат дека веруваат во Писмото; но, без оглед на тоа колку е убаво спакувана, оваа теорија е најопасна заблуда. Таа погрешно Го претставува Бога и ги обесчестува Неговата големина и возвишеност. И сигурно сака не само да ги заведе туку и да ги понижи луѓето. Нејзината суштина е темнина, а телесните уживања нејзина надлежност. Последицата од нејзиното прифаќање е одвојување од Бога. А за паднатата човечка природа тоа значи уништување.

Нашата состојба по гревот е неприродна, па силата што нè обновува мора да биде натприродна, инаку ќе нема никаква вредност. Постои само една сила, која може да ја скрши власта на злото во срцето на луѓето, а тоа е силата на Бога во Исуса Христа. Само во крвта на Распнатиот има очистување од гревот. Само Неговата милост може да нè оспособи да им се спротивставиме и да ги потчиниме склоностите на нашата падната природа. Спиритистичките теории во врска со Бога го уништуваат дејството на Неговата милост. Кога Бог би бил суштина проткаена во природата, тогаш Тој би престојувал во сите луѓе; и за да постигне светост, човекот би требало само да ги развива силите што се во него.

Овие теории, проследени со своите логични заклучоци ја бришат целата Христијанска наука. Тие ја исклучуваат неопходноста од очистување и прават од човекот свој спасител.

Овие теории за Бога ја поништуваат Божјата Реч и оние, кои ги прифаќаат, се во голема опасност на крајот да бидат заведени да гледаат на целата Библија како на измислица. Тие можеби ќе сметаат дека доблеста е подобра од порокот; но, со тоа што Го

отстраниле Бога од сувереното место што Му припаѓа, тие ги полагаат своите надежи во човечка сила, која без Бога е безвредна. Непотпомогната, човечката волја нема вистинска сила да му се спротивстави и да го победи злото. Одбраната на душата е скршена. Човекот нема ограда против злото. Кога еднаш ќе ги отфрлиме ограничувањата на Божјата Реч и Неговиот Дух, не знаеме колку длабоко можеме да потонеме.

*„Секој збор од Боѓа е чист;
Тој му е штит на оној, што се надева на Неѓо.
Не додавај кон Неѓовите зборови,
за да не те разобличи, и да не излезеш лажливец.“*

*„Беззаконикот ѓо фаќаат неѓовите сопствени беззаконија,
и врските на неѓовиот ѓрев ѓо држат.“
(Изреки 30:5, 6; 5:22)*

Истражување на Божјите тајни

„Она што е тајно, му припаѓа на Господа, нашиот Бог, а она што е јавно – нам и на сите наши синови довека.“ (Второзаконие 29:29) Откровението што Бог ни го дал за Себе во Неговата Реч е за наше проучување. За тоа можеме да бараме од Него мудрост, со цел да го разбереме. Но не смееме да навлегуваме подалеку од тоа. И најголемиот ум може да се напрега до истоштеност во претпоставки за Божјата природа, но овој напор нема да донесе плод. Нам не ни е дадено да го решиме овој проблем. Ниту еден човечки ум не може да Го разбере Бога. Никој не смее да се впушта во шпекулации во врска со Неговата природа. Така, најдобро е да молчиме, а молчењето е елоквентност. Оној, Кој знае сè е над секоја дискусија.

Дури ни на ангелите не им било дозволено да учествуваат во советувањата помеѓу Таткото и Синот, кога бил создаван планот на спасението. Ни човечките битија не смеат недозволено да навлегуваат во тајните на Највозвишениот. Ние, за Бога не знае-

ме повеќе отколку малите деца; но, како малите деца и ние можеме да Го сакаме и да Му се покоруваме. Наместо да се впуштаме во сомнителни теории во врска со Неговата природа и особености, треба да обрнеме внимание на зборовите што Тој ги изговори:

*„Можеш ли во Божјите длабочини да проникнеш?
Можеш ли да го достигнеш совршенството на Седржителот?
Тој е повисок од небесата – што можеш да направиш?
Подлабок е од пеколот – што можеш да дознаеш?
Неговата мерка е подолга од земјата
и поширока од морето.“*

*„Но каде се наоѓа мудроста,
и каде е местото на разумот?
Човекот не ја знае нејзината цена,
ниту се наоѓа по земјата на живите.
Бездната вели: - не е во мене таа; -
и морето вели: - не е кај мене.
Таа не се дава за злато
и не се добива за измерено сребро;
таа не се оценува со офирско злато,
ниту со скапоцен оникс, ниту со сафир;
не се споредува со неа злато и кристал;
нема да ја замениш со садови од чисто злато.
А за корал и бисер нема ни што да се споменува,
зашто мудроста чини повеќе од рубините.
Со неа не се изедначува етиопскиот топаз;
со чисто злато таа не се оценува.
Од каде, всушност, излегува мудроста?
Каде е местото на разумот?...*

*Поѓубноста и смртта велат:
Со своите уши чувме за нејзината слава.
Боѓ ѓо знае нејзиниот пат;
Тој ѓо познава нејзиното место.“*

*„Зашто Тој ѓледа до крајот на земјата
и ѓледа под целото небо...*

*Коѓа му даваше наредби на дождот
и пат на ѓрмоносната молња,
тоѓаш Тој ја виде и ја објави,
ја приѓотви и уште ја испита.*

А на човекот му рече:

*‘Ете, Господовиот страв, тоа е мудрост,
а отстранувањето од зло е разумот’.“*

(Јов 11:7-9; 28:12-28)

Ниту со истражување на земните длабочини, ниту со залудни напори да се навлезе во мистериите на Божјото битие, не може да се најде мудроста. Напротив, таа ќе биде најдена во понизното прифаќање на Откровението што Тој ни го дал и во уредувањето на животот според Неговата волја.

Ни луѓето со најголема интелигенција не можат да ги откријат тајните за Јехова, преку она што ни е откриено во природата. Божјата инспирација поставува многу прашања на кои ни најголемите научници не можат да одговорат. Тие прашања не се поставени за ние да одговориме на нив, туку за да го привлечат нашето внимание на длабоките Божји тајни и да нè научат дека нашата мудрост е ограничена; дека во нашето секојдневно опкружување има многу нешта што смртните човечки суштества не можат да ги разберат.

Скептиците одбиваат да веруваат во Бога, бидејќи не можат да ја разберат Бескрајната сила со која Тој ни се открива. Но Бог треба да се почитува и од она што не ни Го открил за Себеси, исто колку и од она што е отворено за нашиот ограничен разум. И во

Божјото откровение и во природата, Бог оставил тајни што од нас бараат вера. Мора да биде така. Можеме постојано да истражуваме, постојано да откриваме, постојано да учиме, а сепак зад сето тоа ќе стои само бесконечност.

*„Кој ѓи измерил водите во својата дланка,
и со педа ѓо измерил небото,
и со мерка ѓо измерил земниот прав,
кој ѓи измерил на терезија планините
и ридовите на течилка?
Кој ѓо управувал Духот на Господа,
и Му бил Нему советник и Го учел?...
Ете, народите се како капка од ведро,
и се сметаат како прашина на терезија.
Ете, островите Тој ѓи подиѓна како прашинки.
Ни Ливан не стиѓнува за жртвен оѓан,
ни животните по неѓо – за сепаленица.
Сите народи пред Неѓо се како ништо –
за неѓо се помалку од ништо и помалку од суетата.
И така, со коѓо ќе Го споредите Боѓа,
и каква подобност ќе Му најдете?...
Зар не знаете?
Зар не сте слушале?
Зар не ви е зборувано во почетокот?
Зар не сте ѓо разбрале тоа по основите на земјата?
Тој е Оној, Кој седи на круѓот на земјата,
а оние, што живеат на неа, се како скакулци пред Неѓо;
Тој ѓи распслал небесата како тенко платно
и ѓи распнал како шатор за живеење...
Со коѓо ќе Ме споредите?...
вели Светецот.*

Кренете $\bar{\gamma}$ и своите очи кон небесните висини
и погледнете, кој $\bar{\gamma}$ и создал?
Кој $\bar{\gamma}$ о пресметал бројот на нивната војска?
Тој сите нив $\bar{\gamma}$ и нарекува по име;
поради $\bar{\gamma}$ олемата моќ и $\bar{\gamma}$ олемата сила во Не $\bar{\gamma}$ о
ништо не недостига.

А како зборуваш ти, Јакове, и велиш, Израеле:
Патот ми е скриен од Господа,
моето дело е заборавено пред мојот Бо $\bar{\gamma}$?
Зар не знаеш?
Зар не си слушнал?
дека вечниот Господ Бо $\bar{\gamma}$,
Кој $\bar{\gamma}$ и создал краиштата на земјата,
не се изморува и не изнемоштува;
Не $\bar{\gamma}$ овиот разум е неиспитлив.“
(Исаија 40:12-28)

Да учиме за големината на нашиот Бог од она што Светиот Дух му го открил на Неговите пророци; пророкот Исаија пишува:

„Во годината кога умре цар Озија, јас Го видов Господа, седнат на престолот висок и издигнат, а политената Негова одежда го исполнија целиот храм. Околу Него стоеја серафими; секој од нив имаше по шест крилја: со две секој го криеше своето лице, со две други ги криеше своите нозе, а со две леташе. И викаа еден кон друг и велеа: Свет, свет, свет е Господ Саваот! Целата земја е полна со Неговата слава! И се разниша, горништето на вратите од гласот на оние што викаа, а домот се исполни со дим.

И реков: ‘Тешко мене, зашто сум човек со нечиста уста и живеам среде народ исто така со нечиста уста – а моите очи Го видоа Царот, Господа Саваот!’

Тогаш долета до мене еден од серафимите со разгорен јаглен во раката што го беше зел со клешти од жртвеникот, се допре до

мојата уста и ми рече: 'Ете, тоа се допре до твојата уста – и твоето беззаконие се оттргна од тебе, твојот грев се исчисти.'“ (Исаија 6:1-7)

„Нема сличен на Тебе, Господи!

Ти си велик и Твоето Име е велико со твојата моќ.

Кој не се бои од Тебе, Царе над народите.“

„Господи, Ти си ме испитал и ме знаеш.

Ти знаеш кога седнувам и кога станувам;

Ти оддалеку ги разбираш моите мисли.

Дали одам или лечам, Ти гледаш сè;

сите мои патишта ти се познати.

Уште моите зборови не ми дошле до мојот јазик,

Ти, Господи, веќе ги знаеш; сè што било и сè што ќе биде.

Ти си пред мене и зад мене

и си ја положил Својата рака врз мене.

Тоа знаење е пречудно за мене,

тоа е превисоко, не можам да му пријдам!“

(Еремија 10:6, 7; Псалм 139:1-6)

„Велик е Господ наш и голема е Неговата сила, а Неговата мудрост – неизмерлива е.“ (Псалм 147:5)

„Патиштата на човекот се пред очите на Господа, и Тој ги гледа сите негови патеки.“ (Изреки 5:21)

„Тој открива што е длабоко и скриено, знае што има во темнината и светлината живее со Него.“ (Даниел 2:22)

„Познати Му се на Бога сите Негови дела од создавањето на светот.“ „Зашто, кој ја позна мислата на Господа? Или, кој Му бил советник? Или, кој однапред Му дал нешто, та Тој да му возврати? Зашто, сè е од Него, преку Него и во Него. Нему слава во вечни векови.“ (Дела 15:18; Римјаните 11:34-36)

„На Царот на вековите, на Нераспадливиот, на Невидливиот,“ „Кој е единствен бесмртен и живее во непристапна светлина, Кого

никој од луѓето не Го видел, ниту може да Го види. Нему нека Му е чест и сила во сите векови.“ (1. Тимотеј 1:17; 6:16)

„Зар Неѓовата ѓолемина не ве плаши,
и страв од Неѓо не ве обзема ли?“

„Боѓ не е ли повисоко од небесата?
Поѓледни ѓи ѓоре свездите, колку се високо тие!“

„Имаат ли број Неѓовите војски“
И врз коѓо не изѓрева Неѓовата светлина?“

„Врши ѓолеми дела, за нас недостижни.
Зашто Тој му вели на снеѓот:
‘паѓај на земјата’;
и ситниот и крупниот дожд
се во Неѓова власт.
Тој става печат врз раката на секој човек,
за да ѓи знаат сите луѓе Неѓовите дела...
Облаците почнуваат да светкаат со молњи,
и тие се движат по целата Земја според Неѓовата волја,
за да ѓо извршат она што им ѓо заповедал Тој,
на лицето на целиот земен круѓ,
Тој им заповеда да отидат или за казна,
или за блаѓоволение, или за помилување.

Вслушај се во ова...
Стој и ѓледај ѓи чудесните Божји дела.
Знаеш ли како Боѓ ѓи распоредува
и како ѓ заповеда на светлината да болска од Неѓовиот облак?

Ја разбираш ли рамнотежата на облаците,
чудното дело на Најсовршениот во секое знаење?...

Со Неџо ли ѓо распна небото,
кое стои толку цврсто, како излеано оҗледало?
Научи нѐ што да Му кажеме.
Во овој мрак не се снаоѓаме...
И така, кој може да җледа во светлината на небесата
што свети со болскот,
Коѓа ветриштата җи растеруваат облаците.
Од север светнува како злато;
Боџ се облече со страшно величество!“
„Но ќе дувне ветер и ќе җи расчисти.
Убавото време доаѓа од север,
но во Боѓа убавината е преѓолема.
Да, не можеме да ѓо достиѓнеме Седржителот,
неизмерлив е во Својата сила,
по судот и по во совршенството на правдата...
Затоа нека се бојат сите луѓе од Неџо.“

„Кој е како Господ, нашиот Боџ, Кој живее во висините,
и җи җледа одозѓора небото и земјата.“

„Господовиот пат е во виор и бура,
а облаците се прав под Неѓовите нозе.“

„Велик е Господ и достоин за ѓолема пофалба
и Неѓовото величие нема крај.
Од род во род ќе се фалат Твоите дела
и за Твојата сила ќе се прикажува;

за велелепната слава на Твоето величие
ќе зборуваат и за Твоите чудеса ќе известуваат.
Ќе зборуваат за силата на Твоите страшни дела,
а ќе прикажуваат и за Твоето величие.
Ќе ѝ помнат мноżуте Твои добрини,
и ќе се радуваат на Твојата правда...

Нека Те прославуваат, Господи, сите Твои дела,
и нека Те блаґословуваат Твоите свети,
и нека зборуваат за славата на Твоето Царство,
и да прикажуваат за Твојата сила.

За да им се кажува на човечките синови
за Твоите силни дела

и за велелепната слава на Твоето Царство.

Твоето Царство е вечно царство,

а Твоето владеење над сите поколенија...

Мојата уста ќе искаже фалба на Господа;

секое тело нека го блаґословува Неґовото Свето Име, секо-
гаш и довека.“

(Јов 13:11; 22:12; 25:3; 37:5-24; Псалм 113:5, 6; Наум 1:3;
Псалм 145:3-21)

Додека учиме сè повеќе и повеќе што е Бог и што сме ние во Неговите очи, треба да се плашиме и да трепериме пред Него. Денешните луѓе треба да бидат предупредени од оние, кои во древни времиња се дрзале да се однесуваат слободно со она што Бог го прогласил за свето. Кога Израелците се осмелиле да го отворат ковчегот на заветот при неговото враќање од Филистејците, нивното дрско непочитување било страшно казнето.

Исто така, просудете за казната што го нашла Уза. Кога, за време на владеењето на Давид ковчегот се пренесувал во Ерусалим, Уза ја протегнал раката за да го задржи. Тој бил покосен

со моментална смрт, заради тоа што се обидел да го допре симболот на Божјото присуство.

Кога Мојсеј, не препознавајќи го Божјото присуство кај грмушката што горела, се свртел да ја види прекрасната глетка, му било наложено:

„Не приоаѓај ваму. Собуј ги твоите обувки од нозете, зашто ова место, на кое стоиш, е света земја... А Мојсеј го сврти своето лице, зашто се плашеше да погледне во Бога.“ (Излез 3:5, 6)

„Јаков пак, ја напушти Вирсавија и отиде во Харан, па најде едно место, и таму преноќева, бидејќи сонцето беше зашло. И зеде еден камен од тоа место, и си го стави под главата, па заспа на тоа место.

И виде сон: Ете, скала стои на земјата, а со врвот допира до небото, и Божји ангели се качуваа по неа и слегуваа. А ете, Господ стоеше на неа, Кој му рече:...”

„...Јас сум Господ Бог на твојот татко Авраам и Бог Исаков, не плаши се. Оваа земја, на која спиеш, тебе ќе ти ја дадам и на твоето потомство; а твоето потомство ќе биде колку песокта на земјата; ти ќе се рашириш на запад и на исток, и на север и на југ, и сите племиња на земјата ќе бидат благословени преку тебе и твоето потомство. И еве, Јас сум со тебе, и ќе те пазам секогаш каде и да појдеш, и ќе те вратам во оваа земја, и нема да те оставам сè додека не Го извршам она што сум ти го рекол.“

А кога се разбуди Јаков од сонот, си рече: ‘Сигурно е Господ на ова место, а јас не знаев!’ Се исплаши и рече: ‘Колку е страшно ова место! Не е друго, туку е Божји дом, ова е небесната врата!’“ (Битие 28:10-17)

Во светилиштата, прво во шаторот во пустината, а потоа и во храмот, кои биле симболи на Божјото престојувалиште, една просторија била света, која служела за Божјото присуство. Завесата извезена со херувими што стоела на нејзиниот влез, смеела да ја подигне само една рака. Подигнувањето на таа завеса и недозволеното влегување во светата таинственост на Светињата над светињите, значело сигурна смрт. Бидејќи таму, над престолот на милоста престојувала славата на Најсветиот – слава, која ниеден човек не може да ја види и да остане жив. Во текот на еден ден во годината што бил одреден за служба во Светињата над светињите, првосвештеникот треперејќи влегувал кај Божјо-

то присуство, додека облаци темјан ја криеле славата од Неговиот поглед. Сите звуци низ дворовите на храмот замирале. Свештениците не служеле кај жртвениците. Мноштвото обожаватели, длабоко наведнати во тивко стравопочитување, ги упатувале своите молитви за Божја милост.

„Сето тоа стануваше, та да служат како пример, а беше напишано за поука за нас, до кои стигна крајот на вековите.“ (1. Коринџаните 10:11)

*„Господ е во Својот свет храм;
нека молчи целата земја пред Неѓовото лице!“*

*„Господ царува; нека треперат народите.
Тој седи помеѓу херувими; нека се затресе земјата.
Велик е Господ на Сион
и возвишен е Тој над сите народи.
Нека ѓо слават Твоето Име, Величествен;
зашто тоа е страшно и свето.“*

*„Господовиот престол е на небото;
Неѓовите очи ѓледаат,
Неѓовите веѓи ѓи испитуваат човечките синови.“
„Зашто се јави од Својата света височина,
Господ од небесата погледна на земјата, “
„од престолот, на кој седи,
погледна на сите, кои живеат по земјата:
Тој, Кој на сите нив им ѓи создал срцата,
ѓи знае сите нивни дела.*

*Нека се бои од Господа целата земја;
нека треперат пред Неѓо сите жители во вселената.“
(Авакум 2:29; Псалм 99:1-3; 11:4; 102:19; 33:14, 15, 8)*

Истражувајќи, човекот не може да Го најде Бога. Никој нека не се осмелува да се обиде го подигне велот што ја сокрива Неговата слава. „Колку се неиспитливи Неговите судови и неиспитливи Неговите патишта!“ (Римјаните 11:33) Тоа што Тој ја сокрива Својата моќ е доказ за Неговата милост; зашто, да се подигне велот, што ја сокрива Неговата Божествена присутност, значи смрт. Ниту еден смртен ум не може да навлезе во таинственоста во која Семоќниот престојува и делува. Ние можеме да спознаеме за него само она што Тој увидел дека е соодветно да ни Го открие. Разумот мора да признае авторитет поголем од неговиот. Срцето, како и интелектот мораат да се поклонат пред големиот „ЈАС СУМ.“

ВИСТИНСКО И ЛАЖНО ОБРАЗОВАНИЕ

Главниот ум во сојузот на злото постојано работи, со цел да ја отргне Божјата Реч од нашиот поглед и да ни ги подметне човечките мислења. Тој настојува да не го слушаме Божјиот глас кој вели: „Ете го патот, врвете по него!“ (Исаија 30:21) Преку изопачените методи на образование, тој прави сè што е во негова моќ да ја засени небесната светлина.

Илјадници станале скептици поради филозофските шпекулации и научните истражувања што не Го признаваат Бога. Во денешните училишта внимателно се проучуваат и целосно се истражуваат заклучоците до кои дошле учените луѓе, како резултат на нивните научни истражувања. Се остава јасен впечаток дека доколку овие човечки учени луѓе се во право, тогаш Библијата мора да греши. Скептицизмот е привлечен за човечкиот ум. Младите во него гледаат независност што ја заробува имагинацијата и стануваат измамани. Сатаната триумфира. Тој го негува секое семе на сомнеж, кое е посеано во срцата на младите. Го поттикнува да расте и да донесе плод, со цел наскоро да жнееме богата жетва на неверување.

Сеењето семе на скептицизмот во младите умови е толку опасно, бидејќи човечкото срце е склоно кон злото. Сè што ја ослабнува

верата во Бога, ја лишува душата од силата да му се спротивстави на искушението. Тоа го отстранува единствениот вистински штит против гревот. Нам ни се потребни училишта во кои младите ќе се учат дека големината се состои во славњето на Бога, преку откривањето на Неговиот карактер во секојдневниот живот. Ние треба да учиме за Бога од Неговата Реч и Неговите дела, за да можат нашите животи да ја исполнат целта што Тој ја има за нас.

Неверни автори

Многумина мислат дека за да се здобијат со образование мораат да ги проучуваат делата на неверните автори, бидејќи содржат многу скапоцени камења на мудроста. Но кој е зачетникот на овие свети мисли? Бог и само Бог. Тој е изворот на сета светлина. Тогаш, зошто да се пробиваме низ мноштвото заблуди во делата на неверниците само за да дојдеме до неколку интелектуални мисли, кога ја имаме вистината на дофат.

На кој начин луѓето што се во војна против војна, доаѓаат до мудрост, која само понекогаш ја покажуваат? Самиот сатана бил обучуван во Небесните дворови и тој го познава доброто исто како злото. Тој го меша скапоценото со грешното, и тоа му ја дава моќта да заведува. Но, треба ли да го примиме како ангел на светлината само затоа што се облекол со плашт од небесна светлина? Искушувачот има свои застапници, обучени според неговите методи, вдихнати со неговиот дух и прилагодени на неговото дело. Треба ли да соработуваме со нив? Треба ли да сметаме дека делата на овие застапници се од суштествена важност за нашето воспитување?

Кога времето и напорите потрошени во разбирање на светлите мисли на неверниците би биле посветени за проучување на скапоцените нешта од Божјата Реч, илјадници што сега седат во темнина и во сенката на смртта, би се радувале во славата на Светлината на животот.

Историски и теолошки знаења

Многу луѓе мислат дека за да се подготват за христијанска служба, мораат да стекнат големо познавање од историските и

теолошките дела. Тие претпоставуваат дека овие знаења ќе им помогнат во проповедањето на Евангелието. Но напорното проучување на човечките мислења не води кон зајакнување на нивната служба, туку кон нејзино ослабнување. Кога ќе ги погледнам книжарниците преполни со огромни историски и теолошки книги, си мислам: „Зошто да трошиме пари на нешто што не е леб?“ Шестата глава од евангелието според Јован ни кажува повеќе отколку што може да се најде во тие дела. Христос вели: „Јас сум лебот на животот; кој доаѓа при Мене, нема да огладни, и, кој верува во Мене, нема никогаш да ожедни.“ „Јас сум живиот леб што слезе од небото; кој јаде од овој леб, ќе живее вечно;“ „Вистина, вистина ви велам: Кој верува во Мене има вечен живот.“ „Зборовите што ви ги кажав се дух и живот.“ (Јован 6:35, 51, 47, 63)

Некои историски проучувања не треба да се осудуваат. Светата историја била еден од предметите што се изучувале во пророчкото училиште. Во записот за Неговото справување со нацијата, биле забележани стапките на Јехова. И ние денес треба да го имаме предвид Божјото однесување со народите во светот. Треба да ја согледаме историјата како исполнување на пророштвата, да го проучуваме делувањето на провидението во големите реформаторски движења и да го разбереме развојот на настаните во распоредувањето на нациите за финалната битка од големата борба.

Ваквото проучување ќе ни овозможи широки сфаќања за животот. Ќе ни помогне да научиме нешто за неговите односи и зависности, за тоа колку сме прекрасно поврзани во големото братство на држави и народи и во колку голема мерка угнетувањето и понижувањето на еден од нив, значи загуба за сите.

Но историјата како што обично се проучува е свртена кон човечките достигнувања, неговите победи во војните, неговите успеси во придобивање моќ и големина. Божјото застапување во работите на човекот е изгубено од вид. Малкумина го проучуваат остварувањето на Неговата намера, преку издигнувањето и падот на одделните народи.

И, во голема мерка, теологијата, онака како што се проучува и предава, не е ништо повеќе од запис за човечките шпекулации, кој служи единствено за да „го помрачува Провидението со зборови без смисла?“ (Јов 38:2) Премногу често, мотивот за впивање на ова мноштво книги не е толку желба да се нахранат умот и

душата, колку што е амбиција да се запознаат теолозите и филозофите, желба да им го претставиме христијанството на луѓето со учени термини и теореме.

Не може секоја напишана книга да послужи за постигнување свет живот. „Научете се од Мене“ – вели Големиот Учител, „земете го Мојот јарем врз себе, научете ги мојата кроткост и смерност.“ Вашата интелектуална гордост нема да ви помогне во комуникацијата со душите, кои пропаѓаат без лебот на животот. Проучувајќи ги овие книги, вие им дозволувате да го заземат местото на практичните поуки што треба да ги научите од Христа. Луѓето не се нахрануваат со резултатите од ваквите проучувања. Многу малку од тоа проучување што толку го оптоварува умот, ни го дава она што може да ни помогне да бидеме успешни трудбеници за душите.

Спасителот дошол „да им го проповеда Евангелието на сиромашните.“ (Лука 4:18) Додека поучувал, Тој употребувал наједноставни зборови и најјасни симболи. И запишано е дека обичниот „народ Го слушаше со сладост.“ (Марко 12:37) На оние што сакаат да ја извршуваат Неговата работа за ова време, им е потребно подлабоко разбирање на поуките што Тој ни ги дал.

Зборовите на живиот Бог се највозвишеното образование. Оние, кои им служат на другите, мораат да јадат од лебот на животот. Тоа ќе им даде духовна сила; тогаш ќе бидат подготвени да им служат на луѓето од сите општествени класи.

Класични писатели

Илјадници млади во училиштата и на универзитетите поминуваат голем дел од своите најубави години учејќи грчки и латински. И додека се зафатени со ова проучување, умот и карактерот се формираат според лошите мисли на паганската литература, кога генерално се смета за суштествен дел од учењето на овие јазици.

Оние што се запознаени со овие класици тврдат дека „грчките трагедии се преполни со инцест, убиства и принесувања човечки жртви на алчни и одмаздољубиви богови.“ За светот би било многу подобро доколку се исклучи образованието добиено на овие часови. „Може ли некој да оди по вжарени јаглења, а да не ги изгори своите нозе?“ (Изреки 6:28) „Кој ќе се роди чист од нечист? Ниеден.“ (Јов 14:4) Можеме ли да очекуваме од млади-

ната да развие христијански карактер, кога нивното образование е формирано според учењата на оние, кои го омаловажуваат Божјиот закон?

Кога ги отфрлаат ограничувањата и се впуштаат во разуздани забави, расипништво и порок, студентите само го имитираат она што ваквите проучувања го држеле пред нивните очи. Постојат професии во кои е потребно познавање на грчкиот и латинскиот јазик. Некои мораат да ги учат овие јазици. Но, тие, ова за нив суштествено знаење за практична употреба можат да го стекнат и без читање литература, која самата е корумпирана и која го корумпира читателот.

А познавањето на грчкиот и латинскиот јазик не им е потребно на многумина. Проучувањето на мртви јазици, треба да биде на второ место зад проучувањето на оние наставни предмети, кои нè учат на правилна употреба на сите ментални и телесни сили. Глупаво е од студентите да го посветат своето време на запознавање мртви јазици или какви било научни книги, а да ја запостават обуката за практичните животни должности.

Што понесуваат студентите со себе, кога го напуштаат училиштето? Каде одат тие? Што ќе прават? Имаат ли знаење, кое ги оспособува да поучуваат други? Дали се обучени како да бидат добри татковци и мајки? Можат ли да застанат на чело на семејството како мудри инструктори? Единственото образование што го заслужува тоа име е она, кое ги води младите мажи и жени да бидат слични со Христа, кое ги оспособува да се носат со одговорностите во животот и да застанат на чело на сопствените семејства. Вакво образование не може да се добие со проучување незнабожеки класични писатели.

Сензационална литература

Многу од денешните популарни печатени дела се полни со сензационални приказни што ги учат младите на зло и ги водат кон патот на пропаста. Оние, кои според нивните години се само деца, според знаењето за криминалот се веќе возрасни луѓе. Тие се скони кон злото, заради приказните што ги читаат. Во својата фантазија, тие се однесуваат според она што било предочено во приказната, додека еден ден кај нив не се разбуди амбиција да

видат дали можат да извршат злосторство и да ја избегнат казната за него.

Сцените што претставуваат замислени откровенија на иднината, се реалност во активните умови на децата. Во овие дела се опишуваат побуни во кои се уриваат сите огради на законот и воздржувањето и многумина се зафатени од духот на овие описи. Тоа ги наведува кон извршување на, ако е тоа можно, уште полоши злосторства од оние опишани од сензационалните писатели. Преку вакви влијанија се деморализира општеството. Насекаде се сее семето на беззаконието. Никој не треба да се чуди што резултатот од тоа е жетва на криминал.

Љубовните романи со безначајни возбудливи приказни се речиси во иста мерка проклетство за читателот. Писателот можеби тврди дека сака да даде морална поука, низ неговото дело можеби провејуваат религиозни чувства; но тоа често служи само за да ги скрие лудоста и безвредноста, кои се под нив.

Светот е преплавен со книги напишани со заводливи заблуди. Пеку нив младите го примаат како вистина она за што Библијата тврди дека е лага и ја сакаат и се припиваат кон измамата, која значи уништување на душата.

Постојат измислени дела што се напишани за да се укаже на вистината или да се прикаже некое големо зло. Некои од овие дела постигнале нешто добро. Па сепак, во нив е прикажана и неискажлива штета. Тие содржат изјави и одлично прикажани слики што ја разгоруваат имагинацијата и поттикнуваат мноштво мисли полни со опасност, особено за младите. Во нивните мисли тие повторно и повторно ги преживуваат опишаните сцени. Ваквото читање го онеспособува умот да биде полезен и го оневозможува неговиот духовен развој. Тоа го уништува интересот за Библијата. Небесните нешта наоѓаат малку простор во мислите. Додека умот престојува во прикажаните сцени на неморал, се буди страста и води кон грев.

Дури и измислените приказни што не ги наведуваат мислите на неморал и кои можеби сакаат да нè поучат на извонредни принципи се штетни. Тие ја охрабруваат навиката на брзо и површно читање, колку да се дознае приказната. На тој начин водат кон уништување на поврзаноста и виталноста на мислите; ја онеспособуваат душата за борба со големите проблеми на животот и судбината.

Поттикнувајќи љубов кон големите уживања и забави, читањето измислени дела создава одбивност кон практичните животни должности. Преку својата возбудлива, опојна моќ, тие не ретко претставуваат причина за ментални и физички заболувања. Многу несреќни, запоставени домови, многу доживотни инвалиди, многу пациенти во душевните болници станале тоа што се, заради читањето романи.

Честопати се укажува дека за да ги одвратиме младите од читање сензационална и безвредна литература, треба да им обезбедиме поквалитетни измислени четива. Тоа е како да се обидуваме да излекуваме пијаница со тоа што, наместо виски или коњак, ќе му даваме поумерени пијалоци како вино, пиво или цидер. Нивната употреба постојано ќе го засилува апетитот за посилен стимуланс. Единствената сигурност за пијаницата и единствената безбедност за оној што пие умерено е строгото воздржување. Истото правило важи и за љубителот на измислени романи. Негова единствена сигурност е целосното воздржување.

Легенди и бајки

Во образованието на децата и младите денес, се посветува големо внимание на бајки, легенди и измислени приказни. Книги со ваков карактер се употребуваат во училиштата и можат да се најдат во многу домови. Како можат христијанските родители да им допуштат на своите деца да читаат книги, кои се толку полни со лага? Кога децата ќе прашаат за значењето на приказната што е во толкава спротивност со поуките на нивните родители, одговорот е дека приказната не е вистинска; но тоа не ги отстранува лошите резултати од читањето. Идеите претставени во овие книги ги заведуваат децата. Тие во нив всадуваат погрешни погледи на животот и раѓаат и поттикнуваат копнеж по нереални нешта.

Широката распространетост на ваквите книги во денешно време е едно од итрите орудија на сатаната. Тој сака да ги одврати умовите на старите и младите од големото дело за изграджување на карактерот. Негова намера е да ги упропасти нашите деца и млади, со измами што ја уништуваат душата и го полни светот со нив. Затоа тој се обидува да ги одврати нивните мисли од

Божјата Реч и на тој начин да ги спречи да стекнат знаење за оние вистини што ќе им бидат штит.

Во рацете на децата и младите никогаш не треба да се ставаат книги што содржат искривување на вистината. Не смееме да дозволиме нашите деца, во самиот процес на учење и образование да примаат идеи, кои ќе се докажат како семе на гревот. Кога оние со зрели умови не би се занимавале со ваквите книги, самите тие би биле посигурни, а нивниот пример и влијание за вистинската страна, многу би ја олеснило заштитата на младите од искушението.

Ние поседуваме изобилство од она што е реално, што е Божјо. Жедните за знаење не треба да одат на загадени извори, Господ вели:

*„Приклони го увото и слушај ги зборовите на мудрите,
и земи го при срце Моето знаење...
за да биде твојата надеж во Господа,
Јас ти го покажувам твојот пат денес.
Зар не ти напишав прекрасни нешта,
што совети, што и поуки;
за да те поучам на зборовите на вистината,
да можеш со веродостојни зборови да му одговориш на
оној, кој ќе те запраша?“*

*„Тој подигна сведоштво во Јакова
и положи закон во Израелот,
и им заповеда на нашите татковци,
за сето тоа да го објават на своите деца;“*

*„раскажувајќи од генерација до генерација за славата на
Господа,
Неговиата сила и Неговите чудеса што Тој ги изврши.“*

*„За да знае идниот род, децата што ќе се родат,
та и тие во свое време да им раскажуваат на своите деца,
за тие да ја положат својата надеж во Бога.“*

*„Господовиот бла̀ослов – збо̀атува,
и не донесува со себе та̀а во срцето.“
(Изреки 22:17-21; Псалм 78:5, 4, 6, 7; Изреки 10:22)*

Христови поуки

На ист начин Христос ги претставил принципите на вистината и во Евангелието. Во Неговото учење, ние можеме да пиеме од чистите извори, кои потекуваат од Божјиот престол. Христос можел во луѓето да втисне знаење, кое би го надминало сè што е претходно откриено и што го потиснало на страна секое минато откритие. Можел да отклучува тајна по тајна и можел да го насочи вниманието на следните генерации до крајот на времето кон овие искрени мисли. Но Тој не сакал ниту за миг да скршне од поуките на науката за спасението. Неговото време, Неговите способности и Неговиот живот биле ставени во полза, единствено во службата за спасение на човечките души. Тој дошол да го бара и да го спаси она што е изгубено и не дозволил да биде одвратен од Својата цел. Не дозволил ништо да го оттргне од неа.

Христос го открил само она знаење што можело да биде од полза. Неговите поуки упатени до народот биле ограничени на неговите практични потреби. Тој не го задоволувал љубопитството на луѓето што доаѓале кај него со итро смислени прашања. Секогаш ги ползувал ваквите прашања да упати свечени, искрени повици од животна важност. На оние што толку желно сакале да скинат од дрвото на спознанието, им го нудел плодот од дрвото на животот. Тие откриле дека секој пат им е затворен, освен патеката што води кон Бога. Секој извор, освен изворот на вечен живот бил запечатен пред нив.

Нашиот Спасител не охрабрил никого да ги посетува рабинските училишта од тоа време, за да не бидат нивните умови корумпирани од постојаното „Тие велат, “ или „Кажано е.“ Зошто тогаш ние да ги прифатиме нестабилните зборови на луѓето со прецетната мудрост, кога имаме на дофат поголема мудрост?

Она што јас го имам видено од вечните нешта и од човечките слабости, длабоко е втиснато во мојот ум и извршило големо влијание на мојата работа. Не видов ништо, поради што човекот

би требал да се величи и слави. Не видов никаква причина зошто би се верувало на мислењата на луѓето со светска мудрост и таканаречените големи луѓе, или зошто би се воздигнувале нивните идеи. Како можат оние без Божјо просветлување да имаат правилна претстава за Божјите планови и патишта? Тие или потполно Го отфрлаат Него и Неговото присуство, или ја намалуваат Неговата моќ со своите сопствени ограничени концепции.

Да избереме да бидеме поучени од Оној, Кој ги создал небото и земјата, од Оној, Кој ги поставил ѕвездите на нивното место на небесата и им наложил на сонцето и месечината да ја исполнуваат својата улога.

За младите е правилно да чувствуваат дека мораат да досегнат до највисокиот степен од развојот на нивните ментални сили. Ние нема да го ограничиме образованието за кое Бог не поставил граници. Но нашите достигнувања нема да имаат никаква вредност, доколку не ги употребиме за прослава на Бога и за добро на човештвото.

Не е добро да се преоптоварува умот со проучувања, кои бараат интензивно учење, а не можат да се применат во практичниот живот. Ваквото образование ќе биде само загуба за студентот. Зашто, ваквите проучувања ги намалуваат желбата и поттикот на студентот за проучување на она што ќе му овозможи да биде полезен и ќе го оспособи да ги исполнува своите обврски. Практичната обука е далеку повредна од какво било теоретизирање. Не е доволно само да се научи нешто. Мораме да имаме способност да го употребиме тоа знаење.

Времето, средствата и учењето што многумина ги вложуваат во релативно безвредно образование, треба да бидат посветени за добивање образование, кое од нив ќе направи практични мажи и жени, способни да се справуваат со животните обврски. Ваквото образование има најголема вредност.

Нам ни е потребно знаење што ќе ги зајакне умот и душата, кое од нас ќе направи подобри мажи и жени. Воспитанието на срцето е далеку поважно од обичното проучување на книгите. Добро е, дури и многу важно, да имаме спознанија за светот во кој живееме; но ако ја испуштиме од вид вечноста, ќе направиме грешка, која никогаш нема да можеме да ја поправиме.

Ученикот може да ги посвети своите сили за добивање знаење; но ако нема знаење за Бога, ако не им се покорува на законите

што владеат со неговото битие, тој ќе се уништи самиот себеси. Со лошите навики, тој ќе ја изгуби моќта да се почитува и контролира себеси. Нема да може правилно да размислува за темите што најдлабоко го засегаат. Тој неразумно и лекомислено се однесува со својот ум и тело. Запоставувајќи го негувањето на вистинските принципи, тој се уништил себеси како за овој, така и за светот што ќе дојде.

Кога младите би ги согледале своите слабости, тие би ја нашле својата сила во Бога. Кога би барале да бидат поучени од Него, би станале мудри во неговата мудрост и нивните животи би вродиле со благослови за светот. Но ако ги препуштат своите умови единствено на светски и сомнителни учења и на тој начин се одвојат од Бога, ќе го изгубат сето она што го збогатува животот.

ВАЖНОСТ НА ПОТРАГАТА ПО ВИСТИНСКОТО ЗНАЕЊЕ

Треба појасно да разбереме што сè е вклучено во големата борба во која и ние учествуваме. Мораме поцелосно да ја согледаме важноста на вистините од Божјата Реч и опасноста што ни се заканува, доколку му дозволиме на големиот измамник да нè одврати од нив.

Неизмерната вредност на жртвата, која била потребна за нашето откупување, го открива фактот дека гревот е ужасно зло. Целиот човечки организам е пореметен, умот изопачен, а фантазијата расипана од гревот. Гревот ги намалил и способностите на душата. Надворешните искушенија наоѓаат плодна почва во срцето и нозете незабележливо се свртуваат кон злото.

Колку што била потполна жртвата во наша полза, толку потполно треба да биде и нашето обновување од понижувањето на гревот. Божјиот закон нема да оправда ниту едно лошо дело; ниту една неправда нема да го избегне Неговото осудување. Етиката на Евангелието не признава друг стандард освен совршеноста на Божјиот карактер. Христовиот живот бил целосно исполнување на секој дел од законот. Тој рекол: „Јас ги одржав заповедите на Мојот Татко“ - Неговиот живот е наш пример за послушност и служба. Само Бог може да го обнови срцето. „Заш-

то Бог е Оној, Кој во вас прави да сакате и да дејствувате според Неговата добра волја.“ Но ние сме обврзани да „го градиме нашето спасение.“ (Јован 15:10; Филипјаните 2:13, 12)

Работа за која треба да размислуваме

Погрешното не може да се исправи, ниту реформата на однесувањето може да биде направена со неколку слаби, повремени напори. Изградбата на карактерот е работа не само за еден ден, не само за една година, туку за цел живот. Борбата да се победиме себеси, да добиеме светост и вечен живот е борба што се води цел живот. Без постојани напори и непрекината активност, нема да можеме да напредуваме кон Божествениот; Небесниот живот со Бога, ниту да ја добиеме победничката круна.

Најсилниот доказ за падот на човекот од повисока положба е фактот дека неговото враќање чини толку многу. Патот кон дома може да биде освоен само со напорна борба, педа по педа, час по час. Ние можеме да се ставиме под власта на злото во само еден миг, со една избрзана, невнимателна постапка; но потребно е многу повеќе од миг, за да се скршат синџирите и да се досегне посвет живот. Можеме да си одредиме цел и да започнеме со работа; но постигнувањето на целта бара напори, време, истрајност, трпение и жртва.

Не смееме да си дозволиме да делуваме импулсивно. Не смееме да бидеме невнимателни ниту за миг. Изложени на безбројни искушенија, ние мораме цврсто да се спротивставиме, или ќе бидеме победени. Ќе биде вечна загуба, доколку стасаме до крајот на нашиот живот со незавршена работа.

Животот на апостол Павле бил постојана борба со себеси. Тој рекол: „Секој ден умирам.“ (1. Коринтјаните 15:31) Неговата волја и желбите секој ден се бореле со должноста и волјата на Бога. Наместо да ги следи своите желби, тој, кога ќе погледнел наназад кон своите битки и победи, можел да рече: „Добро се борев, патот го завршив, верата ја запазив. Понатаму ме очекува венецот на правдата, што ќе ми го даде во оној ден Господ, праведниот Судија.“ (2. Тимотеј 4:7, 8)

Христијанскиот живот е борба и напредување. Тоа е борба во која нема опуштање; напорите мораат да бидат постојани и ис-

трајни. Мораме да се стремиме кон христијански интегритет со неодолива енергија и да се одржиме, така што ќе бидеме постојано насочени кон целта.

Никој нема да биде роден одозгора без непоколебливи, истрајни напори од своја страна. Сите мораат да се вклучат во таа битка за себеси; никој не може да ги бие нашите битки. Секој од нас е лично одговорен за својата борба. Ниту Ное, Јов или Даниел, кога сега би биле на земјата, не би можеле да го спасат синот или ќерката со својата праведност.

Науката што треба да се совлада

Во христијанството постои наука, која треба да се совлада – наука, која е толку подлабока, поширока и повисока од секоја човечка наука, колку што е небото повисоко од земјата. Умот треба да се дисциплинира, воспита и обучи; зашто ние треба да Му служиме на Бога, на начин што не е во согласност со нашите вродени склоности. Наследените и стекнати склоности кон злото мораат да бидат победени. За некој да може да стане ученик во Христовото училиште, тој, честопати мора да го отфрли целото свое воспитување. Нашето срце мора да научи да стои цврсто во Бога. Треба да изградиме навика на размислување, кои ќе ни овозможат да му се спротивставиме на злото. Мораме да научиме да гледаме нагоре. Мораме да ги разбереме принципите на Божјата Реч - принципи високи колку небото, кои досегаат до вечноста – и да ги применуваме во секојдневниот живот. Секоја постапка, секој збор, секоја мисла треба да биде во согласност со овие принципи. Сè мора да биде доведено во хармонија со Христа и да му биде Нему потчинето.

Скапоцената милост на Светиот Дух не се развива за еден миг. Храброста, духовната сила, кроткоста, верата, непоматената верба во Божјата спасителна моќ се стекнуваат со повеќегодишно искуство. Божјите деца треба да ја запечатат својата судбина со живот исполнет со свети стремежи и непоколеблива приврзаност.

Нема време за губење

Ние немаме време за губење. Не знаеме колку брзо ќе истече времето на милоста за нас. Во најдобар случај, го имаме само краткиот живот на оваа земја и не знаеме колку скоро стрелата на смртта ќе го погоди нашето срце. Не знаеме колку скоро ќе бидеме повикани да се откажеме од светот и сите негови интереси. Пред нас се протега вечност. Завесата само што не се кренала. Само неколку кратки години и за сите што сега се вбројуваат меѓу живите, ќе биде изречена неотповикливата одлука:

„Кој чини неправда, нека чини уште неправда; и кој е осквернет, нека се осквернува уште; и кој е праведен, нека чини уште правда; и кој е свет, нека се осветува уште.“ (Откровение 22:11)

Дали сме подготвени? Дали сме Го запознале Бога, Владетелот на небото, Законодавецот и Исуса Христа, Кого Тој Го испратил на овој свет како Свој претставник? Кога нашето животно дело ќе заврши, дали ќе можеме како Христос – нашиот пример, да кажеме:

„Јас Те прославив на земјата; го извршив делото, што Ти си Ми го дал... Го јавив Твоето Име?“ (Јован 17:4-6)

Божјите ангели се обидуваат да нè одвлечат од самите нас и земните нешта. Да не дозволиме напразно да се трудат.

Умовите што се предаваат на безвредни мисли, треба да се сменат. „Препашете ги бедрата на вашиот ум, бидете трезвени, имајте полна надеж во благодатта, која ќе ви биде донесена при откровението на Исуса Христа; како послушни чеда, не управувајте се според некогашните страсти, кои ги имавте во своето незнаење, туку според Светецот, Кој ве повика, бидете и самите свети во целото свое држење, зашто е напишано: ‘Бидете свети, зашто Јас Сум свет’.“ (1. Петар 1:13-16)

Мислите треба да бидат насочени кон Бога. Ние мораме да вложиме искрени напори да ги надминеме злите тенденции на нашето природно срце. Нашите напори, нашето самооткажување и издржливоста мораат да бидат во сооднос со непроценливата вредност на она, кон што се стремиме. Само доколку победиме како што победил Христос, ќе можеме да ја освоиме круната на животот.

Потреба од самооткажување

Најголемата опасност за човекот е да се измами самиот себеси дека си е доволен и на тој начин да се оддели од Бога, изворот на сета сила. Нашите природни тенденции доколку не се исправени од Божјиот Свет Дух, во себе носат семе на морална смрт. Ако не станеме витално поврзани со Бога, нема да можеме да им се спротивставиме на несветите влијанија кон попуштањето на себеси, љубовта кон себеси и наведувањата на грев.

За да примиме помош од Христа, ние мораме да бидеме свесни за нашите потреби. Мораме вистински да се познаваме. Христос може да го спаси само оној што знае дека е грешник. Само доколку ја согледаме нашата потполна беспомошност и ја отфрлиме самодовербата, ќе можеме да се потпреме на Божјата сила.

Ваквото откажување од нашето „Јас“, не треба да се направи само на почетокот на христијанскиот живот. Тоа треба да се обновува при секој чекор со кој се приближуваме кон Небото. Сите наши добри дела, зависат од сила што е надвор од нас; затоа нашето срце мора постојано да посега кон Бога, постојано искрено да ги признава своите гревови и да ја понижи душата пред Него. Опасностите се околу нас и ние сме сигурни, само доколку ја чувствуваме сопствената слабост и со рацете на верата се фатиме за моќниот Избавител.

Христос - главен извор на вистинското знаење

Мораме да се одвратиме од илјадници прашања што го привлекуваат нашето внимание. Некои теми одземаат време и ја будат нашата љубопитност, но всушност не водат никаде. Највисоките интереси ги бараат нашето најголемо внимание и енергија, кои толку често се посветуваат на безначајни нешта.

Прифаќањето нови теории, само по себе не донесува нов живот во душата. Дури и познавањето факти и теории што сами по себе се важни, има мала вредност, доколку не се применува во практичниот живот. Мораме да чувствуваме обврска да им дадеме на нашите души храна што ќе го потхранува и стимулира духовниот живот.

*„Ако твоето уво внимателно ја слуша мудроста...
ако твоето срце се приклони кон размислување...
ако ја бараш како сребро...
и ја бараш како скриена ризница –
тогаш ќе го разбереш Господовиот страв,
и ќе го најдеш знаењето за Бога...
Тогаш ќе ги разбереш правдата и правосудието,
правдината и секој добар пат.
Зашто мудроста ќе влезе во твоето срце,
и знаењето ќе ѝ биде пријатно на твојата душа;
тогаш расудувањето ќе те брани
и разумот ќе те чува.“
Мудроста е ‘дрво на животот’ за оние, што ја придобиваат,
и блажени се, кои ја запазуваат.“
(Изреки 2:2-11; 3:18)*

Прашањето што треба да го проучуваме е: „Која е вистината – вистината што треба да се негува, сака, слави и почитува?“ Поклониците на науката се поразени и обесхрабрани во своите напори да Го пронајдат Бога. Она што сега треба да го научат е: „Која е вистината што ќе нè оспособи да го придобиеме спасението на нашите души?“

„Што мислиш за Христа?“ – тоа е најважното прашање. Дали го прифаќаш како личен Спасител? На сите што Го прифаќаат, Тој им дава моќ да станат Божји синови.

Христос на Своите ученици им Го открил Бога на начин што Тој извршил посебно дело во нивните срца, какво што сака да изврши и во нашите. Постојат многумина, кои премногу се потпираат на теории и ја изгубиле од вид живата сила од примерот на Спасителот. Тие Го изгубиле Него од вид, како понизен, пожртвуван работник. Она што ним им е потребно е да се загледаат во Христа. Нам ни е секојдневно потребно наново да го откриеме Неговото присуство. Треба поблиску да го следиме Неговиот пример на самооткажување и пожртвуваност.

Потребно ни е искуството што го имал Павле кога запишал: „Се распнав со Христа; и јас веќе не живеам, туку Христос живее во мене. А тоа што сега живеам во тело, живеам со верата во Божјиот Син, Кој ме засака и Себеси се предаде за мене.“ (Галатјаните 2:19, 20)

Познавањето на Бога и Исуса Христа одразено во карактерот е повредно од сè што се почитува на земјата или небото. Тоа е највисокото образование. Тоа е клучот што ги отвора вратите на Небесниот Град. Божја намера е сите што Го признаваат Христа, да се здобијат со ова знаење.

ЗНАЕЊЕ ОД БОЖЈАТА РЕЧ

Целата Библија е откровение на Божјата слава во Христа. Кога ќе ја примиме, кога ќе поверуваме во неа и ќе ѝ се покориме, таа е силно орудие за преобразување на нашиот карактер. Таа е големиот поттик, силата што принудува, која ги забрзува физичките, менталните и духовните сили и го насочува животот во правилен тек.

Причината зошто младите, па дури и оние на зрела возраст толку лесно се наведуваат на грев е тоа што не ја проучуваат Божјата Реч и не размислуваат за неа како што би требале. Недостигот од цврста, одлучна сила на волјата што се огледува во животот и карактерот е последица од запоставувањето на светите упатства дадени во Божјата Реч. Тие не го насочуваат својот ум со искрени напори кон она што ќе инспирира чисти, свети мисли и не го одвратуваат од она што е нечисто и неистинито. Малкумина се оние коишто го одбираат подоброто и коишто, како Марија, седат крај Христовите нозе за да се поучат од Божјиот Учител. Малкумина ги сокриваат Неговите зборови во своето срце и ги применуваат во животот.

Доколку се прифатат, библиските вистини ќе ги воздигнат умот и душата. Кога Божјата Реч би се вреднувала како што треба и младите и старите би имале внатрешна чесност и цврсти принципи што ќе им овозможат да им се спротивстават на искушенијата.

Луѓето треба да зборуваат и пишуваат за скапоцените вистини од Светите Списи; да ги посветат своите мисли, своите способности и своите ментални сили на проучување на Божјите мисли. Не ги проучувајте човечките филозофски претпоставки, туку филозофијата на Оној, Кој е вистина. Ниту една друга литература не може да се спореди по вредност со Божјата Реч.

Земниот ум не наоѓа никакво задоволство во разгледувањето на Божјата Реч; но за умот што е обновен од Светиот Дух, од светите нејзини страници, блеска Божја убавина и Небесна светлина. Она што за земниот ум е празна пустина, за небесниот станува земја на живи извори.

Знаењето за Бога, како што е откриено во Неговата Реч е знаење што треба да им го дадеме на нашите деца. Од најраните мугри на разумот, тие треба да се запознаваат со Името и животот на Исус. Нивните први поуки треба да ги научат дека Бог е нивниот Татко. Нивната прва обука треба да биде обука на послушност и љубов. Со почитување и нежност читајте им ги и повторувајте оние делови од Божјата Реч што тие можат да ги разберат, прилагодени на нивниот интерес. И, над сè, научете ги на Неговата љубов откриена во Христа и на големата поука:

„Кога така нè засака Бог, и ние сме должни да се сакаме еден со друг.“ (1. Јован 4:11)

За младите, Божјата Реч треба да биде храна за умот и душата. Христовиот крст треба да биде наука на сето образование, средиште на секое поучување и проучување. Тоа треба да биде практично применето во секојдневните животни искуства. На тој начин, Спасителот за младите ќе стане секојдневен придружник и пријател. Секоја мисла ќе биде подложена и доведена во послушност на Христа. И тогаш, заедно со апостол Павле, тие ќе можат да кажат:

„Да не ми даде Господ да се фалам со нешто друго, освен со крстот на нашиот Господ Исус Христос, преку кого за мене светот е распнат, а и јас за светот.“ (Галатјаните 6:14)

Така, преку вера, тие и практично ќе го запознаат Бога. Ќе си ја докажат вистинитоста на Божјата Реч и сигурноста на Неговите ветувања. Ќе имаат пробано и ќе знаат дека Бог е добар.

Возљубениот Јован имал знаење стекнато со лично искуство. Тој можел да посведочи:

„Она, што беше од почетокот, она што го чувме, она што со свои очи го видовме, што го разгледавме и што нашите раце го опипаа, за Словото на животот – и животот се јави, и видовме, и сведочиме, и ве известуваме за вечниот живот, кој беше во Отецот и нам ни се јави – она што го видовме и чувме, за тоа ве известуваме, та и вие да имате општење со нас; а нашето општење е со Отецот и Неговиот Син, Исус Христос.“ (1. Јован 1:1-3)

На тој начин, секој ќе може преку своето лично искуство да го прими „Неговото сведоштво“ и да потврди „дека Бог е вистина.“ (Јован 3:33) Ќе може да сведочи за она што самиот го видел, слушнал и почувствувал за Христовата сила. Ќе може да сведочи:

„Ми требаше помош и ја најдов во Христа. Секоја потреба беше задоволена, жедта на мојата душа згасната; за мене Библијата е откровение за Христа. Јас верувам во Исуса, затоа што за мене Тој е Божји Спасител. И верувам во Библијата, затоа што открив дека таа е Божјиот глас за мојата душа.“

Оној што се здобил со знаење за Бога и Неговата Реч преку лично искуство е подготвен да се вклучи во изучување на природната наука. За Христа е напишано: „Во Него имаше Живот и Животот им беше светлина на луѓето.“ (Јован 1:4) Пред падот во гревот, Адам и Ева во Едем биле опкружени со јасна и прекрасна светлина, светлината на Бога. Таа светлина осветлувала сè до што ќе се приближеле. Ништо не ја замрачувало нивната претстава за Божјиот карактер и Неговите дела. Но кога потклегнале пред искушувачот, светлината заминала од нив. Губејќи ги нивните плаштови на светост, тие ја изгубиле светлината што ја осветлувала природата. Веќе не можеле правилно да ја прочитаат. Не можеле да го распознаат Божјиот карактер во Неговите дела. Ни денес човекот не може сам да ги прочита поуките од природата. Доколку не е воден од Божјата мудрост, тој ќе ја издигнува природата и нејзините закони над нејзиниот Бог. Затоа човечките идеи во однос на науката се толку често спротивставени со учењето на Божјата Реч. Но за оние што ја примаат Христовата животна светлина, природата е повторно осветлена. Во светлината што блеска од крстот, ние можеме правилно да ги протолкуваме поуките од природата.

Оној што стекнал знаење за Бога и Неговата Реч преку лично искуство, има втемелена вера во Бога и Светите Списи. Тој се уверил во вистинитоста на Божјата Реч и знае дека вистината никогаш

не може да биде спротивставена на себеси. Тој не ја тестира Библијата со човечките идеи за наука; туку ги подложува овие идеи на проверка на непогрешливиот стандард. Тој знае дека во вистинската наука не може да има ништо противречно со поуците од Библијата; бидејќи двете имаат ист Автор, нивното правилно разбирање ќе покаже дека се во согласност една со друга. Сè што во таканаречените научни знаења е во спротивност со сведоштвото од Божјата Реч, не е ништо повеќе од обично човечко нагаѓање.

Научните истражувања ќе отворат пред ваквиот ученик широки полиња на мисли и информации. Додека ги набљудува природните појави, тој ќе стекнува ново сознание за вистината. Книгата на природата и пишаната Реч, треба да водат една кон друга. И двете ќе го запознаат ученикот подобро со Бога, покажувајќи му го Неговиот карактер и законите преку кои Тој дејствува.

Искусството на псалмистот е искуство што може да го добие секој што го прифаќа Божјиот збор преку природата и откровението. Тој вели:

*„Ти ме развесели, Господи, со Твоите создаиња
и од делата на Твоите раце се зарадував.“*

*„Господи, Твојата милост е на небесата,
Твојата верност – до облаците!
Твојата праведност е како Божјите ѓори,
а Твоите судови како ѓолема бездна!...“*

*Колку е скапоцена Твојата милост, О, Боже!
Синовите човечки се засолнуваат под Твојата закрила...
и од потокот на Твоите радости ќе ги напојуваш.“*
*„Зашто во Тебе е изворот на животот:
и во твојата светлина ние ѓледаме светлина.“*

*„Блажени се непорочните во нивниот пат,
кои одат според Господовиот закон.“*

Блажени се оние, кои ѝ пазат Нејовите сведоштва
и кои од сè срце Го бараат.“

„Како младичот ќе го запази во чистота својот пат?
Ако ѝ пази Твоите зборови.“

„Го избрав патот на верноста,
и пред своите очи ѝ ставив Твоите одлуки.“

„Ги сокрив во своето срце Твојот збор,
за да не жрешам пред Тебе.“

„Ќе одам слободно,
зашто ѝ барам Твоите повелби.“

„Отвори ѝ моите очи
за да ѝ гледам убавините на Твојот закон.“

„Твоите сведоштва се моја настада
и мои советници.“

„Помил ми е законот на Твојата уста
отколку илјадници златници и сребреници.“

„Колку го засакав, Господи, Твојот закон;
по цел ден размислувам за нејо.“

„Прекрасни се Твоите сведоштва;
затоа мојата душа ѝ пази.“

„Твоите повелби ми беа песна
во земјата низ која патувам.“

„Твоето Слово е многу чисто,
и затоа Твојот слуѓа го сака.“

„Целината на Твојот збор е вистина;
и секој од Твоите праведни судови е вечен.“

„Нека живее мојата душа и ќе Те слави;
и Твоите судови нека ми помогнат.“
„Голем е мирот кај оние, кои го сакаат Твојот закон,
и за нив нема соблазна.

Се надевав на Твоето, О, Господи,
и Твоите заповеди ги запазив.
Мојата душа ги пази Твоите сведоштва,
и јас многу ги засакав.“

„Објавувањето на Твоите зборови просветлува,
ги вразумува простодушните.“
„Твоите заповеди ме направија помудар од моите непријатели,
зашто тие се секогаш со мене.
Станав поразумен од сите мои учители,
зашто Твоите сведоштва се моја медитација.
Поумен станав од старците,
зашто ги запазив Твоите повелби.“
„Преку Твоите повелби станав разумен;
затоа ги замразив сите лажни патишта.“
„Твоите сведоштва ги примив како вечно наследство,
зашто тие се радост за моето срце.“
(Псалм 92:4; 36:5-7; 36:7-9; 119:1, 2, 9, 30, 11, 45, 18, 24, 72,
97, 129, 54, 140, 160, 175, 165-167, 130, 98-100, 104, 111).

Појасни откровенија за Бога

Ние имаме предимство да посееме сè повисоко и повисоко кон појасни откровенија за Бога. Кога Мојсеј се молел: „Покажи ми ја Твојата слава“ – Господ не го одбил, туку му ја услышил мо-

литвата. Бог му објавил на Својот слуга: „Ќе одам пред тебе со Мојата слава, и ќе те повикам во Моето Име.“ (Излез 33:18, 19)

Гревот е тој што ги замрачува нашите умови и ја замаглува нашата свест. Кога гревот ќе биде исчистен од нашето срце, светлината на познавањето на Божјата слава во ликот на Исуса Христа, ја осветлува Неговата Реч и одблеснува од лицето на природата и сè повеќе и повеќе Го објавува Оној, Кој е „штедар и милостив, долготрпелив, многумилостив и вистински.“ (Излез 34:6)

Во Неговата светлина, ние ќе видиме светлина и нашиот ум, срцето и душата ќе бидат преобразени во Неговата светост.

Чудесни можности се протегаат пред оние, кои вака се надеваат на Божјите уверувања од Божјата Реч. Пред нив лежат широки полиња на вистината, огромни извори на сила. Треба да се откријат славни нешта. Пред нив ќе се откријат предимства и можности за кои и не претпоставуваат. Сите што одат по патеката на понизна послушност исполнувајќи ја Неговата намера, ќе знаат сè повеќе и повеќе за Божјите пророштва.

Ученикот треба да ја смета Библијата за водич и цврсто да застане на страната на принципите, така што ќе може да се надева на највисоки достигнувања. Сите филозофии на човечката природа во кои Бог не бил признаен како сè во сè, воделе до забуна и срам. Но скапоцената доверба инспирирана од Бога, втиснува сила и благородност во нашиот карактер. Ако се поучуваме од Неговата добрина, Неговата милост и Неговата љубов, спознањето за вистината ќе станува сè појасно и појасно, а желбата за чисто срце и јасни мисли, поголема и посвета. Душата, која читајќи ја Библијата престојува во чистата атмосфера на светите мисли, се преобразува заради постојаната врска со Бога. Вистината е толку голема, толку далекусежна, толку длабока, толку широка, што пред неа, нашето „Јас“ се губи од видот. Срцето омекнува и им се покорува на понизноста, добрината и љубовта.

А поради светата послушност, се зголемуваат и нашите природни сили. Проучувањето на Словото на животот го проширува, издигнува и облагородува умот на ученикот. Ако е слушател и извршител на Божјата Реч како Даниел, и тој ќе може да напредува како него во сите гранки на науката. Ако има чист ум, тогаш ќе стане човек со силен ум. Сите интелектуални способности ќе се забрзаат. Тој може да се воспита и дисциплинира себеси, така

што сите околу него ќе можат да видат што може човекот да биде и што може да стори, доколку е поврзан со мудриот и моќен Бог.

Образованието во вечниот живот

Нашето животно дело на оваа земја е подготовка за вечниот живот. Тука започнатото образование, нема да биде завршено во овој живот; тоа ќе продолжи низ целата вечност - во постојан напредок, никогаш довршено. Сè појасно и појасно ќе ги согледуваме Божјата мудрост и љубов, во планот на Откупувањето. Самиот Спасител, Кој ќе ги води Своите деца на изворите со жива вода, ќе втиснува во нив богати поучни приказни. И чудесните Божји дела, доказите за Неговата моќ на создавање и одржување на вселената, секојдневно ќе се отвораат пред умот во нова убавина. Во светлината што блеска од престолот ќе исчезнат тајните и душата ќе биде исполнета со восхит пред едноставноста на нештата што никогаш порано не биле разбрани.

Сега гледаме преку стакло, замаглено; но тогаш ќе гледаме лице в лица; сега знаеме делумно; но тогаш ќе знаеме како што сме познати.

Осми дел

*ПОТРЕБАТА НА
РАБОТНИКОТ*

ПОМОШ ВО СЕКОЈДНЕВНИОТ ЖИВОТ

Во тивкиот, доследен живот на вистинскиот христијанин постои елоквентност, поголема од онаа на зборовите. Она што човекот е, има поголемо влијание од она што го зборува.

Служителите што биле испратени кај Христа, се вратиле со извештај дека никогаш човек не зборувал како што зборува Тој. Причината за тоа е што никогаш човек не живеел, како што живеел Тој. Кога Неговиот живот би бил поинаков, Тој не би можел да зборува како што зборувал. Неговите зборови имале голема моќ на убедување, бидејќи доаѓале од чисто и свето срце, полно со љубов и сочувство, добродушност и вистина.

Нашето влијание врз другите е одредено од нашиот карактер и искуство. За да ги убедиме другите во силата на Христовата благодат, ние мораме да ја познаваме таа сила во нашите срца и животи. Евангелието за спасение на душите што ние го претставуваме, мора да биде Евангелие според кое е спасена нашата душа. Нашето влијание може да се почувствува во скептичниот свет, единствено ако имаме жива вера во Христа како личен Спасител. Ако сакаме да ги одвлечеме грешниците од брзаците што течат кон пропаст, нашите стапала мораат да бидат цврсто поставени на Карпата Исуса Христа.

Обележје на христијанството не е некој надворешен знак, ниту носењето крст или круна, туку она што ја открива заедницата на човекот со Бога. Светот треба да биде убеден дека Бог го испратил Својот Син да нè спаси преку силата на Неговата благодат, која се огледува во преобразувањето на карактерот. Ништо не може толку да влијае на човечката душа како еден несебичен живот. Најсилниот аргумент во полза на Евангелието е љубезниот христијанин, исполнет со љубов.

Дисциплинирање преку неволји

Таквиот живот и влијание имаат своја цена во постојаните напори на самопожртвуваност и дисциплинираност на секој чекор. Многу луѓе толку лесно се обесхрабруваат од христијанскиот живот, бидејќи не го разбираат во потполност. Многумина што искрено ги посветиле своите животи на службата за Бога, се изненадени и разочарани, кога ќе откријат дека како никогаш порано, се опколени со пречки и нападнати од неволји и тешкотии. Тие се молат за карактер како Христовиот, за подобност на работа за Господа, а се наоѓаат во околности од кои им се чини дека ги извлекуваат на површина сите зла на нивната природа. Откриваат мани за кои не се ни сомневале дека ги имаат. И како стариот Израел, прашуваат: „Ако Бог нè води, тогаш зошто ни се случуваат сите овие нешта?“

Токму затоа што Бог ги води нив е причината зошто им се случуваат овие нешта. Неволјите и пречките се дисциплински мерки избрани од Бога и од Него назначени услови за успех. Оној, Кој ги чита срцата на луѓето, ги познава нивните карактери подобро од нив. Тој гледа дека некои имаат сили и предуслови, кои правилно насочени, можат да бидат употребени за напредок на Неговото дело. Во Своето провидение, Тој ги доведува овие лица во различни ситуации и околности, за да можат да ги откријат во својот карактер оние неправилности што биле сокриени од нивното знаење. Тој им дава можност да ги поправат тие неправилности и да се оспособат за Негова служба. Честопати Тој дозволува да бидат нападнати од огнот на тагата за да можат да бидат исчистени.

Фактот дека сме повикани да издржиме вакви проби, покажува дека Господ Исус во нас гледа нешто скапоцено што сака да го развие. Кога во нас не би видел ништо што би можело да го прослави Неговото име, Тој не би трошел време да нè облагороди. Во Неговата печка не се топат безвредни камења. Тоа се благородни камења што Тој ги облагородува. Ковачот става железо и челик во оган, за да го открие неговиот квалитет. Господ дозволува Неговите избрани да бидат ставени во печка на страдања, за да Го открие нивниот темперамент и дали тие можат да се прилагодат за Неговата служба.

Грнчарот ја зема глината и ја обликува според својата волја. Тој ја меси и обработува. Ја развлекува и повторно ја собира. Ја навлажнува и потоа ја суши. Ја остава да отстои извесно време. А кога ќе стане совршено еластична, Тој почнува од неа да прави сад. Ја става на грчарското тркало и ја обработува, а потоа ја измазнува. Ја суши на сонце и ја пече во печка. Така таа станува сад што може да се употребува. И Големиот Работник сака да нè обликува нас на истиот начин. Она што е глината во рацете на грнчарот, тоа треба да бидеме ние во Неговите раце. Ние не треба да се обидуваме да ја извршуваме работата на грнчарот. Наша задача е да Му се препуштиме на Големиот Работник Тој да нè обликува.

„Возљубени, не чудете се на огнената неволја, што ви се праќа поради испитувањето, како нешто ново да ви станува; но, доколку учествувате во Христовите страдања, радувајте се, та кога ќе се јави Неговата слава да се израдувате и развеселите.“ (1. Петар 4:12, 13)

На потполна дневна светлина, додека ги слуша другите птици, птицата во кафезот нема да научи да ја пее песната што нејзиниот стопан сака да ја научи. Таа ќе научи малку од тука, или дел од таму, но никогаш целата мелодија. Но, стопанот го прекрива кафезот и го поставува на место, каде што птицата ќе може да ја слуша единствено песната на која тој сака да ја научи. Во темнина, таа повторно и повторно се обидува да ја пее истата песна сè додека не ја научи и не ја испее со совршена мелодичност. Тогаш птицата се изнесува од темнината и секогаш потоа ќе може да ја испее песната на светло место. Бог постапува со Своите деца на ист начин. Тој има песна што сака да ја научиме, и ако ја научиме среде сенките на страдањата - ќе можеме да ја пееме засекогаш.

Многумина не се задоволни од она што го постигнале во животот. Можеби нивната средина не е пријатна; времето им поминува во обични, секојдневни работи, додека тие сметаат дека се способни за поголеми одговорности; честопати им се чини дека нивните напори не се ценети или дека не донесуваат плод; иднината им е неизвесна.

Да не забораваме дека иако можеби никогаш не би ја избрале работата што мораме да ја работиме, треба да ја прифатиме како Божји избор за нас. Пријатна, или не, ние мораме да ја извршиме должноста, која ни е најблиска. „Сè што може да врши твојата рака, според своите сили, врши; зашто во гробот, каде што ќе појдеш, нема ниту работа, ниту размислување, ниту знаење, ниту мудрост.“ (Проповедник 9:10)

Ако Бог сака да однесеме порака во Ниневија, нема да биде задоволен доколку појдеме во Јопа или Капернаум. Тој има причини зошто не испраќа онаму, каде што ги насочил нашите стапки. Токму на тоа место можеби има некој, кому му е потребна нашата помош. Оној, Кој го испратил Филип кај Етиопскиот советник, Петар кај Римскиот стотник и малата Израелска слугинка да му помогне на Нееман - Сирискиот капетан, ги испраќа денешните мажи, жени и младинци како Свои претставници, кај оние на кои им се потребни Божја помош и водство.

Божјите планови се најдобри

Нашите планови не се секогаш Божји планови. Тој можеби ќе согледа дека е најдобро за нас и за Неговото дело да ги отфрли нашите најдобри намери, како што направил во случајот на Давид. Но во едно можеме да бидеме сигурни, Тој ќе ги благослови и ќе ги употреби за напредок на Своето дело оние, кои искрено се посветуваат себеси и сè што имаат на Неговата слава. Ако увиди дека е најдобро да не ги услыши нивните желби, Тој ќе возврати за одбивањето, давајќи им знак за Својата љубов со тоа што ќе им довери друга служба.

Во својата грижа, љубов и заинтересираност за нас, Оној, Кој нè разбира подобро отколку ние самите, често одбива да ни дозволи себично задоволување на сопствените амбиции. Тој не ни дозволува да ги одминеме понизните но свети должности што ни

се на дофат. Честопати, ваквите должности се вистинската обука што нè подготвува за повисока служба. Многу често нашите планови пропаѓаат, со цел да можат да успеат Божјите планови за нас.

Ние никогаш не сме повикани вистински да жртвуваме нешто за Бога. Тој бара да Му предадеме многу нешта, но правејќи го тоа, ние само Му ги даваме оние нешта, кои нè попречуваат на патот кон небото. Дури и кога сме повикани да ги предадеме овие нешта што сами по себе се добри, можеме да бидеме сигурни дека Бог на тој начин ни овозможува некое повисоко добро.

Тајните, кои тука нè вознемирувале и разочарувале, ќе ни бидат разјаснети во идниот живот. Ќе видиме дека нашите навидум неуслишени молитви и неисполнети надежи биле меѓу нашите најголеми благослови.

Секоја должност, без оглед колку ништожна, треба да ја сметаме за света, бидејќи е дел од Божјата служба. Наша секојдневна молитва треба да биде: „Господи, помогни ми да го направам најдоброто. Научи ме како да работам подобро. Дај ми енергија и ведро расположение. Помогни во мојата служба да ја внесам љубовта на Спасителот.“

Поука од животот на Мојсеј

Размислете за искуството на Мојсеја. Образованието што го примил во Египет како царски внук и иден наследник на престолот било многу темелно. Не било запоставено ништо што, според египетските сфаќања за мудроста би можело да го направи мудар. Тој се здобил со највисоко граѓанско и воено образование. Сметал дека е целосно подготвен да ги изведе Израелците од ропство. Но Бог пресудил поинаку. Неговото провидение му назначило на Мојсеј четириесет годишна обука во пустината како пастир.

Образованието што Мојсеј го стекнал во Египет му помогнало во многу нешта; но највредната подготовка за своето животно дело, била онаа што ја добил додека работел како пастир. По природа, Мојсеј имал избувлив карактер. Како успешен водач на војската и омилен од царот и народот, тој во Египет навикнал на почести и ласкања. Го привлекувал народот кон себе. Се надевал дека со сопствени сили ќе успее да ги ослободи Израелците. Но поуките што требал да ги научи како Божји претставник, биле

многу поинакви. Додека го водел своето стадо низ пустите планински сртови и на зелените пасишта во долините, се научил на вера, кроткост, трпение, понизност и заборавање на себеси. Научил да се грижи за слабите, да ги негува болните, да ги бара заскитаните, да се снаоѓа со непокорните, да одгледува јагниња и да ги храни старите и изнемоштените.

Во оваа служба Мојсеј сè повеќе се приближувал до Големитот Пастир. Станал тесно поврзан со Израелевиот Светец. Веќе не планирал да изврши големо дело. Се трудел верно, како пред очите на Бога, да ја извршува задачата што му била доверена. Го препознавал Божјото присуство во своето опкружување. Целата природа му зборувала за Невидливиот. Тој го познавал Бога како личен Бог и размислувајќи за Неговиот карактер, сè повеќе го развивал чувството за Неговото присуство. Тој нашол прибежиште во преграката на Вечниот.

По ова искуство, Мојсеј го слушнал Небесниот повик да го смени својот овчарски стап со палка на авторитет; да го остави своето стадо овци и да го преземе водството над Израел. Божјата заповед го затекнала без самодоверба, со бавен говор и несигурност. Бил преплавен од чувството за сопствената немоќ да биде Божји гласник. Но ја прифатил задачата, надевајќи се целосно на Господа. Големината на неговата мисија ги разбудиле неговите најдобри ментални сили. Бог ја благословил неговата спремена послушност и тој станал елоквентен, полн со надеж, присебен, способен за најголемата задача што некогаш му била доверена на човек. За него е запишано: „И не се појави веќе таков пророк во Израелот, како Мојсеј, кого Господ го познаваше лице в лице.“ (Второзаконие 34: 10)

Оние што чувствуваат дека нивната работа не се вреднува доволно и кои бараат поголеми одговорности, треба да имаат предвид дека „издигнувањето не доаѓа ни од исток, ни од запад, ниту пак, од пустите гори. Но Бог е судија; едни понижува, а други вознесува.“ (Псалм 75: 6, 7) Секој човек има свое место во Вечниот Небесен план. Дали ќе го пополниме тоа место, зависи од нашата подготвеност да соработуваме со Бога.

Треба да се чуваме од самосожалување. Никогаш не потклекувајте пред чувството дека не сте ценети колку што би требале да бидете, дека вашите напори не се вреднуваат, дека вашата работа е премногу тешка. Нека споменот на она што

Христос го претрпел за нас, ја замолкне секоја мисла на негодување. Кон нас се однесуваат подобро, отколку што се однесувале кон нашиот Господ. „За себе сакаш ли нешто големо? Не барај!“ (Еремија 45:5) Господ во Своето дело нема место за оние што повеќе сакаат да ја освојат круната, отколку да го носат крстот. Тој сака луѓе, кои повеќе сакаат да ја исполнат својата должност, отколку да ја примат наградата – луѓе, кои повеќе се борат за принципи, отколку за унапредувања.

Оние што се понизни и што ја извршуваат својата служба како да се пред очите на Бога, можеби нема да предизвикаат толкаво внимание како оние, кои се полни со возбуда и гордост; но нивната работа се смета за поважна. Честопати оние што прават голема претстава го привлекуваат вниманието на себе, ставајќи се измеѓу луѓето и Бога и нивната работа ќе се покаже како неуспешна. „Главна е мудроста; придобивај мудрост и со сиот свој имот придобивај разумност. Високо цени ја, и таа ќе те воздигне; таа ќе те прослави, ако ја прегрнеш.“ (Изреки 4:7, 8)

Бидејќи немаат одлучност да владеат со себе и да се реформираат, многумина, заглавуваат во погрешниот начин на постапување. Но не мора да биде така. Тие можат да ги развијат своите сили, за да извршуваат најдобра служба и секогаш ќе бидат барани. Ќе ги ценат онолку, колку што вредат.

Ако некои се квалификувани за повисока положба, Господ нема да го остави товарот само на нив, туку и на оние што го испитале, кои ја знаат нивната вредност и кои можат внимателно да ги унапредуваат. Само оние што од ден во ден верно ја извршуваат својата работа, во времето што Бог го одредил, ќе го слушнат повикот: „Искачи се повисоко.“

Додека пастирите ги чувале свите стада на ридовите кај Вилеем, ги посетиле ангели од небото. Така и денес, додека понизниот работник за Господа ја извршува својата задача, Божјите ангели стојат покрај него, ги слушаат неговите зборови, го забележуваат начинот на кој работи, за да видат дали можат да му се доверат поголеми одговорности.

Бог не ги вреднува луѓето според нивното богатство, образование или положба. Ги вреднува според чистотата на нивните побуди и убавината на карактерот. Тој бара да види колку од Неговиот Дух поседуваат и колку во нивниот живот се открива Не-

говиот карактер. Да се биде голем во Божјото Царство, значи да се биде како мало дете во понизноста, едноставноста на верата и чистотата на љубовта.

„Знаете“ – рекол Исус, „дека народните кнезови владеат над народите, и управниците господарат над нив; меѓу вас пак, нека не биде така; а кој меѓу вас сака да биде поголем, нека ви биде слуга.“ (Матеј 20:25, 26)

Од сите дарови со кои Небото може да ги обдари луѓето, соучеството со Христа во Неговите страдања е најголема доверба и највисока чест. Ниту Енох, кој бил пренесен на небото, ниту Илија, кој се вознел на огнени коли, не бил ниту поголем, ниту со поголеми почести од Јован Крстител, кој загинал сам во занданата. „Вам ви се даде дар поради Христа не само да верувате во Него, туку и да страдате за Него.“ (Филипјаните 1:29)

Планови за иднината

Многумина не се способни да направат одредени планови за иднината. Нивните животи се несредени. Тие не можат да го видат излезот од своите неволји и тоа често ги исполнува со страв и немир. Да не забораваме дека животот на Божјите деца во овој свет е патнички живот (како животот на еден патник). Ние немаме доволно мудрост за да ги планираме сопствените животи. Не е наше да ја обликуваме нашата иднина. „Со вера Авраам, бидејќи повикан, послуша да појде во местото, што сакаше да го добие во наследство, и тргна, не знаејќи каде оди.“ (Евреите 11:8)

Во Својот живот на Земјата, Христос не правел никакви планови за Себе. Тој ги прифатил Божјите планови за Него, и ден по ден Таткото Му ги откривал Своите планови. И ние треба да зависиме од Бога, така што нашите животи ќе бидат едноставно исполнување на Неговата волја. Ако Му ги потчиниме нашите патишта, Тој ќе ги насочи нашите чекори.

Премногу луѓе прават сериозна грешка со тоа што си планираат блескава иднина. Дозволете Му на Бога да планира за вас. Како мало дете, имајте доверба во Оној, Кој „ги чува чекорите на Своите свети.“ (1. Самоил 2:9) Бог никогаш не ги води Своите деца поинаку, отколку што тие би избрале да бидат водени, кога би

можеле да го видат крајот уште од почетокот и да ја согледаат славата на намерата што ја исполнуваат како Негови соработници.

Плата

Кога Христос ги повикал Своите ученици да го следат, Тој не им понудил никаква блескава иднина во овој живот. Тој не им ветил дека ќе се здобијат со светски почести, ниту пак склопил со нив некаков договор за она што треба да го примат. На Матеј, кој седел на касата на царинарницата, Исус му рекол: „Врви по Мене! Тој остави сè, стана и тргна по Него.“ (Лука 5:27, 28) Матеј, пред да ја прифати службата, не побарал одредена плата што би била еднаква со неговото примање во неговото претходно занимање. Тој тргнал по Христа без прашање и без двоумење. За него било доволно тоа што ќе биде со Спасителот, што ќе може да ги слуша Неговите зборови и што ќе соработува со Него во Неговата служба.

Така било и со претходно повиканите ученици. Кога Исус им наложил на Петар и неговите другари да го следат, тие веднаш ги оставиле своите чамци и мрежи. Некои од овие ученици имале пријатели што зависеле од нивната издршка; но кога ја примиле поканата на Спасителот, тие не се двоумеле ниту прашувале: „Како ќе живеам и како ќе го издржувам семејството?“ Тие го послушале повикот; и кога подоцна Исус ги прашал: „Кога ве пратив без кесе, и без торба и без обувки, останавте ли лишени од нешто?“ – Тие можеле да одговорат: „Од ништо.“ (Лука 22:35)

Денес Спасителот нè повикува нас, како што ги повикал Матеј, Јован и Петар во служба за Него. Ако нашите срца се трогнати од Неговата љубов, во нашите мисли прашањето за наградата нема да ни биде на прво место. Ние ќе се радуваме што сме Христови соработници и нема да се плашине да веруваме во Неговата грижа. Ако Бог биде нашата сила, ние ќе имаме појасна претстава за нашите должности и несебични стремежи; нашиот живот ќе се раководи од благородни цели, кои ќе нè издигнат над користољубивите побуди.

Бог ќе се погрижи

Многумина, кои тврдат дека се Христови следбеници, имаат вознемирени и загрижени срца, бидејќи се плашат да имаат доверба во Бога. Тие не Му се предаваат во потполност, зашто се плашат од последиците што таквото предавање би можело да ги донесе. Тие нема да можат да најдат мир, доколку не се предадат во потполност.

Многу луѓе чувствуваат болка во срцето од товарот грижи, затоа што се обидуваат да ги достигнат светските стандарди. Тие избрале да му служат на светот, ги прифатиле неговите проблеми и обичаи. Тоа го расипало нивниот карактер и направило товар од нивните животи. Постојаната грижа ги исцрпува животните сили. Нашиот Бог копнее тие да го отфрлат овој ропски јарем. Тој ги повикува да го прифатат Неговиот јарем; Тој им вели: „Мојот јарем е благ и Моето бреме е лесно.“ Грижата е слепа и не може да ја види иднината; но Исус го гледа крајот уште од почетокот. Во секоја тешкотија Тој има подготвен пат што ќе ни донесе олеснување. „Господ не им ускратува добра на оние, што одат непорочно.“ (Матеј 11:30, Псалм 84:11)

Нашиот Небесен Татко има илјадници патишта за да се погрижи за нашите потреби за кои ние не знаеме ништо. Оние на кои најважен принцип ќе им биде да ја извршуваат службата за Бога, ќе увидат дека проблемите исчезнуваат и пред нивните нозе се протега јасна патека.

Верното исполнување на денешните обврски е најдобра подготовка за утрешните неволји. Не ги собирајте утрешните обврски и грижи, кои допрва ве очекуваат, за да му ги додадете на денешниот товар. „На секој ден доволно му е неговото зло.“ (Матеј 6:34)

Да имаме надеж и храброст. Грешно е и неразумно да се биде малодушен во службата за Бога. Тој ги знае сите наши потреби. Нашиот Бог, Кој го држи Својот завет, ги обединува семејта на Царот над царевите со нежноста и грижата на Добриот Пастир. Неговата моќ е апсолутна и таа е залог за сигурно исполнување на Неговите ветувања за сите што веруваат во Него. Тој има средства да ја отстрани секоја тешкотија, така што оние што Му служат и ги почитуваат Неговите средства за работа да можат да се одржат. Неговата љубов е толку повисока од секоја друга љу-

бов, колку што е небото повисоко од земјата. Тој се грижи за Своите деца со љубов што е неизмерна и вечна.

Во најтемните денови, кога изгледите се најлоши, имајте вера во Бога. Тој ја остварува Својата волја и прави сè што се случува да излезе на добро за Неговиот народ. Силата на оние што го љубат и Му служат, ќе се обновува од ден во ден.

Тој може и сака да им ја даде на Своите слуги сета помош што им е потребна. Тој ќе им ја даде онаа мудрост, која ја побаруваат нивните различни потребни.

Апостол Павле, кој бил во неволја рекол: „Но Тој ми рече: ‘Доволна ти е Мојата благодат, бидејќи Мојата сила наполно се покажува во слабоста.’ Затоа со многу поголема радост ќе се фалам со својата немоќ, за да се всели во мене Христовата сила. Затоа добро ми е во слабостите, во навредување, во маки, во прогонување, во тага за Христа, зашто кога сум слаб, тогаш сум силен.“ (2. Коринтјаните 12:9, 10)

ВО ДОПИР СО ДРУГИТЕ

Секоја врска во животот бара изградување самоконтрола, попуштање и сочувство. Ние толку многу се разликуваме според склоностите, навиките, образованието, бидејќи имаме различни погледи на нештата. Различно расудуваме. Нашето сфаќање за вистината, нашите идеи за тоа како треба да се однесуваме во животот не се потполно исти. Не постојат двајца со потполно исти искуства. Неволјите на едниот, не се неволји на некој друг. Должностите што за некого се лесни, за друг можат да бидат најтешки и збунувачки.

Толку кршлива, толку непозната, толку подложна на погрешни влијанија е човечката природа, што секој треба да биде внимателен, кога ја оценува вредноста на неког друг. Ние знаеме малку за влијанието што нашите дела го имаат врз искуството на другите. Она што ќе го сториме или кажеме, за нас можеби ќе изгледа како еден миг, додека, кога нашите очи би биле отворени, би виделе дека од тоа најмногу зависи нашето влијание за добро или зло.

Респект кон оние што носат товар

Многумина носеле толку малку товари, нивните срца запознавале толку малку вистински тешкотии, тие почувствувале толку малку страдања и неволји за некој друг, што не можат да ја

разберат работата на вистинскиот носач на товар. Тие не можат да ги вреднуваат товарите повеќе отколку што детето може да ја разбере грижата и маката на својот обременет татко. Детето може да се чуди на стравовите и тешкотиите на таткото. Тие нему му изгледаат непотребни. Но, кога во неговиот живот ќе бидат додани годините на искуство, кога тоа ќе почне да ги носи своите товари, ќе погледне наназад кон татковиот живот и ќе го разбере она што некогаш му било толку несфатливо. Горчливите искуства ќе му дадат знаење.

Работата на многу обременети не е сфатена, нивниот труд не е вреднуван сè додека смртта не го собори. А кога другите ќе ги преземат бремињата што ги оставил зад себе и ќе се сретнат со неговите тешкотии – ќе раберат како била испитувана неговата вера и храброст. Честопати престануваат да ги гледаат грешките што порано толку брзо ги осудувале. Искуството ги учи на сочувство. Бог дозволува луѓето да бидат ставени на одговорни позиции. Ако згрешат, Тој има моќ да ги поправи или отстрани од нив. Треба да внимаваме да не го земеме во наши раце судот што му припаѓа на Бога.

Однесувањето на Давид кон Саул содржи поука. Со Божја наредба, Саул бил помазан за цар на Израел. Поради неговата непослушност, Бог објавил дека ќе му биде одземена таа позиција; а сепак колку бил односот на Давид кон него нежен, љубезен и воздржан! Во обид да го убие Давид, Саул се упатил во пустината и, несвесно влегол во истата пештера во која тој се криел со своите луѓе. „И му рекоа на Давида неговите луѓе: ‘Еве го денот за кој ти зборуваше Бог... Јас ќе го предадам твојот непријател во твоите раце, и ќе сториш со него она што ти е угодно.’ Давид им рече на своите луѓе: ‘Да не ми даде Господ да му го направам тоа на мојот господар, да ставам рака врз него, бидејќи тој е Господов помазаник.’“ Спасителот ни наложува: „Не судете, за да не бидете судени.“ „Не можеш да се оправдаш, о човеку, кој и да си ти, зашто со каков суд судиш друг, со таков се осудуваш самиот.“ (1. Самоил 24:4-6; Матеј 7:1, 2; Римјаните 2:1)

Воздржаност кога ни грешат

Не смееме да дозволиме нашиот дух да се вознемири или возбуди за сè што можеби ќе ни згрешат. Нашето „Јас“ е непријател од кој треба најмногу да се плашине. Ниту еден порок нема

толку погубно влијание врз карактерот како човечките страсти што не се под контрола на Светиот Дух. Ниту една победа што можеме да ја освоиме, нема да биде толку скапоцена, како победата над себеси.

Не смееме да дозволиме нашите чувства да бидат лесно повредени. Треба да живееме, не за да ги чуваме сопствените чувства или угледот, туку за да спасуваме души. Кога ќе се заинтересираме за спасението на душите, ќе престанат да ни пречат малите разлики, кои толку често се појавуваат во нашите односи со другите. Без оглед што другите можеби мислат за нас или ни прават, тоа не смее да го попречи нашето единство со Христа, и заедништвото со Духот. „Зашто, каква е пофалбата, ако трпите, кога ве бијат поради престапи? Но, ако трпите, кога правите добро и страдате, тоа му е угодно на Бога.“ (1. Петар 2:20)

Не враќајте зло за зло. Колку што можете, отстранете ги сите причини за недоразбирање. Избегнувајте го изгледот на злото. Направете сè што е во ваша моќ, без да ги жртвувате принципите, да бидете во мир со другите. „Ако принесуваш дар на жртвеникот и таму се сетиш дека брат ти има нешто против тебе, тогаш остави го дарот таму, пред жртвеникот, па оди и најнапред помири се со брата си, а потоа дојди и принеси го дарот.“ (Матеј 5:23, 24)

Ако некој ви зборува со повишен глас, никогаш не одговарајте со истиот Дух. Сетете се дека „кроткиот одговор гневот го ублажува.“ (Изреки 15:1) И тишината има чудесна моќ. Зборовите изговорени како одговор на некој што е лут, често само разгневуваат. Но ако ја пречекате лутината со тишина, со нежен и воздржан дух, таа брзо ќе исчезне.

Во бурата на зајадливи и навредливи зборови задржете го вашиот ум на Божјата Реч. Нека вашето срце и умот бидат сигурни во Божјите ветувања. Ако кон вас се однесуваат лошо, или неправедно ве обвинат, наместо да одговорите со лутина, повторувајте си ги скапоцените ветувања:

„Не дозволувај злото да те победи, туку победувај го злото со добро.“ (Римјаните 12:21);

„Довери го својот пат пред Господа и на Него надевај се и Тој ќе изврши сè; и ќе ја изведе твојата правда како светлина, и твојата справедливост – како пладне.“ (Псалм 37:5, 6);

„Нема ништо скриено, а да не се открие, ни тајно – што не ќе се дознае.“ (Лука 12:2);

„Допушти луѓето да ни се качат на глава. Минавме низ оган и вода, но нè изведе да здивнеме.“ (Псалм 66:12).

Ние сме склони да бараме сочувство и поддршка од нашите ближни, наместо од Христа. Во Својата милост и верност, Бог честопати ќе дозволи да бидеме изневерени од оној на кого се надеваме, за да научиме дека е неразумно да се надеваме на човек и да се потпираме на тело. Треба потполно, понизно и несебично да му веруваме на Бога. Тој ја знае тагата што ја чувствуваме во длабочините на нашето битие и која не можеме да ја искажеме. Кога сè изгледа мрачно и необјасниво, сетете се на Христовите зборови: „Јас што правам сега, ти не знаеш, но подоцна ќе разбереш.“ (Јован 13:7)

Проучувајте ја историјата на Јосиф и Даниел. Бог не ги спречил заверите на оние што сакале да им наштетат; но сето тоа го извел на добро за Своите слуги, кои меѓу неволјите и борбите ја сочувале својата вера и лојалност.

Сè додека сме во светот, ние ќе се сретнуваме со непријателски влијанија. Ќе има провокации, кои ќе го испитаат нашиот темперамент; и токму преку соочувањето со нив, со вистински дух се развиваат христијанските доблести. Ако Христос е во нас, ние ќе бидеме трпеливи, љубезни и воздржани, ведри и кога нешто нè мачи и раздражува. Ден по ден и година по година ќе се победуваме себеси и ќе растеме во благороден хероизам. Тоа е наша одредена задача; но таа не може да се постигне без Христова помош, цврста одлука, јасна цел, постојана будност и непрекината молитва. Секој треба да води своја борба. Ниту Бог не може да ги направи нашите карактери благородни или нашите животи полезни, доколку не станеме Негови соработници. Оние што ќе се откажат од борба, ќе ја изгубат силата и радоста на победата.

Не треба да водиме записник за нашите проби и тешкотии, за тагата и жалоста. Сето тоа е запишано во книгите и Небото ќе се погрижи за нив. Додека ги броиме непријатните нешта, многу работи за кои е пријатно да се размислува исчезнуваат од нашето сеќавање; такви се сочувството и добрината на Бога, кои нè опкружуваат во секој миг и љубовта на која ангелите и се восхитуваат, дека Бог го даде Својот син да умре за нас. Ако чувствуваме дека како Христови работници се среќаваме со поголеми грижи и проби од оние што им биле досудени на другите, сетете се дека за вас постои мир, кој оние што не ги носеле овие товари,

не го познаваат. Во службата за Христа има утеха и радост. Дозволете му на светот да види дека животот со него не е неуспех.

Ако не чувствувате расположение и радост, не зборувајте за вашите чувства. Не фрлајте сенка врз животите на другите. Студената религија без ведрина, никогаш не привлекува души кон Христа. Таа ги одвлекува од него во мрежите што сатаната ги поставил за стапките на заталканите. Наместо да мислите на вашите обесхрабрувања, мислете на силата на која можете да се повикате во Христово име. Нека вашата имагинација се задржува на невидливите нешта. Насочете ги вашите мисли кон доказите за Божјата голема љубов кон вас. Верата може да ја издржи пробата, да му се спротивстави на искушението, да опстане во разочарувањето. Исус живее како ваш застапник. Сè што Неговото посредување може да ни обезбеди е наше.

Не мислите ли дека Христос ги цени оние, кои целосно живеат за Него? Не мислите ли дека ги посетува оние, кои како возљубениот Јован во прогонство, се наоѓаат на тешки и мрачни места заради Него? Бог нема да дозволи ниту еден од Неговите искрени работници да биде оставен сам, да се бори против надмоќниот непријател и да биде победен. Секој, чиј живот е скриен со Христа во Него, Тој го чува како скапоцен камен. За секој таков, Тој вели: „Јас... ќе те ставам како печат, бидејќи те избрав.“ (Агеј 2:23)

Зборувајте за ветувањата; зборувајте за Христовата подготвеност да благословува. Тој не нè заборава ниту за миг. Кога, и покрај непријатните околности - остануваме спокојни во Неговата љубов и се затвориме во себе со него, чувството на Неговото присуство ќе вроди со длабока и мирољубива радост. Христос за себе рекол: „Ништо не правам сам од Себе, туку, како што ме научи Мојот Татко, така и зборувам. Оној што ме прати е со Мене; Таткото не ме остави Сам, зашто секогаш го вршам она што му е угодно.“ (Јован 8:28, 29)

Татковото присуство го опкружувало Христа и не му се случувало ништо, освен она што Неговата бескрајна љубов го допуштила за благослов на светот. Таму бил изворот на Неговата утеха, а тука е и за нас. Оној, Кој е исполнет во Христовиот Дух, престојува во Христа. Сè што ќе ни се случи, доаѓа од Спасителот, Кој нè опкружува со Своето присуство. Ништо не може да нè допре, освен со дозвола од Бога. Сите наши страдања и жалости, сите наши искушенија и неволји, сите наши таги и болки, сите наши

прогонства и потреби, накусо, сè тоа е за наше добро. Сите искуства и околности се Божји работници што ни донесуваат добро.

Ако имаме претстава за Божјата долготрпеливост кон нас, ние нема да ги осудуваме или обвинуваме другите. Кога Христос живеел на Земјата, колку би биле изненадени Неговите сојузници доколку, откако Го запознале, го слушнале да изговори само еден обвинувачки збор, еден збор на навреда или нетрпеливост. Да не забораваме никогаш дека оние што го сакаат Него, треба да го претставуваат Него во карактерот.

„Еден спрема друг бидете љубезни со братска љубов; натпреварувајте се во почитувањето еден кон друг.“ „Не враќајте зло за зло или хула за хула, туку, напротив; благословувајте, знаејќи дека затоа сте повикани, за да наследите благослов.“ (Римјаните 12:10; 1. Петар 3:9)

Господ Исус бара да ги признаваме правата на секој човек. Треба да ги имаме предвид социјалните права на луѓето и нивните права како христијани. Кон секого треба да се однесуваме љубезно и нежно, како кон Божји синови и ќерки.

Христијанството ќе направи воспитан господин (кавалер) од човекот. Христос бил учтив, дури и кон оние што го прогонувале; и неговите вистински следбеници ќе го покажуваат истиот Дух. Погледнете го Павле, кога бил изведен пред владетелите. Неговиот говор пред Агрипа е илустрација на вистинска учтивост и убедлива елоквентност. Евангелието не ја охрабрува формалната љубезност, актуелна во светот, туку учтивноста што потекнува од вистинската добрина на срцето.

Највнимателното негување на надворешните ознаки на животот не се доволни да ја отстранат сета иритираност, груб суд и несоодветен говор. Вистинската префинетост нема никогаш да биде откриена, сè додека своето „јас“ се смета за најголем предмет. Во срцето мора да пребива љубовта. Целосно посветениот христијанин за своето дејствување ги црпи мотивите од неговата длабока љубов за Својот господар. Од коренот на неговата наклонетост кон Христа, потекува несебичен интерес за неговите браќа. Во оној што ја поседува љубовта, таа втиснува привлечност, пристојност и пријатно однесување. Таа го осветлува лицето и го покорува гласот; го облагородува и издигнува целото битие.

Животот, главно е составен не од големи жртви и чудесни достигнувања, туку од мали нешта. Во нашите животи големите добрини или зла често се внесуваат токму преку оние мали нешта, кои ни изгледаат премногу безначајни за да ги забележиме. Нашите навиките се формираат, а карактерот понижува преку неуспехот да се одржиме во пробите што ни доаѓаат во малите нешта; а кога ќе дојдат големите проби, не наоѓаат неподготвени. Само ако се држиме за принципите во секојдневните проби, ќе можеме да се здобиеме со сила да останеме цврсти и верни и во најопасните и најтешки ситуации.

Ние никогаш не сме сами. Имаме некој што нè следи, без оглед дали сме го избрале или не. Не заборавајте дека каде и да сте, што и да правите, Бог е со вас. Ниту еден ваш збор, мисла или постапка не можат да се сокријат од Неговото внимание. За секој твој збор или дело има сведок – светиот Бог, Кој го мрази гревот. Секогаш пред да проговорите или направите нешто, сетете се на ова. Како христијанин, вие сте член на царското семејство, дете на Небесниот Цар. Не кажувајте ништо, не правете ништо што ќе Го обесчести „она достоино Име, со кое сте се нарекле.“ (Јаков 2:7)

Внимателно проучувајте го Божествено - човечкиот карактер и постојано прашувајте се „што би направил Исус на мое место?“ Тоа треба да биде мерило на нашата должност. Не впуштајте се непотребно во дружење со оние, кои со своето однесување ќе ја ослабнат вашата намера да правите добро, или ќе стават дамка на вашата совест. Помеѓу непознати, на улица, во воз, во домот, не правете ништо што барем малку ќе наликува на зло. Секој ден правете нешто да го подобрите, забувајте и облагородите животот што Христос го откупил со сопствената крв.

Секогаш постапувајте според принципите, никогаш импулсивно. Смирете ја вашата природна раздразливост со кроткост и благост. Не постапувајте лекомислено ниту пак напразно зборувајте. Никаква недолична шега да не премине преку вашите усни. Ниту на мислите не смее да им се дозволи да се побунат. Тие мораат да бидат скротени, заробени во послушност на Христа; нека се занимаваат со свети нешта. Тогаш, преку Христовата благодат, ќе бидат чисти и вистинити.

Потребна ни е постојана свест за облагородувачката моќ на чистите мисли. Единствената сигурност за секоја душа е правилното размислување. Зашто, какви се мислите на човекот, „таков е и

тој.“ (Изреки 23:7) Силата на самовоздржување е сила што се развива со користење. Она што најпрвин делува тешко, со постојано повторување станува лесно, сè додека правилните мисли и постапки не станат навика. Ако сакаме, ние можеме да се одвратиме од сè што е евтино и неважно и да се издигнеме до повисок стандард; можеме да бидеме почитувани од луѓето и сакани од Бога.

Негувајте навика да зборувате добро за другите. Задржувајте се на добрите страни на оние со кои се дружите и гледајте колку е можно помалку од нивните грешки и недостатоци. Кога ќе бидете во искушение да се пожалите на нешто што некој го рекол или направил, пофалете нешто од животот или карактерот на таа личност. Негувајте благодарност. Славете го Бога за Неговата прекрасна љубов, која го даде Христа да умре за нас. Никогаш не се исплати да мислиме на незгодите. Бог нè повкува да размилуваме за Неговата милост и Неговата неспоредлива љубов, за да можеме да бидеме вдахновени со благодарност.

Искрените работници немаат време да се задржуваат на грешките на другите. Не можеме да си дозволиме да живееме од кожуроците на туѓите грешки и недостатоци. Зборувањето лоши работи е двојна клетва, која паѓа повеќе на оној што зборува, отколку на оној што слуша. Оној што сее семе на раздор, во својата сопствена душа, ќе пожнее смртоносни плодови. Самото барање зло во другите го развива злото кај оној што го бара. Задржувајќи се на туѓите недостатоци, ние се преобразуваме во истиот лик. Но, задржувајќи се на Исус, зборувајќи за Неговата љубов и совршениот карактер, се менуваме според Неговиот лик. Набљудувајќи ги возвишените идеали што Тој ги поставил пред нас, ние ќе бидеме издигнати во чиста и света атмосфера, како да сме пред Бога. Кога престојуваме во неа, од нас истекува светлина, која ги опкружува сите што се поврзани со нас.

Наместо да ги критикувате и осудувате другите, речете: „Јас морам да работам на сопственото спасение. Ако соработувам со Оној, Кој сака да ја спаси мојата душа, морам да внимавам на себе. Морам да го отстранам сето зло од мојот живот. Морам да го надминам секој недостаток. Морам да станам ново создание во Христа. Затоа, наместо да им отежнувам на оние, кои се борат против злото, ќе можам да им помогнам со охрабрувачки зборови.“ Ние сме премногу рамнодушни едни кон други. Премногу често забораваме дека нашите соработници имаат потреба од сила и

разведрување. Потрудете се да ги уверите дека сте заинтересирани и дека сочувствувате со нив. Помогнете им со вашите молитви и ставете им на знаење дека се молите за нив.

Не сите што кажуваат дека се работници за Христа се вистински ученици. Помеѓу оние што го носат Неговото име и кои дури се вбројуваат меѓу работниците за Него, има такви, кои не го претставуваат Неговиот карактер. Тие не се раководат според Неговите принципи. Овие луѓе често предизвикуваат забуни и обехрабрувања кај соработниците, кои се млади во христијанското искуство; но никој не мора да биде заведен. Христос ни дал совршен пример. Тој нè обврзува да го следиме Него.

Сè до крајот на времето, меѓу житото ќе има и какол. Кога слугите на домаќинот, ревнувајќи за честа на својот господар, побарале дозвола да го откорнат каколот, господарот рекол: „не, да не би, корнејќи го каколот, да искорнете заедно со него и жито; оставете нека расте и едното и другото заедно, до жетвата.“ (Матеј 13:29, 30)

Во Својата милост и долготрпеливост, Бог има трпение и кон оние што се изопачени, па дури и со нечесни срца. Меѓу избраните Христови ученици бил и Јуда, предавникот. Зар тогаш треба ли да се чудиме или обесхрабриме што меѓу Неговите денешни работници има луѓе со нечесни срца? Кога Оној, Кој ги чита срцата можел да Го трпи оној за кого знаел дека ќе Го предаде, со какво трпение ние треба да ги поднесуваме оние, кои имаат недостатоци!

А не сите, дури ни меѓу оние што изгледаат како најнесовршени, се како Јуда. Петар, избувлив, раздразлив и полн со самоверба, честопати изгледал далеку понезгоден од Јуда. Тој честопати бил укоруван од Спасителот. Но каков живот на служба и пожртвуваност живеел тој! Какво сведоштво е тоа за силата на Божјата милост! Ние треба, колку што сме способни, да бидеме за другите она што Исус бил за Своите ученици, додека чекорел и зборувал со нив на Земјата.

Сметајте се себеси за мисионери, најпрвин меѓу своите соработници. Да се придобие една душа за Христа, честопати бара многу време. Но кога душата ќе се одврати од гревот кон правда, меѓу ангелите настанува голема радост. Мислите ли дека службените духови, кои ги набљудуваат овие души се задоволни,

кога гледаат колку рамнодушно кон нив се однесува некој што тврди дека е христијанин? Кога Исус би постапувал со нас онака како што ние премногу често постапуваме едни со други, кој од нас би бил спасен?

Не заборавајте дека вие не можете да читате срца. Не ги знаете побудите што ја предизвикале постапката, која вие ја сметате за погрешна. Има многу луѓе, кои не добиле вистинско воспитување; нивните карактери се изопачени, тие се груби и недоделкани и се чини дека се искривени во секој поглед. Но Христовата милост може да ги преобрази. Никогаш не ги отфлајте, никогаш не ги доведувајте до обесхрабреност и очај велејќи: „ме разочара, нема да се обидувам да ти помогнам.“ Неколку предизвикани непријателски зборови – само она што мислиме дека го заслужуваат – можат да ги пресечат јажињата на влијанието што требало да ги приврзе нивните срца за нашите.

Доследниот живот, трпеливата воздржаност, дух што не пушта пред провокации, секогаш е најубедлив аргумент и најдостоинствен повик. Доколку сте имале можности и предимства што судбината не им ги доделила на другите, имајте го тоа предвид и бидете секогаш мудри, грижливи и љубезни учители.

За да имате чист и силен отпечаток од печатот, вие нема силно и брзо да удрите со него; туку внимателно ќе го ставите печатот врз восокот и мирно ќе го држите, додека не се зацврсне на подлогата. На таков начин однесувајте се и со човечките души. Тајната на христијанската моќ е во постојаноста на неговото влијание, а тоа зависи од непоколебливоста на вашата манифестација на Христовиот карактер. Помогнете им на оние што згрешиле, така што ќе им ги раскажете своите искуства. Покажете им како, кога сте направиле сериозни грешки, трпението, добрината и подготвеноста да помогнат на вашите соработници, ви дала храброст и надеж.

Сè до судот вие нема да ја разберете важноста од влијанието на доброто и внимателно однесување кон непостојаните, неразумните, безвредните. Кога ќе се соочиме со неблагодарноста и предавството кон светата доверба, потикнати сме да покажеме презир или негодување. Виновниците го очекуваат тоа; тие се подготвени на тоа. Но љубезната воздржаност ги изненадува и честопати ги разбудува нивните подобри импулси и копнежот за поблагороден живот.

„Браќа, и да падне човек во некаков грев, вие духовните, поправајте го таквиот со духот на кроткоста, пазејќи се и вие да не бидете искушани. Поднесувајте ги тешкотиите еден на друг, и исполнувајте го така Христовиот закон.“ (Галатјаните 6:1, 2)

Сите што тврдат дека се Божји деца, треба да имаат на ум дека како мисионери ќе бидат доведени во допир со луѓе што имаат секакви размислувања. Ќе дојдат во допир со префинети и груби, понизни и горделиви, религиозни и скептични, образувани и неуки, богати и сиромашни. Со овие различни умови не може да се постапува на ист начин; но на сите им требаат добрина и сочувство. Со взаемен контакт, нашите умови треба да стекнат глаткост и префинетост. Ние зависиме едни од други, цврсто поврзани заедно со врските на човечкото братство.

*„Небото одредило секој да зависи од некој,
било господар, слуга или пријател,
секој бара од некојо помош,
преку слабоста на еден – се засилуваат сите!“*

Токму преку социјалните односи, христијанството доаѓа во допир со светот. Секој маж или жена, кои примиле Небесно просветлување, треба да ја шири светлината по темната патека на оние што не го знаат подобриот пат. Социјалното влијание, посветено со Христовиот Дух мора да се исползува, со цел да може да доведува души кај Христа. Христос не треба да се сокрива во срцето како посакувано богатство, свето и слатко, во кое ужива само неговиот сопственик. Треба да го имаме Христа во нас како извор на вода, која тече нагоре кон вечниот живот и ги освежува сите што доаѓаат во допир со нас.

РАЗВОЈ И СЛУЖБА

Христијанскиот живот е многу повеќе отколку ограничената претстава што многумина ја имаат за него. Тој не се состои само од љубезност, трпение, кроткост и добрина. Овие добродетели се суштествени; но потребни се и храброст, сила, енергија и истрајност. Патеката што Христос ја обележал е тесна патека на самооткажување. Стапнувањето на таа патека и минувањето низ тешкотиите и обесхрабрувањата, бара луѓе, кои навистина не се слабац.

Силата на карактерот

Потребни се издржливи луѓе, луѓе што нема да чекаат да им се олесни патот и да се отстрани секоја пречка пред нив, луѓе што ќе вдахнат свежа ревност во исцрпените напори на изнемоштените работници, луѓе, чии срца горат од христијанска љубов и чии раце се силни за делото на својот Господар.

Некои што се вклучуваат во мисионската служба се слаби, со слаби нерви, без дух и лесно се обесхрабруваат. Ним им недостига нешто да ги поттурне. Тие ги немаат оние позитивни карактерни црти што даваат сила да се преземе нешто – духот и енергијата што го разгоруваат ентузијазмот. Оние, што сакаат да ус-

пеат, мораат да бидат храбри и полни со надеж. Тие треба да ги негуваат не само пасивните, туку и активните доблести. Иако треба да даваат кратки одговори што ќе го згаснат гневот, мораат да имаат и јуначка храброст да му се спротивстават на злото. Покрај добродетелта, која може да издржи сè, ним им е потребна и сила на карактерот, која ќе му овозможи на нивното влијание да биде моќно и позитивно.

Некои немаат цврстина на карактерот. Нивните планови и цели немаат јасна форма и постојаност. Тие имаат мала практична вредност за светот. Овие особини како слабоста, неодлучноста и неспособноста мораат да бидат надминати. Во вистинскиот христијански карактер има непопустливост, која неповолните околности не можат да ја обликуваат или покорат. Мораме да имаме морален 'рбет, чесност, која не може да се ублажи, поткупи или заплаши.

Бог сака да ја искористиме секоја можност да се подготвиме за Негова служба. Тој очекува да ги вложиме сите наши сили во ова дело и да ги одржуваме нашите срца живи за Неговата светост и застрашувачка одговорност.

Многу луѓе што се способни за прекрасни дела, постигнуваат малку, затоа што малку се обидуваат. Илјадници поминуваат низ животот како да немаат голема цел за која би живееле, или висок стандард што треба да го достигнат. Една од причините за тоа е што не се вреднуваат себеси доволно. Христос платил за нас бескрајна цена и очекува од нас да се вреднуваме во согласност со неа.

Не се задоволувајте со досегање ниски стандарди. Ние не сме она што можеме да бидеме, или она што би требале да бидеме според Божјата волја. Бог ни дал моќ на расудување, не за да останеме неактивни, или да се стремиме кон светската изопаченост и безвредност, туку да можеме Божјите стандарди да ги развиеме до нивните крајни граници, да ги облагородиме, посветиме и да ги употребиме за напредок на интересите на Неговото Царство.

Никој не треба да се задоволи да биде само обична машина, раководена од умот на друг човек. Бог ни дал способност да мислиме, да делуваме и да го правиме тоа промислено, барајќи мудрост од Него, за да станеме способни да го носиме животното бreme.

Задржете ја вашата од Бога дадена личност. Не бидете сенка на некој друг. Чекајте Бог да работи во вас, со вас и преку вас.

Никогаш не мислете дека сте научиле доволно и дека сега можете да се опуштите. Негуваниот ум е мерило за човекот. Вашето образование треба да продолжи во текот на целиот живот; секој ден треба да учите и да го применувате стекнатото знаење.

Запомнете дека без оглед на положбата на вашата служба, вие ги одавате вашите побуди и го развивате карактерот. Што и да работите, правете го тоа прецизно и трудољубиво; надминете ја желбата да барате полесна задача.

Истиот дух и принципите што некој ги покажува во секојдневната служба, ќе се огледаат во целиот негов живот. Оние што сакаат да имаат точно одредена работа за точно одредена плата и кои сакаат да бидат способни за нешто без мака и прилагодување, не се луѓе што Бог ги повикува во служба за Неговото дело. Оние што гледаат како да дадат колку што е можно помалку од своите физички, ментални и морални сили, не се работници врз кои Тој може да ги излее своите изобилни благослови. Нивниот пример е заразен. Побудата што ги води е личниот интерес. Оние што мораат да бидат надгледувани и кои работат само ако секоја должност им е јасно одредена, нема да бидат прогласени за добри и верни. Потребни се работници што покажуваат енергија, честност, трудољубивост и кои се подготвени да направат сè што треба да се стори.

Многумина стануваат неефикасни, затоа што избегнуваат одговорности заради страв од неуспех. На тој начин нема да успеат да го добијат она образование што се стекнува со искуство и кое не можат да го добијат со читање, проучување и други средства.

Човекот може да ги обликува околностите, но на околностите не смее да им се дозволи да го обликуваат човекот. Треба да ги ползуваме околностите како орудија за работа. Треба да господариме со нив и да не им дозволиме тие да господарат со нас.

Силни луѓе се оние на кои им се спротивставувале, им поставувале стапици и судири. Ставајќи ги своите сили во погон, тие ги преобразиле пречките со кои се среќавале, во сигурни благослови. Тие се здобиле со самодоверба. Судирите и тешкотиите бараат усовршување на верата и цврстина што ја развива силата.

Христос не ни дал ограничена служба. Тој не ја мерел Својата работа во часови. Неговото време, Неговото срце, Неговата душа и сила биле посветени за доброто на човештвото. Долгите денови го исцрпувале, а во текот на долгите ноќи клекнувал да моли милост и издржливост, за да може да работи уште повеќе. Со силен плач и низ солзи ги упатувал Своите молитви кон Небото, да се засили неговата човечка природа, да има поткрепа во спротивставувањата на итриот непријател во сите негови измамливи дела и цврстина да ја исполни Својата мисија за издигнување на човештвото. За своите работници тој рекол: „Ви дадов пример да правите и вие така, како што направив јас.“ (Јован 13: 15)

„Христовата љубов“ – вели Павле, „нè опфаќа.“ (2. Коринтајните 5: 14) Тоа била движечката сила на неговото однесување; неговата силна побуда. Ако неговиот жар за работа некогаш спласнел само за миг, само еден поглед на крстот бил доволен повторно да ги препаша бедрата на умот и да продолжи понатаму по патот на самооткажувањето. Во својата работа за браќата тој многу зависел од манифестацијата на бескрајната љубов во Христовата жртва, со нејзината покорувачка и поттикнувачка моќ.

Колку е искрен и трогателен неговиот повик: „Вие ја знаете милоста на нашиот Господ Исус Христос дека Тој, бидејќи богат, осиромаша поради вас, та и вие да се збогатите преку Неговата сиромаштија.“ (2. Коринтјаните 8:9) Вие ја знаете височината од која Тој се симнал, длабочината на понижувањето до којашто се спуштил. Неговите стапки стапнале на патеката на самопожртвуваноста и не отстапиле од неа, додека не Го дал и својот живот. За Него немало одмор меѓу Небесниот престол и крстот. Неговата љубов кон човекот го навела да го поздрават секое понижување и да претпри секаква злоупотреба.

Павле нè преколнува: „Не грижете се секој само за себе, туку и за другите!“ Тој нè обврзува да имаме мисли „како што ги има Исус Христос, Кој, иако беше во Божјо обличје, сепак не држеше многу до тоа што е еднаков со Бога; но сам Себе се понизи, откако зеде обличје на слуга и се изедначи со луѓето; и по вид се покажа како човек; сам се смири, откако стана послушен дури до самата смрт, и тоа смрт на крст.“ (Филипјаните 2:4-8)

Павле имал длабока желба Христовите понижувања да бидат согледани и разбрани. Тој бил убеден дека себичноста ќе исчезне од срцата на луѓето, доколку успееме да ги наведеме да размис-

луваат за восхитувачката жртва на Величеството на небото. Апостолот се задржува на точка по точка, за да можеме барем делумно да го сфатиме понижувањето на Спасителот, за доброто на грешниците. Тој го насочува умот прво кон положбата што Христос ја имал на небото, на градите на својот Татко; потоа покажува како ја остава својата слава, доброволно подложувајќи се себеси во понизна состојба на човечкиот живот, земајќи обврски на слуга и станувајќи послушен до смртта и тоа најсрамната и најодбивна, најмачна смрт – смрт на крстот. Можете ли да размислувате за оваа чудесна манифестација на Божјата љубов без благодарност и љубов и длабока свест за фактот дека ние не си припаѓаме себеси? На ваквиот господар не треба да му се служи од завидливи и себични побуди.

„Вие знаете“ – вели Петар, „дека со пропадливо злато или сребро не сте испкупени.“ (1. Петар 1:18) О, кога тоа би било доволно за спасение на човекот, колку лесно би можело да се постигне од Оној, Кој вели: „среброт е мое и златото е мое.“ (Агеј 2:8) Но грешникот може да биде откупен само со скапоцената крв на Божјиот Син. Оние што не ја вреднуваат оваа прекрасна жртва и се повлекуваат од службата за Христа, ќе пропаднат во својата себичност.

Единственост во намерите

Во Христовиот живот сè било потчинето на Неговата служба и на Големото дело на откупување што Тој дошол да го изврши. И истата посветеност, истото самооткажување и жртва, истата подложност на тврдењата на Божјата Реч, треба да ја покажуваат и неговите ученици.

Секој што го прифаќа Христа како свој личен Спасител, ќе копнее за предимството да Му служи на Бога. Додека размислува за она што Небото го сторило за него, неговото срце ќе биде трогнато со бескрајна љубов и обожувачка благодарност. Ќе копнее да ја покаже својата благодарност посветувајќи ги своите способности во службата за Бога. Ќе копнее да ја покаже својата љубов за Христа и за она што таа го откупила. Ќе посакува мачна работа, тешкотија, жртва.

Вистинскиот работник за Бога ќе го даде најдоброто од себе, затоа што само со таква работа може да Го прослави својот Госпо-

дар. Ќе постапува исправно за да ги задоволи Божјите барања. Ќе настојува да ги подобри сите свои способности. Сите свои обврски ќе ги извршува како да е пред Бога. Негова единствена желба ќе биде Христос да добие почитување и совршена служба.

Има една слика, која прикажува млад јунец меѓу жртвеникот и плугот. Под неа пишува: „подготвен за обата“ – подготвен да работи во браздите или да биде жртвуван на олтарот. Тоа е положбата на вистинското Божјо дете – подготвеност да се оди онаму, каде што должноста го повикува, да се откаже од себеси и да се жртвува за делото на Откупителот.

ПОВОЗВИШЕНО ИСКУСТВО

Нам ни е постојано потребно свежо откровение за Христа и секојдневно искуство во согласност со Неговите учења. На дофат ни стојат возвишени и свети спознанија. Божја цел за нас е постојан напредок во знаењето и доблеста. Неговиот закон е одек на Неговиот глас, Кој сите ги поканува: „Дојди повисоко. Биди свет и секогаш посвет.“ Ние можеме секој ден да напредуваме во совршеноста на христијанскиот карактер.

На оние што се вклучени во службата за Господарот, им треба многу повозвишено, подлабоко и пошироко искуство, отколку што многумина мислат дека имаат. Многумина што веќе се членови на големото Божјо семејство, знаат малку за тоа што значи да се набљудува Неговата слава и да се биде преобразен од слава во слава. Многу луѓе имаат слаба претстава за Христовата исклучителност и нивните срца треперат од радост. Тие копнеат за поцелосно, подлабоко чувство за љубовта на Спасителот. Нека ваквите ја негуваат секоја желба на срцето за Бога. Светиот Дух работи со оние што сакаат да бидат обработени, Ги обликува оние што сакаат да бидат обликувани, и Ги учи оние што сакаат да бидат поучени. Овозможете си негување на духовни мисли и свети разговори со Бога. Вие сте ги виделе само првите зраци од раната мугра на Неговата слава. Ако продолжите да го запознавате Господа, ќе откриете дека „патеката на праведните

е како блескава светлина, која свети сè повеќе и повеќе, дури не настане ден.“ (Изреки 4:18)

„Ова ви го реков, “ рекол Исус „за да остане Мојата радост во вас и вашата радост да биде полна.“ (Јован 15:11)

Христос секогаш го имал на ум резултатот на Својата мисија. Неговиот живот на земјата бил толку полн со тешка работа и самопожртвуваност, што го разведрувала само помислата дека не се мачи толку за ништо. Давајќи го Својот живот за животите на луѓето, Тој требал да го обнови Божјиот лик во човештвото. Требал да нè издигне од правот, да го преобрази карактерот според образецот на Својот карактер и да го разубави со Сопствената слава.

Христос го видел измачувањето на Својата душа и бил задоволен. Ја опфатил широчината на вечноста со поглед и ја видел среќата на оние што преку Неговото понижување ќе добијат простување и вечен живот. Тој бил ранет за нивните гревови, мачен за нивните беззаконија. Врз Него паднала казната за нивниот мир и тие биле излекувани со Неговите рани. Го слушнал восклицот на откупените. Ги слушнал откупените како ја пеат песната на Мојсеј и на Јагнето. Иако морал прво да прими крваво крштевање, иако гревовите на светот морале да паднат на Неговата невина душа, иако врз него лежела сенка на неискажлива мака, но сепак, поради радоста што ја гледал пред Себе, Тој одлучил да го поднесе крстот и да го презре срамот.

Сите Негови следбеници треба да ја делат таа радост. Колку и да е славна и голема нашата иднина, ние нема да ја примиме целата награда, туку ќе ја примиме дури во времето на конечното избавување. Со вера ние уште тука треба да влеземе во радоста на Спасителот. Како Мојсеј и ние треба да истраеме, како да го гледаме Невидливиот.

Црквата е сега во војна. Ние сега сме во судир со светот што е во темнина и речиси целосно оддаден на идолопоклонство.

Господовата Радост

Деведесет и девет безбедно лежеле

во засолништето на Господа;

но една била надвор во далечните ридови

далеку од златните порти –
далеку на планините диви и пусти,
далеку од нежната ѓрижа на Пастирот.

„Господи, ти тука имаш деведест и девет;
зар тие не ти се доволни?

Но Пастирот одговори:

‘Една од Моите заскитала од Мене,
и покрај тоа што патот е рапав и тесен,
Јас ќе одам да ја најдам Мојата овца.’“

Но никој од откупените никогаши не дозна
колку биле длабоки водите што ги минал,
колку била темна ноќта низ која нашиот Господ поминал
пред да ја најде изѓубената овца.
Далеку во пустината го слушнал нејзиниот плач
- исцрпена и беспомошна, подготвена да умре.

„Господи, какви се овие крвави капки,
кои ја обележуваат планинската патека?“

„Тие бие пролеани за онаа што заскита,
за да може Пастирот да ја врати назад.“

„Господи, зошто се Твоите раце
толку изѓребани и со лузни?“

„Избодени беа во ноќва од многу трња.“

„Но преку планините и ѓрмотевиците.
високо во стрмните карпи,
се подиѓна ѓлас кон небесните порти,

‘Радувајте се, ја најдов Мојата овца!’

И анџелите пеат околу престолот,

‘Радувајте се, Господ љо врати она што е Неѓово!’“

Елизабет К. Клефан

Но доаѓа ден кога битката ќе биде извојувана и победата здобиена. Божјата волја ќе биде на Земјата, како што е на Небото. Спасените народи нема да познаваат друг закон освен Небесниот. Сите ќе бидат едно среќно, обединето семејство, облечени во наметки на пофалба и благодарност – облека на Христовата праведност. Целата природа, во својата ненадминлива убавина ќе му оддава на Бога пофалба и обожување. Светот ќе се капе во Небесна светлина. Месечевата светлина ќе биде како онаа на сонцето, а сончевата светлина ќе биде седум пати посилна од сегашната. Годиците ќе поминуваат во задоволство. Над оваа сцена, утринските ѕвезди заедно ќе пеат, а Божјите синови ќе воскликнуваат од радост, додека Бог и Христос заедно објавуваат: „Нема да има веќе грев, ниту пак ќе има смрт.“

Овие визии на идната слава, сцени насликани со Божјата рака, треба да им бидат мили на Неговите деца.

Застанете на прагот на вечноста и слушнете го прекрасното добредојде упатено до оние што во овој живот соработувале со Христа и страдањето за Него го сметале за предимство и чест. Заедно со ангелите, тие ги положуваат своите круни пред нозете на Откупителот, воскликнувајќи: „Достојно е закланото Јагне да ги прими силата и богатството, премудроста и моќта, честа, славата и благословот!... На Оној, Кој седи на престолот и Јагнето – благослов и чест, слава и владеење во сите векови.“ (Откровение 5:12, 13)

Таму откупените ги поздравуваат оние, кои ги упатиле кон вознесениот Спасител. Тие заедно го слават Оној, Кој умрел, за да можат човечките суштества да имаат живот, кој според должината може да се спореди со Божјиот живот. Борбата е завршена. Сите маки и судири се зад нив. Песни на победа го исполнуваат целото Небо, додека откупените стојат околу Божјиот престол. Сите со радост пеат: „Достојно е Јагнето што беше закрано“ и нè откупи за Бога.

„Потоа видов, и ете, големо мноштво народ, коешто никој не можеше да го преброи – од сите племиња и колена, народи и јазици; тие стоеја пред престолот и пред Јагнето, облечени во бели облеку и со палмови гранчиња во рацете. и воскликнуваа со висок глас, велејќи: За спасението, наша слава на нашиот Бог, Кој седи на престолот и Јагнето!“ (Откровение 7:9, 10)

„Тие се што дојдоа од големи маки; тие ги испраа своите облеку и ги избелија со крвта на Јагнето. Затоа се пред престолот на Бога, Кому му служат во Неговиот храм и дење и ноќе; и Оној, Кој седи на престолот, ќе се всели во нив; и нема веќе да огладнат, ниту, пак, да ожеднат; нив нема да ги пече сонцето, и никаква горештина; бидејќи Јагнето, Кое е среде престолот, ќе ги пасе и води на живи водни извори, и Бог ќе им ја избрише секоја солза од нивните очи.“ „И ќе ја избрише Бог секоја солза од нивните очи, и смрт нема да има веќе, ни плач, ни пискот, ниту болка нема да има веќе, бидејќи поранешното помина.“ (Стихови 14-17; 21:4)

Секогаш треба да ја имаме пред нас визијата за невидливите нешта. Само така ќе можеме вистински да ги вреднуваме вечните и распадливите нешта. Тоа ќе ни даде сила да влијаеме на другите за повозвишен живот.

На гората со Бога

„Качете се кај Мене на гората“ – ни наложува Бог. Пред да стане Божјо орудие за избавување на Израелскиот народ, на Мојсеј му биле назначени четириесет години дружење со Него во осаменоста на планината. Пред да ја однесе Божјата порака на Фараонот, тој зборувал со ангел во разгорената грмушка. Пред да го прими Божјиот закон како претставник на својот народ, тој бил повикан на гората и ја видел Неговата слава. Пред да ги казни идолопоклониците, тој бил сокриен во процепот од една карпа и Господ му рекол: „Ќе те повикам во Моето Име.“ „...штедар и милостив, долготрпелив, многумилостив и вистински... Кој виновни не очистува.“ (Излез 33:19; 34:6, 7) Пред да умре и да се ослободи од бремето на Израелскиот народ, Бог го повикал на врвот на Фазга и му ја покажал славата на Ветената Земја.

Пред апостолите да заминат на својата мисија, тие биле повикани да се искачат на гората со Исус. Пред силата и славата

на Педесетница, тие поминале ноќ на заедништво со Спасителот, средба на гората во Галилеја, разделбата на Маслинската Гора со ветувањето на ангелот и денови на молитва и заедништво во горната соба.

Кога се подготвувал за некоја голема проба или тешка задача, Исус се повлекувал во осаменоста на планините и ја поминувал ноќта во молитва кон Својот Татко. На ракоположувањето на апостолите и проповедта на Гората на преобразувањето, на агонијата, на судењето и смртта и на славата на воскресението, секогаш им претходела ноќ помината во молитва.

Предимството на молитвата

И ние, исто така, мораме да имаме време издвоено за размислување и молитва, во кое ќе примиме духовно освежување. Ние не ја вреднуваме силата и ефикасноста на молитвата колку што би требало. Молитвата и верата ќе го сторат она што никаква земна сила не може да го постигне. Во сите аспекти на животот, ние ретко се наоѓаме два пати во иста положба. Постојано треба да поминеме низ нови настани и нови проби во кои минатите искуства не можат да ни бидат доволен водич. Мораме да ја имаме непрекинатата светлина што доаѓа од Исуса.

Христос постојано им праќа пораки на оние, кои Го слушаат Неговиот глас. Во ноќта помината во агонија, на гората во Гетсиманија, заспаните ученици не го слушале Христовиот глас. Тие имале нејасна претстава за присуството на ангелите, но ја пропуштиле славата и силата на оваа сцена. Поради својата сонливост и зашеметеност, тие не успеале да ги примат доказите што ќе ги зајакнеле нивните души за страшните настани што ги очекувале. На истиот начин и денес, токму оние на кои им се најмногу потребни Божји упатства, често не успеваат да ги добијат, затоа што не се ставаат себеси во заедница со Небото.

Искушенијата на кои сме секојдневно изложени, ја прават молитвата неопходна. На секој наш пат се испречуваат опасности. Оние што сакаат да ги спасат другите од пороци и уништување се особено изложени на искушенија. Во постојаниот допир со злото ним им е потребна силна врска со Бога, доколку не сакаат и самите да станат расипани. Брзи и заводливи се чекорите што

го одвлекуваат човекот од возвишената и света почва, кон пониски нивоа. Одлуката што ќе ја запечати за вечност судбината на човекот, може да биде донесена во еден миг. Еден непобеден недостаток ја остава душата без заштита. Една лоша навика, доколку цврсто не ѝ се спротивставиме, ќе се зајакне во челично јаже, кое го врзува целиот човек.

Причината зошто има толку многу души што се оставени сами пред искушенијата е тоа што не го гледаат Бога постојано пред себе. Кога ќе дозволиме нашата врска со Бога да биде премината, нашата одбрана исчезнува. Сите ваши добри намери и цели нема да ве оспособат да му се спротивставите на злото. Морате да бидете мажи и жени на молитва. Вашите молби не смеат да бидат бледи, повремени и грчевити, туку искрени, истрајни и постојани. Не треба секогаш да клекнеме на колена за да се помолиме. Негувајте навика да разговарате со Спасителот кога сте сами, кога шетате и кога сте зафатени со секојдневните работи. Нека вашето срце се издигне во безгласна молба за помош, светлина, сила и знаење. Секој ваш здив нека биде молитва.

Како Божји работници ние мораме да допреме до луѓето онаму каде што се, опколени со темнина, потонати во порок и извалкани од гревот. Но ако ги задржиме нашите мисли дадени од Оној, Кој е наше сонце и заштита, злото што нè опружува, нема да направи ниту една дамка на нашите облекувања. Додека работиме за спасување на душите што пропаѓаат, нема да бидеме посрамени, доколку се надеваме на Бога. Христос во срцето, Христос во животот – тоа е нашата сигурност. Атмосферата на Неговото присуство ќе ја исполни душата со гадење кон сè што е лошо. Нашиот дух може да биде толку изедначен со Неговиот, што ќе бидеме едно со Него во мислите и намерите.

Преку вера и молитва, Јаков, од слаб и грешен човек станал победник пред Бога. На истиот начин и вие можете да станете мажи и жени, кои под никакви услови нема да бидете поколебани од вистината, правдата и праведноста. Сите нè притискаат неодложни проблеми, товари и должности, но колку е понеиздржлива вашата положба и потешко бремето, толку е поголема вашата потреба од Исуса.

Да се запостави јавното богослужение е сериозна грешка. Не треба да се потценуваат предимствата на божествената служба. Оние што се грижат за болните, често не се во состојба да си ги

дозволат овие предимства, но треба да внимаваат да не отсутствуваат непотребно од домот за служба.

Во негата на болните, повеќе од која било друга светска професија, успехот зависи од посветениот дух и самопожртвуваноста со која се извршува службата. Оние што имаат ваква одговорност, мораат да се стават себеси онаму, каде што ќе бидат длабоко трогнати од Божјиот Дух. Колку е повисока, подоверлива и поодговорна вашата положба, толку повеќе треба да барате помош од Светиот Дух и знаење за Бога.

Во нашата служба ништо не ни е потребно повеќе од практичните резултати на нашата заедница со Бога. Нашиот секојдневен живот треба да покажува дека имаме мир и спокој во Спасителот. Неговиот мир во нашето срце ќе го осветлува нашиот лик. На нашиот глас ќе му даде моќ на убедување. Заедницата со Бога ќе ги облагороди и карактерот и животот. Луѓето ќе знаат за нас, како за првите ученици, дека сме биле со Христа. Тоа во работникот ќе вгради сила, која ништо друго не може да ја даде. Тој не смее да си дозволи да биде лишен од оваа сила.

Ние мораме да живееме двоен живот - живот на размислување и дејствување, на нема молитва и сериозна работа. Силата добиена од заедницата со Бога, обединета со сериозни напори за обучување на умот за внимателност и грижливост го подготвува човекот за секојдневните обврски и го одржува духот мирен во сите околности, без оглед колку се тешки.

Божјиот Советник

Кога се во неволја, многу луѓе мислат дека мораат да се обрратат на некој добар пријател, кажувајќи му ги своите тешкотии и барајќи помош од него. Во ваквите околности, нивните срца ги исполнува неверување и патот им изгледа темен. А за сето тоа време, покрај нив стои моќниот Советник на сите времиња, повикувајќи ги да имаат доверба во Него. Исус, големиот Носач на бреме, вели: „Дојдете кај Мене и Јас ќе ви дадам одмор.“ Треба ли да се одвратиме од Него кон несигурните човечки суштества, кои се зависни од Бога исто колку и ние?

Можеби ќе чувствувате дека вашиот карактер не е достоин, а вашите способности премногу мали во споредба со големината

на работата. „Без Мене не можете да направите ништо!“ - вели нашиот Спасител. (Јован 15:5) Резултатите од сè што правиме се во Божји раце. На што и да се нафатите, држете се за него со цврста и истрајна доверба.

Во деловните односи, во дружењата во слободно време и во родниниските и брачните врски – сите ваши дружења нека се темелат на сериозна, понизна молитва. На тој начин ќе покажете дека Го почитувате Бога и Бог ќе ве почитува вас. Молете се кога сте малодушни. Кога сте очајни, цврсто затворете ги вашите усни пред луѓето; не фрлајте сенка на патот на другите; кажете му сè на Исуса. Подадете ги рацете нагоре за помош. Во вашата слабост, потпрете се на Бесконечната сила. Барајте понизност, мудрост, храброст, зголемување на верата, за да можете да видите светлина во Божјата светлина и да се радувате во Неговата љубов.

Посветеност - вера

Кога сме понизни и скрушени, ние стоиме онаму, каде што Бог може и сака да ни се покаже. Тој е многу задоволен, кога се повикуваме на благословите и милоста од минатото, како причина зошто би требало Тој да ни подари уште поголеми благослови. Тој ќе направи повеќе, отколку само да ги исполни очекувањата на оние, кои потполно веруваат во Него. Господ Исус точно знае што им треба на Неговите деца и колку од Божјата сила ќе употребат за благослов на човештвото; И ни го дава сето она, што можеме да го употребиме за благослов на другите и за облагородување на нашите души.

Треба да имаме помалку вера во она што можеме да го направиме сами, а повеќе во она што Господ може да го направи за нас и преку нас. Делото во кое сте вклучени не е ваше; вие работите во Божјото дело. Предајте Му ги вашата волја и вашите патишта. Не задржувајте ништо за себе; не правете ниту еден компромис со вашето „Јас“. Дознајте што значи да се биде слободен во Христа.

Самото слушање проповеди од сабота во сабота, повторно и повторно читање на Библијата или нејзино објаснување стих по стих, нема да имаат никаква полза ниту за нас, ниту за оние што не слушаат, освен ако ги внесеме библиските вистини во нашето лично искуство. Нашиот разум, волјата, наклоностите, мораат да

бидат подложени на Божјата Реч. Тогаш, под влијание на Светиот Дух, исполнувањето на Словото ќе стане принцип на нашиот живот.

Додека барате помош од Бога, почитувајте Го вашиот Спасител, така што ќе верувате дека ќе го примите Неговиот благослов. Сета моќ и сета мудрост ни стојат на дофат. Треба само да побараме.

Чекорете постојано во Божјата светлина. Деноноќно размислувајте за Неговиот карактер. Тогаш, ќе ја видите Неговата убавина и ќе се радувате во Неговата добрина. Вашето срце ќе гори, чувствувајќи ја Неговата љубов. Ќе бидете издигнати како да ве носат Вечните раце. Со силата и светлината што Бог ги втиснува во вас, ќе можете да разберете повеќе и да постигнете повеќе, отколку што некогаш сте се надевале.

Бидете во Мене

Христос нè обврзува: „Бидете во Мене, и Јас ќе бидам во вас. Како што прачката не може да роди плод сама од себе, ако не е на лозата, така и вие, ако не бидете во Мене... и кој е во Мене, и Јас во него, тој ќе даде многу плод; зашто без Мене не можете да направите ништо... Ако останете во Мене, и Моите зборови во вас, тогаш, што и да посакате, барајте, и ќе ви биде. Со тоа ќе се прослави Мојот Отец, ако вие принесувате многу плод, и ако бидете Мои ученици.“

„Како што Ме возљуби Отецот, и Јас ве возљубив вас; бидете во Мојата љубов!“

„Вие не ме избравте мене, но Јас ве избрав вас и ве поставив да одите и да донесувате плод, и вашиот плод да остане, та, што и да посакате од Отецот во Мое Име, да ви даде.“ (Јован 15:4-16)

„Ете, стојам пред вратата и чукам. Ако некој го чуе Мојот глас и ја отвори вратата, ќе влезам при него и ќе вечерам со него, и тој со мене.“ (Откровение 3:20)

„На оној, што победува, ќе му дадам да јаде од скриената мана, и ќе му дадам бело камче, и на камчето напишано, ново име, што никој не го знае, освен оној, што го добива.“ (Откровение 2:17)

И кој победува... нему ќе му ја дадам ѕвездата Деница“ „и ќе го напишам над него името на Мојот Бог... и Моето ново Име.“ (Стихови 26-28; 3:12)

Едно правам

Оние што се надеваат на Бога, ќе можат да кажат заедно со Павле: Сè можам преку Исуса Христа, Кој ме крепи.“ (Филипјаните 4:13) Какви и да се нашите грешки и неуспеси во минатото, ние, со Божја помош, можеме да се издигнеме над нив. Заедно со апостолот и ние можеме да кажеме: „Едно правам; го заборавам она што е зад мене, а се стремам кон она што е пред мене, трчам кон целта – кон наградата на горното призивание од Бога во Исуса Христа.“ Амин! (Филипјаните 3:13, 14)

Содржина

Вовед	5
ЗАКОНОТ КОЈ УПРАВУВА СО НАШЕТО БИТИЕ.....	5

Прв дел

ВИСТИНСКИОТ ЗДРАВСТВЕН МИСИОНЕР

Глава 1

НАШ ПРИМЕР	8
Братска љубов.....	12
Лична служба	14

Глава 2

ДЕНОВИ НА СЛУЖБА.....	15
„Тој ќе ги собере јагнињата со Своите раце“	21
Родителска одговорност.....	24
Пет мали јачменови лепчиња нахрануваат мноштво	25

Глава 3

СО ПРИРОДАТА И СО БОГА.....	29
------------------------------------	-----------

Глава 4

ДОПИРОТ НА ВЕРАТА	34
„Ти можеш да ме исчистиш“	39
„И ќе најдете мир“	42

Глава 5

ИСЦЕЛУВАЊЕ НА ДУШАТА	44
„Сакаш ли да оздравиш?“	48
„Оди и не греши повеќе“	51
„Јас ви давам власт“	56

Глава 6

СПАСЕН ДА СЛУЖИ.....	57
„Мојата пофалба ќе биде постојано за Тебе“	60
„Бесплатно примивте, бесплатно давајте“	63

Втор дел
РАБОТАТА НА ЛЕКАРОТ

Глава 7

СОРАБОТКАТА ПОМЕЃУ БОЖЈОТО И ЧОВЕЧКОТО.....	70
Изворот на исцелување.....	71
Божји ветувања.....	78

Глава 8

ЛЕКАРОТ КАКО ВОСПИТУВАЧ.....	81
Потреба од обучување за здравствените принципи.....	81
Природни лекови.....	83
Подготовка за животната борба.....	84
Силата на примерот.....	87
Лекарот и делото на умереноста.....	88

Трет дел

ЗДРАВСТВЕНИТЕ МИСИОНЕРИ И НИВНАТА РАБОТА

Глава 9

ПОУЧУВАЊЕ И ИСЦЕЛУВАЊЕ.....	94
Работата на учениците.....	95
Поучување на здравствени принципи.....	99
Поширок делокруг.....	104
Мали можности.....	105
Самостојни мисионери.....	106

Глава 10

ПОМАГАЊЕ НА ОНИЕ ШТО СЕ ВО ИСКУШЕНИЕ.....	113
Спасен преку надежта.....	116

Глава 11

РАБОТА ЗА НЕУМЕРЕНИТЕ.....	121
Моќта на волјата.....	125
Разочарувања и опасности.....	126

Глава 12

ПОМОШ ЗА НЕВРАБОТЕНИТЕ И БЕЗДОМНИЦИТЕ.....	132
Божјиот план за Израел.....	133

Обучување за работа	134
Грижа за сиромашните	134
Принципи во деловните односи.....	135
Сиромашните и зафрлените делови на големите градови.....	137
Мисионерски семејства	140
Надеж и храброст	142
Животни доблести	144

Глава 13

БЕСПОМОШНИ СИРОМАСИ.....	147
Браќа во верата.....	147
Вдовици и сираци	148
Стари лица.....	150
Проверка на карактерот	151
„Давајте и ќе ви биде дадено“	154

Глава 14

ПРОПОВЕДАЊЕ ДО БОГАТИТЕ	155
--------------------------------------	------------

Четврти дел

ГРИЖА ЗА БОЛНИТЕ

Глава 15

ВО БОЛНИЧКАТА СОБА.....	164
Сончева светлина, проветрување и температура	165
Исхрана	165
Должност на негувателите	166
Посета на болните	166
Нега на болните во здравствените установи.....	167

Глава 16

МОЛИТВА ЗА БОЛНИТЕ.....	169
Признавање на гревот	172

Глава 17

БОЖИ ПРИРОДНИ ЛЕКОВИ	177
Разумни средства за лекување	178
Одморот како лек.....	179

Глава 18

ЛЕКУВАЊЕ НА УМОТ	183
Контрола на умот над умот.....	184
Сочувство	186
Библиски принципи на лекување	188
Ветувања за исцелување	191
Пофални песни	194

Глава 19

ВО ДОПИР СО ПРИРОДАТА	202
------------------------------------	------------

Петти дел

ЗДРАВСТВЕНИ НАЧЕЛА

Глава 20

ОПШТА ХИГИЕНА	210
Циркулација на крвта	210
Дишење	211
Проветрување и сончева светлина	212

Глава 21

ХИГИЕНАТА МЕЃУ ИЗРАЕЛЦИТЕ	215
Заштита од болести	215
Чистота	216
Исхрана	217
Радост	218

Глава 22

ОБЛЕКА	223
Независни од модата	229

Глава 23

ИСХРАНАТА И ЗДРАВЈЕТО	230
Избор на храна	230
Подготовка на храната	233
Лоши навики во исхраната	236

Глава 24

МЕСОТО КАКО ХРАНА	241
Причини за изоставување на месната исхрана	242

Глава 25

КРАЈНОСТИ ВО ИСХРАНАТА	246
-------------------------------------	------------

Глава 26

СТИМУЛАНСИ И НАРКОТИЦИ	251
Зачини	251
Чај и кафе.....	252
Тутун.....	252
Алкохолни пијалаци.....	254
Поблаги опојни пијалаци	256

Глава 27

ТРГОВИЈА СО АЛКОХОЛ	260
Работата на продавачот на алкохол	260
Одговорноста на црквата	262
Законски дозволи.....	264
Забрана	266

Шести дел

ДОМОТ

Глава 28

СЛУЖБАТА ВО ДОМОТ	270
Животни можности	274

Глава 29

ГРАДИТЕЛИ НА ДОМОТ	275
---------------------------------	------------

Глава 30

ИЗБОР И ПОДГОТОВКА НА ДОМОТ	281
Едноставност на мебелот	284
Убава околина	285

Глава 31

МАЈКАТА.....	286
Умереност и самоконтрола	287

Прекумерна работа	288
Веселост	289
Предимството на родителите во воспитувањето на децата ...	290
Можностите на мајката	290

Глава 33

ДЕТЕТО	292
Грижа за малите деца.....	294
Исхраната на детето.....	295
Грижа за детето во случај на болест	297
Прочување на телесната градба	297

Глава 33

ДОМАШНИ ВЛИЈАНИЈА	299
Одговорноста на таткото	301

Глава 34

ВИСТИНСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ, ОБУЧУВАЊЕ ЗА СЛУЖБА.....	304
Обучување за служба	304
Сигурен темел.....	306
Домашното поучување.....	308
Задача на училиштето	308
Учење преку поучување.....	309

Седми дел

НЕОПХОДНО ЗНАЕЊЕ

Глава 35

ВИСТИНСКОТО ЗНАЕЊЕ ЗА БОГА.....	316
Природата не е Бог.....	319
Создавањето на Земјата	320
Божјата личност откриена во Христа	325
Откриен на учениците	326
Божјиот карактер откриен во Христа	328
Славата на крстот	329
Тоа бил Христос	330
Знаењето што преобразува.....	331

Глава 36

ОПАСНОСТ ОД ШПЕКУЛАТИВНИ ЗНАЕЊА.....	333
Пантеистички теории.....	334
Истражување на Божјите тајни	335

Глава 37

ВИСТИНСКО И ЛАЖНО ОБРАЗОВАНИЕ.....	347
Неверни автори.....	348
Историски и теолошки знаења.....	348
Класични писатели	350
Сензационална литература	351
Легенди и бајки.....	353
Христови поуки.....	355

Глава 39

ВАЖНОСТ НА ПОТРАГАТА ПО ВИСТИНСКОТО ЗНАЕЊЕ	358
Работа за која треба да размислуваме	359
Науката што треба да се совлада	360
Нема време за губење	361
Потреба од самооткажување	362
Христос - главен извор на вистинското знаење	362

Глава 39

ЗНАЕЊЕ ОД БОЖЈАТА РЕЧ	365
Појасни откровенија за Бога.....	370
Образованието во вечниот живот	372

Осми дел

ПОТРЕБАТА НА РАБОТНИКОТ

Глава 40

ПОМОШ ВО СЕКОЈДНЕВНИОТ ЖИВОТ	374
Дисциплинирање преку неволји	375
Божјите планови се најдобри	377
Поука од животот на Мојсеј	378
Планови за иднината.....	381
Плата	382
Бог ќе се погрижи.....	383

Глава 41

ВО ДОПИР СО ДРУГИТЕ	385
Респект кон оние што носат товар	385
Воздржаност кога ни грешат	386

Глава 42

РАЗВОЈ И СЛУЖБА	396
Силата на карактерот.....	396
Единственост во намерите.....	400

Глава 43

ПОВОЗВИШЕНО ИСКУСТВО.....	402
На гората со Бога.....	406
Предимството на молитвата	407
Божјиот Советник.....	409
Посветеност - вера	410
Бидете во Мене	411
Едно правам	412

CIP